

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

54'üncü Birleşim 10 Ocak 2017 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	334
II.- GELEN KÂĞITLAR	340
III.- YOKLAMA	390
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	341
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>341:344</i>
1.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Diyarbakır Suriçi Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliğine ilişkin gündem dışı konuşması	341:342
2.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	342:343
3.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	343:344
	323

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutladıklarına ilişkin konuşması

344:345

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak İç Tüzük hükümlerine ve oylamanın gizliliği esasına azami derecede uymaya çalıştıklarına ilişkin konuşması

412

VI.- AÇIKLAMALAR

345,372,376,380,
395,409,411,412,
432,439,448,459,463

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın Anayasa değişikliği teklifi görüşmelerindeki bazı ifadelerine ve Hitler'in propaganda bakanı Goebbels'nin tarihin derinliklerinde kalmadığının görüldüğüne ilişkin açıklaması

345

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

345

3.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, on beş yıllık AK PARTİ iktidarında hukuksuzluğun ilke, yolsuzluğun hayat felsefesi olduğuna ilişkin açıklaması

346

4.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili yapılan ilk oylamada gizli oylama kuralının ihlal edildiğine ve Cumhuriyet rejimini ortadan kaldıran bu Anayasa değişikliğine bu Parlamentonun özgür iradesinin asla izin vermeyeceğine inandığına ilişkin açıklaması

346:347

5.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Ağrı'nın Diyardin ilçesi AKP Gençlik Kolları Başkanı Mehmet Akif Yardımcı'nın uyuşturucu maddeyle yakalanması konusunda bilgi almak ve dövizdeki artış konusunda neden bir şey yapılmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

347

6.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, AKP'li milletvekillerinin Anayasa'nın gizli oylama ilkesine ve kuralına uymadıklarına ve Başkanlık Divanının bu rezaletin tekrarlanmaması için gerekli önlemi almak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması

348

7.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, iktidarın rejim değiştirme telaşının toplumu bir arada tutan ortak değerleri birer birer yozlaştırdığına, laiklik ilkesine karşı sistematik saldırıların devam ettiğine ve Cumhuriyete sahip çıkan gençlerin susturulamayacağına ilişkin açıklaması

348

- 8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 348:349
- 9.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, demokratik kitle örgütlerinin Anayasa değişiklik paketine ilişkin ortak basın açıklamasının siyasal iktidar tarafından polis zoruyla engellendiğine ve bu basın açıklamasının bir kısmını paylaşmak istediğine ilişkin açıklaması 349
- 10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, milletvekillerini, ellerini vicdanlarına koyarak ettikleri yemine sadık kalmaya ve Anayasa oylamasında buna göre oy kullanmaya çağırdığına ilişkin açıklaması 349
- 11.- Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu'nun, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 349:350
- 12.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Anayasa değişiklik teklifiyle ilgili gizli oylamada bir kabinde 3 AKP'li vekilin birlikte olduklarına ilişkin açıklaması 350
- 13.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Ankara Valiliğinin gösteri yapılmasını bir ay süreyle yasaklamasının tek nedeninin korku olduğuna ilişkin açıklaması 350
- 14.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Yurttaş Girişimi ve Diyalog Grubundan milletvekillerine gelen bir mektubu okumak istediğine ilişkin açıklaması 351
- 15.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, tüm yetkilerin bir kişiye devredilmesi çalışmasının Türkiye'ye yapılabilecek en büyük kötülük olduğuna ve Mersin'de AKP'li yöneticilerin partiye toplu kayıt yaptıklarına ilişkin açıklaması 351
- 16.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, AKP'nin üç yıldır her seçim öncesinde taşeron üzerinden oy devşirmeyi bırakmasını ve taşerona hemen kadro verilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 351
- 17.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, AKP'nin Kürt dili üzerindeki yok sayma politikalarına ve Kürt dili ve kültürüne yapılan saldırıları şiddet ve nefretle kınadığına ilişkin açıklaması 352
- 18.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü ile 10 Ocak İdareciler Günü'ne, İstanbul Ataköy 5. Kısım Camisi'nde vatandaşların düşen tentelerin altında kaldığına ve kurtarma çalışmalarının devam ettiğine, Gaziantep Emniyet Müdürlüğü önünde yaşanan çatışma konusunda Hükûmetin bilgi vermesinin yerinde olacağına ilişkin açıklaması 352:353

19.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, 2014'ten beri Şanlıurfa Emniyetinde gözaltında işkence ve özellikle kadınlara yönelik cinsel taciz saldırıları yapıldığıyla ilgili iddialar konusunda başta Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu olmak üzere herkesi göreve çağırdığına ve Ankara Valiliğinin Ankara'da her türlü eylem ve mitingi yasaklama kararına ilişkin açıklaması 353:354

20.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, Akın Atalay'ın Berlin'den Türkiye'ye kendi isteğiyle gelmiş olmasına rağmen kaçma şüphesinin yoğunlaştığının belirtilmiş olmasına ve Silivri Cezaevinde Ahmet Şık'a üç gün süreyle su ve yiyecek verilmediği iddialarının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 354:355

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, basın-yayın mesleğinin demokratik toplumların olmazsa olmaz unsurlarından birisi olduğuna ve zaman zaman bazı vekillerin konuşmalar içerisinde maksadını aşan, kastını aşan, hakarete varan ifadeleri olduğuna ilişkin açıklaması 355:357

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 357:358

23.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, bu ülkede herkesin barışçıl gösteri yapma hakkı olduğuna ve ülkenin basın özgürlüğü karnesinin dünya çapında hangi sırada olduğunun bilindiğine ilişkin açıklaması 358:359

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 372

25.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 376:377

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 380

27.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 381

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 381

- 29.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 381
- 30.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, siyasetin nezaket ve vicdan işi olduğuna ve İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasında Başbakana hakaret kastı olmadığına ilişkin açıklaması 395:396
- 31.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, kişinin dili marifetiyle kendisini anlattığına, herkesin dili çok dikkatli bir şekilde kullanması, hakaret etmemesi ve eleştirilerini karşıdaki insanın da faydalanacağı tarzda dile getirmesinin ortak çalışma için son derece önemli olduğuna ilişkin açıklaması 396:397
- 32.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 409
- 33.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin maddelerine geçilmesi için yapılan gizli oylamanın İç Tüzük hükümlerine aykırılık teşkil ettiğine, 4 siyasi partinin ve Başkanlığın bu konudaki anlayışlarını açıklamasının Parlamentonun itibarı ve Anayasa değişikliğinin kamu vicdanındaki meşruiyeti bakımından önemli olduğuna ilişkin açıklaması 411:412
- 34.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara Valiliğinin Ankara'da her türlü eylem, toplantı ve mitingi yasaklama kararı aldığına, bu kararlar ana muhalefet partisi olarak referandumla ilgili yapacakları çalışmalarının engellenmiş olduğuna ve Bakandan bu konuda bir açıklama beklediklerine ilişkin açıklaması 412:415
- 35.- Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 415:416
- 36.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Anayasa değişiklik teklifine karşı her türlü toplumsal tepkiyi bugünden kriminalize etmeye dönük bir yaklaşımın terörle mücadele içerisinde mütalaa edilemeyeceğine ve oy kullanma konusunda herkesin kendisine yakışanı yaptığına ilişkin açıklaması 416:417
- 37.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 432

- 38.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 432
- 39.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 433
- 40.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, tutuklu 11 HDP milletvekili yasama faaliyetini yürütemediği ve oy kullanamadığı sürece bu oyunda oyuncu olmayacaklarına ve milletvekillerinin Meclisin itibarını ve gizli oy ilkesini zedelememelerini rica ettiğine ilişkin açıklaması 439
- 41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesinin oylama sonuçlarıyla ilgili tutanağın Kâtip Üye tarafından yazılan şerhle birlikte Genel Kurulun bilgisine sunulması gerektiğine ilişkin açıklaması 448:450
- 42.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 459
- 43.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 460
- 44.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 460:461
- 45.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri ile Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın Kâtip Üye hakkında sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 463:464
- 46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, AK PARTİ'li milletvekilleri tarafından kullanılan oyların İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uygun yapıldığına ilişkin açıklaması 464:465

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

360,405,409

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

360:366

- 1.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan ve 19 milletvekilinin, kaçak ağaç kesimi ve yangınlarla ormanların yok olması konusunda yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417)

360:361

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 23 milletvekilinin, TCDD Genel Müdürlüğünün iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerine ödemek zorunda kaldığı tazminatın sebeplerinin, kurumun ve kamunun uğradığı zararın ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418) 361:363

3.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan ve 21 milletvekilinin, Türkiye’de yaşayan Müslüman olmayan azınlıkların eğitim konusunda yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419) 363:366

B) ÖNERGELER

405:407,409

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, (2/207) esas numaralı 6216 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/80) 405:407,409

VIII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

366

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 9/1/2016 tarihli 53’üncü Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması 366:369

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

369,372,377,384,
389,408,427,431,
438,455,461,468

1.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in geçen tutanak hakkında yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 369:371

2.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması ile yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 371

3.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 372:373

4.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 373:374

- 5.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 377
- 6.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 384:385
- 7.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 385:386
- 8.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 389
- 9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 408:409
- 10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 427:428
- 11.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 431
- 12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yapılan soru-cevap işleminde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 438:439
- 13.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 455:456
- 14.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 456:458

15.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 458:459

16.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 461:462

17.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine sataşması nedeniyle konuşması 468

18.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 469

X.- ÖNERİLER

**374,378,382,386,
390,397**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

374:376,378:380,
382:384,386:389,
390,390:394,397:404

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 374:376,378:380,382:384, 386:389,390

2.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünü engelleyen faktörlerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması, halkın özgür, tarafsız ve şeffaf bir şekilde haber almasının sağlanması amacıyla 23/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 391:394,397:404

TBMM	B: 54	10 . 1 . 2017
		Sayfa
XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER		410,417,428,433, 439,463,465,469
<i>A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ</i>		<i>410,417:426,428:431, 433:437,439:447,463, 465:468,469:488</i>
1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 446)		410
2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447)		410,417:426,428:431, 433:437,439:447,463, 465:468,469:488
3.- Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 443)		488
4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)		488
XII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER		450,462
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yapılan oylama tutanağını açıklama şeklinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında		450:455,462
XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI		489
1.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Sayıştay denetim raporlarında bazı tablolarla ilgili tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmalar,		
Yap-işlet-devret modeliyle modernize edilen on gümrük kapısına dair muhasebe kayıtlarına ve işletme süresi başlayan projelerle ilgili 256 nolu		

hizmet imtiyaz varlıkları hesabının muhasebe kayıtları ve mali tablolarda kullanılmasına yönelik çalışmalara,

İlişkin soruları ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9793), (7/9795)

489:491

2.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, dahilde işleme izni verilemeyecek eşyalar için gümrük müdürlüklerinde mevzuata aykırı şekilde dahilde işleme izni verilmesinin engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9796)

492:493

3.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, her bir ürüne zorunlu karekod uygulaması getirecek sistemle ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9798)

494:495

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüketici sorunları hakem heyetlerine ve tüketici mahkemelerine yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9958)

496:497

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iflas erteleme talebinde bulunan firmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9960)

498:499

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak altı oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın talep olmasına rağmen gündem dışı söz vermemesinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olduğu kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Eskişehir’deki bir okulda başlayan dürüstlük kantini uygulamasına ve Anayasa görüşmelerinde tüm vekilleri dürüstlük kantinine davet ettiğine,

Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet, görüşmelerine başlanacak olan Anayasa değişiklik teklifinin Türkiye Cumhuriyeti’nin batış ve bölünme belgesi olduğuna ve bu darbe anayasasına, diktaya “evet” diyeceklerin yatacak yerlerinin olmadığına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Anayasa değişiklik teklifiyle ilgili yapılan tüm görüşmelerin halkın da bilgisi dâhilinde olması için televizyonlardan verilmesini talep ettiğine,

Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş, terör, OHAL ve ekonomik krizin olduğu bir ortamda anayasa yapılmaması gerektiğine, hukukçu ve sivil toplum örgütlerinin Meclis önünde basın açıklaması yapmalarının zorbalıkla engellendiğine, milletvekillerine şiddet uygulandığına ve yol yakırken bu değişiklikten vazgeçilmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin’in yaklaşık bir aydır doğal afetlerle mücadele etmesine rağmen doğal afet bölgesi ilan edilmesiyle ilgili çağrılara Hükümetin karşılık vermediğine ve Mersin’e nakdî yardım gönderilmesi gerektiğine,

Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu, Trabzon’un Sürmene ilçesindeki orman yangınına saptırarak bir siyasi rant malzemesi yapan anlayışı kınadığına, Anayasa değişikliği görüşmelerini sabotaj etmeye çalışan muhalefet partilerini kamuoyunun dikkatine sunduğuna,

İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu’nun emeklilik yaşıyla ilgili bazı açıklamalarına,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, ülkenin bir kişinin kişisel mülkü hâline gelmesine halkın ve onurlu milletvekillerinin izin vermeyeceğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, içinde bulunulan ekonomik şartlarda ve bu kadar terör eylemi varken bu Anayasa değişikliği görüşmelerine ne kadar ihtiyaç olduğunu kamuoyunun takdirlerine sunduğuna ve bu görüşmelerin TRT’den yayınlanmasının sağlanmasını talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Fatma Benli, 15 Temmuzda milletin, devletin bağımsızlığını ve millî duruşunu kaybetmemesi için ülkesini savunurken sergilediği dayanışmanın bugün Mecliste devam edeceğine ve sistem değişikliğinin kabulüne nihai olarak milletin karar vereceğine,

Denizli Milletvekili Melike Basmacı, Anayasa değişiklik teklifinin Meclisteki oylamadan geçmeyeceğine ve demokrasinin kazanacağına inandığına,

İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci, yüz yıl önce emperyalistlere karşı savaşıp kazanılan cumhuriyetin şimdi milletvekillerinin oylarıyla yıkılmaya çalışıldığına ve Mustafa Kemal Atatürk’ün ışığında cumhuriyeti sonsuza kadar yaşatacaklarına,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Anayasa değişikliğine karşı verilen mücadelenin hukuk devleti isteyenler ile hukuk devletine karşı olanların, demokrasi isteyenler ile demokrasi karşıtı olanların mücadelesi olduğuna,

Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer, IŞİD'in yayınladığı 2 askerin yakılarak infaz edildiğini içeren görüntülerle ilgili Hükûmetin hâlâ net bir açıklama yapmadığına ve bu konuda bilgi almak istediğine,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, bugün demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğinin oylanacağına ve bütün vekilleri yaptıkları Anayasa'ya bağlılık yeminine sahip çıkmaya davet ettiğine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, tüm AK PARTİ'li ve MHP'li milletvekillerini Anayasa değişiklik teklifine ret oyu vermeye çağırdığına, 11 HDP milletvekilinin tutuklu bulunduğu bir ortamda yapılan Anayasa değişikliğinin hiçbir meşruiyetinin bulunmadığına, Meclis kapısında bu Anayasa değişiklik teklifine karşı çıkanlara şiddet uygulandığına ve Diyarbakır'da Roboski katliamı anısına yapılan anıtın kayyum tarafından yerinden söktürüldüğüne,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 65'inci Cumhuriyet Hükûmetinin kendilerinden şikâyetçi olan, kendilerinden hoşnut olmayan herkesi ayırım yapmaksızın “terörist”, “vatan haini” ve benzeri sıfatlarla yaftaladığına ve en temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasına bile tahammül edemeyen bir hâl içinde olduğuna, düşüncesini basın açıklaması yoluyla ifade etmek isteyen Ankara Barosu ve sivil toplum örgütlerine yönelik Emniyet teşkilatının müdahalesini Cumhuriyet Halk Partisi olarak kınadıklarına,

Anayasa Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Anayasa değişikliği teklifine ilişkin farklı fikir ve yaklaşımlara sahip olan siyasetçi ve sivil toplum kuruluşları olabileceğine ancak herkesin görüşünü kurallar çerçevesinde açıklayabileceğine ve bu görüşmelerin milletin iradesi çerçevesinde şekillenmiş bir Meclis marifetiyle kurallara uygun bir şekilde yapılacağına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, toplumsal ağırlığı, siyasi maliyeti günden güne artan sorunlara karşı Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak inisiyatif alıp çözüm ortaya konulması gerektiğine, Kıbrıs'ta taraflar arasında yürütülen görüşmelerde Türkiye'nin âdeta savaş kaybeden bir ülke temsilcisi gibi görüldüğüne ve Kıbrıs'ta çözüm aranıyorsa 2 bölgesel bir perspektifin ortaya konması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, tekraren, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, tekraren, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Genel Kurulda sahte oy kullanılmasının asla kabul edilemeyeceğine ve Başkanlık Divanı olarak gerekenin yapılmasını talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Genel Kurulda sahte oy kullanılmasının ciddi bir olay olduğuna, Başkanlığın bu konuyu araştırması gerektiğine ve halkın Meclisteki görüşmeleri izleyebilmesi konusunda verdikleri dilekçeye bir cevap beklediklerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Genel Kurulda sahte oy kullanılmasıyla ilgili Meclis Başkanlığının samimi, gerçekçi ve olayın ne olduğu konusunda aydınlatıcı bilgi vermesini ve sorumlular hakkında işlem başlatılacak girişimlerde bulunmasını talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, toplantı yeter sayısı arandığında sisteme girmeyen milletvekillerinin toplantı yeter sayısına dâhil edilmeyeceklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, 6/1/2017 tarihli 52'nci Birleşimde yapılan yoklamada Genel Kurulda olmayan milletvekillerinin pusulalarının değerlendirmeye alınmadığına, dolayısıyla sahte oy kullanma durumunun söz konusu olmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, Türkiye'de öğretmen atamaları ve ücretli öğretmenlikle ilgili yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/414),

Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan ve 20 milletvekilinin, Orta Vadeli Program (OVP) ve Orta Vadeli Mali Planla (OVMP) ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri 500 kelimeden fazla olduğu için özeti (10/415),

Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan ve 19 milletvekilinin, kamuya açık bir bankaya ilişkin olarak yapılan ve basında yer alan haberlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/416),

Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, 9 Ocak 2013'te Fransa'nın başkenti Paris'te katledilen Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'le ilgili soruşturmayı yavaşlatan güçlerin ve ilişkilerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/249) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

CHP Grubunun, 20/12/2016 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, siyasi iktidarın izlediği ve Türkiye'yi savaşın cephesi ve bekası tartışılan bir ülke konumuna taşıyan yanlış dış politika uygulamalarının belirlenmesi, tırmanan terör olaylarının önlenememesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (8/11) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi'nin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 9 Ocak 2017 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 9 Ocak 2017 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 446),

3’üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 443),

4’üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 439),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 447) birinci görüşmesine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, yapılan gizli oylama sonucunda maddelere geçilmesi kabul edilerek 1’inci maddesi okundu, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin görüşmelerinin yapılmasının Anayasa’ya aykırı olup olmadığı konusunda usul görüşmesi yapıldı. Başkanlıkça, teklifin görüşülmesinde Anayasa’ya aykırılığın söz konusu olmadığı açıklandı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım ve arkadaşları tarafından verilen 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle geri çekilmesini isteyen önerilerini işleme almamasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olduğu kabul edildi.

447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin Genel Kurula getirilme sürecinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin Genel Kurulda görüşülmesinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve bu teklifin iade edilmesini talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin komisyonlara havale ve görüşülme sürecinde yaşanan eksiklikler nedeniyle usule aykırı getirilmiş olduğuna ve Komisyona iade edilmesi gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Anayasa Komisyonu Başkanı Mustafa Şentop, komisyonlara havale işleminin Başkanlığın yetkisinde olduğuna ve 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tali komisyonlara havale edilmemiş olmasının Meclis teamüllerine uygun olduğuna,

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, tutuklu 11 HDP milletvekilinin yasama faaliyetlerine katılamaması ve oy kullanamamasının halk iradesinin gasbı olduğuna, bu teklifle ilgili hiçbir aşamada oy kullanmayacağına ve bütün HDP milletvekillerinin de tutuklu vekillerin varlığına saygı göstererek davranacaklarına inandığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, ana muhalefet partisi olarak 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'yle ilgili yapılacak oylamaların İç Tüzük hükümlerine uygun ve tam bir gizlilik içinde yapılması konusunda hassas olduklarına ve oylamanın bu şekilde yapılmasının teklifle ilgili çıkacak kararın kamu vicdanındaki meşruiyeti bakımından son derece önemli olduğuna,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'yle ilgili yapılacak oylamalarda gizli oy açık tasnif uygulamasının İç Tüzük gereği olduğuna, bunu sağlamanın Başkanlığın sorumluluğunda olduğuna ve 11 HDP milletvekilinin oy kullanma hakkının gasbedilmesi sebebiyle kendisinin de oy kullanmayacağına ve yasama faaliyetlerine saygı duyan herkesi aynı tavrı takınmaya davet ettiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, uyarılara rağmen çoğunluk partisine mensup milletvekillerinin neredeyse tamamının oy kabinlerine girmeden dışarıda ve göstererek oy kullandıklarına ve bu duruma meydan verilmemesi için daha ciddi tedbirler alınmasını umduğuna,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, yapılan oylamada gizliliği ihlal edenlerin telefonlarıyla veya kameralarıyla çekim yapan milletvekilleri olduğuna, AK PARTİ'li milletvekillerinin Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun hareket ettiklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Aydın Milletvekili Bülent Tezcan, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Aydın Milletvekili Bülent Tezcan, Anayasa Komisyonu Başkanı Mustafa Şentop'un 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümü üzerinde Komisyon adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Başbakan Binali Yıldırım'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına ve Cumhuriyet Halk Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 10 Ocak 2017 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 01.22'de son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

Ömer SERDAR

Elâzığ

Kâtip Üye

Özcan PURÇU

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**10 Ocak 2017 Salı****Tasarı**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bahamalar Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/802) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2017)

Teklifler

1.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1552) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

2.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1553) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

3.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1554) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan ve 19 Milletvekilinin, kaçak ağaç kesimi ve orman yangınlarının sebep olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2016)

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 23 Milletvekilinin, TCDD'nin yüklenici firma işçilerine tazminat ödemek zorunda kaldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2016)

3.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan ve 21 Milletvekilinin, azınlık okullarının yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2016)

10 Ocak 2017 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Ömer SERDAR (Elâzığ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Diyarbakır Suriçi Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliği hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir’e aittir.

Buyurun Sayın Pir. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir’in, Diyarbakır Suriçi Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliğine ilişkin gündem dışı konuşması

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu an hukuksuzca tutuklu bulunan çok değerli eş genel başkanlarım, değerli milletvekili arkadaşlarım, belediye eş başkanları ve diğer siyasi tutuklular; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Orta Doğu’da ve ülkemizde AKP Hükûmetinin şiddeti gittikçe tırmandığı günlerden geçiyoruz. Uygarlıkların birikim alanları olan kentler, çatışmanın, yıkımın ve ayrışmanın öznelere hâline gelmiştir. Diyarbakır’ın tarihî kent dokusu olan Suriçi yerleşmesi de bu yıkıcı deneyimi ne yazık ki yaşayan mekânlarımızdandır. Geçtiğimiz sene “Sur’u Toledo yapacağız.” söylemi, bugün yerini Suriçi Koruma Amaçlı Plan’da yapılan değişiklikle “Sur’u sevgiyle yükseltiyoruz.”a bırakmıştır. Bu planlama çalışmaları kapsamında alanın tarihî, kültürel ve sosyolojik dokusunun göz ardı edilerek yükseltildiği iddia edilmektedir ve bu yaklaşım, hem orada yaşayan halkta hem de bu konuya itiraz etmeye hazırlanan Diyarbakır Şehir Plancıları Odası gibi mesleki kuruluşlarda ciddi endişeler yaratmaktadır. Çünkü AKP döneminde yükseltmenin ne manaya geldiğini hepimiz çok iyi bilmekteyiz.

Dünya Mirası Listesi’ne 2015 senesinde kabul edilmiş olan Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri’yle ayrılmaz bir bütünün parçası olan Suriçi’nin aslına uygun ve Diyarbakır Belediyesinin Diyarbakır halkıyla birlikte 2012 yılında kararlaştırdığı biçimde restore edileceği Hükûmet tarafından defalarca ifade edilmiştir. Ama ne hikmetse 28 Aralık yani bundan yaklaşık iki hafta önce o imar planı değiştirilmiş ve acil kamulaştırmada yaptıkları gibi bir şeyleri kaçırıyorsa yeni plan sadece on beş günlüğüne askıya çıkmıştır. Nasıl olsa yılbaşı, iki hafta içinde kimse itiraz edemez... Halkın isteklerini hiçe sayarak, tarihî dokuyu hiçe sayarak, tescilli yapıları görmezden gelerek bu planı geçirmek istiyorlar.

Değerli arkadaşlar, 1850-1870 yılları arasında 3. Napolyon’un bir şehir plancısı vardı Haussmann isminde. Bu arkadaşın görevi, halka karşı halkı bastırmak için şehirlerin yeniden planlanmasıydı. İnsanları, kentleri hiçe sayarak, salt güvenlikçi, askerî konseptler uygulardı. Bu şehir plancısı daha

sonra Mussolini tarafından Roma’da ve Almanya’da Hitler tarafından kopyalanmıştı. Sizleri de tebrik ediyorum, Hükûmetten kimse yok ama iletirsiniz, onlar da o faşizan uygulamaları Sur’da kopyalamakla tarihte yerlerini almak üzere. Çünkü Suriçi’nde altı devasa karakol inşa ediyorlar, bu karakolların da bağlantı yollarını oldukça geniş, tankların toplanan oradan geçeceği şekilde inşa ediyorlar ve utanmadan, sıkılmadan gerekçede şu ifadeleri kullanıyorlar: “Toplumsal olayların kontrol altına alınması ve kontrol altında tutulması konusu önemlidir. Bu kamusal ihtiyaç sebebiyle Suriçi’nin stratejik noktalarına emniyet birimleri yani karakollar konumlanacaktır. Koruma amaçlı imar planı değişikliğinde üç ana başlık” diyor. Birini geçin. İkincisi, bu karakollarla ilgili değişiklikler. İkincisi, onlar arasındaki yollardır. Yani önceliğiniz karakollar ve onların arasındaki yollardır. Kentte hiçbir zaman barışın gelmeyeceğini ve sürekli çatışma olacağını varsayarak oluşturulan yeni alanlarda dünya kültür mirasının nasıl yaşayacağı sorusuna cevap veremiyorsunuz. Bu, İstanbul’da Ayasofya ile Sultanahmet’in arasına devasa karakol yapmak gibi bir şeydir. Bu durum genel şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına aykırıdır ve burada yapılmak istenen, Kürtler ve kürdistanla ilgili düşüncelerinizi göstermektedir.

Bu planlama kadim bir kent dokusuna zarar verecektir. Bu yüzden bu uygulamaları durdurmak ve orada yaşayan halkla birlikte, düzeltilmesini sağlamak yani 2012 planına uymak en doğrusu olacaktır deyip, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Pir.

Gündem dışı ikinci söz, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya’ya aittir.

Buyurun Sayın Akkaya. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya’nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü, 212 sayılı Basın Kanunu’nun yasalaşmasının 56’ncı yılı. Çalışan gazetecilerin sorunları var ancak onların en önemli sorunları, olmayan yaşam güvenceleridir. Doksan yılda 60’a yakın gazeteci katledilmiş, çoğu faili meçhul olarak tarihte yer almıştır, cinayetler aydınlatılmak istenmemiştir. Abdi İpekçi, Turan Dursun, Uğur Mumcu, Metin Göktepe, Hrant Dink bunlardan birileridir. 60’a yakın gazeteci de değerli gazetecilerdir, farklı görüşleri olsa bile burada onları bir kez daha rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki gazetecilerin kaderi değişmiyor; ya toprağın altındalar ya da demir parmaklıkların altında. Yıl 2017, 150’ye yakın gazeteci Silivri toplama kampında tutuluyor, çoğu da hukuksuz bir şekilde hapiste. Cumhuriyet gazetesinin 10 yazarı, 1 çizeri hangi gerekçeyle hapiste? Yetmiş iki gündür, neyle suçlandıklarını bilmeden, Silivri toplama kampında tutuluyor. Hepsisi en az sizler kadar bu ülke sevdalısı, en az sizler kadar vatansever. Hüsnü Mahalli, belli bir yaşı geçmiş, MS hastası ve tutuklu yani vicdanlara sığmıyor.

Değerli milletvekilleri, bunlar hiçbir zaman Ali Kemaller olmadı. AKP Hükûmeti eğer Ali Kemalleri arıyorsa bunları yandaş medyanın organlarında bulabilirler. Onlar ki cumhuriyetin temel değerlerine, laikliğe saldıranlardır, onlar ki dinci vakıflarda tecavüze uğrayan bebeleri, yanan çocukları görmezden gelenlerdir.

Değerli milletvekilleri, dünya âlem biliyor ki AKP Hükûmeti, korkuyu sürekli besleyerek iktidarını sürdürüyor; AKP’nin kendi korkusu bu. Demokrasi gelişirse, hukuk bağımsız olursa... “Allah Allah!” diyorsunuz çünkü yapılan hukuksuzlukların kendinize döneceğinden eminsiniz. Tek adam anayasasını üç yıl önceden alelacele Meclise getirmenizin nedeni bu. Bir diktatörlük anayasası dediğimizde değerli

milletvekilleri, bize kızılıyorsunuz. Çünkü önerilen anayasa taslağı diktatör Esad'ın Suriye anayasasıdır. Basına yapılan uygulamalar, Nasyonal Sosyalist Parti uygulamalarıdır. İşte tam da bu yüzden bu getirilen anayasa diktatörlük anayasasıdır. Halktan kaçırılmak istenen bir anayasadır.

Değerli milletvekilleri, bakın, seksen üç yıl önce Hitler, sivil diktatörlüğe ilk adımını atarak ne yapmıştır? Joseph Goebbels'i 1934 yılında bakan yapmıştır. Goebbels'in bakanlığa atanmasıyla basın üzerinde baskı özel plan çerçevesinde sistematik hâle getirilmiştir. Goebbels, her fırsatta basının Nasyonal Sosyalist Partinin çıkarlarına göre yayın yapmasını... Bunu yapmayanları vatan haini ilan etmiştir. Rejime bağlı millî basın yaratmak için ne varsa yapılmıştır. Gazeteciler baskı görmüş, tutuklanmıştır.

Değerli arkadaşlar, faşist Goebbels tarafından iki önemli adım atılmıştır. Bir: Hitler ve partisiyle aynı görüşte olmayan gazetecileri susturmak. İki: Kontrol etmediği basın-yayın organlarına kayyum atamak.

Değerli milletvekilleri, seksen üç yıl önce faşist Almanya'da yaşananlarla seksen üç yıl sonra Türkiye'de yaşananlar tesadüf olamaz. 150'ye yakın gazeteci tutuklu; bakın, 173 medya kuruluşu kapatılmış, 150'ye yakın gazeteci tutuklu, 800 basın kartı iptal edilmiş, 3 bin gazeteci işsiz bırakılmış bu süreç içinde ve kapatılmayan gazetelere de kayyum atanmış, aynı sesken üç yıl önce faşist sistemin yaptığı gibi. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, 1929 yılında Almanya'nın en prestijli gazetesi Vossische Zeitung'a verdiği şu demeci size hatırlatmak isterim: "Korku üzerine bir iktidar inşa edilemez." Ben, büyük önderin bu sözünü buradan tekrar ediyorum: Korku üzerine bir iktidar inşa edilemez. Eğer öyle yapılırsa bu halk, bu korku imparatorluğunu da ilk sandıkta yener.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi, gündem dışı üçüncü söz, yine aynı konuda söz isteyen İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaynarca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bugün 10 Ocak, Çalışan Gazeteciler Günü. 1961'de gazetecilerin çalışma koşullarını iyileştiren, ileri haklar getiren 2012 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği gündür bugün. Basın mensuplarının haklarının korunması, çalışma şartlarının günün ihtiyaçlarına göre güncellenmesi ve iyileştirilmesi oldukça önemlidir. Çünkü basın özgürlüğünün ve ifade hürriyetinin geliştirilmesi, demokratik toplum düzeninin olmazsa olmazıdır. Çünkü basın önemli ve bir o kadar da etkin bir denetim organıdır.

Bununla birlikte basının kamuoyunun sesi olma ve bu konuda görevini başarıyla yerine getirebilmesi için meslek etiğini her şeyin üzerinde tutması aynı ölçüde büyük önem taşımaktadır; bu da her türlü yönlendirmeden uzak kalabilmesiyle, yani tarafsız olabilmesiyle mümkündür.

Basın-yayın organları ve gazetecilik mesleği toplumun her alanı için gereklidir; işte, 15 Temmuz. 15 Temmuz, bunun en değerli örneklerinden biridir çünkü darbe kalkışmasının yaşandığı saatlerde hangi ideolojide, hangi görüşte olursa olsun Türk basını demokrasiye sahip çıkıp her türlü tehdide karşı tek yürek olmayı başarmış ve darbecilere karşı yayınlarını sürdürmeye devam etmiş, halka demokrasi direnişinde cesaret vermiş ve tüm dünyaya Türk basını örnek bir yayıncılığa imza attığını göstermiştir.

Medyada özgürlük ve ifade hürriyeti kapsamında yaşanan birtakım aksaklıklar demokrasimiz geliştikçe ortadan kalkacaktır, inanıyorum. Elbette bu özgürlüklerin korunması kadar önemli olan diğer bir husus da şudur: Bu özgürlüğün istismar edilmemesi, doğru, objektif haber verme etiğine uyma, tarafsızlık, özel hayata, inançlara saygı, toplumun ve bireylerin hakkını gözetme, insani ve toplumsal değerlere uyma gibi ilkelerin habercilikten üstün tutulmasıdır. Bu ülkeler çok çok değerlidir ve basın özgürlüğünü kötüye kullanarak terör örgütlerinin propagandasını yapmak, devlet sırlarını ifşa etmek veya halkın güvenliğini tehlikeye atacak beyanlarda bulunmak gibi faaliyetler dünyanın hiçbir yerinde ama hiçbir yerinde gazetecilik olarak kabul edilemez ve vatan hainleri de gerekli cezayı çekerler.

Medyada özgürlük ve ifade hürriyetinden bahsetmişken, medya kuruluşlarının demokratik kültürün de bir ayrılmaz parçası olduğuna dikkat çekmek isterim. Basın, bu sürecin sağlıklı işlemesi için sorumluluk ve yükümlülük sahibidir ve taraftır. Neye taraftır? Medya, demokrasinin tarafıdır. Taraftır; toplumun değerlerinin, inançlarının tarafıdır. Medya taraftır; hukukun, insan hak ve özgürlüklerinin tarafıdır, öyle olmalıdır. Demokrasimizin her türlü vesayetten arınarak standartlarının yükseltilmesi, daha sivil, daha çağdaş bir devlet yapılanmasının tesisi yönünde basınımızın sorumluluk üstlenmesi de son derece önemlidir. Kaldı ki medyanın özgürlüklerin daraltılmasına dönük yasakçı bir anlayışla değil, özgürlüklerden yana, özgürlüklerin genişlemesini savunur bir yaklaşım içinde olması çok değerlidir.

Sosyal medya: Yazılı ve görsel medyanın yanı sıra, sanal ortamda da ciddi bir gelişme gösteren Türk basını, geçmişten bugüne ülkenin gelişmesine değerli katkılar sunmuştur. Basının geldiği bu seviyede, ben inanıyorum ki, çalışanların fedakârca tutumu çok çok değerlidir. O yüzden, bundan sonraki süreçte, çok değerli gazeteci meslektaşlarımızın haklarının korunması, özlük haklarının iyileştirilmesi, editöryal anlamda bağımsızlığının hem kurumsal hem de yasal çerçevede iyileştirilmesi, bütün boyutlarıyla bunun sağlanması, rahat, özgür, bağımsız ve güvence altında görev yapması hepimizin hem ortak dileği hem de ortak sorumluluğudur. Bu durum, aynı zamanda gelişmiş bir demokrasinin de en önemli gereğidir diye inanıyorum.

Türk basınının demokrasiye katkılarının hassasiyetle süreceği inancıyla tüm meslektaşlarımızın Çalışan Gazeteciler Günü'nü tebrik ediyor, vefat etmiş meslektaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaynarca.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutladıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Meclis Başkanlık Divanı olarak bizler de 10 Ocak Dünya Gazeteciler Günü'nü kutluyoruz.

Dünyanın, bölgemizin ve ülkemizin özellikle son yıllarda yaşadığı sıcak gelişmeler ışığında gazetecilik mesleğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha görüyoruz.

En yakın mesai arkadaşlarımızdır. Parlamentoda da bugün tüm gazeteci arkadaşlarımızı makamlarında ziyaret ettik, yine, Parlamento Muhabirleri Derneğini ziyaret ettik, gazeteci arkadaşlarımızla da bir sohbette bulunduk.

Gazetecilik mesleğinin çok daha ileri noktada olmasının ülkemizin, milletimizin geleceği açısından da son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Her zaman halkımızı aydınlatan, bilgilendiren, sorumlu ve objektif bir anlayışla doğru haberi aktaran tüm gazetecilerin gününü ben kutluyorum.

Özellikle, 15 Temmuzda da gazetecilik mesleğinin ne kadar önemli olduğunu, bir kez daha burada hep birlikte müşahade ettik. Bu Parlamento, o darbe gecesi hain, alçaklar tarafından F16'larla yukarıdan bombalanırken en yakınımızda siyasiler olarak, milletin temsilcileri milletvekilleri olarak en yakınımızda yine buradaki gazeteci arkadaşlarımız vardı. Yine, bunun dışında, Meclis dışında pek çok basın-yayın kuruluşu darbeye karşı millî iradenin yanında bir duruş sergiledi. Sayın Cumhurbaşkanımızın, Başbakanımızın, tüm siyasi parti liderlerinin çağrıları, millî iradeye dönük çağrıları, darbeye karşı duruşları yine basın mensupları aracılığıyla halkımıza ulaştı. Dolayısıyla, çok önemli bir görev ifa ettiklerini bir kez daha düşünüyorum.

Bu vesileyle, başta Parlamentoda gece gündüz beraber çalıştığımız tüm gazeteci arkadaşlarımız olmak üzere, tüm dünya gazetecilerinin gününü bir kez daha kutluyorum, tebrik ediyorum, başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, şimdi, gündeme geçmeden önce sisteme giren on beş sayın milletvekiline İç Tüzük 60 uyarınca bir dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Aydın, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın Anayasa değişiklik teklifi görüşmelerindeki bazı ifadelerine ve Hitler'in propaganda bakanı Goebbels'nin tarihin derinliklerinde kalmadığının görüldüğüne ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün akşam Anayasa görüşmeleri sırasında Adalet Bakanı Sayın Bozdağ sorduğumuz sorular karşısında “Muhalefetin Anayasa değişikline neler söyleyeceğini öğrenmiş olduk.” ifadesini kullandı. Biz de kendisinin dün akşamki konuşmalarında nasıl bir yol izlediğini öğrenmiş olduk.

Hitler Almanyası'nda Hitler'in şahsına hayran, onun propaganda Bakanı Goebbels vardı. Goebbels, “Bir beyaza siyah diye ne kadar çok dersiniz onun siyah olduğuna inananlar artar ama beyaz diyenler de gri demeye başlar.” demiştir. Hatırlanacağı üzere, Hitler iş başına gelir gelmez, 1933'te Alman Parlamentosu yangını provokasyonu organize edildi. Bu olay bahane edilerek OHAL çıkarıldı, hak ve özgürlükler askıya alındı, Hitler'in Propaganda Bakanı da “Bir şeyi ne kadar uzun süre tekrarlıyorsanız insanlar ona o kadar fazla inanırlar.” sözüyle otoritenin mimarisini çizdi. Dün akşam biz de Goebbels'in tarihinin derinliklerinde kalmadığını bir kez daha görmüş olduk.

BAŞKAN – Sayın Engin...

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Biz ise ülkemizde çalışamayan gazetecileri konuşuyoruz. Türkiye, uluslararası raporlarda basını özgür olmayan ülkeler sınıfında gösteriliyor ve ne yazık ki ülkemiz tutuklamalar, gözaltılar, baskı, sansür, otosansür, sosyal medyaya erişim kısıtlamalarıyla dünyada adını duyurmaya devam ediyor. Ülkemizde 146 tutuklu gazeteci var, dünyada ise toplam 348. Eğer bir ülkede tutuklu gazetecilerin sayısı dünyadaki tutuklu gazetecilerin neredeyse yarısına ulaşmışsa bu ülkenin bir vatandaşı olarak bundan ancak utanç duyulur. 10 binden fazla gazeteci işsiz, çalışabilenler ise işten atılma endişesiyle emek veriyor, özlük haklarının iyileştirilmesini bekliyorlar.

Tarafsız gazetecilik yaptıkları için tutuklu bulunan basın emekçilerimizi selamlıyor, halkımızı bilgilendirmek adına çabaları için teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

3.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, on beş yıllık AK PARTİ iktidarında hukuksuzluğun ilke, yolsuzluğun hayat felsefesi olduğuna ilişkin açıklaması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır; demokrasi daha yükselecek, özgürlükler genişleyecek.” diyerek çıktığınız yolda vatandaşa açtığınız hakaret davalarıyla rekorlar kırdınız. OHAL’i kaldırmakla övündünüz, OHAL’de 12 Eylül darbecilerinin aklına gelmeyecek kararlara imza attınız. Binlerce insanı ihraç ettiniz, yüzlerce gazeteciyi tutukladınız, medya organlarının kapılarına kilit vurdunuz. Sadece ayakkabı kutularını sıfırlamakla kalmadınız, halkın haber alma özgürlüğünü de sıfırladınız. Şimdi de “Ülkeye istikrarı getireceğiz.” diyerek ülkeye tek adam rejimini getiriyorsunuz. Dün bu Meclis Genel Kurulunda bir bakan çıktı “Suç işliyorum. Seni ne ilgilendiriyor? Sana mı soracağım ulan!” diyerek işlediği anayasal suçu bu çirkin sözlerle savundu. On beş yıllık iktidarınızda hukuksuzluk ilkeniz, yolsuzluk hayat felsefeniz oldu. Ama unutmayın tarih de millet de ettiğiniz bu ihaneti asla unutmayacak.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

4.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili yapılan ilk oylamada gizli oylama kuralının ihlal edildiğine ve Cumhuriyet rejimini ortadan kaldıran bu Anayasa değişikliğine bu Parlamentonun özgür iradesinin asla izin vermeyeceğine inandığına ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün gece Genel Kurulda Anayasa değişikliğiyle ilgili ilk oylamada Anayasa ve Parlamento İç Tüzük’ü gereği gizli oylama kuralının ihlal edildiğine ve her türlü hukuksuzluğa şahit olduk. Oylamanın geçerli olması ve Parlamento hukukuna uygun olarak yapılması için mücadele eden Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerine karşı yapılan sözlü ve fiziki saldırıları kınıyorum.

Değerli 26’ncı Dönem Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri olarak “parmak vekil”, “sahte vekil”, “neyi imzaladığını bilmeyen vekil”, “önerge içeriğini bilmeden oylayan vekil” olarak Parlamento tarihi ve tutanaklarında yer almak hiç hoş olmasa gerek ama hâlâ bir şansınız ve fırsatınız var. Cumhuriyet rejimini ortadan kaldıran, tek adam dikta rejimine bu ülkeyi sürükleyen bu Anayasa değişikliğine, halkın iradesinin tecelli ettiği bu Parlamentonun özgür iradesinin asla izin vermeyeceğine inanıyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, şu “sahte vekil”, “parmak vekili” laflarını aynen iade ediyorum.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Çok ayıp ya!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Buradaki herkes milletin iradesiyle geliyor buraya. Konuşacağız elbette ama dilimize dikkat edeceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, oraya dön, Başkan oraya dön.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Dilimize dikkat edeceğiz. Böyle “sahte vekil”, “parmak vekili” bunlar eleştiri filan değil, bunlar doğrudan hakaret...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kendi üstüne niye alınıyor AKP Grubu?

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Herkes haddini bilsin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...ve aslında bu Mecliste bulunan, herkese yönelik bir hakaret. Arkadaşlar eleştirebilirler, dillerinin ayarına dikkat etsinler.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, eleştiri yapabiliriz ama lütfen bu milletin iradesiyle burada bulunan bütün milletvekilleri saygındır, özgürdür. Bunun özellikle altını çizmek istiyorum. Lütfen eleştiri sınırlarını aşacak tarzdaki ifadelerimizi dikkate alalım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın milletvekilimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmayan sahte yoklama pusulası olayından duyduğu rahatsızlığı dile getirmiştir.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Ya bırak Allah aşkına.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bunda ne var? Bu sahte pusula verildi mi? Verildi. O gün Urfa’da ve Erzincan’da olan 2 milletvekiliyle ilgili bizim ismini bilmediğimiz -kâtip üyelerinin ismini bilmesi gereken- bir milletvekili ya da birden çok milletvekili Divana sahte pusula verdi mi, vermedi mi? Milletvekilimiz buna dikkat çekmiştir. Yoksa Parlamentodaki bütün sayın milletvekilleri saygıdeğerdir. Milletimizin oyuyla seçilen bütün AK PARTİ Grubu milletvekillerinin başımızın üstünde yeri vardır. Durum bundan ibarettir.

Arz ederim efendim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Burada olup da kendini inkâr eden vekillere ne diyorsunuz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nerede?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Genel Kurulda olup da kendisini inkâr edenlere ne diyorsunuz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir şey yok Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, İç Tüzük’ü oku, bedava konuşma İlyas ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu konuyu dün çok tartıştık.

Sayın Yalım, buyurun.

5.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, Ağrı’nın Diyadin ilçesi AKP Gençlik Kolları Başkanı Mehmet Akif Yardımcı’nın uyuşturucu maddeyle yakalanması konusunda bilgi almak ve dövizdeki artış konusunda neden bir şey yapılmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ilk sorum İçişleri Bakanına: Ağrı ili Diyadin ilçesi AKP Gençlik Kolları Başkanı Mehmet Akif Yardımcı, iki gün önce Adapazarı yakınlarında 1,5 milyon TL değerindeki uyuşturucu maddeyle yakalandı yanında resmî polis memuru korumasıyla birlikte. Bunun tam olarak araştırılması ve de resmî polis memurunun yanındayken nasıl böyle bir işlem yapılıyor? Bu birinci sorum.

İkinci sorum Sayın Ekonomi Bakanına: Vatandaşa buradan “Elinizdeki, evinizdeki, yastık altındaki, bankadaki dövizinizi satınız.” dediniz. O tarihte dolar yaklaşık 3,2’ydi, 3,3’dü; bugün 3,8 oldu. Euro bugün 4 TL oldu. Bu konuyu neden eliniz kolunuz bağlı olarak gözlemliyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yalım.

Sayın milletvekilleri, yalnız, bunun soru-cevap işlemi olmadığına özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum.

Sayın Akın...

6.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, AKP'li milletvekillerinin Anayasa'nın gizli oylama ilkesine ve kuralına uymadıklarına ve Başkanlık Divanının bu rezaletin tekrarlanmaması için gerekli önlemi almak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Dün gece yüce Meclisin saygınlığına zarar veren Anayasa suçu işlendi. Anayasa'nın gizli oylama ilkesine ve kuralına AKP'li milletvekilleri uymadılar. Gizli oy kullanmak milletvekillerinin vazgeçebileceği kişisel bir hak değildir, oylamanın geçerliliğini sağlayan bir zorunluluktur. Herkesin istediği şekilde oy kullanması oylamayı geçersiz kılar. Dün gece burada yaşanan oylama rezaletinin usulüne uygun olduğunun AKP sözcüleri tarafından savunulması ise ayrıca eşi görülmemiş bir pişkinliktir. Ne oluyor arkadaşlar? Kendi milletvekillerinize neden güvenmiyorsunuz? Onları, ailesi, çocukları, torunları ve seçmenleri karşısında bu kadar küçük düşürme hakkını nereden buluyorsunuz? Ülkemizin geleceğini ilgilendiren bu kadar önemli bir konuda Anayasa'yı çiğneyerek millî iradenin temsilcileri üzerindeki bu baskı kabul edilemez. Başkanlık Divanı bu rezaletin tekrarlanmaması için gerekli önlemi almak zorundadır.

BAŞKAN – Sayın Akkuş İlgezdi...

7.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, iktidarın rejim değiştirme telaşının toplumu bir arada tutan ortak değerleri birer birer yozlaştırdığına, laiklik ilkesine karşı sistematik saldırıların devam ettiğine ve Cumhuriyete sahip çıkan gençlerin susturulamayacağına ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, iktidarın rejim değiştirme telaşı toplumu bir arada tutan ortak değerleri birer birer yozlaştırıyor.

Anayasa'mızın değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek olan laiklik ilkesine karşı sistematik saldırılar devam ediyor. Ülkemizde laiklik ve cumhuriyet karşıtı söylemleri yükseltenlerin kurucu değerlerimize sahip çıkanlara yönelik linç kampanyaları başlattığını da görüyoruz. Laikliği savundukları için saldırıya uğrayan Ataşehir ilçe gençlik kolları ve Sakarya il gençlik kolları üyelerimizin suçlu muamelesi görmeleri ülkeyi saran linç kültürünün son örneğidir, kabul edilemez.

Atatürk'ün Bursa konuşmasında dediği gibi, cumhuriyete sarsılmaz bir inançla bağlı bu gençler, devrimlerin ve cumhuriyetin sahibi ve bekçisidirler, bunların gereğine ve doğruluğuna herkesten çok inanmışlardır. Cumhuriyete sahip çıkan bu gençlerimizi susturamazsınız, susturamayacaksınız. Bu gençler bizim gururumuzdur, gençlerimiz vatanlarına, biz de gençlerimize sahip çıkıyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çalışan Gazeteciler Günü 10 Ocak 1961 tarihinde kabul edilen 212 sayılı Yasa'yla sağlanan haklar için bugün kutlanıyor. Ama bugün de kutlama yapılacak durum yok.

AKP hükümetlerinin basına uyguladığı baskı, sindirme ve susturma süreci devam etmektedir. 147 gazeteci tutuklanmıştır. 9 bini aşkın gazeteci işsizdir. Cumhuriyet gazetesi yazarları ve son olarak Ahmet Şık'ın tutuklanması, sürecin hangi boyuta erdirildiğinin göstergesidir. Sözcü, Cumhuriyet, Birgün'e, Halk TV ve birkaç özgür haber veren televizyon habercilerine uygulanan baskılar, reklam ilanından mahrum bırakıp engellemeler, yayıncılara tehditler ayyuka çıkmıştır. Namuslu, dürüst gazeteciler zor

koşullarda görev yapabilmektedir. Ya yerel basın? Onlar da ağır koşullar içindedir. Basın çalışanlarının sendikal hareketleri de engellenmiştir, yok edilmiştir. Mevcutta görev yapan gazeteciler ise çalışma yeri, zamanı belli olmayan, tatil hakkı sınırlı, yıpranan ve yıpratılan koşullarda çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Basın özgür değilse orada sorunlar artar, çözümsüzlükler doğar. Özgür basın gerçeğe ayna tutar. Özgür basın susturulamaz, susturulmamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal...

9.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, demokratik kitle örgütlerinin Anayasa değişikliği paketine ilişkin ortak basın açıklamasının siyasi iktidar tarafından polis zoruyla engellendiğine ve bu basın açıklamasının bir kısmını paylaşmak istediğine ilişkin açıklaması

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokratik kitle örgütlerinin Anayasa değişikliği paketine ilişkin ortak basın açıklaması dün siyasi iktidar tarafından polis zoruyla engellendi. Şimdi bu basın açıklamasından bir kısmı paylaşmak isterim: “Hükümdar istemiyoruz. Bizler, aşağıda imzası bulunan demokratik kitle örgütleri AKP’nin TBMM’ye getirdiği Anayasa değişikliği paketine ilişkin görüşlerimizi kamuoyuyla paylaşıyoruz: Anayasalar toplumsal uzlaşma metinleridir. Bir anayasanın tümüyle yeniden yapılması da bazı maddelerinin değiştirilmesi de toplumun bütün kesimlerinin ortak akıl ve kabulünü gerektirir. Bu gerçek yalnızca darbe anayasalarının yazılmasında yok sayılır. Bir darbe ürünü olan 1982 Anayasası’nın da bugüne dek pek çok maddesi değiştirilmiştir. Ancak, şimdi yapılmak istenen, demokratikleşme için Anayasa değişikliği değil, bir rejim değişikliği. 15 yıllık...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, milletvekillerini, ellerini vicdanlarına koyarak ettikleri yemine sadık kalmaya ve Anayasa oylamasında buna göre oy kullanmaya çağırdığına ilişkin açıklaması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şu an görüştüğümüz Anayasa değişikliği 12 Eylül darbe Anayasası’na rahmet okutacak, ülkede rejim değişikliğine yol açacak ve Parlamentoyu etkisiz hâle getirecektir. Bu Meclisteki tüm milletvekili arkadaşlarıma ettikleri yemini hatırlatmak istiyorum: “Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasa’ya sadakatten ayrılmayacağıma büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine ant içerim.”

Değerli arkadaşlarım, elinizi vicdanınıza koyun ve ettiğiniz yemine sadık kalın, Anayasa oylamasında buna göre oy kullanın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köseoğlu...

11.- Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu'nun, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Toplumların aydınlatılması ve bilgilendirilmesinde kilit rol oynayan gazeteciler ülkedeki fikir ve düşünce özgürlüğünün geliştirilmesinde de etkin bir role sahiptirler. Ülkemiz medyası özellikle 15 Temmuz gecesinde karanlık ve şer odaklara karşı dik

ve kararlı bir şekilde millî iradenin yanında durarak demokrasimizin taçlandırılmasında büyük pay sahibi olmuştur. Mesai kavramı olmaksızın, gece gündüz demeden, emeğiyle, yüreğiyle bu ülke için, millet adına hem bilgilendirme hem denetim hem de takdirleriyle yolumuza ışık tutan kıymetli basın mensuplarımızı bu vesileyle tebrik ediyorum.

Geçmişte kısa bir süre basında çalışan bir milletvekili olarak özellikle seçim bölgesi Trabzon’umuzda görev yapan basın mensubu arkadaşlarımızın şahsında tüm gazetecilerimizin 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü’nü tebrik ediyor, mesleki yaşamlarında başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

12.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet’in, Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili gizli oylamada bir kabinde 3 AKP’li vekilin birlikte olduklarına ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle bir hikâyeyle başlamak istiyorum. Okul tuvaletinde birlikte sigara içen 3 erkek öğrenci öğretmene yakalanır. Öğretmen 3 erkek öğrenciye sorar: “Siz içeride sigara mı içiyordunuz?” Öğrencilerden biri “Hayır hocam.” diye cevap verir. Öğretmen tekrar sorar: “Sigara içmiyorsanız 3 erkek bir kabinde ne yapıyordunuz?” Bu sefer diğer erkek öğrenci “Hocam, vallahi sigara içiyorduk.” diye itiraf eder.

Şimdi soruyorum: Dünkü oylamada aynı kabinde birlikte oy kullanan 3 erkek AKP’li vekil, eğer “Birlikte oy kullanmıyorduk, vallahi Anayasa’yı ve gizliliği ihlal etmiyorduk.” diyorsanız 3 erkek bir kabinde ne yapıyordunuz? (CHP sıralarından alkışlar) 3 AKP’li vekilin bir kabinde birlikte ne yaptığını milletimizin bilmeye hakkı vardır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, oy kullanan milletvekillerine bu şekilde ithamlarınızı, tahkirlerinizi... İstirham ediyorum, sözlerinizin nereye varacağını düşünerek konuşun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Nereye varırsa varsın.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Gizli oy kullanma kişisel bir hak değil, bir yükümlülüktür.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

13.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı’nın, Ankara Valiliğinin gösteri yapılmasını bir ay süreyle yasaklamasının tek nedeninin korku olduğuna ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Ankara Valiliği açık alanda gösteri yapılmasını bugün bir ay süreyle yasakladı. Gerekçe, hak ve özgürlüklerin korunması. Yanlış duymadınız, AKP Hükûmeti “Hak ve özgürlükleri korumak istiyorum.” diyerek halkın toplanma ve konuşma özgürlüğünü yok ediyor. Peki, neden? Bir tek nedeni var: Korku. Başkanlık sistemine vatandaşın “Hayır.” demesinden korkuyorsunuz. Bugüne kadar size istediğiniz her şeyi veren halkın, vatanı bir tek kişinin tekeline vermeyeceğini hissettiğiniz için korkuyorsunuz. Baskıyı daha da artıracığınızı biliyoruz ancak MHP ve AK PARTİ içindeki yurtseverlerin bu baskılara boyun eğmeyeceğini de biliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Tüm...

14.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm 'ün, Yurttaş Girişimi ve Diyalog Grubundan milletvekillerine gelen bir mektubu okumak istediğine ilişkin açıklaması

MEHMETTÜM (Balıkesir)–Sayın Başkan, Yurttaş Girişimi ve Diyalog Grubundan milletvekillerine gelen bir mektubu okumak istiyorum: “Sayın milletvekili, anayasalar toplumsal uzlaşma belgeleridir; olağanüstü koşulların, savaş, terör ve çatışmanın yarattığı zehirli atmosferde korkutmayla, sindirmeyle, dayatmayla yapılamaz. Daha önce yaşamadığımız derinlikte bir cepheleşmenin doğurduğu savaş, kan, nefret ortamında yapılacak anayasa, bir kesimin yasası olacak, toplumu birleştirmek yerine daha da bölecektir. Darbeciler Meclisi bombaladı. Siz sayın milletvekilimiz, onların varlığına kastettikleri Meclisin yetkisiz, işlevsiz, göstermelik bir kuruluşa dönüştürmesine izin vermeyin. Biz yurttaşlar tarih ve toplum önünde uyarı görevimizi yapıyoruz. Seçilmiş siz milletvekilimizin de tarihe ve hepimize karşı sorumluluğunuzu unutmayacağınızı umuyoruz. Oyunuzu kullanırken temsil ettiğiniz çocuk çocuk milyonlarca yurttaş düşünün. Hepimizin geleceğinden sorumlu olduğunuzu asla unutmayın.”

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

15.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, tüm yetkilerin bir kişiye devredilmesi çalışmasının Türkiye'ye yapılabilecek en büyük kötülük olduğuna ve Mersin'de AKP'li yöneticilerin partiye toplu kayıt yaptıklarına ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazetecilerin özgürce görevlerini yapabildikleri bir ülke dileğiyle günlerini kutluyorum. Türkiye'nin cumhuriyet tarihinin her bakımdan en zor günlerini geçirdiği bugünlerde Anayasa değişikliğiyle tüm yetkilerin bir kişiye devredilmesi çalışmasının Türkiye'ye yapılabilecek en büyük kötülük olduğunu düşünüyorum.

İçişleri Bakanımızın da dikkatine sunmak istiyorum: Mersin'de polisevinde AKP'li yöneticilerin partiye toplu kayıt yaptıklarının resimlerini tespit ettik. Bu tür programları için başka partilere de bu imkân verilecek mi? Yoksa, iktidarın bu tür çalışmaların önüne geçmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akkaya...

16.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, AKP'nin üç yıldır her seçim öncesinde taşeron üzerinden oy devşirmeyi bırakmasını ve taşerona hemen kadro verilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, 3 Mart 2014, dönemin Çalışma Bakanı Sayın Faruk Çelik “Taşerona kadro kanun taslağı Başbakanlıkta.” diyor. Tarih 6/10/2015, 1 Kasım seçimi öncesi Sayın Faruk Çelik taşeronla ilgili “1 Kasımda iktidar olursak problem biter.” diyor. 12 Kasım 2015, Sayın Faruk Çelik “Taşerona kadro altı ay içinde netlik kazanacak.” diyor. 30 Ocak 2016, Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal “Taşeronla ilgili düzenlemeyi 21 Marttan önce Meclise sevk etmiş oluruz.” diyor. 9 Ocak 2017, Çalışma Bakanı Mehmet Müezzinoğlu “Kamuda taşeron işçi altı ay içinde kadroya geçecek.” diyor.

Sayın Başkan, el insaf! Devlette devamlılık diye bir şey vardır. Tam üç yıldır her seçim öncesinde “taşerona kadro” diye taşeron üzerinden oy devşirmeyi AKP lütfen bıraksın. Taşerona kadro hemen verilsin.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Yıldırım.

17.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, AKP'nin Kürt dili üzerindeki yok sayma politikalarına ve Kürt dili ve kültürüne yapılan saldırıları şiddet ve nefretle kınadığına ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Cumhuriyetin kuruluşundan beri yürürlükte olan bir asimilasyon politikası vardı. Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan “Asimilasyon insanlık suçudur.” demişti yıllar önce ama en büyük insanlık suçunu kendisi işledi, işliyor. AKP içindeki gönüllü asimilasyon eğilimi olan Kürt vekiller de saraya yaranmak için, gönüllü olarak kimliklerini, dillerini inkâr ederek “Kürtleri sürüp yerlerine Suriyeli Arapları yerleştirelim.” diyecek kadar gönüllü asimilasyonun yanında yer aldılar.

Kanun hükmünde kararnamelerle ülkeyi yönetmeye çalışan AKP Hükûmeti son çıkardığı kanun hükmünde kararnameyle hiçbir siyasi partiye hizmet etmeyen, sadece Kürt dili üzerindeki asimilasyona karşı önemli çalışmaları olan İstanbul Kürt Enstitüsünün kapısına İçişleri Bakanlığının kararıyla mühür vurdu. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine atanan kayyum, Türkiye’deki tek resmî Kürtçe tiyatrosu olan Diyarbakır Büyükşehir Tiyatrosunu kapattı. AKP içindeki sözüm ona Kürt vekiller Kürt dili üzerindeki bu yok sayma politikaları için ne yaptı? Kürt dili ve kültürüne yapılan bu saldırıyı şiddetle ve nefretle kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, şimdi sayın grup başkan vekillerimizden sisteme girenlere söz veriyorum.

Sayın Usta, iki dakika...

Buyurun.

18.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü ile 10 Ocak İdareciler Günü'ne, İstanbul Ataköy 5. Kısım Camisi'nde vatandaşların düşen tentelerin altında kaldığına ve kurtarma çalışmalarının devam ettiğine, Gaziantep Emniyet Müdürlüğü önünde yaşanan çatışma konusunda Hükûmetin bilgi vermesinin yerinde olacağına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Doğru, dürüst, tarafsız, özel hayata ve kişilik haklarına saygılı, vatandaşın en doğal hakkı olan zamanında, doğru ve eksiksiz bilgi almalarını sağlayarak millet vicdanının sesi olan ve bu uğurda birçok zorlukla karşılaşan gazeteciler toplumların itici gücüdür. Basın, demokrasinin temel taşlarından biri olup düşünce ve haber alma özgürlüğünün en etkili aracıdır. Gazetecilik doğru haber, yorum, eleştiri özgürlüğü, basın meslek ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirildiğinde demokrasinin gelişmesi ve devamlılığının sağlanmasında, toplumsal denetimin etkileştirilmesinde çok önemli fonksiyonlara sahiptir.

Gazetecilerimiz üzerlerinde bulunan bu sorumlulukla ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlamak için olumlu rol üstlenmişlerdir. Ancak bazı basın mensuplarının az da olsa yanlış ve yanlış haber iletmek yoluna gittiği görülmüş, bunun sonucunda da, maalesef, basının ve basın mensuplarının güvenilirliğine ve saygınlığına zarar verdiği tespit edilmiştir. Gazeteciler kendileri tarafından kurulan konsey ve geliştirilen basın meslek ilkelerine titizlikle riayet ettiklerinde, otokontrol sistemi sağlıklı işlediğinde bu sakıncaların da ortadan kalkacağı muhakkaktır.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, cumhuriyetin temel ilkelerine, millî güvenliğe ve kamu düzenine aykırı olmamak üzere basın, yayın ve diğer iletişim araçları üzerinde kısıtlama konulmaması, bunların sansür edilmemesi ve hür olması gerektiğine inanmaktayız.

Basının değerli çalışanlarının güvencesiz ve ağır çalışma şartlarının düzeltilmesini arzu ediyoruz. Özellikle yerel basının önemli düzeydeki sorunlarının giderilmesi de gerekmektedir.

Ben bu duygu ve düşüncelerle Çalışan Gazeteciler Günü'nü tebrik ediyor, bu önemli vazifeyi basın meslek ilkeleri doğrultusunda başarıyla ifa eden bütün basın mensuplarına ve ailelerine sağlık ve esenlik diliyorum.

Bugün, ayrıca, 10 Ocak İdareciler Günü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikada tamamlayalım lütfen Sayın Usta.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Yine, ben, adaletli bir şekilde davranmaları temennisiyle bütün idarecilerimizin de İdareciler Günü'nü ayrıca kutluyorum.

Ayrıca, Sayın Başkan, bugün öğle vaktinde İstanbul Ataköy 5. Kısım Camisi'nde cenaze namazı için bekleyen vatandaşlarımızın üzerine biriken karı taşıyamayan tentelerin düşmesi sonucu vatandaşlarımız bunun altında kalmıştır. Kurtarma çalışmaları devam etmektedir. Şu anda aldığımız bilgiye göre 1 ölü ve 10'un üzerinde de yaralı olduğu ifade edilmektedir. Ben can kaybının artmamasını diliyorum. Ölenlere rahmet, kalanlara da acil şifalar diliyorum.

Ayrıca, maalesef, Gaziantep Emniyet Müdürlüğü önünde de bir çatışma çıkmıştır. Buradaki güvenlik görevlilerimizde ve vatandaşlarımızda da can kaybı olmaması ve yaralı olmaması temennisiyle... Bu olayı yapanları da kınıyorum elbette ve bu konuda da Hükümetin bize, Meclise bilge vermesinin de yerinde olacağını düşünüyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun, iki dakika da size...

19.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, 2014'ten beri Şanlıurfa Emniyetinde gözaltında işkence ve özellikle kadınlara yönelik cinsel taciz saldırıları yapıldığıyla ilgili iddialar konusunda başta Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu olmak üzere herkesi göreve çağırdığına ve Ankara Valiliğinin Ankara'da her türlü eylem ve mitingi yasaklama kararına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Biz, ancak, bugün “hâlâ çalışabilen gazeteciler günü” olarak anabiliyoruz. Çünkü Hüsnü Mahalli'den Kadri Gürsel'e, Ahmet Şık'a, Ali Bulaç'a, İnan Kızılkaya'ya, Nazlı Ilıcak'a kadar gepgeniş bir yelpazede gazetecilerin tutuklu olduğu, cezaevlerinde olduğu bugün gerçekten çalışan gazeteciler kendilerini ancak şanslı addedebilirler. Bundan sonrası için bütün gazetecilere özgür, sosyal hak ve güvencelerinin sağlandığı ve hem gelirlerinin hem de haberlerinin bol olabildiği günler diliyoruz.

Bir başka konuyu gündeme getirmek isterim, 2014'ten beri Urfa Emniyetinde gözaltında işkence ve özellikle kadınlara yönelik cinsel taciz saldırıları yapıldığıyla ilgili İnsan Hakları Derneğinin raporları ve partimizin açıklamaları mevcuttur. Tüm bunlara bir yenisi de 12 Aralık Pazartesi günü Urfa'da yapılan siyasi soykırım operasyonu eklendi. Urfa'nın DBP belediye eş başkanları, HDP ve DBP'li ilçe eş başkanları ve yöneticilerinin de aralarında olduğu 9'u avukat 230'dan fazla kişi gözaltına alınarak 180 kişi spor salonunda yirmi beş gün boyunca alıkonuldu. Sayın Başkan, işkenceler ve ters kelepçeler altında ifadeler alındığı söyleniyor. Başta Meclis İnsan Hakları Komisyonu olmak üzere, gerçekten, herkesi bu anlamda, gidip görüp yerinde tespit etmek üzere göreve çağırıyoruz çünkü işkenceye sıfır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikada toparlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - ...tolerans sözlerinden bu noktaya gelmek ve spor salonlarında insanları gözaltında tutmak bir Nazi uygulamasıdır. Bunun ötesinde bir şey olarak addedemiyoruz maalesef. Ama işkence bir insanlık suçudur ve bunu önlemek de bütün milletvekillerinin görevidir diye düşünüyoruz.

Bu arada, bugün Ankara Valiliği Ankara’da her türlü eylem ve mitingleri yasaklama kararı almış bulunuyor. Şimdi, gerçekten dün Meclisin önünde, Ankara Barosu başta olmak üzere, STK’ların Anayasa değişikliğine karşı protestoları gazlarla, saldırılarla engellendi. Eğer böyle gidecekse bu rejim değişikliğinin nasıl bir getirisi olacağı ve bundan sonrasında neler getireceği de şu anda Ankara Valiliğinin uygulamasıyla çok net olarak görülmekte.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, CHP Grubu adına Sayın Sertel, buyurun.

Süreniz iki dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

20.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel’in, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü’ne, Akın Atalay’ın Berlin’den Türkiye’ye kendi isteğiyle gelmiş olmasına rağmen kaçma şüphesinin yoğunlaştığının belirtilmiş olmasına ve Silivri Cezaevinde Ahmet Şık’a üç gün süreyle su ve yiyecek verilmediği iddialarının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, Türkiye Gazeteciler Federasyonu Onursal Başkanı olarak ben de Çalışan Gazeteciler Günü’nü kutlamak istiyorum ancak kutlanacak bir gün kalmadığını da buradan bildirmek istiyorum. Çünkü gerçekten gazetecilik özgürlük demektir, düşüncesini özgürce ifade edebilmek, basın ve ifade özgürlüğünün bir ülkede var olması demektir. Ne yazık ki bunlar ülkemizde yok.

Ayrıca, ekonomik sıkıntılardan dolayı o kadar büyük sıkıntı çeken Anadolu basını, dolara ve euroya bağlı olarak aldıkları malzemelere gelen üst üste zamlarla artık gazeteyi basamaz ve dağıtamaz olmuştur. Ama bunların ötesinde en temel sorun basın ve ifade özgürlüğüdür.

Geçtiğimiz günlerde Silivri Cezaevine gittim, orada Cumhuriyet gazetesinin yazarlarını ziyaret ettim. Sayın Akın Atalay’la beraber konuşurken bir kâğıt geldi önümüze. Sayın Akın Atalay’ın tutukluluğuna itiraz dilekçesinde aynen şöyle deniyordu: “Kaçma şüphesinin yoğunlaşması nedeniyle...” Oysa, biliyorsunuz siz de, Sayın Akın Atalay Türkiye’ye Berlin’den kendi isteğiyle gelmiş ve “Yaşasın cumhuriyet, yaşasın Cumhuriyet gazetesi, ben cezaevinde de yatsam hiç önemli değil, Cumhuriyet gazetesi yaşasın, ben asla bu güzel ülkemi terk etmem.” demiştir. Bu arkadaşlarımızın hiçbiri kaçmaz, kaçmadılar. Geçmişte de Ergenekon davalarında yargılanan arkadaşlarımız da kaçmadılar.

Bir de Ahmet Şık’ın annesinden bir telefon aldım, içimizi yakan bir telefon. Ahmet Şık’a üç gün süreyle Silivri Cezaevinde su verilmediği ve yiyecek verilmediği ifade edilmiştir. Bu doğru mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen siz de bir dakikada toparlayın.

ATILA SERTEL (İzmir) – Eğer bu doğruysa Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ’ın o cezaevi yönetimiyle ilgili, o görevliler hakkında ne yapacağını da merak ediyorum.

Şu anda Ahmet Şık tecrit hücreindedir, tek başınadır. Bizim arkadaşlarımız, burada milletvekili olan arkadaşlarımız Tuncay Özkan, Mustafa Balbay, Dursun Çiçek geçmişte tek başına hücrelerde kalmıştır ama bizim gazeteci arkadaşlarımızın -tek başına- bu cezaya çarptırılmasının artık son bulmasını istiyorum. Türkiye, basın ve ifade özgürlüğü açısından, dünya sıralamasında tutuklu gazeteci

açısından 1'inci sıradadır. Bu bizim için, Türkiye için utanç vesikasıdır. Utanıyorum, bir Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanı olarak meslektaşlarımın tutuklu olduğu bir ülkede kendimi özgür olarak ifade etmem bile mümkün değildir diye düşünüyorum.

Ne olur hep beraber Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında gazetecilerin özgürlüklerine ilişkin konuşalım, tartışalım, tutukluluklarının son bulması için mücadele edelim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bostancı, buyurun.

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, basın-yayın mesleğinin demokratik toplumların olmazsa olmaz unsurlarından birisi olduğuna ve zaman zaman bazı vekillerin konuşmalar içerisinde maksadını aşan, kastını aşan, hakarete varan ifadeleri olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla, basında görev yapan arkadaşların gününü tebrik ediyorum, kutluyorum.

Basın-yayın mesleği demokratik toplumların olmazsa olmaz unsurlarından birisidir. Medya “aracı” demektir, “medyum”dan gelir, “Halk ile siyaset kurumu arasında, güç merkezleri arasında iletişimi sağlayan ve halkın çıkarlarını temsil eden insanlar.” anlamına gelir.

Pratiğe baktığımızda, gazetecilerin tarafsız olmasına ilişkin bir ideal norm vardır fakat gazeteciler de insandır; çalıştıkları sermayenin organize ettiği bir gazete, bir televizyon vardır, o sermayenin talepleri vardır; gazetecilerin kendi ideolojileri, ahlak anlayışları vardır; gazetecilerin ilişki kurdukları insanlar, sosyal çevreler vardır, dolayısıyla angajmanları vardır. Gazetecilerden ideal anlamda, tıpkı diğer insanlar için olduğu gibi ideal anlamda bir tarafsızlık beklenmez. Gazeteciler için beklenmesi gereken, bir toplumda her kesimin gazetecisinin olmasıdır, her kesimin medya alanında örgütlenmesi ve sesini duyurabilmesidir. İdeal olan budur ve nihai olarak tarafsızlığı sağlayacak olan, bizim her bir gazeteciden tarafsızlığı beklememiz değil, toplam gazeteciliğe ilişkin üretilen haberler içerisinde toplumun tüm kesimlerinin sesinin duyulmasıdır, tarafsızlığı sağlayacak olan budur.

Biz gazetecilerden şunu bekleriz: Hakkaniyetli ve adil olmayı, “nomos” anlamında namuslu olmayı bekleriz. Haber yaparken, temsil ettikleri kesimlerin fikirlerini ifade ederken adil ve hakkaniyetli olmalarını bekleriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama ağır konuşuyorsun, yandaş medya size dava açar vallahi!

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen bir dakikada.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Türkiye demokratik bir ülkedir, basın ve ifade özgürlüğü mevcuttur. Yargı hiçbir meslek kesimine olmadığı gibi gazetecilere yönelik olarak da hukukta tadat edilmiş konular var ise bunları soruşturur. Ben yargıç değilim, buradaki hiç kimse yargıç değil. Yargıya konu olmuş meseleler muhakkak o süreç içerisinde neticelendirilir. İlke düzeyinde bizim yaklaşımımız, gazetecilerin serbestçe mesleklerini yapabileceği şartların sağlanmasına yöneliktir; bunu demokratik toplumun temel unsurlarından birisi olarak görürüz.

Ayrıca, burada şu bir dakikalık konuşmalar içerisinde zaman zaman bazı vekillerin maksadını aşan, kastını aşan, hakarete varan ifadelerini görüyoruz. Burada tekrar bazı örneklere dönmek istemiyorum ama şunu unutmayalım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İki dakika daha verin Başkanım, konuşsun dinleyelim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...hakaret çaresizlerin silahıdır, çaresizlerin. Siyaset bir imkân sanatıdır. Siyaset zemininde kendisine her zaman yol ve yöntem bulabileceğini düşünenler hakaret diline başvuramazlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu yandaş medya hocaya dava açacak vallahi, tazminat davası açacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, tutanaklara geçmesi için... Çok önemli bir husus.

Sayın Bostancı dedi ki: “Medya aracıdır.” Medya aracı değil, aracı olan komisyoncudur. Medya hiçbir zaman komisyoncu olmadı.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Eğer medya komisyoncu olursa Türkiye’de yandaş medya olur. Medyanın asıl görevi, toplumu bilinçlendirmek, bilgilendirmek. Dördüncü kuvvettir ve kamu hizmeti ifa eder. Kamu hizmeti ifa eden bir medya hem tarafsız olmalı hem bağımsız olmalı.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yani, böyle anladınız, değil mi Sayın Tanal?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ben yirmi altı yıl iletişim fakültesinde hocalık yaptım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eyvah, eyvah!

ATILA SERTEL (İzmir) – Hocam, yandaşları sen mi yetiştirdin?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – “Medya” kelimesinin kökeni “medyum”dur. Medyum, aracılık yapan.

BAŞKAN – Yönetenle yönetilenler arasında köprü görevi gören.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Tabii, biz Mahmut Bey’le bunu özel olarak görüşebiliriz.

“Aracı” derken iktidar çevreleriyle -iktidar sadece siyasi iktidar değil- halk arasında haberlerin, iletişimin aracılığını yapmak, yoksa komisyonculuk değil elbette.

BAŞKAN – Anlaşıldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, bilmiyorum...

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir saniye, Sayın Özel’e söz vereceğim.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – “Aracılık” değil, medyanın sözlük anlamı “Gelecekte haber vermek”tir.

BAŞKAN – Sayın Özel, bir dakika süreyle açıyorum mikrofonu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bu tarafı görmüyorsunuz galiba.

BAŞKAN – Size de açarım bir dakika.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Açık zaten.

BAŞKAN – Konuştunuz ama Sayın Kerestecioğlu, daha yeni konuştunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Onlar da konuştular yani ne demek “Konuştunuz.” Sayın Başkan? Herkes konuştu.

BAŞKAN – Herkes her zaman konuşmaz ama her şeyin bir sırası var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Nasıl? Bu size göre mi belirlenecek? CHP Grubu da daha önce konuştu.

BAŞKAN – Tabii, ben belirleyeceğim Sayın Kerestecioğlu. Ben belirleyeceğim, onun vaktini ben tayin edeceğim tabii ki.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, söz istediğimiz zaman almak durumundayız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben “Vermeyeceğim.” demedim ama bu kadar ısrarınızı da anlamıyorum. “Az önce verdim.” dedim zaten. Bir daha veririz tamam da ama üst üste, peş peşe...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de “Az önce CHP Grubuna da verdiniz.” dedim sadece, o kadar.

BAŞKAN – Yok, hiçbirine vermedim, daha yeni vereceğim. Daha hiç kimseye vermedim ikinci kez söz.

Sayın Özel, buyurun, bir dakika.

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bostancı yapmış olduğu değerlendirmede, bir dakikalık sözler içinde hakaretlerin olduğunu ifade etti, bunu kabul etmemiz mümkün değil. Eleştiri, ağır eleştiri, ağır eleştirinin üst sınırında sözler olabilir. Bu konuda, gerek Anayasa Mahkemesi, özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi siyasetçiler için, normal vatandaşların muhatap olduğu eleştirinin bir üstündeki eleştiriyi ceza açısından bir alt sınıfta değerlendirmektedir. O da, normal vatandaşa iftira gibi gelecek, hakaret gibi gelecek bir sözün siyasetçi açısından ağır eleştiri sınırlarında olması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına geçmiş bir gerçektir.

Bu Parlamentoda çok önemli görevler yapmış kişiler darbe gecesi sığınakta şunu söylüyorlardı: “Birisini bu kadar köşeye sıkıştırırsan üzerine atlar. Biz de belki bir yerlerde yanlışlık yaptık.” Bugün Meclisin etrafına 1,5 kilometrelik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bir güvenlik çemberini çekecek kadar kaygılı, korkulu ve halktan kopuk anayasa görüşen bir iktidarın, yapılan eleştirilerin bir üst sınırdan değerlendirilmesi konusuna da hazırlıklı olması gerekir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu yaklaşımı reddediyorum bir kere.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sıra bendeydi Başkan, hemen Naci Başkan çıktı, söylüyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na göre Meclise yaklaşamazsınız, kimse gelip burada gösteri yapamaz. Yasa böyle, yasa.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sıra bende değil miydi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Herkesin barışçıl gösteri yapma hakkı var.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, açıyorum sizin mikrofonunuzu; bir dakika, lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hem yasadan bahsedeceğiz, İç Tüzük’ten bahsedeceğiz hem de aklımıza esti, yasayı ihlal edelim diyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, açıldı, buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, bu ülkede herkesin barışçıl gösteri yapma hakkı olduğuna ve ülkenin basın özgürlüğü karnesinin dünya çapında hangi sırada olduğunun bilindiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, öncelikle, herkesin bu ülkede barışçıl gösteri yapma hakkı vardır ve biz Ankara Barosu Başkanından bahsediyoruz, bir hukuk kurumu başkanından bahsediyoruz. O yüzden bunu esefle kinadığımı başta belirtmek isterim.

Ben on bir yıl bilfiil gazetecilik yapmış birisi olarak... Gazeteciler haber yapmak ve haberlerini özgürce yaymak isterler, hiçbir iktidar da bundan hoşlanmaz. Şu anda da iktidar bundan hoşlanmıyor ve çok geniş bir çeper içerisinde gazeteciler tutuklular ve ülkenin gerçekten, basın özgürlüğü karnesinin de dünya çapında hangi sırada olduğu biliniyor.

Burada bahsettiğiniz darbe girişimi gecesı tek canlı yayını yapan İMC TV kapatıldı hemen ardından. Bu mudur basın özgürlüğü?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – O yayını burada hayatlarını tehlikeye atarak yapmışlardı o insanlar. O yüzden kimse Çalışan Gazeteciler Günü’nde timsah gözyaşları dökmesin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kimse timsah gözyaşları dökmüyor Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Siz her şeyi üstünüze alınmak zorunda değilsiniz yani.

BAŞKAN – Basın özgürlüğü ayrı, kimsenin de suç işleme özgürlüğü yoktur. Kusura bakma, hiç kimse layüsel değildir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Başkalarına da aynı cevabı verirsiniz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanağa geçmesi açısından iki hususu söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Özel, kapatalım lütfen.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii tabii.

Birincisi şu: Anayasa’ya göre kimsenin önceden izin almadan, eğer OHAL de ilan edilmemiş olsa, gösteri yapma hakkı var, basın açıklaması yapma hakkı var. Beyaz Saray’ın önünde gösteri yapanlar, basın açıklaması yapanlar Amerikan demokrasisinin onurudur, gururudur. İngiltere Parlamentosunun önünde özgürce protesto yapanlar İngiliz demokrasisinin onurudur, gururudur. Almanya’da Alman büyük Parlamentosunun önünde basın açıklaması, kitlesel eylemler yapanlar, kendilerini “Bundestag” a zincirleyenler Alman demokrasisinin onurudur. Dün 1,5 kilometre Meclise yaklaştırılmayan, toplumun anayasa hakkını haykırmaya gelmiş avukatların, baro yönetim kurulu üyelerinin, baro başkanlarının gaz yemesi Türkiye Cumhuriyeti’nin demokrasisinin ve AKP demokrasisinin ayıbıdır, utancıdır, rezilliğidir. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – 28 Şubat döneminde eylem yapılıyordu Meclisin önünde, o zaman “Millî irade.”ydi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başörtülü bacım duruyordu o zaman.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Meclisin önünde eylem yapılmamasına ilişkin yasal düzenlemenin AK PARTİ’yle hiçbir ilişkisi yok, eskiden beri olan bir uygulama. Zaten halkımız burada, bütün toplantılara katılıyor orada, parti gruplarında konuşuyorlar. Dolayısıyla, eskiye giden bir yasa.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, son söz...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yasanın Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde olmadığı doğrudur. Bu yasa çok eski bir yasadır ancak bu yasaya rağmen, 28 Şubatta başörtülü bacılar gelip Meclis kapısının önünde açıklama yaparken 28 Şubat döneminin iktidar sahipleri sizin yaptığınızı yapmadılar.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Polis copladı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama siz bugün, o çıkarmadığınızı söylediğiniz yasaya sığınarak barikat kuruyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Özel...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Üniversitelere sokmadınız, üniversitelere.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son söz şunu söylüyorum: Eğer söylediğiniz sözde samimiyseniz 3 maddelik kanun getirirsiniz, Meclisin önüne demokrasi kürsüsünü hep beraber kurarız. Hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bravo! Takiyeciler sizi!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, demokrasi kürsüsü burada zaten. Burada siyasiler, parlamenterler fikirlerini açıkça, özgürce ifade edecektir. Herkes de mevzuata uymak zorunda.

VELİ AĞBABA (Malatya) - “Millet, millet” diyorlar, nerede millet?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, Meclise var da millete yok mu demokrasi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Var, var. Millete gidin, millete. Millete gitmek lazım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir şey sorabilir miyim; AKP grup başkan vekili misiniz Sayın Başkan?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önce, onu CHP Genel Merkezinin önüne kuralım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Var, o bizde var. Bizim Genel Merkezin önünde var; gel sen de konuş, gel sen de konuş, bizim orada var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Meclise var da millete yok mu demokrasi ha? Meclise var da millete yok mu? Söyle, söyle.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Var, var. Millete gidin, millete. Millete gidin, haydi. Millete gidin millete. Çalışın.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç adet önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan ve 19 milletvekilinin, kaçak ağaç kesimi ve yangınlarla ormanların yok olması konusunda yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ormanlarımızda izinsiz, kaçak ağaç kesimi ve orman yangınlarının sık çıkmasıyla beraber ormanlarımızın yok olmasıyla ilgili Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Nuri Okutan	(Isparta)
2) Kadir Koçdemir	(Bursa)
3) Ahmet Kenan Tanrıku	(İzmir)
4) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
5) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
6) Oktay Öztürk	(Mersin)
7) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
8) Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)
9) Deniz Depboylu	(Aydın)
10) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
11) Mevlüt Karakaya	(Adana)
12) Zihni Açıba	(Sakarya)
13) Şefkat Çetin	(Ankara)
14) Mustafa Kalaycı	(Konya)
15) Celal Adan	(İstanbul)
16) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
17) Baki Şimşek	(Mersin)
18) Erkan Haberal	(Ankara)
19) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
20) Arzu Erdem	(İstanbul)

Gerekçe:

İnsanlığın hayatı devam ettirmede olmazsa olmazı sayılan üç unsurun -toprak, hava ve su- meydana gelmesinde ve muhafazasında ormanların rolü ve katkısı büyüktür.

Ülke genelinde toplam 21 milyon 700 bin hektar ormana sahip bulunan yurdumuz maalesef, orman fakiri ülkeler arasında yer almaktadır. Mevcut ormanların yüzde 50'si bozuk ve verimsiz durumdadır. Ormanlarda kaçak ağaç kesimi ve faydalanılması, son yıllarda -göç ve yakıt olarak- alternatif enerji kaynakları kullanımının yaygınlaşması sonucu büyük ölçüde azalma göstermekle beraber hâlâ önemli miktardadır.

Son yıllarda artış gösteren ormansızlaşma, HES'lerden meydana gelen erozyon, sel, kuraklık, toprak kayması, çığ ve iklim değişikliği gibi birçok doğal felaketi de beraberinde getirmektedir. Yapılan bu çalışmada, popülist politikalara sapmadan, bir taraftan orman köylülerinin kırsal fakirlikten kurtarılması, ormanlarımızı, korunan ormanlar ve verimli parklar hariç işletmemiz gereklidir. Ormanlarımız, orman içinde ve orman kenarında yaşayan köylülerimizin önemli gelir kaynağıdır. Köylerimizin üçte 2'si orman içinde ve kenarında kurulmuştur. Nüfusumuzun onda 1'i ormanlardan yararlanmaktadır. Bu yönüyle de ormanlarımız vatandaşlarımıza iş temin eden doğal kaynaktır. Diğer taraftan da ormanlarımızın geliştirilmesi ve korunması amacına sadık kalınarak meselelere objektif olarak yaklaşılmalıdır.

Ayrıca, ormanlarımızda izinsiz kaçak ağaç kesimlerinden meydana gelen boşluklara fidan dikilmelidir.

Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü, mera ıslahı, uygulama projeleri, yol şebeke planları, orman yangınlarıyla mücadele eylem planları, odun dışı orman ürünler envanter ve faydalanma planları, otlatma planları, silvikültür planları ve fidanlıklar rotasyon planları gibi birçok plan ve proje teşkilat birimlerince hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır.

Açıkladığımız bu gerekçelerle yapılması gerekenler konusunda bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasında, ülkemize ve yöre halkımıza ormanlarımızın sosyal, kültürel, tarihî ve ekonomik açıdan faydası tartışılmaz yararlar sağlayacaktır.

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 23 milletvekilinin, TCDD Genel Müdürlüğünün iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerine ödemek zorunda kaldığı tazminatın sebeplerinin, kurumun ve kamunun uğradığı zararın ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TCDD Genel Müdürlüğünün iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerine ödemek zorunda kaldığı tazminatın sebeplerinin belirlenmesi, kurumun ve kamunun uğradığı zararın nedenlerinin ve sorumlularının tespiti, kurum zararlarının araştırılması, alınacak önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

- 1) Elif Doğan Türkmen (Adana)
- 2) Kadim Durmaz (Tokat)
- 3) Mustafa Sezgin Tanrıku (İstanbul)
- 4) Orhan Sarıbal (Bursa)
- 5) Nihat Yeşil (Ankara)
- 6) Dursun Çiçek (İstanbul)
- 7) Kazım Arslan (Denizli)
- 8) Melike Basmacı (Denizli)
- 9) Tahsin Tarhan (Kocaeli)
- 10) Onursal Adıgüzel (İstanbul)
- 11) Tekin Bingöl (Ankara)
- 12) Serdal Kuyucuoğlu (Mersin)
- 13) Erkan Aydın (Bursa)

14) Çetin Arık	(Kayseri)
15) Ceyhun İrgil	(Bursa)
16) Gülay Yedekci	(İstanbul)
17) Aytuğ Atıcı	(Mersin)
18) Akın Üstündağ	(Muğla)
19) Mahmut Tanal	(İstanbul)
20) Ali Akyıldız	(Sivas)
21) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
22) Uğur Bayraktutan	(Artvin)
23) Türedi Kayan	(Kırklareli)
24) Candan Yüceer	(Tekirdağ)

Gerekçe:

T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün (TCDD) iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerinin alamadıkları özlük hakları hakkında açtıkları davalar sonucu 3,7 milyon lira tazminat ödemeye hükümlendiği, devam eden davalar sonuçlandığında tazminat miktarının 10 milyon lirayı geçeceği Sayıştayın 2014 yılı raporunda yer almaktadır.

TCDD'nin, yüklenici firmaların işçilere özlük haklarını ödememesi gerekçesiyle milyonlarca lira tazminata mahkûm olması kabul edilebilir bir durum değildir. Sayıştay Başkanlığının kurum için hazırladığı 2014 yılı denetim raporuna göre, işçilerin yüklenici firmalardan alamadıkları özlük hakları iddiasıyla açtıkları davalarda talep edilen miktar 10 milyon liranın üzerinde. TCDD aleyhine sonuçlanan davalar sonucu toplam 3,7 milyon lira hükmedildiği, belirtilen raporda hâlen 375 dava derdest (görülmekte olan) durumda.

TCDD aleyhine sonuçlanan davalardan sonra taşeron firmalara rücu işlemi yapılmak istendiğinde ise bu firmaların adreslerinin dahi bulunamadığına dikkat çekilmektedir. Kurum aleyhine açılan davaların ağırlıklı kısmını personelin açtığı; izin ücreti, derece, gösterge, intibak, disiplin, görev yeri değiştirme, maaş, ikramiye, sicil, sözleşme ücreti, unvan gibi iş ve işlemlerle ilgili davalar ile hizmet alımı kapsamında çalışan taşeron işçilerin kıdem, alacak, fazla mesai ve izin davaları oluşturuyor.

İhale yoluyla hizmet alımı yapılan yüklenici firmaların çalıştırdığı işçilerin yukarıda sayılan özlük haklarını yüklenici firmalardan alamadıkları iddiasıyla TCDD aleyhine alacak ve tazminat davaları giderek artmaktadır. Bu konuda 910 dava açılırken talep edilen toplam miktar 10,1 milyon lira. Bu davalardan 427'si kurum aleyhine sonuçlanırken 3,7 milyon lira tazminata hükmedilmiştir.

Bazı yüklenici firmaların iyi niyet kurallarına uygun davranmaması kurumun bu konuda çeşitli tedbirleri almasına bir engel değildir. Yetkili ve sorumlular, bu ve buna benzer durumlar için önceden gerekli eğitim ve denetimler, gereken yaptırım ve cezai müeyyideler ve alınacak teminatlarla kurumun zarar etmesini engellemekle görevlidirler.

Yüklenici firma işçilerinin açtığı davalar sonucunda birçok kalemden tazminatlar ödemek zorunda kalan kurumun, kontrol mekanizmasını oluşturması gerekirdi. Yüklenici firmalarla sözleşme yapılırken firmanın sözleşme süresince kontrol mekanizmasının işlerliğinin sözleşme maddeleriyle sağlanması ve sözleşme başlangıcında yeterli teminatların alınması ve iş devam ederken de sürekli kontrol mekanizmasının kurulmasına dikkat edilmediği açıktır.

Öte yandan, TCDD'nin 2014 Demiryolları İstatistik Yıllığı'nda şirketin son yıllardaki görev zararı da dikkat çekicidir. Devlet Demir Yolları 2010'da 886 milyon 336 bin lira, 2011'de 733 milyon 327 bin lira, 2012'de 877 milyon 508 bin lira, 2013'te 1 milyar 280 milyon 554 bin lira, 2014 yılında da 1 milyar 874 milyon 309 bin lira zarar etmiştir. Kurumun son beş yıldaki görev zararı toplamda 5,6 milyar liraya ulaşmıştır.

2009 yılından bu yana zarar eden TCDD'nin kaynak ihtiyacı sürekli olarak Hazine tarafından yapılan sermaye artışları ve Hazine devirli/garantili yurtdışı kredilerle karşılanmaktadır. Bu kapsamda, 2014 yılında 5.4 milyar lira sermayeye mahsuben Hazine tarafından ödenmiştir.

Her yıl rekor zararlara ulaşan kurumun birde yukarıda belirtilen sebeplerle yüklenici firma işçilerinin özlük hakları konusunda milyonlarca lira tazminat ödemeye mahkûm edilmesi kabul edilebilir bir durum değildir ve kurumun iyi yönetilmediğinin göstergesidir.

Yukarıda bahsedilen nedenlerle TCDD Genel Müdürlüğünün iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerine ödemek zorunda kaldığı tazminatın sebeplerinin belirlenmesi, kurumun ve kamunun uğradığı zararın nedenlerinin ve sorumlularının tespiti, kurum zararlarının araştırılması, alınacak önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması uygun olacaktır.

3.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan ve 21 milletvekilinin, Türkiye'de yaşayan Müslüman olmayan azınlıkların eğitim konusunda yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'de Müslüman olmayan azınlıklara ait okullarda son yıllarda büyük sorunlar yaşanmaktadır. Azınlıkların eğitim hakları Lozan Anlaşması'nda güvence altına alınmasına karşın son yıllarda başta bu okulların ticarethaneye dönüştürülmek istenmesi olmak üzere birçok sorunlar yaşanmaktadır. Azınlık okullarının yaşadığı sorunların araştırılması konusunda Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

1) Selina Doğan	(İstanbul)
2) Özgür Özel	(Manisa)
3) Aytun Çıray	(İzmir)
4) Sibel Özdemir	(İstanbul)
5) Serdal Kuyucuoğlu	(Mersin)
6) Hüseyin Çamak	(Mersin)
7) Şenal Sarıhan	(Ankara)
8) Cemal Okan Yüksel	(Eskişehir)
9) Erkan Aydın	(Bursa)
10) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
11) Gülay Yedekci	(İstanbul)
12) Kemal Zeybek	(Samsun)
13) Didem Engin	(İstanbul)
14) Mustafa Tuncer	(Amasya)
15) Veli Ağbaba	(Malatya)

16) Trabi Kayan	(Krkreli)
17) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
18) Serkan Topal	(Hatay)
19) Mahmut Tanal	(İstanbul)
20) Murat Bakan	(İzmir)
21) Melike Basmacı	(Denizli)
22) Uğur Bayraktutan	(Artvin)

Gerekçe:

Türkiye'nin kuruluş senedi olarak kabul edilen Lozan Anlaşması azınlık olarak kabul edilen milletlerin hukuki ve sosyal durumlarına ilişkin düzenlemeler içermektedir.

Lozan Anlaşması'nda azınlıkların eēitim hakkına ilişkin de düzenleme yapılmıştır. Söz konusu anlaşmanın 40 ve 41'inci maddelerinde azınlıkların kendi okullarını kurabileceēi, bunun için de devletin her türlü kolaylıēı saēlayacaēı hükümleri yer almaktadır. Bu bakımdan, azınlık okulları diēerlerinden farklı bir idare şekline kavuşmuştur.

Türkiye'de okullar "devlet okulları" ve "zel okullar" şeklinde iki ayrı statüye sahiptir. Azınlık okulları, devlet okulu olmadıkları için özel okul statüsünde deēerlendirilmektedir. Ancak, bugüne dek tarihsel ve hayr durumları göz önünde bulundurularak Müslüman olmayan azınlıklara ait okulların hiçbirisi iktisadi işletme olarak deēerlendirilmemiřtir. 1936'da yrrlēe giren Vakıflar Yasası'yla birlikte bu okullar gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulmuşlardır. Buna karşın azınlık okullarına özel bir statü de getirilmediēi için son yıllarda büyük sorunlar yaşanmıştır.

Bugüne kadar okullarda ērenci velilerinden kayıt creti alınmadıēından oluşan bütçe açıkları yapılan baēıřlarla kapatılmaya çalışılmıştır ancak bu açıklar bununla da kapanmamıştır. Cemaat temsilcilerinin konuyu gündeme getirmesiyle birlikte, Hkmet 2014-2015 eēitim döneminden itibaren tüm özel okullara belirli kriterler çerçevesinde yapılan devlet yardımından azınlık okullarının da faydalanması saēlamıřtır.

Okulların bütçe açığının kapatılmasına büyük katkı saēlayan bu uygulama kısa süre soma büyük sorunlar doēurmuřtur. Azınlık okulları bu yardımdan dolayı özel okul statüsünde deēerlendirilmiř ve Maliye Bakanlıēı inceleme başlatmıştır.

Müfettişler, yaptıkları incelemede bazı velilerin yaptıēı baēıřları okul creti olarak deēerlendirmiř ve okulların iktisadi işletme olması gerektiēine dair raporlar yazmıştır.

Kr amacı gütmeyen ve kültürel bir devamlılıēın en önemli araçlarından biri olan azınlık okullarının parası olan ērencileri kaydedip parası olmayanları kaydetmeme gibi bir durumları olamaz. Azınlık okullarının iktisadi işletme olarak kabul edilmesiyle birçok azınlık mensubunun çocuklarını bu okullara gnderemeyeceēi gibi, birçok okul kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır.

Azınlık okulları sadece kendi cemaatlerine mensup ērencileri kabul edebilmekteler. ērencilerin cemaat mensubu olduklarına ilişkin kriterlerin henüz tam olarak belirlenmemiş olması sıkıntıların yaşanmasına neden olmaktadır.

Azınlık okullarında akademik kadro ve ders materyali temininde de ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Azınlık okullarında ēretmenlik yapabilmek için ihtiyaa cevap verebilecek ilgili bir fakültenin olmaması konuyla ilgili sıkıntıların yaşanmasına neden olmaktadır.

Söz konusu okullarda Türkçe grubu derslerinin Türk öğretmenler tarafından verilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu uygulama, azınlık mensubu öğretmenler tarafından tepkiyle karşılanmakta ve devletin kendilerine güvenmediği algısı oluşturmakta, aynı şekilde öğretmenler arasında da eşitsizlik doğurmaktadır.

Yaşanan iç savaştan dolayı milyonlarca Suriyeli son yıllarda Türkiye'ye göç etmek zorunda kalmıştır. Bunlar içinde Suriye vatandaşı Ermeni öğrenciler de bulunmaktadır. Bu öğrenciler Ermeni okullarına alınmakta.

Türkiye'de binlerce Süryani yaşamasına karşın 2012 tarihine kadar Süryani okulu açılmamaktaydı. Süryani okulunun açılmasına engel olan Millî Eğitim Bakanlığının genelgesinin iptal edilmesinin ardından, ilk olarak 2013 yılında Süryani anaokulu açılabilmiştir. Şimdi ilkokul açma hazırlığı içinde olan Süryani vakıfları büyük maddi zorluk yaşamaktalar. Lozan Anlaşması'nın azınlık okullarına yönelik müspet yükümlülükleri maddi desteği de kapsamaktadır ancak Süryaniler bu desteği alamamaktadırlar.

Bunlar ve benzeri nedenlerden dolayı, Türkiye'de yaşayan Müslüman olmayan azınlıklar eğitim konusunda büyük sorunlar yaşamaktadır. Tüm bu sorunların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından araştırılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın Özel, bir talebiniz olmuş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçmiş tutanak hakkında.

BAŞKAN – Evet, 58'e göre. Tabii, o, aslında, gündeme geçmeden önce yapılması gereken taleptir, “birleşimin başında” diyor; gündeme şu anda geçtik. Yalnız, şunu özellikle sormak istiyorum, ona göre işlem yapmak adına: Tutanağa geçen bir beyanınızı düzeltmek mi istiyorsunuz yoksa konuşmanız yanlış anlaşıldı da...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dünkü konuşmam ve konuşmama karşı kullanılan birtakım ifadelerin yanlış anlaşıldığı ve tutanakta ileriye dönük yanlış olarak yer almasını istemediğim için.

BAŞKAN – Ha, çünkü, ancak sizin konuşmanızla alakalı talep edebiliyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, evet, elimde.

BAŞKAN – Bir tashih işlemi varsa, düzeltme değil de tashih yapacaksanız size yerinizden söz vereyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, yok, düzeltme yapacağım ve kürsüde beş dakikayı geçmemek üzere...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum o zaman.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada yerleşik uygulama üç dakikadır Sayın Başkan.

BAŞKAN – İki dakika, üç dakika, duruma göre değişiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iki dakika en son ne zaman verilmiş? Size bu bilgiyi veren sayın uzmanlar iki dakika en son ne zaman verilmiş bu konuda bir bakabilirler mi?

BAŞKAN – Ben onu o şekilde hatırlıyorum. Şimdi şu var...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, zaten her hak kısıtlanıyor, her hak kısıtlanıyor.

BAŞKAN – Bir saniye... Kısıtlanmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Üç dakikadır. Bakın...

BAŞKAN – Bakın, Sayın Özel, size şunu söyledim...

Bakın, bir dakika... Konuşalım, anlaşalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Ben size şunu dedim: Bakın, bu talep, gündeme geçmeden önce olması gereken bir talep. Şimdi gündeme geçmiş durumdayız ama buna rağmen, sizin bu talebinizi değerlendirmeye alıyorum. Bu, benim iyi niyetimi gösteriyor bir defa. Artı, İç Tüzük'te bu noktada “Beş dakikaya kadar süre verilebilir.” diyor; iki dakika olabilir, üç dakika olabilir.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, üç dakikalık iyi niyet olsa ne olur?

BAŞKAN - Yani, bir dakikanın kavgasını da yapmaya gerek yok.

Buyurun, düzeltin, kürsüye davet ediyorum sizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kürsüden önce şunu söyleyeyim çünkü o konu başka bir konu ama şunu ifade etmek zorundayım: Şimdi...

BAŞKAN – Kürsüde ifade edin.

Tamam, peki, üç dakika süre veriyorum,

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 9/1/2016 tarihli 53'üncü Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması (x)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her an Parlamentoda muhalefetin bir hakkını, bir sözünü kısıtlamayın, yerleşik uygulamalardan geriye dönmeyi, bunu zaman zaman çoğunluğun oyuna başvurarak zaman zaman Meclis idaresine verilen yetkileri farklı bir şekilde yorumlayarak yapıyorsunuz. Bu uygulamanın üç dakika olduğunu hepimiz biliyoruz, bunun iki dakikaya indirilmesinden hiçbir şey kazanmazsınız. Zaten, aslında, biraz önce söz alırken bahsettiğim tartışmada da benim beyanlarıma ve arkadaşlarımızın beyanlarına verdiğiniz tüm reaksiyonlar da bununla ilgili.

Sayın Başkan, İç Tüzük'ün 64'üncü maddesi, “Başkanın görüşme ve oylamalara katılamaması” maddesi. Bakın, Sayın Başkan, Genel Kurula başkanlık eden Başkan veya başkan vekili, asıl konu görüşülürken ve oylanırken hiçbir surette görüşünü açıklayamaz. Başkan veya başkan vekilleri görevlerinin yerine getirilmesinin gerektirdiği hâller dışında tartışmalara katılamazlar, kişisel savunma hakları gizlidir. Ben size satsayım yerime oturduğumda cevabını verirsiniz, kişisel olarak size sataştıysak.

Bakın, Sayın Başkan, arkadaşımız laf atıyor oradan, “Başbakan neden grupta oturuyor?” diyor, “Başbakanlık makamı ortadan mı kalktı?” diyor. Lafa oradan giriyorsunuz, “Günü gelince o da olur inşallah.” diyorsunuz.

Yine, Sayın Engin Altay söz istiyor ve Komisyon Başkanı'na diyor ki: “Haksızlık yaptınız.” Komisyon Başkanı burada cevap verirken bizim gruba doğru “Okumayan insanlar anlamaz.” diyor. Engin Altay söz istiyor “Ben bir elbise diktim, kim üstüne alırsa.” diyor Komisyon Başkanı. Engin Altay söz istiyor, cevabınız: “Siz o elbiseyi kendinize yakıştırdıysanız buyurun kürsüye.”

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifadeler Genel Kurulun geçmiş birleşiminde yer almaktadır.

Bugün, Sayın Filiz Kerestecioğlu Hükûmetin timsah gözyaşları döktüğünü söylerken düğmeye basıyorsunuz “Burada kimse timsah gözyaşları dökmez... hanımefendi.” veya “...Sayın Başkan.” diyorsunuz.

Şimdi, Sayın Başkan, burada, Başkanın oy kullanamayacağı ve tartışmalara giremeyeceği yazıyor. Yapmaya çalıştığınız gitgide artmakta olan eksilen oylardan dolayı “Bu maddenin bu kısmını ihlal edeyim, en sonunda da gidip bir oy atayım.” diyorsanız ona diyecek bir şeyim yok ama bu madde bir bütün. Nasıl oylamalara katılamıyorsanız -size yapılan sözlü bir sataşmaya cevap verme hakkınız hariç- burada görüşmelerin esasına ilişkin ve buradaki görüşmelere yön verecek, konuşmacıya had bildirecek bir şey yapamazsınız. Biz, bunu sizin dışınızdaki diğer 3 Meclis başkan vekilinden asla da görmedik. Bundan önceki dönemde de tartışma konusu olurdu ama sizin kadar bunu bir grup başkan vekili refleksiyle cevaplama alışkanlığı yok.

HDP’ye gelince: Bu kadar bunlar olurken onlar da bu işten alınmıyorsa onların grup yönetiminin de kendi hâline kalacak bir iştir.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Adıyaman İl Başkanı... Adıyaman İl Başkanı...

BAŞKAN – Sayın Özel, şimdi, adım geçtiği için konuşabilirim değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii. Bir tek bu durumda. Bir tek bu durumda.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Yıldırım, bu konuyu bağlayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hâlâ Adıyaman İl Başkanı gibi davranıyor.

BAŞKAN – Bakın Sayın Özel, İç Tüzük’ün bütün hükümlerini bir arada değerlendirirseniz, Başkan söz vermeden kimsenin orada konuşma yapmayacağı kesindir, değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru.

BAŞKAN – Sayın Başbakan burada otururken, bir konuşmacı da devam ederken oradan yerinden, bir milletvekilinin “Başbakanlık kalktı mı? Sayın Binali Yıldırım’ın ne işi var?” demesi doğru bir şey mi söz verilmediği hâlde?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Uyarırsınız.

BAŞKAN – İkincisi: Ben bir milletvekiliyim aynı zamanda. Bu Parlamentoda oranın da, sizin de hakkınızı savunmak durumundayım, sadece bir tarafın değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biz daha görmedik, görmedik.

BAŞKAN – Parlamenteoya yönelik bir girişim olursa, milletvekiline karşı herhangi bir saldırı -bu sözlü olabilir, fiili olabilir- olursa grup farkı gözetmeksizin herkesle ilgili kanaatimi de ortaya koyarım, burada tavrımı da net bir şekilde ortaya koyarım.

Dolayısıyla, yine, usul tartışması, bakın, dün çok oldu; olsun, hakkınızdır ama şunu ifade ediyorum: Bakın, şimdi 58’e göre siz beyanda bulundunuz. Peki, burada 58’le ilgili tek bir laf ettiniz mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ettim.

BAŞKAN – Bakın, 58’i niçin istediğiniz bellidir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru.

BAŞKAN – Kendi beyanınızı düzelten bir şey söylediniz mi? Söylemediniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söyledim.

BAŞKAN – Bakın, ben bu İç Tüzük’ü uygulamak durumundayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, takdirinize verilen beş dakikalık süreyi önce iki, sonra bir başka tartışmayla birleştirip üçe getirdiğinizden İç Tüzük’ün vermiş olduğu bir hakkı tamamen kullanamadım. Bu konuda iki dakika daha süre verin, anlatayım, neresini...

BAŞKAN – Kullanmadınız yani. Biz bizyiz, konuşuyoruz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Siz bile anlamamışsınız yani.

BAŞKAN – Gazeteciler konusunda timsah gözyaşları konusuna gelince: Gazetecilerle ilgili grup başkan vekillerinden önce ben de aynı beyanlarda bulundum.

Doğal olarak, Sayın Kerestecioğlu bana da yönelerek böyle bir ifade kullanırsa ben buna cevap veririm.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Nereden biliyorsunuz? Ben kimseyi kastetmedim.

BAŞKAN - Timsah gözyaşları değil. Bir hakkı, bir hakikati savunduğumuzu, basın özgürlüğü ile suç işleme özgürlüğünü birbirinden ayırt etmemiz gerektiğini ben ifade ederim çünkü bu ifadeleri ben de kullandım. Böyle bir şey olursa zaman zaman bu tür görüşmeler olur, zaman zaman espiyle karışık siz oradan söylersiniz, ben söylerim ama tabii ki bunun bir noktada durması lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ona bir şey demiyorum.

BAŞKAN - Yani, haklısınız, ben burada çok meraklı değilim her söylenene laf atmaya, her milletvekiline cevap yetiştirmeye, bu benim görevim de değil. Ama, ben bu İç Tüzük’ü mümkün mertebe -siz de takdir edersiniz ki- uygulamaya çalışıyorum. Lütfen, bu İç Tüzük’ü de istismar edecek tarzda beyanlarımızdan, söylemlerimizden, eylemlerimizden kaçınalım, hep birlikte verimli bir çalışma ortamı yaşayalım diyoruz, temennimiz budur. Ha, yoksa, zaman zaman amacını aşan ifadeler sizlerden de bizlerden de belki olabilir, birbirimize karşı anlayış içerisinde bu işi yürütmeye çalışıyoruz. Söylediğim budur benim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, uyarmanız, temiz bir dile davet etmeniz, sessizliğin sağlanmasını istemeniz hem hakkınızdır hem görevinizdir, buna kimsenin bir şey söylediği yok.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama, hani kendi önümüzü kapatmayacağını bilsem diyeceğim ki grup başkan vekillerinden Meclis başkan vekili yapmasınlar. Siz, bir lafı punduna getirdiğinizi gördüğünüzde tak diye cümleye girip onu söylüyorsunuz, bu doğru değil.

BAŞKAN – Şu andaki bütün Meclis başkan vekilleri aynı zamanda grup başkan vekilliğinden gelme.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zaten sizin dışınızdaki arkadaşlar da sizin dışınızdaki sayın başkanlarımız da zaman zaman kendilerine yapılan sataşmaları İç Tüzük’ün verdiği hakla usulüne göre cevaplıyorlar, bu davetlerde bulunuyorlar. Ama, siz doğrudan tartışmaya yön veren, had bildiren, tartışmanın önüne set çeken, bazen bambaşka bir tartışmayı açan beyanlarda bulunuyorsunuz, bizim itirazımız bunadır. Yoksa, siz görevinizi yaparken, sizin görevinizi kolaylaştırmaya çalışmak bizim de görevlerimiz içinde, gruplar arası diyalogla, Başkanlık Divanıyla diyalogla.

Ama, şu Parlamentoda dün şu sıralar arasında gelip giderken herkes “Ya, bu Ahmet Aydın Başkan ne yapıyor? Neden bu kadar çok lafa giriyor? Niçin konuşmalara, İç Tüzük’e bu kadar aykırı davranıyor?” diyor. Açtım okudum, hem vallahi hem billahi dedim ki: Ahmet Başkan niyeti bozmuş, oy da kullanacak. Çünkü aynı maddede düzenleniyor; oy da kullanamaz, görüş de bildiremez.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Akıllarına getirme, akıllarına getirme Sayın Grup Başkan Vekili; onu da yaparlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün tüm hükümlerini okursanız Sayın Özel, burada kimin ne yaptığını göreceğiz inşallah.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Ahmet Yıldırım satışmadan dolayı söz isteyecek ama ben sadece, adım 2 kere zikredildiği için tutanaklara geçsin diye söylüyorum: Ben burada konuşma yaparken genelde size dönerek konuşuyorum, size dönerek konuşmam her lafı size söylediğim anlamına gelmiyor; dolayısıyla...

BAŞKAN – Hayır, onlarla ilgili benim de beyanım olduğu için...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – ...sizin beyanınız olması, illa bana karşılık olması gerekmiyor. Ben özellikle bir şey söylediysem, sadece size şunu söylemişimdir: 15 Temmuz darbe girişiminden söz ettiniz, İMC TV burada canlı yayın yapıyordu ve yegâne kanaldı orada canını tehlikeye atarak yayın yapan ve kapatıldı dedim.

“Timsah gözyaşları” ise: Genel olarak kimse timsah gözyaşları dökmesin dedim. Hani o elbiseyi üstüne giydirmek misali, o “kimse”yi siz kendinize yakıştırdıysanız, o zaman bilemeyeceğim ama ben size hitaben bunu söylemedim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Eyvallah.

Sayın Yıldırım, size de Sayın Özel’in satışmasından dolayı iki dakika süre veriyorum.

Buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in geçen tutanak hakkında yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna satışması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, 4 başkan vekilimizin grup başkan vekilliğinden geliyor olması onların tarafsızlığını bir yere bırakıp ona göre burada yönetim anlayışı açığa çıkaracağı anlamına gelmez. Gerçekten, grup başkan vekilliğinin çok fazla tesirinde kalarak veya kalmış olarak iki gündür yönetim anlayışı sergiliyorsunuz, bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Bir diğeri, her şeye yorum yapmak durumunda değilsiniz, istisnasız her şeye yorum yapıyorsunuz. “Burada demokrasi var.” diyorsunuz sayın grup başkan vekilimizin sözüne binaen, unutmayın, bakın, iki gündür -hani CHP bizim grup yönetimimizin takınacağı tavır üzerinden konuşuyor- 3 parti deve kuşu misali kafasını kuma gömmüş, 11 vekilimizin tutukluluk hâli üzerinden, yasama faaliyetlerine katılamayışına dair, usul tartışmalarında burayı kullanmamıza dair bir kelime söyleyememiş. Açık söyleyeyim, dün söyledim, yine söylüyorum. Acaba bu arkadaşlarımızın dokunulmazlıklarının kaldırılmasında ve tutuklanmasında ana muhalefet partisinin payı bu kadar büyük de onun için mi bir şey söyleyemiyor? Bu mudur yani? İki gündür bir kelime söylemeyeşiniz sizi hiç mahcup etmiyor mu? Sizinle aynı haklara sahip olanların burada haklarını kullanamayışı sizi rahatsız etmiyor mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Oraya söyle Sayın Başkan. Bize söyleme, oraya söyle ya. Sizi tutuklayanlar onlar ya, sizi cezaevine atan onlar.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Siz kaldırdınız siz ve tutuklanmalarına siz sebep oldunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Oraya laf söylemeye biraz cesur olun, cesur. Cesur olun biraz Sayın Yıldırım. Biraz cesur olun. Sizi cezaevine atan onlar, arkanızda bak, Hükûmet.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bir diğer husus: Unutmayın ki... Hakkâri Milletvekilimiz -hani “Demokrasi var.” diyorsunuz ya burada Sayın Başkan- Nihat Akdoğan’ın şurada yaptığı konuşmadan ötürü hazırlanmış fezlekesinin olduğunu biliyor musunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cezaevine atan arkadaki, bak, Bakan orada, Bakan. Bize niye söylüyorsunuz?

BAŞKAN – Müdahale etmeyelim sayın milletvekilleri.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bir diğer husus...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan orada.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Öyle mi? Bakın, cesaret verme konusunda, onu telkin etme konusunda elimize su dökemezsiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi biraz korkmayın Hükûmetten. Eski ilişkilerinizden de korkmayın.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Kırk defa abdest alın, ondan sonra gelin, konuşun burada.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Yıldırım, korkmayın, eskiden kol kolaydınız ya, korkmayın, Hükûmete söyleyin CHP’yi suçlayacağımıza.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aynı şeyleri söylemekten siz de artık bıkmadınız mı ya?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ayıp, vallahi ayıp!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çıkın savunun bakayım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özel, bir saniye Sayın Özel... Az önce bana şey sordunuz ya, bu 58’de iki dakika bir tek örnek varsa getirin diye, şimdi, kırk gün önce ve...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ahlaksız teklife “Evet.” dediniz mi, demediniz mi? Genel Başkanınız “Ahlaksız tekliftir.” demedi mi?

BAŞKAN - Sayın Yıldırım... Sayın milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dolmabahçe’de, Oslo’da kol kola girerken iyi, resim verirken iyi; yüreğiniz varsa Hükûmete söyleyin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Barış için herkesle görüşürüz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Şimdi, o teklif ahlaksız mıydı, değil miydi? (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

Sayın Toğrul...

Sayın Yıldırım...

Sayın milletvekilleri...

Bakın, 30 Kasım 2016 Çarşamba 29’uncu Birleşimde Sayın Pervin Buldan Başkanımız –Meclis Başkan Vekilimiz- Sayın Tanal’ın talebi üzerine “58’inci maddeye göre geçen birleşimde yer alan beyanın düzeltilmesi hususunda söz talebi vardır.” diyor ve kürsüye davet ediyor: “Size iki dakika süre vereceğim.” İki dakika süre veriyor. Tam kırk gün önce. Yani “Bana bir tek örnek getirin.” dediniz, alın size örnek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır.

BAŞKAN - Öyle dediniz, iki dakika verince siz öyle dediniz ya bana.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutanağı isteyin bakalım, “Bana bir tek örnek getirin.” mi dedim, “Geçmiş örneklere bakın, en son ne zaman iki dakika verilmiş.” mi dedim?

BAŞKAN – Kırk gün önce, son birleşimde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben “En son ne zaman iki dakika verilmiş?” dedim. Getirin.

BAŞKAN – Tamam, işte söyledim ben onu.

Buyurun Sayın Özel, şimdi sizi dinliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın grup başkan vekili Cumhuriyet Halk Partisini ahlaksız bir teklife “Evet.” demek, deve kuşu misali başını...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bülent Tezcan cevap verecek.

BAŞKAN – Sataşmadan iki dakika süreyle Sayın Tezcan’a söz veriyorum grup adına. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

2.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması ile yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi, tarihinin hiçbir döneminde ahlaksız tekliflerin ortağı olmamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi, tarihinin hiçbir döneminde gizli pazarlıkların ve ilişkilerin ortağı olmamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi, programında, parti bildirgelerinde ne yazıyorsa onun arkasında durmuştur. Dokunulmazlıklar meselesindeki tutumu da başından bu yana bu tutarlılık içerisinde olmuştur.

Ama, gizli pazarlıkları arıyorsa burada konuşan arkadaşlarımız, dönecekler, İmralı’da yapılan gizli pazarlıklara bakacaklar. AKP’yle gizli pazarlıkların nerelerde yapıldığını bu millet biliyor. Gizli pazarlıkları arayacaksa arkadaşlarımız, gidecekler, Oslo’da yapılan gizli pazarlıklara bakacaklar. Gizli pazarlıkları arıyorlarsa Dolmabahçe’de yapılan gizli pazarlıklara bakacaklar. Bu gizli pazarlıkların tamamında bu milletin birliğine, bütünlüğüne, ulusal bağımsızlığına kasteden bir anlayış ve bir pazarlık ilişkisi vardır.

Bugün kentleri bomba yığını hâline getiren ve şehirlerimizde, metropollerde patlatılan bombalarla her gün yüzlerce şehidin verildiği bir Türkiye belasını başımıza saran, AKP’yle yapılan bu gizli pazarlıklardır. Siz önce onun hesabını verin değerli milletvekilleri.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye. Sayın Akçay önce söz istemişti, sonra size söz vereceğim Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) - Kürsüye çıkar çıkmaz bağırmaya başlıyor ya. Utanmıyor musunuz ya? “İki çift laf söyleme cesaretini gösterin.” diyor. Ben Ağbaba’ya söylüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben sana cevap vermiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Grup Başkan Vekili Sayın Yıldırım, Genel Kurul kürsüsünde çok talihsiz ifadeler kullanmıştır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tabii, MYK üyesidir, dibi ıslak, onun için konuşamıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben muhalefete muhalefet etmedim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onun için bağırırdın o kadar.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Onun için bağırıyorsun değil mi, onun için bağırıyorsun?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen sataştın, sen sataştın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, bir grup başkan vekiline söz verdim, Sayın Akçay konuşuyor. Lütfen, istirahat ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanacak biri varsa, o da sensin.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Git, üslup öğren bir önce ya.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Umarım ki bu ağır ifadeler Sayın Yıldırım tarafından tavzih edilir, geri alınır, düzeltilir. Bu “ahlaksız teklif” ve “deve kuşu” ibarelerini kabul etmek mümkün değil. Bu ancak Genel Kurulda görüşmelerde gerilim yaratmaktan başka bir sonuca ulaşmaz. Ben bunu öneriyorum ve şimdilik “Kişi kendinden bilir işi.” diyerek sonlandırıyorum ve bu tür gerilim politikasından da vazgeçmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, dilerseniz burada...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yok, Sayın Başkan, açık sataştı Sayın Tezcan bana.

BAŞKAN – Peki, buyurun, iki dakika süre veriyorum. Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim, bunun bir sonu olmaz.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugüne kadar bu kürsüde defalarca eleştirdiğim farklı partiler olmuştur. Hiçbir zaman ana muhalefet partisinin tamamını toptancı bir yaklaşımla eleştirmedim ama yönetim anlayışını ve zihniyetini sonuna kadar eleştiriyorum.

Bakın, 20 Mayıs günü burada... Ben kendi kavramımı kullanmadım, Sayın Kılıçdaroğlu'nun kavramıdır. 27 Nisan 2016 günü “Bu teklif ahlaksızdır.” dedi, Kılıçdaroğlu söyledi ve sonra da bu teklife “Evet.” diyeceğini söyledi. Ben kendi kavramımı kullanmadım ve bu eleştirim de CHP'nin yönetim zihniyetinedir.

İkinci bir husus: 20 Temmuz günü asıl darbenin olduğunu söyledi. Eğer oradan gireceksek 20 Temmuzdan sonra 25 Temmuz günü darbecilerle Saray'da buluşulup buluşulmadığını veya 7 Ağustos günü darbecilerle Yenikapı'da poz verilip verilmediğini soracağız biz veya o darbenin hazırlanma süreci askere sınırsız yetki veren yine CHP'nin mevcut yönetimi ve zihniyetinin, ona, Suriye tezkeresine, bugün eleştirdiği birçok şeye “Evet.” demiş olmasıdır. Bu, asla CHP tabanına değildir, CHP'nin kurumsal kimliğine değildir, yönetim anlayışına ve zihniyetinedir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yeni bir sataşmada bulunmayacağımızı ümit ediyoruz, o konuda bir gayret içinde olacağız ama bu son söylediği sözlere, kurumsal kimliğimize yapılan bu...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bülent Tezcan konuşacak.

BAŞKAN – Lütfen bunu sonlandıralım sayın milletvekilleri, bir senden, bir ondan, öyle gitmiyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sataşılmazsa sonlandırırız da yani sataşılınca sonlanmıyor.

4.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, özel, yeni bir sataşma yapma niyetinde değilim ama şunun bilinmesinde yarar var: “20 Temmuz OHAL darbesi bir sivil darbedir.” diyen, bunu söyleme cesaretini gösteren parti Cumhuriyet Halk Partisidir, bunun Genel Başkanı da Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’dur. Türk siyasi literatüründeki “20 Temmuz darbesi” sözünün patenti Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’na ve Cumhuriyet Halk Partisine aittir. Bu sözün kabul edilmiş olması bizim açımızdan memnuniyet vericidir çünkü bundan sonraki demokrasi mücadelesinde önemli bir dönüm noktasıdır. 20 Temmuzdan sonra Sayın Genel Başkanımızın Türkiye’de uzlaşma kültürü adına gitmesi gereken yerlere gitmesi, Türkiye’nin demokrasisi açısından takınılması gereken, alınması gereken tutumla ilgili sorumlu bir siyasetçinin yapması gereken şeydir. Sayın Genel Başkanımız gittiği her noktada, Türkiye’de siyasette uzlaşmanın ve toplumsal uzlaşmayı, toplumsal barışı sağlama konusunda ortak aklın hâkim olması noktasında söylemesi gereken her şeyi söylemiştir ama hiçbir zaman kapalı kapılar arkasında kapalı kapılar dışında söyleyemeyeceği gizli konuşmalar yapmamıştır. “Açırsak kutuyu ortaya her şey dökülür.” diyebileceği gizli konuşmaları hiç olmamıştır, orada ne söylediyse dışarıda da aynısını söylemiştir.

Arzumuz ve beklentimiz, biraz önce söylediğim kapalı görüşmeleri Oslo’da, Dolmabahçe’de, İmralı’da yapanların aynı açık yüreklilikle dışarıda da bunları açıklayabilmesidir, mesele budur.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet sayın milletvekilleri, şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, ben tutanaklara geçmesi açısından ilk söylediğimi tekrarlıyorum, Sayın Ağbaba’nın o kadar bağırmasına sebep olan şeyi.

BAŞKAN – O zaman geçmişti zaten ya.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Neden iki gündür suskunlar? Kendileriyle aynı haklara sahip olan milletvekillerinin burada yasama yetkilerini kullanmayışına karşı neden suskundurlar? Bunu bütün Türkiye kamuoyunun bilgisine sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, madem tutanaklara geçecek şu da tutanağa geçsin...

BAŞKAN – Ya, sabahtandır tutanaklara geçiriyoruz arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu hem bizim işimiz hem sevgili stenografların işi. Zaten bütün olayımız bu; tarihe, geleceğe yazı yazıyoruz burada.

Madem tutanaklara geçecek, şu da tutanaklara net geçsin: Cumhuriyet Halk Partisinin, milletvekillerinin tutuklanmalarına ilişkin geçmişte ve bugün ortaya koyduğu tavır, yaptığı açıklamalar ortadadır. Ancak, geçmiş dönem 3 partiden 8 sayın milletvekili tutukluyken o 8 sayın milletvekilini de ziyaret eden tek parti. O partinin Cezaevlerini İnceleme Komisyonu Üyesi Veli Ağbaba'nın bu konuda yazdığı, 7 dilde 180 dünya parlamentosuna yollanmış Tutuklu Milletvekilleri Raporu var ve biz, tüm partileri ziyaret eden tek partiyken kendi tutuklu milletvekili olan bir siyasi partinin, bizim ve diğer siyasi partilerin tutuklu milletvekillerini ziyaret etmeyerek “Benim tutukluma yapılan zulümdür, senin tutukluna yapılan revadır.” anlayışının da altını çizmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Biz o zaman milletvekili değildik ki.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

X.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/1/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/1/2017 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu Demir

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Ocak 2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Ahmet Yıldırım tarafından verilen 3514 sıra numaralı, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere, OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 10/1/2017 Salı günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin lehinde ilk söz Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün istatistiklere bakıldığında -son rakamlara- görevlerinden uzaklaştırılan veya ihraç edilen akademisyen sayısının 4.481'i bulunduğu görülmektedir. Dolayısıyla, tebrik etmek lazım, Guinness Rekorlar Kitabı'na doğru gidiyorsunuz ve sanırım, baktığım kadarıyla bu sayı irili ufaklı birkaç ilçenin nüfusuna tekabül ediyor. Benim teklifim bunların bir araya gelip bir mağdur akademisyenler ilçesini kurmalarıdır, böylece daha iyi bir göstergeye sahip olursunuz.

Son darbe -övuñdüğünüz, her seferinde siyasi rant elde etmeye çalıştığınız- Mardin Artuklu Üniversitesi'nin Kürdoloji bölümüne vurduğunuz darbedir. Artuklu Kürdoloji hocalarını ihraç etmek bir Kürt dil kırım darbesidir, bunun böyle bilinmesi gerekiyor. Artuklu Kürdoloji hocalarını ihraç etmekle beni o zaman eleştiren Kürt siyasetini haklı çıkardınız. HDP de dâhil olmak üzere Kürt siyaseti beni eleştiriyordu o zaman, AKP'nin bu konuda samimi olmadığını ve benim AKP'nin siyasetine hizmet ettiğimi ısrarla söylüyordu ve bu noktada tenkit ediyordu. Oysa ben ısrarla AKP'nin bu konuda samimi olduğunu, bu adımın önemli olduğunu ve içinde yer almamız gerektiğini vurguluyordum ama maalesef Kürt siyasetini bu son darbeye haklı çıkardınız, maalesef ben yanıldım, beni yanılttınız.

Artuklu Kürdoloji bölümünde yaptığınız devrimi, yaptığımız devrimi bugün bir karşı devrimle hiçe indirgediniz. Cumhurbaşkanlığı propagandası sırasında, o zaman henüz Başbakan olan Sayın Erdoğan, Mardin'e geldiğinde aynen şunları ifade etti: “Rektör Yardımcısı Kadri Hoca ve ekibinin burada yaptıkları başlı başına bir devrim niteliğindedir.” Peki soruyorum: O günden bugüne neler değişti ki bu devrim yapan hocaları ihraç ettiniz? Oysa o zamanki kadro ve şimdi ihraç ettiğiniz hocalar kimler idiyse şimdi de aynı kadro ve aynı hocalardır. Demek ki siz bizi kullandınız, demek ki samimi değildiniz, demek ki açtığınız bu bölümlerin birer tabela bölümleri hâlinde kalmasını tercih etmişsiniz. Eğer beni başka türlü, aksine yanıltmak istiyorsanız lütfen bu arkadaşlarımızı derhâl görevlerine iade ediniz.

Merak ediyorum, her seferinde “Biz Mardin Kürdoloji bölümünü açtık.” diyerek bunu malzeme olarak kullanan AK PARTİ içindeki Kürt vekiller, bu son Kürdoloji darbesinin karşısında bu durumu halka, Kürtlere nasıl izah edecekler? Kendilerine çağrıda bulunuyorum ve diyorum ki: HDP'nin politikasını beğenmeyebilirsiniz, HDP'yi eleştirebilirsiniz, bu doğaldır, hakkınızdır. Ben bir HDP vekili olarak kendim de yeri geldiğinde, üstelik basının önünde partimi eleştiriyorum ancak bu başkadır, şu anda Kürdolojiye vurulan, edilen, yapılan darbe başkadır. Çünkü, Artuklu Kürdolojisine vurulan darbenin muhatabı sadece HDP değildir veya olmamalıdır. Bu mesele siyasetüstü bir meseledir, bu meselenin siyasi boyutu yoktur, bu millî bir meseledir. Eğer teklifimi kabul ederseniz ve yaptığınız propagandada samimi idiyerseniz ve samimiyseniz gelin, yanımda durun veya ben yanınızda durayım ve birlikte bir basın açıklaması yapalım ve bu olayı HDP olarak, siz de dert edinmiş vekiller olarak kınayalım ve bunun telafisi için de uğraşalım. Aksi takdirde, sizin de bu noktada haklı olmadığınız ortaya çıkacaktır. Şunu bilmeniz gerekir ki Kürtçenin stranlarında, kılamlarında bir söz var, diyor ki: “...”(x) Hâlâ da bu strandaki cümle hükmünü koruyor.

Hocalarını ihraç etmekle bizzat siz Artuklu Kürdolojisini yetim bıraktınız ve onlara karşı büyük bir nankörlük ettiniz. Bakın, ihraç ettiğiniz bu hocaların her biri Kürt dili ve kültürünün bir alanında ihtisas sahibi birer Kürdologdurlar. Okulların açılmasına iki ay gibi kısa bir süre kalmıştı. O zaman Başbakan olan ve AKP'nin başında olan Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan, ani bir talimat ve kararla ortaokulun sınıflarına Kürtçe seçmeli ders koyma talimatını vermişti. Onlarca yıldır kendi vasıtasıyla

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Kürt diline darbe indirilen, asimile edilen ve inkâr edilen Millî Eğitim Bakanlığının etekleri tutuştu, ne yapacağını şaşırdı -çünkü iki ay kalmıştı eylüle yani bahsettiğim, haziranın sonuydu- ve hemen bir heyet gönderdi Mardin Artuklu Üniversitesine. Bizzat ben de içinde olmak üzere ekibimle Hızır gibi yetiştik ve ellerinden tuttuk; tutmaz olaydık. Şu anda elimde gördüğünüz, bakın, “Kurdî 5 Kurmancî” ve “Kurdî 5 Zazakî”, iki aylık bir sürenin ürünüdür bunlar ve bir kuruş almadan gecemizi gündüzümüze katarak ve maalesef, puanlarını da hep sizler toplayarak iki ay içerisinde 2 tane kitap çıkardık ve şu anda ihraç ettiğiniz hocalardı bunları hazırlayanlar. (HDP sıralarından alkışlar) Yine, “Kurmancî 6” ve “Zazakî 6”, ayırım yapmadık, “Zazakî”yi de “Kurmancî”yle birlikte şaha kaldırmaya çalıştık ve bunları yapanlar bu hocalardı ve “Kurdî 7 Kurmancî”, “Kurdî 7 Zazakî” 7’nci sınıf...

Bakın ihraç ettiklerinize, göstereyim: Öğretim Görevlisi Ramazan Pertev, bir Kürt dili ve folkloru uzmanı; Öğretim Görevlisi Mikail Bülbul, bir Kürt dili grameri uzmanı ve Kürdoloğu; Yardımcı Doçent Doktor Selim Temo, 2 ciltlik “Kürt Şiiri Antolojisi”nin sahibi ve soruları hazırlarken döktüğü temmuz terini hâlâ hatırlıyorum. Yardımcı Doçent Doktor Mesut Keskin, Kürt felsefesi alanında uzmanlığını yapmış biri. Allah’tan korkmuyor musunuz? Üzerinden bunca siyasi rant elde etmeye çalıştığınız, beni de onlarla birlikte kullandığınız, Kürt siyasetinin eleştirilerine muhatap kıldığınız ama Kürt siyasetini haklı çıkardığınız dava bu. Allah’tan korkun diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, bu dünyada size bir âciz olarak gücüm yetmiyor biliyorum ama öbür dünyada bu dilin manevi babaları olan Ahmed-i Hani’yle birlikte, Melaye Cizîrî’yle birlikte, Faqiye Teyran’la birlikte yakanıza yapışacağız ve Ahmed-i Hani size şunu diyecek: “Utanmadınız mı? Hem ‘Mem u Zîn’imi bastırdınız Kültür Bakanlığı yoluyla hem de ‘Mem u Zîn’imi kendi Kürdoloji biriminde okutan torunlarımı ihraç ettiniz. Şimdi, verin bunun hesabını bu mahşer gününde.” Bakalım, nasıl bu hesabı vereceksiniz? Bunun neresi siyaset? Bunun neresi politika? Ve bu hocalar, Kürt siyasetinin protesto ve ambargolarına rağmen oraya gelmiş hocalardı biliyor musunuz? Oraya ihtisas yapmaya gelen yüksek lisans öğrencileri Kürt siyasetinin ambargo ve protestolarına rağmen gelmişlerdi. Hiçbirisinin bu kültür, edebiyat ve dilden başka bir şeyle alakası yoktu.

Eğer gerçekten Allah’tan korkuyorsanız ya bunu telafi edersiniz ya da hem bu dünyada hem öbür dünyada bunun hesabını çekmeye hazır olacaksınız diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun, bir dakika süreyle söz veriyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Niçin veriyorsunuz? Bize gelince “Niçin?” diyorsunuz Başkan. Sebebini bize soruyorsunuz, niye Bostancı’ya sormadınız?

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Kadri Hoca’nın ifade ettiği, “kullanma”, “kullanılma” şeklindeki değerlendirmeler kesinlikle doğru değildir. Hem AK PARTİ namına bir haksızlıktır hem de bir bilim insanı olan Kadri Hoca’nın geçmişte yapmış olduğu görevlere karşı bir haksızlıktır. Mardin’de sadece Kürdoloji bölümünde değil, diğer bölümlerde de -güzel sanatlarda, edebiyat fakültesinde- görevli olanlara yönelik hukuki bir soruşturma çerçevesinde işlem yapılmıştır. Buradaki hedef Kürdoloji bölümü değildir, hâlen bölüm açıktır ve görevini yerine getirmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan, bana yönelik bir sataşma, tashihi...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım.

İki dakika süre veriyorum.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Evet, Sayın Bostancı'ya öncelikle şunu söylemek istiyorum: Ben geçmişimde de doğruya doğru, yanlışla yanlış diyen bir akademisyendim, şimdi de öyleyim, bundan sonra da öyle olacağım, AKP'nin de doğrusuna doğru, yanlışına yanlış, öbür partilerinkine de; bu bir.

İkincisi: Bu arkadaşların en küçük bir gerekçe gösterilerek görevden alınma durumu diye bir şey yok ve aniden karşılarında melanet KHK kararlarını görerek, Resmî Gazete'de yayımlanan durumlarını öğreniyorlar. Bir Afrika kabile devletinde bile formalite de olsa “Sanıkların önce idamına sonra savunmasına, şahitlerin dinlenmesine...” denilse de en azından bir -göstermelik bile olsa-savunma alınır. Bu arkadaşlarıma en küçük bir hukuki gerekçe gösterilmemiştir ve belki de en son onlar duymuştur. Kendine “demokratik” diyen bir devlet, kendine “adaletçi” diyen bir hükûmet ve isminin içerisinde de “adalet”in yer aldığı ama bu son uygulamayla da görülüyor ki adaletin zerresinin olmadığı bir oluşum, bir iktidar, bir muktedir nasıl olur da böyle bir şey yapabilir? Hiçbir hukuki gerekçe yok. Örgütle mi alakası var? Getirin, ispatlayın ben buradan istifa edeyim, onların yerine ben gideyim, hapis yatayım. Eğer, FETÖ'yle alakası varsa aynı şeyi söylüyorum. Hiçbir şey yok. Bunun izahını yapamazsınız, bunun hesabını Allah'a da veremezsiniz, halka da veremezsiniz. Eğer birazcık bunu düşünüyorsanız bu hatadan geri dönün. O arkadaşlar size hizmet ettiler, evet, halkımıza, hepimize ama en çok size hizmet ettiler, benimle birlikte size hizmet ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADRİ YILDIRIM (Devamla) – Sizi sıkışmaktan kurtardık. İki ay içerisinde Millî Eğitim Bakanlığına gül gibi, “Kurmancı”den ve “Zazakı”den iki dil kitabını kazandırdık, bir kuruş para da almadık, gecemizi gündüzümüze kattık. Bu muydu bunun mükâfatı? Bu muydu bunun karşılığı? Soruyorum size. Bunun hesabını veremezsiniz, ne halka verebilirsiniz ne Hakk'a verebilirsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, teşekkür ederim.

Şimdi, önerinin aleyhinde...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, çok özür dilerim sizden. Tutanaklara geçmesi açısından önemli bir husus.

Anayasa'mızın 129'uncu maddesi diyor ki: Kamu görevlilerine disiplin cezası verilmesi için mutlak suretle savunma alınması gerekir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 130'uncu maddesinde diyor ki: “Kamu görevlilerine disiplin cezası verilebilmesi için mutlak suretle savunması gerekir.” diyor.

BAŞKAN – Tamam Sayın Tanal, tutanaklara geçmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın hatibin dediği gibi, kanun hükmündeki kararnamelerle gerçekten savunma alınmadan bu şekilde kamu görevinden ihraç edilerek anayasal bir suç işleniyor.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde ilk söz, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi aleyhinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken bugün Gaziantep Emniyet Müdürlüğüne saldıran canlı bomba etkisiz hâle getirilmiştir, Gaziantep Emniyetine ve Gaziantepli hemşehrilerimize, vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum. Bu arada bir polisimiz ağır şekilde yaralanmıştır, yaralı polisimize de acil şifalar diliyorum.

Gene bugün, hepinizin bildiği gibi, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Çalışan bütün gazetecilerimizin bu Gazeteciler Günü'nü kutluyorum.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Çalışan gazeteci mi kaldı?

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Tabii ki 15 Temmuzla ilgili olarak herkes kendi kahramanlıklarını dile getirmiştir ama 15 Temmuzun gerçek kahramanlarından birisi de gazetecilerimiz olmuştur. O gün gerek devlet yetkililerinin gerekse vatandaşlarımızın bütün faaliyetlerini canları pahasına sabaha kadar yayınlamışlardır.

Gene bugün, 10 Ocak İdareciler Günü, buradan bütün meslektaşlarımın İdareciler Günü'nü kutluyorum. İdareciler gerçekten Türkiye'nin birliği, bütünlüğü ve terörle mücadelesi konusunda bugüne kadar çok önemli hizmetler yapmışlardır. Tabii, Hükümetimize de buradan onların hak ettiklerini de vermeleri konusunda bu 10 Ocak vesilesiyle bir hatırlatmada bulunmak istiyorum. Çünkü idareciler ile adliyeciler hep birlikte maaş aldılar, hatta AKP iktidarına kadar idareciler bir adım öndeydi, bugün idareciler adliyecilerin, yargı personelinin çok gerisine düşmüştür. Bu taşrada beraber görev yapan meslek mensuplarının arasındaki ayrımı gidererek ikisinin ücretlerini eşitleme konusunda Hükümeti göreve davet ediyorum.

15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ terör örgütünün hain bir işgal girişimiyle hep birlikte karşılaştık. Yüce Türk milleti bu büyük belayı ferasetiyle, birliğiyle, cesaretiyle defetmiştir ancak bugünlerde bütün terör örgütleri nöbetleşe olarak her türlü ihaneti milletimize, devletimize karşı birlikte yapmaktadırlar.

Yine, 15 Temmuz sonrası yapılan çalışmalarda görülmüştür ki maalesef, teröristler devletimizin her kurumuna yerleşebilmişler, her kurumunda yer bulabilmişlerdir. 15 Temmuz sonrası yürütülen adli ve idari soruşturmalar bütün hızıyla devam etmektedir. Adalet Bakanlığı, yıl başında yaptığı açıklamayla, FETÖ terör örgütüyle mücadele kapsamında yaklaşık 40 bin kişinin tutuklandığını bildirmiştir. Yine, yayımlanan kanun hükmünde kararnamele 100 bine yakın vatandaşımız, kamu görevlimiz kendi kurumundan, kendi görevlerinden ihraç edilmiştir. Şimdi bu süreçte, idari soruşturmalar sebebiyle de on binlerce kişi, maalesef, açıktadır.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, FETÖ'yle mücadele ve bütün terör örgütleriyle mücadele konusunda bir ayırım yapılmaması gerektiğini, hangi terör örgütüne mensup olursa olsun devletin içerisinde, devletin kesesinden hiçbir terör örgütü mensubunun beslenememesi gerektiğini, devletin ekmeğini yiyerek bu devlete, bu millete kimsenin ihanet etmemesi gerektiğini her fırsatta haykırdık bu kürsüden. Bunu şimdi tekrar ediyorum Milliyetçi Hareket Partisi olarak: Hangi terör örgütüne mensup olursa olsun devletin içerisinde hiç kimsenin barınmaması lazım ama bu iş yapılırken aceleye gerek yok. Tabii ki bu işin zorlukları var çünkü Fetullahçı terör örgütü yapılanması devletimizin en çok istihbaratına ve personel birimlerine zarar vermiştir. Dolayısıyla, bu mücadelenin bu manada da ciddi zorlukları vardır.

Şimdi, bu süre içerisinde acele etmeden bu mücadeleyi yapmak ve hiç kimseye haksızlık yapmamak lazım. Çünkü, haksızlıkların olması ve hatta çok sayıda olması, yapılan mücadelenin meşruiyetini sıkıntıya sokar. Bugün Milliyetçi Hareket Partisinin bu konuda, haksızlıklarla mücadele konusunda kurmuş olduğu komisyona 10 binden fazla kamu görevlisi gelerek müracaat etmiştir, bu da bu işin içerisinde bir sıkıntı olduğunu da göstermektedir. Devletin yaptığı meşru mücadeleyi sıkıntıya sokacak herhangi bir yanlış meydan verilmemelidir, adım adım soruşturmalar yapılarak bu işlerin yerine oturtulması lazım.

Şimdi, bakıyoruz, ne idiği belirsiz bir tane itirafçı 257 sayfa ifade vermiş, kendisi etkin pişmanlıktan yararlanmış, dışarıya çıkmış ama onun ifadesinde ismi geçen herkes cezaevinde. Bu kimdir, bunun verdiği ifadeler doğru mudur? Bunlarla ilgili gerekli tahkikatlar yapılmadan apar topar bu kadar insanın tutuklanması yanlıştır.

Gene bakın, FETÖ'yle mücadele konusundaki en önemli kanıtlardan biri byLock'tur. Şimdi, byLock kullandığı için ebe, hemşire, öğretmen, polis memuru, bilmem kim cezaevinde ama byLock kullanan üst düzey bürokratlar ve byLock kullanan siyasetçilerle ilgili bugüne kadar yapılmış bir şey yoktur; bu haksızlığı milletin karşısında savunamazsınız.

Gene, 15 Temmuz gecesi hain kalkışma eylemi sırasında komutanların bazıları erleri kullanmış, "Tatbikata gidiyoruz, şurayı kurtarmaya gidiyoruz." vesaire diye erleri alıp götürmüşler; bu erler altı aydır tutuklu. Gariban çocukların, bu memlekete, bu millete askerlik yapmak için askere gitmiş çocukların bu durumunun da süratle ele alınması lazım.

Gene, KHK'yla kapatılan bu astsubay hazırlama okulları var; burada, binlerce çocuk mağdur, gencimiz mağdur. Şimdi, bunlarla ilgili hepsini toptan atmak yerine, bunların durumlarını tek tek incelemek, bunlarla ilgili güvenlik soruşturmalarını yapmak ve bunların haklarını, hukuklarını koruyacak tedbirleri almak lazım.

Gene, astsubay hazırlama okulunun sınavını kazanmış, bütün işlemleri bitmiş, okula başlamayı beklerken hâlâ daha çaresizlik içinde beklemeye devam eden gençler var. Bu durumun da bir an önce düzeltilmesi lazım.

Şimdi, biraz önce de söyledim devletin içindeki bütün terör örgütlerinin temizlenmesi lazım diye. Bakın, geçtiğimiz hafta İzmir Adliyesinde meydana gelen o hain saldırı... Buradan tabii ki kahraman polisimiz Fethi Sekin'e Cenab-ı Allah'tan tekrar rahmet diliyorum, o büyük facianın önlenmesinde gerçekten canı pahasına çok önemli görevler yaptı. Ama şimdi olayın tahkikatı sırasında gözaltına alınanlardan 5 tanesi İzmir Adliyesinde çalışanlar. Bu işlere herkesin dikkatini çekmek istiyorum, hâlâ devletin içerisinde sadece FETÖ değil başka terör örgütlerinin de uzantıları var; bunlar da bu işlere çanak tutuyorlar, bu eylemlere çanak tutuyorlar.

Gene, haksız yere görevden alınanların muhakkak, süratle görevine iade edilmesi lazım. Bakın, Türkiye’de istesek de istemesek de kamuoyunun gündeminde terör çok önemli bir yer işgal etmektedir. Altı aydır olağanüstü hâl devam ediyor ama Hükûmet hâlâ büyük şehirlerdeki terör yapılanmalarının yuvalarını yıkmaya konusunda bir adım atmadı. Kimi bekliyorsunuz ya da kimden korkuyorsunuz? Artık, bu olağanüstü hâl bitene kadar büyük şehirlerdeki bu terör yapılanmalarının yerle bir edilmesi lazım. Kimsenin büyük şehirlere elini kolunu sallayarak canlı bombalarla, bomba yüklü araçlarla gelerek eylem yapamaması lazım. Bunların şehir merkezlerindeki irtibatlarını koparmak lazım bir an önce. Dolayısıyla, olağanüstü hâl bitince artık, Türkiye terör konuşmasın. Türkiye’nin birçok sıkıntısı var; gençlerimiz iş bekliyor, vatandaşımız aş bekliyor, çok ciddi bir ekonomik sıkıntıyla karşı karşıyayız, dolar artık 4 liraya yaklaştı. Hükûmet bunları çözme konusunda birazcık daha, birazcık daha duyarlı olmak zorunda.

Gene, bakın Sayın Başbakan geçtiğimiz dönemde, 14 bin PKK’lı öğretmenin, PKK’yla irtibatı olan öğretmenin ihraç edileceğini söyledi; sonra bu ihraç açığa döndü, sonra o 14 bin öğretmen önce açığa alındı, sonra peyderpey görevlerine iade edildi ama sadece Türk milletinin birliği, beraberliği için mücadele etmiş, KAMU-SEN’in mensubu, TÜRK EĞİTİM SEN’in mensubu öğretmenlerimiz, ebelerimiz, hemşirelerimizle ilgili yaptığımız bütün girişimlere rağmen hâlâ onlar göreve dönmeyi bekliyor. Bu PKK’lıların soruşturmasını bu kadar hızlı yapılabiliyorsunuz da bizim belirttiğimiz kişilerin soruşturmasını yapmada sizin hızınızı kesen nedir? Bunu da bir an önce çözmenizi diliyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika süreyle...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Erdoğan’ın konuşmasını dikkatle dinledim; son kısımlarında, tahmin ediyorum, maksadını aşan bir beyan var.

Şimdi, çok sayıda öğretmenin FETÖ dışında bir başka terör örgütüyle ilişkilendirilerek açığa alındığı doğru. Bu öğretmenlerin önemli bir kısmı EĞİTİM SEN’li, EĞİTİM-İŞ’li öğretmenler. Bu konuda büyük bir haksızlık yapıldığına ilişkin oluşan genel kanaat üzerine, oluşan toplumsal duyarlılık üzerine birtakım çalışmalar yapıldı, sonuçlandı ve haksız yere görevden alınan binlerce öğretmen de iade edildi yani idare kararından dönüp de iade ettiyse, bir kovuşturma, bir soruşturma açmıyorsa yapılan yanlışlık. O yanlışlığı hep dile getirdik on binlerce EĞİTİM SEN’li ve EĞİTİM-İŞ’li öğretmen için.

Tutanakta yanlış kalması kendisi açısından da üzüntü olacaktır. Sonunda şöyle bir cümle sarf etti: “Bu PKK’lıların soruşturmalarını bu kadar hızlı yapıyorsunuz da bizim söylediğimiz arkadaşlarımızın niye yapmıyorsunuz?” Maksadı son derece iyi niyetli olabilir ama ifade, göreve iade edilmiş öğretmenlere “bu PKK’lıların” noktasında kabul edilemezdir, düzeltmeye muhtaçtır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İsterseniz yerinizden bir dakika size de söz vereyim.

Sayın Erdoğan, buyurun.

27.- *Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Özel'in, tabii, bu açıklamamızdan alınganlık göstermesini anlayabilmiş değilim ama şunu ifade etmek istiyorum: Bunların PKK'yla irtibatlı olduğuna dair açıklamayı Sayın Başbakan yaptı, bu açıklamayı biz yapmadık ve 14 bin öğretmen bu açıklamanın sonrasında açığa alındı. Sonrasında çok hızlı bir soruşturmaya bu 14 bin öğretmenin tamamı iade edildi. Bunu, Hükûmet yetkilileri kendileri de değişik ortamlarda beyan ettiler. Buradaki soruşturma... Elbette ki bir inceleme yaptılar ki kendilerince bunların PKK'yla olan irtibatları bunların ihracını gerektirmeyecek diye iade ettiler. Ama hiçbir terör örgütü yapılanmasıyla, FETÖ'yle, bilmem neyle irtibatı olmayan TÜRK EĞİTİM SEN'den başka bir yere gitmemiş birçok öğretmenimizin durumuyla ilgili olarak altı aydır Hükûmet adım atmadı. Dolayısıyla, bizim söylediğimiz kimsenin sendikasıyla ilgili değil; onların, Hükûmetin açığa alma gerekçesini ben ifade etmeye çalıştım.

Bunun da kayıtlara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Sayın Özel, bitirelim lütfen.

Buyurun.

28.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii.

Sayın Başkanım, bu sefer de konuşmanın tümüne itirazım yok, ilk cümlesine itirazım var: “Sayın Özel neden alınganlık gösterdi?” Ben Türkiye Cumhuriyeti'nin bir milletvekiliyim. 15 bin öğretmen bu gerekçeyle açığa alındı, 13 bin-12 bin küsuru iade edildi. Bunların içinde seçim bölgem Manisa'dan, Sayın Erdoğan'ın Grup Başkan Vekilinin de seçim bölgesi olan Manisa'dan çok sayıda suçsuz, günahsız öğretmen haksız bir ithamla karşılaştı. OHAL Kanunu'nda ve temel hak ve hürriyetlerde OHAL durumunda bile Anayasa'nın 15'inci maddesi “Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.” diyor. Bu kişiler mahkemeye dahi verilmeden iade edilmiş. Bu “PKK'lıların hızlı yapıldı.” lafı incitcidir; partinize de, Manisa'ya da, Türkiye'ye de fayda getirmez. PKK'yla suçu varsa, ihraç edildiyse, mahkemeye ispatlanırsa “PKK'lı da” diyelim, hepimiz lanetleyelim. Bu insanlar, haksız iftiraya kurban giden öğretmenler, şu anda öğrencilerimizin emanet olduğu kamu görevlileri. Onlara “PKK'lılar” diyemeyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan, tamamlasak bunu. Karşılıklı alınganlıklar olmasın lütfen.

Buyurun.

29.- *Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması*

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamam tamamlayalım.

Şimdi, bunların PKK'yla itham edilmesi benim bir ithamım değildir. Eğer bu bir ithamsa bu ithamı Sayın Başbakan yapmıştır. Dolayısıyla, onun kendisinin bu konuya izahat getirmesi lazım çünkü bunların bu gerekçeyle açığa alınacağını Sayın Başbakan açıklamıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi lehinde ikinci söz, Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt’a aittir. (CHP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın milletvekilleri, lütfen, Sayın Bozkurt’u kürsüye davet ettim.

Buyurun Sayın Bozkurt.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin grup önerisi hakkında grubumuzun görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Başkanımızı ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Gaziantep’te bugün meydana gelen menfur terör saldırısını lanetle kınıyorum, eğer orada yaralanan güvenlik güçlerimiz varsa onlara şifa diliyorum. Tabii, Gaziantep, neredeyse İŞİD’in eylem üssü olmuş durumda.

Yine, bugün, maalesef, sosyal medyaya düşen haberlerden az önce veya birkaç saat önce öğrendiğimize göre, bir buçuk aydır İŞİD’in elinde olan 2 astsubayımız maalesef katledilmişler.

Keza, günlerdir soruyoruz yanıtını alamıyoruz; İŞİD’in bütün dünyada hâlen serviste olan 2 askerimizi yakma görüntüleri hakkında hâlâ bir bilgimiz yok, doğru mudur değil midir?

Yine, bugün 10 Ocak Birinci İnönü Zaferi’nin 95’inci yıl dönümü. Bu vesileyle, Ulusal Kurtuluş Savaşı’mıza vücut veren, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere, bütün kahramanlarımızı rahmetle ve şükranla anıyorum.

Çalışan Gazeteciler Günü’nü, ne kadar çalışan gazetecimiz kaldıysa onlar için kutluyorum.

Bu girişten sonra 15 Temmuz Allah’ın lütfü darbesiyle ortaya çıkan olağanüstü hâl döneminin kararnameleleriyle hallaç pamuğu gibi atılan devlet bürokrasisinin hâlipürmelalini konuşacağız şimdi. Çünkü sizin bu darbe külliyatınız bir hayli geliştii yani her yere işte “15 Temmuz Darbe Şehitleri Köprüsü, tepesi” falan gidiyor ama darbeye ilgili sorulması gereken soruların sorulmaması üzerine kurulmuş bir Darbeyi Araştırma Komisyonu da işte, idare eder şekilde kapandı gitti. Yani bir darbeyi araştırıyoruz, darbenin tam göbeğinde olan Genelkurmay Başkanını, MİT Müsteşarını, Mehmet Dişli’yi yani Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı bir arkadaşımızın kardeşini, Mehmet Partigöç’ü falan dinlemiyoruz o Komisyonda ama işte neredeyse Kızılay Başkanı, Yeşilay Başkanı, işte bülbül ötüştü kanarya sevenler derneği başkanı kim varsa gelip konuşuyor ve o darbenin ne olduğunu samimiyetle, doğru biçimde ortaya çıkarmadığımız için, şimdi “FETÖ’yle mücadele” adı altında 100 binden fazla insanın bu darbeye bir biçimde ilişkilendirildiği bir süreci yaşıyoruz.

Son kararnameyle 631 akademisyenin görevine son verildi. 20’nci yüzyıl, darbeler tarihidir. Tamamını okumuş bir arkadaşınız olarak, özellikle AKP’li kardeşlerime hatırlatmak isterim ki 20’nci yüzyılda 100’ün üzerinde askerî darbe içinde akademisyenlerin darbe yaptığı bir örnek yoktur, öğretmenlerin darbe yaptığı bir örnek yoktur, devlet memurlarının darbe yaptığı bir örnek yoktur.

Darbe, mevcut hükûmeti görevden uzaklaştırmak üzere bir silahlı harekettir ve ancak ondan daha güçlü silahlı güç tarafından bastırılır ya da bastırılmazsa o gelir işte, bastırmayanları bastırır; darbenin sistematığı budur. Bizim 15 Temmuzda karşılaştığımızın ne olduğunu elbette tarih yazacaktır, biz de konuşmaya devam edeceğiz.

Ama, sevgili arkadaşlar, 20 Temmuzdan beri, altı aydır -şimdi, üç ay daha uzattınız hani bu “Bir- bir buçuk ayda bitiririz.” dediğiniz OHAL’i- biz olağanüstü hâl koşullarında yaşıyoruz; siz, güya, FETÖ’yle, “FETÖ” adını taktığınız on dört yıllık kankanızla mücadele ediyorsunuz ama faşizm dalga dalga ülkenin bütün hücrelerine nüfuz ediyor, her yere nüfuz ediyor. Dün Meclisin Dikmen Kapısı’nın önündeydi faşizm. Faşizminizin içinde TOMA’lar var, gaz var, tazyikli su var, Ankara Büyükşehir Belediyesinin damperli kamyonları var Meclis kapısında. Değiştirmek istediğiniz Anayasa, diyorsunuz ya “darbe anayasası.” Hayır, yüzde 70’i değişmiş bir Anayasa’dan söz ediyoruz, biraz da AKP anayasası o. Şimdi, AKP’nin reisinin istediği yeni darbe anayasasını hayata geçirebilmek için, sizin bu eyleminize karşı sesini yükseltmek isteyen baro avukatlarına tazyikli su sıkıyorsunuz, sendikacılara tazyikli su sıkıyorsunuz; Büyükşehir Belediyeniz de otobüsleriyle yardımcı oluyor.

Şimdi, arkadaşlar, bu darbenin anayasasını yapacağız tabii. Yani, Sayın Recep Tayyip Erdoğan daha Temmuz 2015’te Rize’de “Ben seçildim. İsteniz de, istemeseniz de bu ülkenin yönetim şekli değişmiştir. Şimdi bu fiilî duruma göre anayasa yapın.” dedi; dedi, sevgili MHP’li kardeşlerim, aynen böyle dedi. Şimdi bunu yapıyorsunuz, iki grup -yani Meclisimizin bir tarafı ile öbür tarafı- yapıyorsunuz; güzel. Keşke, hakikaten bir anayasa yapıyor olsanız.

Bakın, sevgili arkadaşlar, bu anayasayı yaparken Türk ordusunu darmadağın ettiniz. Bir daha söylüyorum; bakın, samimi söylüyorum sevgili kardeşlerim, beni lütfen CHP’li diye dinlemeyin; bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı, kırk üç yıllık bir hekim, bu ülkeye ömrünü vermiş bir adam sıfatıyla söylüyorum: Bu orduyu Balkan Savaşı’nın Osmanlı ordusuna döndürdünüz. İçine siyaseti soktunuz, bunun bedelini çok ağır ödeyecek çocuklarımız, buradan söylüyorum.

Genelkurmay Başkanını Saray’ın danışmanı yaptınız. Bir çavuş kadar emrinde asker olmayan bir duruma geldi. Bir çavuş kadar emrinde asker...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Darbe yaparken siyasetçi olmuyor değil mi?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Darbeler... Beyefendi, darbeler davet edilir.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – 1980 darbesini biz mi yaptık? 1960 darbesini biz mi yaptık?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Darbe yapılmaz. Darbeyi birileri davet eder, o da gelir yapar. Bunun örneği, yüzlerce örneği dünyada var; açın, okuyun. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kim davet etti ya? Nerede çıktı ya? Allah Allah! Kim davet ediyor darbeyi?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - GATA’yı yok ettiniz, Kuleli Askerî Lisesini kapattınız. 1773’te Osmanlı’nın açtığı Deniz Lisesini kapatarak darbe önlediğinizi zannediyorsunuz ama askerî öğrenciler, er ve erbaşlar, sayısız astsubay okulu öğrencileri; GATA’daki hocalar, doktorlar; askerî hâkimler, savcılar; sivil hâkimler, savcılar yüzlerce, binlerce...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Şehitler, gaziler...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Evet, çok doğru. 15 Temmuz şehitleri için ayrımcılık yapıyorsunuz. Bu ülkenin şehitleri her tarafta var, 15 Temmuzda değil sadece.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bütün şehitlerimiz aynı. Bütün şehitlerimiz bizimdir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Sadece 15 Temmuzda değil; doğu, güneydoğuda... Bak, Suriye’de tam 48’inci şehidimizi verdik. IŞİD’in yaktığı şehitlerin adını gelin, bu kürsüde anın, IŞİD’in cayır cayır yaktığı askerlerin hesabını verin bu kürsüde. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD propagandası yapma. IŞİD propagandası yapmayın.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Onun için, burada şehit edebiyatı yapacak en son siyasi parti Adalet ve Kalkınma Partisidir. Sakın ha bunu yapmayın.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Siz IŞİD’den yana mısınız, Türkiye’den yana mı, onu söyleyin. Siz terör örgütünden mi yanasınız? Biz mi istedik yakmayı?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Sevgili kardeşlerim, akademisyenlerle darbe edebiyatı yapıyorsunuz ama siz, ama siz sevgili arkadaşlar darbenin gerçek hesabını asla sormuyorsunuz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ayıp ya! Hamaset yapıyorsun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Bakın, burada Anayasa değiştiriyorsunuz ama şu arkamdaki kabine girip de perdeyi çekip o beyaz oyu atma lüzumunu hissetmiyorsunuz, ortalıkta göstererek oy kullanıyorsunuz. Sonra da bir sayın bakan kalkıyor, diyor ki: “Evet, suç işliyorum. Sana mı soracağım?” Tabii ki bana sormayacaksınız sayın bakan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Açık oylama suç değil.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Kameraları alıp öyle coşmanız, bizi resimlemeniz suç.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Suç işleme özgürlüğü eğer sayın bakanlar için varsa işte bu ülkede artık darbelerin asla önüne geçemezsiniz, yeni darbeleri tevhit edersiniz; bunu sakın yapmayın. Anayasa’ya, yasalara sevdiğiniz, beğendiğiniz için değil, onlar Anayasa ve yasa olduğu için uyulur yoksa bunu, bu şekilde yaparsanız... Bakın, açın milletvekili olurken ettiğiniz andı okuyun. “Anayasa’ya sadakatten ayrılmayacağıma namusum ve şerefim üzerine söz veririm.” diyen bir sayın bakan kalkıp burada “Suç işliyorum. Sana mı soracağım?” diyemez, dememelidir.

Sizi, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Bozkurt yapmış olduğu konuşmada “Askeriyeye siyaseti soktunuz. Genelkurmay Başkanını Saray’ın danışmanı yaptınız. Darbeler davet edilir...”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Aynen öyle yaptınız.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

Sataşmadan dolayı iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt’un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; esasen Sayın Bozkurt’un beyefendi bir insan olduğunu biliyoruz. Yaşamış olduğu tecrübelerden, hiç şüphesiz o tecrübelerle uygun bir dille aktarılan olan fikirlerden burada herkes faydalanmaya hazır ama

bazen kastını ve manasını aşan ifadeler o tecrübelerden faydalanmamızı engelliyor Sayın Bozkurt. Konuşurken gerçekten meramımızı anlatma tarzımız da önemlidir. Eğer insanlar öfkeli bir şekilde tepki gösteriyorlarsa tecrübe ve tecrübeye işaret eden dile ilişkin bir problem olduğunu siz de düşünmez misiniz? Ben düşünürüm.

İŞİD insanları yakarak propaganda yapıyor. Zayıf olanlar -İŞİD de zayıf bir terör örgütüdür- kanlı ve vahşi propaganda araçları marifetiyle başkalarını terörize etmek isterler. Onların bu propaganda materyallerine karşı meşru mecraların temsilcisi olan insanların dikkatli olması, ayrıca taşıyıcı olmaması son derece önemlidir. Terör örgütlerinin -ne derler- ekmeğine yağ sürmemek, esasen tam da onların istediği paranteze girmek hepimizin dikkat etmesi gereken bir husus.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Siz de açıklayın.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanının “fiilî durum” dediği husus, Cumhurbaşkanının artık halk tarafından seçilmesidir, yoksa polemik konusu edilen “Ben dilediğim gibi davranırım, hukuk buna uysun.” meselesi değildir. Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilmeye başlandıktan sonra yeni bir durum doğmuştur. Bu duruma uygun düzenlemelerin yapılması ihtiyacı dolayısıyla bu konu gündeme gelmiştir.

“Darbeler davet edilir.” sözünüzü sanıyorum başka bir bağlamda kastettiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...yoksa bu, darbeleri meşrulaştırır. Eminim ki siz, CHP Grubu darbelerle karşı. Darbeciler her hâlükârda ne mazur ne meşru görülebilir.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – 15 Temmuz darbe girişimini kim davet etti Sayın Hocam?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bostancı, Sayın Hüsnü Bozkurt’un yaptığı konuşmasına cevaben yaptığı konuşmada “terör örgütlerinin propagandasının taşıyıcısı olma” gibi bir ifade kullandı, kabul edemeyiz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Olma tehlikesine dikkat çektim Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de öyle bir şeye dikkat çekirim ki sizi rahatsız ettirmem.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bozkurt.

Size de iki dakika süre veriyorum.

Yeni bir satışmaya meydan vermeyelim.

7.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt’un, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sevgili Naci Hocam, şu Mecliste terör örgütü propagandası yapacak en son adamım, asla böyle bir kastının olmadığını kabul etmelisiniz. Sevgili Hocam, sayın milletvekilleri; dört ay süreyle... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sevgili Osman Bak, bana bak!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Size niye bakayım efendim?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Beni dinle.

Bu askerlerimizin dört buçuk aydır IŞİD’in elinde olduğu basına intikal etti. Bugün katledilen 2 astsubayımız bir buçuk aydır IŞİD’in elinde olduğu bilenen askerler. Ben bunun için ne yapıldığını soru önergesiyle de sordum Sayın Bakana. Bu konuda bilgilenme de bu Meclisin ihtiyacıdır. Ne yaptık bu askerlerimizi kurtarmak için? Yoksa IŞİD, tabii ki zayıf bir terör örgütüdür; ne menem bir zayıf örgüttür ki Amerika savaşıyor, Rusya savaşıyor, Almanya savaşıyor, İran savaşıyor, Türkiye savaşıyor mu acaba?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Savaşıyor mu? Bizden başka kimse savaşıyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Lafı bitireyim, bir dur Osman Allah aşkına.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bizden başka kimse mücadele etmiyor, bu gerçek.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sizin işinize öyle geliyorsa yapacak bir şey yok.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Savaşıyor mu acaba? Dolayısıyla, sevgili arkadaşlar, IŞİD de, PKK da, FETÖ de, diğer örgütler de bütün dünyanın terör örgütleri gibi emperyal güçlerin maşalarıdır, bunların oyununa bu ülke gelmemelidir. Onun için tıpkı 16 Temmuz günü şu kürsüden okunan bildirgede olduğu gibi, parlamenter demokrasiyi güçlendirmelisiniz.

Sayın Bostancı, dün Başbakanınız dedi ki: “İki kaptan gemiyi batırır.” Evet, ben de çok katılıyorum, iki kaptan gemiyi batırır ama her gemide iki kaptan vardır: Birinci kaptan, ikinci kaptan. (CHP sıralarından alkışlar)

Siz iki yanlış kaptanla batırdığınız gemiye sağlam bir kaptan bulun, mutlaka ona emanet edin. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, her gemide dört kaptan vardır. O dediğiniz süvari. Biz denizciyiz, biliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci ve son konuşmacı İstanbul Milletvekili Markar Eseyan. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın milletvekilleri, hatibi kürsüye davet ettim. Sayın milletvekilleri, lütfen, istirham ediyorum.

Buyurun Sayın Eseyan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli vatandaşlarımız; HDP'nin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesinin aleyhine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de bugün Gaziantep'te gerçekleşen saldırıyı kınıyorum.

Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyorum. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Aranızdaki sohbet herhâlde bitecek.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Osman sustuğunda sizi dinleyeceğiz.

MARKAR ESEYAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, gerçekten, 15 Temmuz konusunda, 15 Temmuz gecesi, 16 Temmuz sabahı hem Meclisin çatısı altında hem de Türkiye’nin bütün illerinde, her sokakta, her evde ortaya çıkan o ortak duyguyu, ortak fikri yeniden bir canlandırmak gerektiği gözüküyor. Çünkü yavaş yavaş, işte, bazı konuşmalarda, 15 Temmuzun “kontrollü bir darbe” olduğu Sayın Genel Başkan, CHP Genel Başkanının yine bugün gruptaki ifadesinden... 20 Temmuzda ilan edilen, ilan edilmesinin, gerçekten, Türkiye tarihinde çok önemli bir yeri olduğunu düşündüğüm OHAL’in bir darbe olduğuna dönük çok keskin bazı fikir ayrılıkları diyeceğim, ortaya çıkmaya başladı. Böyle bir eğilimi zaten baştan itibaren görüyorduk ama bunlar, gerçekten, aslında, Türkiye’nin geçtiği böyle zor dönemlerde...

Gerçekten çok zor bir dönemden geçiyoruz, milletimizle gurur duyuyoruz, devletimizle gurur duyuyoruz çünkü 15 Temmuz gibi hain bir işgal denemesinin altından kalkabilecek dünyada çok fazla ulus yoktur. Türkiye 15 Temmuzda bu iradeyi ortaya koymuştur. 15 Temmuz herhangi bir darbe girişimi değildi, bir işgal girişimiydi; hepimizin onurunu, hepimizin vatanını, hepimizin kendi ülkesinde onurlu bir şekilde yaşama, barış içerisinde yaşama imkânını yani varlık nedenini ortadan kaldırmaya dönük, bizi evimizden kovmaya dönük çok büyük bir işgal denemesiyle karşı karşıyaydık. Bu işgal denemesini vatandaşımız kendi canıyla... 248 şehidimiz var, 1.500’e yakın gazimiz var, buradan tekrardan Allah’tan rahmet diliyorum kendilerine ve gazilerimize de tekrar şifa diliyorum, bütün gazilerimize ve şehitlerimize aynı dileklerimi yineliyorum.

Dolayısıyla, bu 15 Temmuzun muhteviyatıyla ilgili, güncel politik mücadelelerde bir argüman kazanmak uğruna... Diyelim ki şu anda önemli bir görüşme yapıyoruz, Anayasa değişikliği görüşmesi var. Burada tabii ki bütün partiler farklı görüşlerde olabilir, yarın başka bir konu gündeme gelebilir, başka bir kanun konusunda, başka bir görüş konusunda ayrılığa düşebiliriz ama bir milletin ayrılığa düşmemesi gereken bazı temel özellikleri olmalıdır. Bunlar tabii ki devletimizin nitelikleridir, rejimimizin adıdır ama 15 Temmuz da onlardan bir tanesidir. 15 Temmuzda bu ülke yok oluşun kıyısından geri döndü. Böyle bir günü, bu kadar ağır bedel ödenmiş bir günü, şehitlerin anısına hiç olmazsa, saygıya binaen, böyle “kontrollü darbe” ve ne bileyim bunun, işte, değerini, bir şekilde altını oyaacak şeylerden kaçınmakta fayda görüyorum.

Şimdi, bakın, FETÖ denen örgüt istendiği gibi farklı mülahaza edilsin ama bilgiler ortadadır. Türkiye’de kırk yılı aşkın bir süreden beri gizli bir yapılanma içerisinde devletin ve bütün sivil toplumun, toplumun bütün kademelerinin içerisinde, medya dâhil, eğitim camiası dâhil, sivil toplumun tüm alanları dâhil ama devlet merkezli bütün alanlara sızmış, buralarda bir amaç uğruna, Pensilvanya’daki liderine bağlı olarak bir amaç uğruna bu yapılanmayı kırk yıldır ilmek ilmek örmüş. Şimdi, bu yapılanmanın devletin çeşitli organları içerisinde, kurumları içerisinde yüz binlerle ifade edilen bir örgütlenmesi söz konusu, böyle bir acı gerçeğe yüz yüze geldik. Şimdi, bu 15 Temmuzu yaşadıkten sonra devlet, kendisini koruma, ülkesini koruma, vatanını koruma, milletini koruma noktasında OHAL ilan etmeyecek de ne zaman ilan edecek? Bu OHAL’in kapsamı belli, bu darbeye girişmiş olanlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Millî Piyangonun ne işi var ya, Millî Piyangonun, at yarışlarının?

MARKAR ESEYAN (Devamla) – Bu darbeye girişmiş olanların ortaya çıkarılmasında yargımız çok ciddi ve titiz bir şekilde çalışıyor. Bununla ilgili, biliyorsunuz, byLock ve Eagle denen 2 tane önemli program var, bu programlar istihbarat örgütümüz tarafından deşifre edildi ve bütün bu yazışmalar çok büyük çabalarla ortaya konuldu, o çapraz ilişkiler ortaya konuldu. Çeşitli davalar var, ilk dava, biliyorsunuz, Erzurum’da açıldı ve burada ilk mahkûmiyetler verilmeye başlandı, 2 kez müebbet hapis verildi buradaki darbecilere.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Burada kullananlar ne olacak? Burada kullananlara gel.

MARKAR ESEYAN (Devamla) – Yargı bu süreçleri götürürken ve Türkiye, gerçekten, bir varoluş mücadelesi verirken, bağımsızlığıyla ilgili bir mücadele verirken, bu Meclis bombalanmışken, 248 vatandaşımız şehit edilmişken, eğer başarılı olunmuş olsaydı bu ülke gerçekten bağımsızlığını kaybedecek düzeye gelebilecekken, Allah korusun, bir iç savaşa sürüklenebilecek düzeye gelebilecek bir işgal denemesinden sonra bu devlet OHAL’i ilan etmeyecek, bu hainleri devletin damarlarından söküp almayacak da ne yapacak Allah aşkına? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani, ana muhalefet partisi eğer bunu hissedemiyorsa, bir devletin, bir milletin kendi öz varlığını korumaya dönük reaksiyonlarını bu şekilde araçsallaştıracaksa...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kim besledi onları ya, kim besledi? Kim büyütti?

MARKAR ESEYAN (Devamla) – ...bu şekilde siyasileştirecekse ve bunun altını bu şekilde oysaksa bir ana muhalefet partisi ne zaman işe yarayacak? Siz ne zaman kalkıp da bu ülkenin kendi öz varlığını koruyacağı noktada bir harekete geçtiği zaman destek vereceksiniz? Ne zaman bu desteği vereceksiniz? Bugün değilse ne zaman? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, işte, El Bab’tan bahsediliyor, canımız yanıyor, şehitlerimiz var. Sanki bu süreç Türkiye’nin kendi seçimleriyle ortaya çıkmış, Suriye savaşı sanki Türkiye öyle değil de böyle davrandığı için ortaya çıkmış. Bakın, arkadaşlar, yüz yıl sonra dünyadaki paradigma değişiyor. 1916 Sykes-Picot... Sadece Sykes-Picot mu? Hepiniz biliyorsunuz, okumuş insanlarsınız, 5 tane gizli anlaşma yapıldı -Sevr bunların sonuncusu- 1916’da. Bunların yenilendiği, vadesinin dolduğu, dünyadaki paylaşım ve güç savaşlarının tekrardan ortaya çıktığı bir süreçte yani başımızda bizim idam mangamız kurulmuş durumda. Biz bunu seyredip, arkamızı dönüp eğer sizin tavsiyenize uysak... Bizim idam mangamızı Suriye’de kuranlara, Irak’ta kuranlara “Ya, işte, biz bununla ilgilenmek istemiyoruz.” deyip arkamızı dönme lüksümüz söz konusu mu? Hangi hükümet evlere şehitler gelmesini ister? Hangi yönetici böyle bir sorumluluğu almak ister? Ama, yüz yıl sonra dünyada yeni bir sömürü düzeni kurulmaya çalışılırken, Türkiye bir iç savaşa sürüklenmeye çalışılırken kendisini korumak için almış olduğu önlemleri... Yahu, bu millî mesele, bu bir millî mesele. Bunu hangi vatandaşa çıkıp da anlatabilirsiniz? Hiç araştırmalara bakmıyor musunuz? El Bab’a, Suriye’deki, işte, bizim Fırat Kalkanı’na, güvenlik güçlerimizin terör örgütlerine dönük verdiği mücadeleye halkımızın neredeyse yüzde 90’ı aşan oranda destek verdiğini görmüyor musunuz? Hani, siyasetse, eğer oy hesabıysa -AK PARTİ hiçbir zaman şu dönemde bir oy hesabı yapmamıştır, yapılamaz çünkü bu bir var oluş meselesidir- siyasi bir hesap yapılıyorsa bile vatandaşın nereye baktığına bakar bir siyasi parti, bu kadar ayırmaz. Dolayısıyla, arkadaşlar, bakın, 12, 13 tane kriter var bu FETÖ’cü hainleri bu devletin kılcal damarlarından söküp atmak için, bunlar ciddi kriterlerdir, bunlara ciddi yaklaşalım. Her KHK’da, bildiğiniz gibi, görevden alınmalar olduğu gibi pek çok da görevine iade edilen insanların listesi yayımlanmaktadır. Bu yargısal süreçlerdeki oluşabilecek hatalar, tabii ki kurunun yanında yaşın yanmasını kimse istemez, bunlara hep birlikte çalışalım ama bu sürecin tamamını itibarsızlaştırmaya dönük bir yaklaşım ne ana muhalefet partisine yakışır ne de kimseye yakışır çünkü bunun hesabını biz çocuklarımıza veremeyiz. Bu devleti bu hainlerden temizleyemezsek... Bu OHAL, keyfî ilan edilmiş bir OHAL değildir, üstelik anayasaldır, kurullar çerçevesindedir.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – O hainleri oraya kim yerleştirdi, o hainleri devlete kim yerleştirdi, onu söyle önce. Kim yerleştirdi? Cumhuriyet Halk Partisi mi yerleştirdi?

MARKARESEYAN (Devamla) – Dolayısıyla, biz bunu, bu sorumluluğu bugün gerçekleştiremezsek, bunun altını oysak, itibarsızlaştırırsak yarın çocuklarımıza bunun hesabını bunu yapanlar verecektir.

Bu noktada AK PARTİ Grubu adına bu önerenin aleyhinde olduğumuzu belirtiyorum. Sürdürmekte olduğumuz Anayasa değişikliği görüşmelerinde, gerçekten, üslubu yerinde düzgün bir süreç yaşanmasını diliyorum ve hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Eseyan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Eseyan’ın alkışların tadını çıkarmasını bekledim yani hemen lafa girmedim.

“Güncel politik müzakerede argüman kazanmak uğruna millî değerlerden sapmak ve terör örgütünün argümanlarını siyaset için araçsallaştırmak” gibi ağır ithamları var, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun Sayın Özel.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz darbesine, 15 Temmuz darbe gecesi “kontrollü darbe.” demedik. 15 Temmuz darbe gecesi Meclisteki tavrımızla, açıklamalarımızla ve devamındaki süreci yürüttüğümüzle demokrasiye inanmış, bir ülkeye demokrasiyi yerleştirmiş bir siyasi hareketin sorumluluğunda davrandık ancak kurulan 15 Temmuz Araştırma Komisyonuna aylarca üye vermeyip önce geciktirmek, sonra üç aylık sürenin sonunda süresini bir ay artırılabileceksen... Soma Komisyonuna üç ay yetmemiş, Anayasa’daki hakkı kullanmış, dört ay; Kırkpınar başpehlivanında doping çıkmış, dopingi araştırma komisyonuna yetmemiş, dört ay kullanmış; hekime karşı şiddete yetmemiş, dört ay kullanmış; 15 Temmuz Darbe Araştırma Komisyonuna üç ay yeter, süre uzatılmamış. Cumhurbaşkanı “O Komisyon artık faaliyetlerini tamamlasın.” demiş. Darbeci generallere Komisyon üyeleri, 4 partinin Komisyon üyeleri gidip de cezaevinde olsun hesap sorup, ifadelerini alıp ne dediklerini soramamış. Cumhurbaşkanının alt alta altı açıklamasında Marmaris’teki saatlerle ilgili on beş dakikadan dört buçuk saate kadar çelişkiler var. Bu konuda Cumhurbaşkanıyla görüşülmek istenmiş, izin verilmemiş. Hangi şartlarda, artık, 15 Temmuz “kontrollü darbe girişimi” deniyor, ona bir bakmak lazım.

Bunun yanında OHAL... Eğer ki o gece, Sayın Eseyan, bu Meclisin bu tarafı darbecilere alkış yapsaydı OHAL ilanı meşruydü çünkü Meclis darbecilerle enfekteydi ama bu Meclis, hep beraber karşı çıktı bu darbeye, ertesi gün imza koydu, meydanlarda bedenini koydu. Ama siz bu Meclise “Sen yasa yapmayacaksın...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...biz onu Hükümet eliyle yapacağız.” dersiniz, en basit deyimle, siyasi nankörlüktür. O zaman OHAL’i ilan ettiğiniz için tarih önünde, demokrasi tarihinde kara bir sayfanın imzacısı olarak kalırsınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – 15 Temmuz, açık, sinsî, alçakça bir darbedir. Zaten böyle olduğu için bütün demokratik güçler karşı çıkmıştır. Hiçbir şartta 15 Temmuzla ilişkin “kontrollü darbe” değerlendirilmesi yapılamaz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millete saygısızlık.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sonraki dönemlere ilişkin kimi eleştiriler olabilir, elbette siyasetler farklı ama bu, 15 Temmuzun darbe karakterini, onun sinsî, alçak örgütlenme biçimini ve neticede halkın iradesine karşı el koyma girişimini ortadan kaldırmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

X.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, yoklama talebi var.

Önce bu yoklama talebini karşılayacağız.

Sayın Yıldırım, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Irgat, Sayın Kaya, Sayın Yıldırım, Sayın Yıldırım, Sayın Yiğitalp, Sayın Toğrul, Sayın Doğan, Sayın Gaydalı, Sayın Irmez, Sayın Adıyaman, Sayın Çelik Özkan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Paylan, Sayın Önlü, Sayın Pir, Sayın Becerekli, Sayın Doğan, Sayın...

Evet, Öcalan.

Şu anda yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

Pusula veren milletvekilleri salondan ayrılmasınlar lütfen.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Evet, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, başta emek, demokrasi ve barış mücadelesinin öncü isimleri olan bilim insanları ve kamu emekçileri olmak üzere OHAL KHK'larıyla kamu çalışanlarına yönelik ihraçların yol açtığı hukuksuzlukların ve yarattığı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 10/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünü engelleyen faktörlerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması, halkın özgür, tarafsız ve şeffaf bir şekilde haber almasının sağlanması amacıyla 23/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/1/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/01/2016 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisini, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili Mustafa Balbay ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünü engelleyen faktörlerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması, halkımızın özgür, tarafsız ve şeffaf bir şekilde haber almasının sağlanması amacıyla 23/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (999 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 10/01/2017 Salı günü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi lehinde ilk söz İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay’a aittir.

Sayın Balbay, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü ama ne yazık ki şu anda, ülkemizde, çalışan gazetecilerin işsiz gazetecilerden daha az olduğu bir ortamda yaşıyoruz ve cumhuriyet tarihinde ilk kez, sayın milletvekilleri -konuşmamı rakamlara boğmayacağım- ilk kez, uluslararası bir gazete, New York Times gazetesi Türkiye muhabirleri haber yazdığında o muhabirlerin adını saklama kararı aldı. Bu ayıp Türkiye’ye yeter, bu ayıp AKP iktidarına yeter sayın milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar) Hiç yorum yapmıyorum, lütfen bunun üzerine biraz düşünün. Uluslararası bir gazete, New York Times gazetesi Türkiye muhabirlerinin adını haberdan silme gereği duydu başlarına bir şey gelmesin diye.

Şu anda dünyada 348 tutuklu gazeteci var, 148 tanesi Türkiye’de; bir başka deyimle, dünyadaki tutuklu her 5 gazeteciden 2’si Türkiye’de. Bunun yansıması olarak... (AK PARTİ sıralarından “Neden ama?” sesi)

Bir de kendinize sorun be, kendinize sorun “Neden tutukladık?” diye, bir empati yapın.

Dünyada uluslararası gazeteciliğin hangi durumda olduğunu ortaya koyan ve uluslararası adı Freedom House olan bir kuruluş var. Geçmişte o kuruluşa gittiniz, konuşma yaptınız orada, “Biz Türkiye’yi demokratik yapacağız.” diye orada konuştunuz. Şimdi o Freedom House, Türkiye’yi, yine ilk kez, “yarı özgür ülkeler” sınıfından “özgür olmayan ülkeler” sınıfına getirdi arkadaşlar. Bu durum Türkiye’de medyanın ne durumda olduğunu gösteriyor ama ne yaparsanız yapın, sesleri ne kadar kısmak isterseniz kısın, Mecliste CHP’li milletvekillerinin sözlerini ne kadar vermek istemezseniz istemeyin bir Ali Şeker çıkar ve Ali Şeker gizlemek istediğiniz her şeyi çeker ve bu topluma da anlatır. (CHP sıralarından alkışlar) Ben de Ali Şeker kardeşimi ayrıca kutluyorum. Bu durum size, medyada ne kadar yasaklar getirirseniz getirin, bunun kimseye sökmeyeceğini Cumhuriyet Halk Partisine hiç sökmeyeceğini göstermektedir arkadaşlar.

Tabii, şu anda, bugün, aslında, özünde... Biraz önce Afyonkarahisar Milletvekili Arkadaşım Burcu Hanım’la da konuşurken dedik ki: Çalışan gazeteciler” ama belki de bugünü ne yazık ki -dilerim önümüzdeki yıl tekrar etmemiz gerekmez- “tutuklu gazeteciler günü” ilan etmek gerekiyor. Çünkü şu anda Türkiye’de tutuklu gazetecilerin yanı sıra, ruhen tutuklu, kalemi tutuklu binlerce insan var arkadaşlar. Başta 11 yazarı, yöneticisi tutuklu Cumhuriyet gazetesi olmak üzere Türkiye’de pek çok yayın organından insanlar hapiste, cezaevinde ama oradan gönderdikleri mesajlarda hâlâ susmayacaklarını, yine yazacaklarını söylüyorlar. Tarih onları yazacak, ileride onlar konuşacak. Bir an önce bundan vazgeçin ve biraz önce Sayın Bostancı ilke olarak herkesin tutuksuz olması, gazetecilerin mesleğini yapması gerektiğini söylemişti ama gelin bunu bir an önce hayata geçirin diyorum.

Arkadaşlar, tabii, olayın bir başka boyutu daha var. Türkiye’de şöyle bir medya kurmaktasınız: Çok kanallı tek seslilik. Kanal sayısı çok gibi görünüyor, 50 tane, 60 tane, 100 tane ama hepsinden tek ses çıksın istiyorsunuz. Arkadaşlar, bunun adı, Orta Çağ’dır ve uluslararası araştırmalarda buna “medya orta çağı” deniyor. Bunu başarmanız mümkün değil. Biraz önce söylediğim gibi, ne olursa olsun, bir yerden bu delinir ve Ali Şeker arkadaşımızın yaptığı gibi, sosyal medyada olduğu gibi toplum bir şekilde sesini yükseltir.

Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz günü yaşananlardan sonra medyanın önemini kavradığınızı söylediniz ve Türkiye’de 15 Temmuzun aşılmasında önemli bir unsurun özgür medya olduğunu söylediniz ama ondan sonra attığınız adımların tümü gerçekten de kamuoyunda hem 15 Temmuzla ilgili pek çok soru işaretini artırdı hem de gerçek anlamda darbenin bugün yapılanlar olduğu gerçeğini bir kez daha ortaya koydum.

Sayın milletvekilleri, şunu unutmayın: Dünyada tek adam rejimleri çöker, hep böyle olmuştur. Türkiye’de de böyle bir şey heveslenilirse o çökecek. Grup Başkan Vekilimiz Engin Bey’in de altını çizmek istediği, “Kaos olur, devamı gelmez.” dediği oydu. Çevremizdeki coğrafyalara bakın, tarihsel olarak bakın, rejim, sağ-sol farkı yok. Lenin’in Sovyetler Birliği de, Tito’nun Yugoslavya’sı da, Şah’ın İran’ı da çok çok farklı hedefleri olan rejimler olmasına karşın tek adam rejimleri olduğu için çöktü ve eğer buna heves ederseniz Türkiye oraya gider ve bu Mecliste şu anda, bugün görüşmekte olduğumuz anayasa değişiklikleri ne yazık ki aklıma dün Sayın cin Ali Yıldırım’ın, pardon, Binali, bir Ali, Binali Yıldırım’ın... Kendisi “Bir Ali bin Ali” dedi de oradan söylüyorum...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Terbiyesizlik yapma!

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ayıp!

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Dinleyin biraz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Ne dinleyeceğiz ya?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Cumhuriyet gazetesinde neden yazamadın?

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Tamam, dinleyin biraz, şimdi söyleyeceğim.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ayıp, ayıp!

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Kendisi söyledi “Bin Ali, bir Ali, cin Ali, bir Ali...” diye. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Dinleyin biraz, tamam... (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – “Binali değil, cin Ali feda olsun.” dedim...

BAŞKAN – Sayın Balbay, siz de sözlerinizi düzeltin. Lütfen, kaba ve yaralayıcı sözler kullanmayın.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Neyi düzelterek ya!

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Başbakanınızın hoşgörüsü kadar hoşgörülü olun.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sözüňü geri al. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sözüňü düzelterektir belki, özür dileyecektir.

Buyurun Sayın Balbay. Lütfen incitici, yaralayıcı sözler kullanmayalım.

MUSTAFAALİ BALBAY (Devamla) – Sayın Başkan, ben de konuşma süresini... Rica ediyorum...

Sayın Başkan, siz de iki gündür AKP’nin Meclis Başkan Vekili gibi her konuda bir yorum yapıyorsunuz, her konuda bir şey yapıyorsunuz...

BAŞKAN – Ya, Sayın Balbay, hiç yakıştı mı size bu? “Kaba ve yaralayıcı sözler kullanmayın.” diyorum. Hiç yakıştı mı size?

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – İki gündür dikkatimi çekiyor Sayın Aydın, iki gündür dikkatimi çekiyor, CHP’den nereden biri yorum yapsa bir karşı yorum getiriyorsunuz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Özür dile.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Özür dile önce.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Lütfen sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Dünkü, Binali Yıldırım’ın sözüňü tekrar ediyorum...

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Özür dile önce, ondan sonra tekrar et.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Binali Yıldırım’ın sözüňü tekrar ediyorum... (AK PARTİ sıralarından “Özür dile.” sesleri)

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Sayın Başkan, ben konuşma süremi...

BAŞKAN – Süre ilavesi yapmıyorum biliyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyin.

Siz Genel Kurula hitap edin. (AK PARTİ sıralarından “Özür dile.” sesleri)

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Sizden dilesem dilesem vicdana gelmenizi, bu anayasa değişikliğinizi çekmenizi diliyorum.

Mahvettiniz ülkeyi, çöpe attınız ülkeyi be. Sizin için memleketin ne önemi var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – “Mühim olan istikrar...” Yeter be!

Ne demek, memleketin ne önemi var, mühim olan istikrar; memleketin ne önemi var, mühim olan iktidar(!) (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.18

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Altay, söz talebiniz var, önce bu işlemi yapacağız.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, siyasetin nezaket ve vicdan işi olduğuna ve İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasında Başbakana hakaret kastı olmadığına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce Genel Kurulda gereksiz, kamuoyunda da hoş karşılanmayacak bir tabloyu maalesef yaşadık. Bu tablo yaşanmayabilirdi. Siyasette hep söylediğim ve uymaya özen gösterdiğim bir husus şudur: Siyaset, öncelikle nezaket ve vicdan işidir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Terbiyedir, terbiye.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bülent, sen burasını germeye devam etmek istiyorsan ederiz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Terbiye, terbiye.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, Bülent bir dur ya.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen biraz terbiyeli ol da ondan sonra laf at oradan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sen terbiyeli ol.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Grup Başkan Vekilisin bir de ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sen nesen?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ya! Ayıp ya! Söz alır, konuşursun ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Adamına söyle onu.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim ya.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şurada ortamı yumuşatmaya çalışıyoruz, yumuşamıyorsa da yumuşamaz. Hayret bir şey ya! Terbiyeyi öğreneceğim en son adam sen olursun bu Mecliste.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hadi oradan be! Sensin o.

BAŞKAN – Sayın Altay, lütfen...

Sayın Turan, lütfen... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nezaket diyoruz, vicdan diyoruz. Nezaket, öncelikle, hele ki aynı mevkide bulunan 2 siyasetçinin birbirine karşı daha dikkat etmesi gereken bir meseledir. Oldu, bitti, bunu da yaşanmamış sayıyorum, biraz önceki meseleyi de yaşanmamış sayıyorum.

Şurada hep birlikte, bizim karşı çıktığımız, sizin desteklediğiniz bir meseleyi tartışıyoruz. Elbette tartışacağız, Parlamento tartışıyor ama hakaret, onur kırıcı söz, kişi haklarına sataşma, benim ve partimin asla tasvip etmediği, kabul etmeyeceği bir meseledir, hiç şüphe yok bunda. Gergin bir ortam, elbette insanlar kürsüde ya da Genel Kurulda yerinden sataşma noktasında kastını aşan ifadeler kullanabiliyorlar, niyetleri dışında ağızlarından sözler çıkıyor. Biraz önce, çok sevdiğim Sayın Belma Satır'ın bana söylediği gibi. Ben de kendisinden özür dilerim yani bir söz söyledi, ben üstüne fazla gittim. Bak oluyor, olmamalı, olmamalı. Burada tartışmalıyız, saatlerce, en sert şekilde tartışacağız ama kimsenin, kimsenin kişi haklarıyla, gururuyla, onuruyla, haysiyetiyle uğraşmak hakkı ve haddi değil. Bunu hep birlikte yaparsak bir anlam ifade eder.

Özetle, ben hatibimizin, biraz önce konuşan hatibimizin, Başbakan Sayın Binali Yıldırım'a hakaret kastı içermeyen konuşmasını... Kendisiyle de konuştum; kendisi de bu Parlamentonun son derece nazik, kibar milletvekillerinden -hepimiz öyleyiz şüphesiz- bir arkadaşımızdır. Biraz sonra, konuşmasının kalan kısmında da Sayın Başbakana asla ve asla bir hakaret kastı olmadığını ifade edecek. Ama informal olarak şunu da söyleyeyim, informal söylüyorum: Sayın Başbakan burada otursaydı ve bu lafı o kürsüden ben etseydim, Sayın Başbakan kakhahayla gülerdi, tatlı bir tebessümle gülerdi.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Tavır öyle değildi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - “Cin Ali” ifadesi, baktığımızda hakaretamiz bir ifade de değil ama belli ki çoğunluk partisi bundan incinmiş. Biz gereğini yapıyoruz. Kastımız, hatibimizin de kastı, asla ve asla Sayın Başbakanımıza hakaret değildir.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Hiçbir genel başkana hakaret edilmez.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Kesinlikle.

Evet, durum bundan ibarettir.

Arz ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, bana da kısa bir söz verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun.

31.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, kişinin dili marifetiyle kendisini anlattığına, herkesin dili çok dikkatli bir şekilde kullanması, hakaret etmemesi ve eleştirilerini karşıdaki insanın da faydalanacağı tarzda dile getirmesinin ortak çalışma için son derece önemli olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Engin Altay'ın, Değerli Grup Başkan Vekilinin yaklaşımını son derece doğru ve esasen Mecliste olması gereken bir yaklaşım olarak görüyorum.

Siyasetin en temel unsuru dildir. Dil marifetiyle iletişim kurarız, dil marifetiyle fikirlerimizi söyler, eleştirileri dil üzerinden dinler ve cevapları yine dille veririz. Dil dışında elimizde herhangi bir şey yok.

Dil, kimi zaman, çatışmaların, lüzumsuz kavgaların, memleket ve millete zaman kaybettirmenin bir aracı hâline de gelebilir; kimi zaman, zor problemlerin çözümünde, hiç olmayacak şekilde, farklı yerlerde duran insanların aynı safta buluşmalarını ve memleket, millet için aynı güzergâh üzerinde birlikte yürümelerini de temin eder. Dolayısıyla, dile ilişkin, kimin o dili nasıl dile getirdiği, nasıl konuştuğu son derece önemlidir.

Şunu da belirtiyim: Sayın Başbakanımız, kesinlikle son derece kalender meşrep bir insandır, bunu herkes biliyor. Kesinlikle -Sayın Altay'ın dediği doğrudur- burada kendisi olsaydı bunu tebessümle karşılardı sadece. Biz şunu biliyoruz ki, dili kullanırken, karşıdaki rakip, karşıdaki insan, karşıdaki siyasi çevre buna ilişkin eleştirileri dile getirirken hafif kaçacak tarzda her kim hakaret, kastını aşan ifade kullanır ise karşıdakini anlatmaz, kendisini anlatır. Karşıdakinin, bundan onun payına düşecek herhangi bir şey yoktur. Kişi, dili marifetiyle kendisini anlatır. O yüzden, herkesin çok dikkatli bir şekilde dili kullanması, hakaret etmemesi, eleştirilerini karşıdaki insanın da ondan faydalanacağı tarzda dile getirmesi, hep beraber o ortak çalışma için son derece önemlidir. Sanıyorum Sayın Balbay, şimdi kürsüden konuşurken kendisi de bu konuya açıklık getirecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, tabii ki kürsüde eleştiri yapacağız demokratik olgunluk içerisinde, saygı duyacağız katılmasak da ancak eleştiri yaparken kimsenin, burada bulunsun ya da bulunmasın, hiçbir kimseye hakaret etme, tahkim etme, mahkûm etme, itham etmek gibi bir hakkı olamaz. Dolayısıyla, İç Tüzük de bunu emrediyor, genel prensipler de bunu gerektiriyor, insani, beşeri münasebetler de bunu gösteriyor. İncitici ve yaralayıcı beyanlardan kaçınarak eleştirilerimizi yapalım. Netice itibarıyla, kötü söz, muhatabını değil, hatibini bağlar diyoruz ama hatipler olarak da, tüm milletvekilleri olarak da kullandığımız söze bir kez daha dikkat edelim diyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünü engelleyen faktörlerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması, halkın özgür, tarafsız ve şeffaf bir şekilde haber almasının sağlanması amacıyla 23/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın Balbay, sizin üç dakikanız kalmıştı, onun için tekrar kürsüye davet ediyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Dört dakika...

BAŞKAN – Üç dakika Sayın Balbay.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; keşke konuşmamı tamamlayabilseydim. Ama, öncelikle şunu vurgulamak isterim: Kesinlikle kastım yok. Burada, hepiniz şu koridordan, tünelden geçerken, birbirimizle ilgili çok kötü sözler söylesek bile, benim size selam vermeden geçtiğim yoktur; bir hakaret kastım da yok. Ama, dün Sayın Başbakan bire bir, sizin de yoğun alkışlarınız arasında dedi ki, aynen söylüyorum, bugün Milliyet gazetesi 5 sütuna vermiş, Milliyet'te gördüm, öteki gazetelerde de olabilir: “Bu ülkenin hayrına ise bir Ali değil, bin Ali feda olsun.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ben de oradan gönderme yaptım. Hepinizin yanında cep telefonu var, girin Google'a ve Cin Ali'yi yazın, yazarı Rasim Kaygusuz -inanın uzatmayacağım, zamanım yok çünkü- lütfen bir okuyun.

Sayın milletvekillerim, hepimiz için söylüyorum, şu anda son dönemde bizim en büyük kaygımız, mizahımızı yitirdik.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Evet, biz de “malbay” diyelim.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Ben de cevap veririm.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Nezaketsiz olur ama.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Mizah, Türkiye’deki en önemli izah tarzıdır.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Fazla cin olmaya başladın.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Mizahı hakaret aracı kullanmayalım. Mizah, hakaret aracı olarak kullanılamaz.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Bunu kullanamadığımız için siyaset çölleşmiştir.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sözüğü geri al, sözüğü geri al.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Mizah, hakaret aracı kullanılamaz.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – “Balbaykuş” diyelim, o, nasıl? Hakaret değil nasıl olsa.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Adam gibi özür dile.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Ben, Nasreddin Hoca’yı bu döneme göre uyarlayayım dedim ve yakında...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Özür dile.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – “Balbaykuş” diyelim, nasıl? (CHP sıralarından “Dinleyin be!” sesleri)

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Başkanım, konuşma süresini nokta koyup şey yapar mısın? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Tekrar başlatmak...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – “Balbaykuş” diyelim, bak, hakaret değil bu.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin. Süre ilave edemiyorum.

Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Şimdi, benim yakında...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Kelimelerle oynama.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Belli, Gazeteciler Günü’ndeki tablo ortada. Benim yakında Nasreddin Hoca’yı kendimce bugüne taşıdığım bir kitap çıkacak.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Özür dileyeceksin.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Nasreddin Hoca’ya hiç kimse hakaret etmez.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Tavsiye ederim okumak isterseniz, siz bilirsiniz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Özür dile.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Burası kürsü, o senin yazdığın yer değil.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Nasreddin Hoca, pazara gitmiş, görmüş ki papağan çok pahalı. Sahibine sormuş “Kaç para?” demiş, “100 akçe.” O da hemen evine gitmiş, hindisini getirmiş “Bu da bin akçe.” demiş. Herkes şaşırmış “Bu, 100 akçe, seninki nasıl bin akçe oluyor?” demiş ki: “O konuşuyor ama benimki düşünüyor.” (CHP sıralarından alkışlar) Bu, Balbay’ın kitabında şöyle bitiyor, Balbay’ın kitabında adam soruyor: “Düşünüyor da söylesin o zaman.” Hoca cevap veriyor: “Söyleyecek emme hapse girer diye korkuyorum.” diyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Vay vay vay vay!

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Kıvrırma, özür dile, özür dile.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayatınız böyle, hayatınız. Hakaretsiz konuşamazsınız.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Tam Genel Başkanın tavrı. Özü, kabahatinden büyük.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde ilk söz, Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy’a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy...

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Başkanım, özür dilemedi.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Tam Genel Başkanına çekmiş.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; grup önerileri verilirken ülkeye bir katma değer üretecek bir problem gündeme gelsin, tartışılsın, önergeler kabul edilir ya da edilmez -genelde kabul edilmezler ama- siyasi partiler oradan meseleler hakkında görüşlerini kamuoyuyla paylaşmış olurlar; benim Meclisteki ilk intibam ve tecrübelerim bunu gösteriyor. Fakat, grup önerilerinin veriliş gerekçesi ve içeriklerinin çok daha dışında, genel siyaset gündemiyle alakalı gerilimli ortamlar gerçekten Meclisin mehabetini ve toplumu çok olağanüstü bir şekilde geriyor. Çok olağanüstü günler yaşıyoruz sayın milletvekilleri, böyle kendini aşan cümleler kurmak istemiyorum sizler gibi hazırunun karşısında fakat tutum, davranışlarımız ve sözlerimizle toplumdaki bu gerilimi artıracak hamlelerden çok, itidali öne almak durumundayız diyorum.

Bugün, dünya çalışanlar günü değil, aslında sadece Türkiye’deki gazetecilerin çalışanlar günü. Şöyle biraz araştırma yaptım çalışmamla ilgili, karşılaştığım olay, kısmen bildiğim ama detaylarını da bu vesileyle öğrendiğim bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. 10 Ocak 1961 tarihinde Resmî Gazete’de 212 sayılı Yasa’yla basın çalışanlarının bazı hakları yasal güvenceye kavuşmuştur. İşte, bu 10 Ocak 1961 tarihinde alınan karar nedeniyle daha sonraki yıllarda, 1970’li yıllara gelindiğinde de bu basın bayramı “Çalışan Gazeteciler Günü” olarak, etkinlik olarak kutlanmaya çalışılmıştır.

Düşündüm, çalışan gazeteci var da çalışmayan gazeteci mi var acaba diye, “çalışan gazeteci” niye denildi? 1961 yılındaki olayın arka planına baktım. O dönem içerisinde gazete patronlarının, çalışanlarına hakları konusundaki sınırlı imkânlarına karşı bu yasa, onlara hak vermiş ve verdiği haklar üzerinden bu insanlar, bu günü olumlu bir gün olarak görmüşler ve bu etkinlik, gelenek hâlinde bugüne kadar gelmiş.

Şimdi, biz, çalışan gazetecilerin problemlerini mi tartışacağız, yerel basının sorunlarını mı tartışacağız; aynı gazete içerisinde çok önemli bir köşe tutarak, hatırı sayılır, çok büyük, astronomik rakamlarla gazetecilik yapan tırnak içindeki şahıslar ile aynı kuruluş içerisinde asgari ücretle geçim derdinde olan basın emekçisinin derdini, aradaki uçurumu mu tartışacağız yoksa böyle bir önerge ekseninde Sayın Başbakanın şahsında veyahut da başka konularda, ideolojik konular üzerinde tartışma mı yapacağız? Elbette bunu da yapmamız lazım, ideolojik tartışmalara farklı bakan birisi değiliz, bunu yapmak durumundayız fakat bunu yaparken de aslından kopartmamamız lazım.

Şimdi, gazeteciler, özellikle yerel basın çalışanlarının merkezden kenara doğru gittikçe olağanüstü problemlerle karşılaştıklarını görüyoruz. Yerel basın, basının kılcal damarıdır. Pek çok ulusal basının da haberlerini bu insanlar yaparlar ve sahada çalışırlar. Mütevazı imkânlarla çıkardıkları gazetelere hayat vermek için gazetenin hem yazı işleri müdürü hem sahibi hem muhabiri hem baskıcısı hem dizgicisi olurlar. Haber yaptıkları olayda da aynı bölgede taraflarla birlikte yaşadıkları için sürekli risk altındadırlar.

Bir de bu insanların daimi anlamda kullandıkları, hak ettikleri, uzun yıllar çalıştıkları sarı basın kartı meseleleri vardır. Özellikle Basın İlan Kurumunun sarı basın kartıyla ilgili objektif tutumlar içerisinde, basın kartları iptal edilmiş olanlara veyahut da bu problemleri yaşayan insanlara, gerçekten, basın emekçilerinin problemi gözüyle bakmasını biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak istiyoruz.

Basın özgürlüğü ve basınla ilgili, elbette ki düşünce, ifade ve toplumun kendisini ifade etmesinin alanı olarak gördüğümüz bir güç unsuru olarak değerlendiriyoruz ama basın özgürlüğü ile millî güvenlik arasındaki ilişkiyi de mutlaka dengeye katmak durumundayız çünkü güvenlik-demokrasi, güvenlik-özgürlük ilişkisi içerisinde dünyanın gelmiş olduğu yeni durum, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, pek çok Avrupa ülkesinde de düşünce özgürlüğü adına bunlar yapılmıyor arkadaşlar. Bakın, şu kadarını söyleyeyim, 2005 yılında Londra’da bir metro istasyonu patladığında, o dönemde alınan güvenlik tedbirlerinin yoğunluğu şikâyet konusu oldu ve o dönemin gazeteleri, yazarları, düşünürleri bunun dünya başkenti olan Londra için turizm açısından sıkıntı getireceğini söylediğinde, Londra Emniyet Müdürü “Bu, Büyük Britanya İmparatorluğu’nun, İngiltere’nin bir devlet politikasıdır.” dedi ve konuyu orada kapattı, gazeteciler de bunu tartışma meselesi bile yapmadı. Memleketin maalesef bir şekliyle asimetrik kuşatma altında yaşadığı şu günlerde, olağanüstü terör örgütlerinin kuşatmasında olduğu bu günlerde, biz basın özgürlüğü, haber alma hakları konusunda elbette ki meselelere yaklaşacağız fakat bunu yaparken de güvenlik ilişkisini çok iyi gözetmemiz lazım.

İkincisi: Gazetecilik kimliği adı altında yapılan birtakım faaliyetleri gazetecilik kimliğini kullanarak istismar etmemek lazım. Elbette ki tutuklu gazetecilerden veyahut da bu manada tartışmaya açılan isimlerden onu hak etmeyenler olabilir, buna yargı karar verecektir ama gazetecilik gibi bir kavramı, âdeta gazete sütunlarını ve gazete sayfalarını üzerine örter gibi, başka niyetlerin üzerine örterek yol almamak gerekiyor.

Üzerinde durulması ve tartışılması gereken temel meselelerden bir tanesi şudur: Türkiye’de, kuvvetler unsuru olarak bilinen “medya” kavramını gazetecilikten sonra televizyonculuğun ortaya çıkmasıyla toplumumuz daha çok tanımaya başladı. 1980’lerin sonu, 1990’ların başıyla başlayan patronların gazeteci, televizyoncu olmaya başlaması; patronların televizyonculuklarıyla beraber, oluşturdıkları imkânları, önemli anlamda beşinci kol faaliyeti olarak kendi çalışanlarını ve ekranlarını ve televizyonlarını kullanması, Türk demokrasisi açısından gerçekten önemli bir problemdir ve bu problem başlı başına tartışılması gereken bir konudur.

Bu konu, eğer özlük hakları konusunda değerlendirilse, 212 sayılı Basın Kanunu’nda, tazminat talep edebilmesi için bir gazete çalışanının, basın mensubunun beş yıl süreyle çalışmış olması gerekiyor. Oysa, ilgili çalışma ve sosyal güvenlik yasasında, bir yıl çalıştıktan sonra tazminat hakları edinebilir. Neden bu hakları gazete çalışanlarına bu statüyle vermiyoruz? Veyahut da maaşlarını direkt bankadan almayla ilgili, yasal düzenlemeler vergi denetiminden dolayı böyleydi ama vergi denetimiyle, maaşlarını normal alanlara açıktan ödemelerle, gazete çalışanlarında gazeteye, basına hizmeti mi yoksa patrona hizmeti mi, bilinir mi bilinmez mi tartışma konusu olan hususlarda artı ödemelerin yapıldığı da bilinen bir gerçektir.

Biz, gerçekten, basın mensubu olmayı; haysiyetli, onurlu, bilgi edinme ve araştırmacı gazeteci olma hevesini bu toplumda diri tutmak durumundayız. İletişim fakültesi öğrencileri başta olmak üzere, tüm üniversite gençliğinin, bulunduğu şehirlerde yerel basına ilgi duymasını, yerel televizyon ve radyolara ilgi duymasını teşvik etmeliyiz. Üniversite gencinin, okuduğu alanla sınırlı olmayan, çok yönlü gelişmesi noktasında yerel televizyon ve yerel gazeteler ve yerel radyolar bu konuda onlara da yeni bir açılım yapabilecek bir alan olabilir. Bulduğumuz illerde bunu mutlaka teşvik etmek durumundayız.

Fikrini, düşüncesini kamuoyu önünde açıklayarak kamuoyuyla, toplumla, ülkesiyle, insanlıkla paylaştığı için cezalandırılan çok farklı gazeteciler vardır. Bunların hepsini rahmetle anarken, kendi çerçevemde, benim de özelim olan ve hatıralarım olan ve köşe yazarlığı yaptığım Ortadoğu gazetesinin rahmetli yazarlarından İlhan Darendelioglu'nu, İsmail Gerçeksöz'ü rahmetle anıyorum. Yine, görevinin başında şehit olan gazetecilerdir bunlar. Yine, Cengiz Akyıldız Ağabeyimizi de, onu da bizim de içerisinde bulunduğumuz bir organizasyonda şehit edilmesinden dolayı rahmetle anıyorum.

Tüm gazeteciler bizim için değerlidir, üretkendir, ürettiği nispette ve millete faydası olduğu müddetçe onlara olan saygımız sonsuzdur. Herkes kendi dünya görüşüne göre, üreten, emek veren sembol isimlerini saygıyla anabilirler ama bu anılan isimlerin gerçekten topluma, ülkeye, millete katma değer üretmeleri, şehit oluşları ve öldürülüş gerekçeleri de bir o kadar anlamlıdır. Özgürlük-demokrasi ilişkisi ve basın özgürlüğünü deminki bahsetmiş olduğum gerçeklerle yeniden ifade edip altını çizmek istiyorum. Yerel gazetecileri, yerel televizyoncuları ve yerel basını gündelik yaşam içerisinde sadece bayram ilanları ile siyasetçilerin yapabileceği birtakım açıklamalar veyahut da demeçlerle ilişki kurarak yapacakları ilanlarla ve desteklerle yaşar hâle getirmekten çok, o insanlara Basın İlan Kurumu üzerinden onurlu, iffetli kazanç sağlayabilecekleri bir alanın açılmasının zarureti vurgulamak istiyorum.

Her bir basın çalışanı arkadaşımın, kameramanın, muhabirin; gece uyumadan, gündüz yorulmadan haber yetiştirme mücadelesi içerisinde olan arkadaşlarımla Çalışan Gazeteciler Günü'nü Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına kutluyor ve gazetecilik adına ilkeli, ahlaklı, erdemli işleri yapacak yeni neslin de devam etmesini, eğitimiyle bunları taçlandırmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ersoy.

Şimdi, önerinin lehinde ikinci söz, Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'a aittir.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün akşam burada bir oylama yapıldı, tutuklu bulunan eş genel başkanlarımız ve milletvekillerimizin isimleri de okundu mecburen. Onların isimleri bu listede olduğuna göre kendilerinin de burada olması gerekiyor. Bu vurguyla söz konusu konuşmama başlayacağım. Çünkü, kendilerinin bu Anayasa çalışmaları sırasında yani Türkiye'nin gazetecilerini, kadınlarını, hepimizi ilgilendiren bu önemli gündemde hapishanede olmaları kabul edilemez bir durumdur. Mutlak surette Türkiye'nin, şu anda yapmış olduğu bu uygulamadan dolayı hukuk âleminde mahkûm olacağı bir kararla karşılaşacağına eminim.

Değerli milletvekilleri, bugün, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Dünyanın her yerinde ve Türkiye'de konuşan, yazan, çizen gazetecilerden iktidarlar mutlak surette rahatsız olmuşlardır ama ne hikmetse, her ülkede söz konusu gazeteciler de yaptıkları çalışmalarla insanlığın gönlünde yer tutmuş ve çeşitli ödüllerle taçlandırılmışlardır.

Değerli milletvekilleri, bugün, Meclisimizde de Türkiye Gazeteciler Sendikasının üyeleri bir açıklama yaptılar. Bugünün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü olduğunu ama kutlamak istemediklerini dile getirdiler. Evet, kendi sözlerinden aktarıyorum: “Bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Kutlayamıyoruz çünkü basın ve ifade özgürlüğü tutsak, gazeteciler tutsak. Artık haber yapmaktan çok, ifade vermek için adliyelere gidiyoruz. Gün geçmiyor ki bir gazeteye, bir gazeteciye dava açılmasın. Geçtiğimiz yıl, en az 839 gazeteci yaptıkları haberler nedeniyle mahkemelerde ifade verdi, sayısız soruşturma da davaya dönmek üzere adliye raflarında bekliyor. 143 meslektaşımız yeni yıla cezaevinde girdi. Diyorklar ki: ‘Gazetecilik nedeniyle tutuklu değiller.’ Ancak haklarındaki tüm suçlamalar, yaptıkları haberlere, çalıştıkları, yönettikleri gazetelerin yayın çizgilerine, yazdıkları makalelere, yaptıkları sosyal medya paylaşımlarına ilişkindi. Uluslararası basın meslek örgütleri dünyada hapiste 348 gazeteci bulunduğunu belirtiyorlar; hesaplamalarına göre, Türkiye, en çok gazetecinin tutuklu olduğu ülke.

Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutlayamıyoruz, çünkü darbe girişiminin faturası da basın emekçilerine kesildi. 10 Ocağı kutlayamıyoruz çünkü meslektaşlarımız işsiz. Evet, Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutlayamıyoruz, çünkü çalışan gazeteciler örgütsüz ve güçsüz bırakılmış durumda. 10 Ocağı kutlayamıyoruz, çünkü kimin çalışan gazeteci olduğuna biz karar veremiyoruz..." Devam ediyor, 10 Ocağın Çalışan Gazeteciler Günü değil, 10 Ocağın çalışmayan gazeteciler günü olduğunu vurguluyorlar.

Değerli milletvekilleri, OHAL ilanından bu yana 178 medya kuruluşu kapatıldı. 2016 yılının üçüncü çeyreğinde yayınlanan bir rapora göre, en az 2.500 gazeteci bu yüzden işini kaybetti. İşsiz kalan gazetecilerin KHK'lerle kapatılan kuruluşlardan tazminatlarını almaları da yine başka bir KHK'yle engellendi. Yani sadece gazetecilerin değil, tüm çalışanların en temel hakkı olan tazminatları da engellendi. Yani emekleriyle oynandı, yani intikam alındı gazetecilerden ve onların çocuklarından, ailelerinden. Basın alanında Hükümetin propagandasını yapmayan hiçbir kuruluş bırakılmadı. İşsiz kalan gazetecilerin istihdam edilebileceği hiçbir alana müsaade edilmiyor artık. Böyle bir ortamda, çalışan gazetecilerden ziyade çalışmayan gazetecilerden söz etmek daha doğru olacaktır.

Son olarak Ahmet Şık'la tekrar gündeme gelen tutuklu gazeteci sayısı her gün daha da artıyor. Şu an 146 gazeteci tutuklu olarak yargılanıyor. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün dünya basın özgürlüğü sıralamasında Türkiye 151'inci sırada.

Değerli milletvekilleri, evet, bugün basın üzerindeki baskılardan bahsediyoruz. Buna ilişkin bir Meclis araştırması komisyonu kurulması talep ediliyor, biz de bunun lehinde görüş bildiriyoruz ve umuyoruz, diliyoruz ki bu komisyon kurulur. Neden kurulur? Çünkü bu ülkede bir "Kürt gazeteciliği tarihi" sorunu var aynı zamanda. Kürt gazeteciliği tarihi aynı zamanda bir sürgünler tarihidir. 22 Nisan 1898'de, yaklaşık yüz on sekiz yıl önce topraklarından uzakta, ta Kahire'de ilk Kürtçe gazete yani "Kürdistan" yayın hayatına başladı.

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Nere ora ya?

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Mısır'a sürgün edilen Bedirhan ailesinden Mithat ve Abdurrahman Bedirhan kardeşlerin yayına başlattığı gazete o gün nasıl baskı altında yayın hayatına başladıysa maalesef bugün aynı baskılar devam etmekte. Osmanlı yönetiminden izin alamamaları nedeniyle topraklarından çok uzaklarda yayın hayatına başlayan bu gazetenin bugünkü devamı niteliğindeki basın-yayın kuruluşları aynı baskılarla karşı karşıyadır. Bu tarih, aynı zamanda Kürt halkının yaşadığı trajedinin de tarihidir. O gün sürgünde başlayan Kürt gazeteciliği bugün hâlâ zor koşullarda, baskı altında hayatına devam etmektedir oysaki tarihsel toplumsal aydınlanma mücadelesinin, direnişin de tarihidir aynı zamanda.

Uzun yıllar sonra, 1990'lı yıllarda Türkiye'de aynı çabayı sürdürmeye çalışan çok sayıda gazeteci katledilmiş, gözaltından sonra akıbetleri dahi bilinmemiştir. Kürt gazeteciliği, yüz on sekiz yıl önceki, gazete kapatma, tutuklama, sürgünde yayıncılık baskısı altındadır. Bu gelenek 1898'den bugüne haftalık, aylık, günlük 50'den fazla gazeteyi çıkarmış durumda. 1992'de "Özgür Gündem" yayın hayatına başladı, kapatıldıktan sonra sürekli farklı isimlerle yeniden yayın hayatına başladı, yönetici ve çalışanları hakkında sayısız dava açıldı ve para cezaları verildi. Adı "Özgür Ülke" olan bu gazetenin bürosu 4 Aralık 1994 tarihinde bombalandı. Yeni Ülke gazetesi, Özgür Gündem, Özgür Ülke, Yeni Özgür Politika gazetelerinin onlarca yazarı, muhabiri ve dağıtıcısı katledildi. Azadiya Welat gazetesi, bu ülkenin, Türkiye'nin tek Kürtçe gazetesi, tam o günlerde yani 1990'larda -ilk Kürtçe gazete- yayın hayatına başladı. Bu ilkti ve çok önemliydi ama bugün basın özgürlüğünü, demokrasiyi ağızından düşürmeyen, OHAL'i kaldırdığını, yüz yıllık yanlışları bitirdiğini iddia eden AKP Hükümeti ve iktidar maalesef 15 Temmuz darbe girişimini bahane ederek bu ülkenin tek Kürtçe gazetesini, Azadiya Welat gazetesini kapatmıştır; Zarak TV'yi kapatmıştır; Kürt Enstitüsünü yani bu ülkenin 1990'lı yıllarındaki

OHAL'de açılan Kürt Enstitüsünü kendi ilan ettiği OHAL döneminde kendi eliyle kapatmıştır. Ape Musaların -Musa Anterlerin- büyük bedellerle ve emeklerle kurduğu, toplumsal ve entelektüel anlamda büyük bir kaynak olan Kürt Enstitüsü -ki bu ülkenin Cumhurbaşkanı bunun adını da lafzıyla ağzına alarak dile getirmiştir- o kurum şu anda kapatılmış durumda.

Kadri Hoca dile getirdi. Bunun emeğini veren yüzlerce akademisyen şu an işten çıkarılmış, ihraç edilmiş durumda. Hakeza, bu ülkenin muhalefetini, bu ülkede başka sesleri, bu ülkenin iktidarının yaygınlaştırdığı politika dışında var olan bir gerçekliği dile getiren herkes bir bütünel büyük bir baskı altında ve şu anda önümüze anayasa çalışması gibi getirmiş oldukları taslak ise bu baskıların en üst seviyesi, zirvesi olacaktır. Bu anayasa taslağı yasalasır ise şu an konuştuğumuz şeylerin çok daha tehlikelisini, daha vahim durumları bir dahaki konuşmalarda dile getirmiş olacağız.

Bu temelde ben de bugün gazetecilerin Çalışan Gazeteciler Günü'nü tekrardan kutluyorum. Özgürce, hiçbir baskı altında olmadan, hiçbir dava tehdidi olmadan, basın-yayın kuruluşlarında ve kendi gazetelerinde, sokakta, meydana, her yerde faaliyetlerini yapacakları günlerin gelmesini ve tutuklu oldukları hapishanelerden çıkmalarını diliyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, önerinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Kastamonu Milletvekili Metin Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi aleyhinde söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gaziantep'te terör örgütüncce gerçekleştirilen hain saldırıyı büyük bir kahramanlıkla engelleyen polislerimizi tebrik ediyorum, yaralı polisimize Yüce Allah'tan acil şifalar temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmeleri topluma en hızlı ve en doğru şekilde ulaştıran, toplumun gözü, kulağı olan, görevlerini ikeli, doğru ve tarafsız yayıncılık anlayışı içerisinde, sorumluluk duygusu içerisinde yerine getiren tüm basın mensuplarımızın 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü tebrik ediyorum.

Özellikle 15 Temmuz gecesi FETÖ tarafından gerçekleştirilen ve demokrasimizi hedef alan hain darbe teşebbüsünde basınımızın oynadığı rol göstermiştir ki basınımız demokrasimizin en büyük güvencelerinden bir tanesidir. Bu hain girişim sırasında ülkesine ve bayrağına sahip çıkarak milletimizin yanında duran basın mensuplarımıza bir kez daha teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisinde, iktidarımız tarafından basın-yayın organları ve gazeteciler üzerinde baskı uygulandığı, işsizlik ve tutuklamaya varan cezalarla karşı karşıya bırakıldığı, görevlerini özgürce yapamadıkları ve halkın haber alma özgürlüğünün engellendiği iddia edilmekte. Elbette bunlar gerçeğe aykırı. Türkiye'de basın özgürdür. Basın özgürlüğünden neyi anladığımız da bu açıdan çok çok önemli. Zira, basın özgürlüğü, eskiden olduğu gibi, medya gücünü elinde bulunduranların milletin seçtiği hükümetleri devirip yerine istediğini getirmek için eleştiri sınırlarını aşan, her türlü hakaret, yalan, iftira, teröre desteği mübah görmekse bunun, bugünkü Türkiye'de artık olamayacağını herkesin bilmesi lazım. Kişilerin şerefini, onurunu korumak, hak etmedikleri yalan yanlış ithamlarda bulunmamak, rakip olarak gördüğümüz insanların hukukunu en az kendi hukukumuz kadar onurlu görmek, kutsal görmek, insan onuru bağlamında bir yayıncılık politikası, basınımızdan temel beklentimizdir. Eleştirelim, söylemek istediklerimizi söyleyelim ama insanların haysiyetleriyle oynayarak yapılacak bir basın-yayın anlayışı asla basın özgürlüğü olarak değerlendirilemez. Basın özgürlüğü, hiçbir zaman suç işleme özgürlüğünü içinde barındıramaz.

Değerli milletvekilleri, yine, iktidarı eleştireceğim, sıkıştıracağım diye Türkiye’yi uluslararası arenada şikâyet etmek ve bunu bir alışkanlık hâline getirmek hiçbir siyasi partimize yakışmaz. Türkiye’de şu anda terör örgütlerine yönelik alınan tedbirler üzerinden “Türkiye’de basın özgürlüğü ihlal ediliyor.” diye yaygara koparılmak isteniyor. Son dönemde dost bildiğimiz Avrupa ülkelerinin Türkiye’deki terör örgütlerine yönelik korumacı anlayış ve politikaları ortadayken bazı muhalefet partilerinin ve diğer bazı kesimlerin sırf bundan siyasi rant umarak bu kervana katılmaları asla kabul edilemez. Otuz beş yıldır ülkemizde binlerce vatandaşımızın hayatını kaybetmesine neden olan kalles terör örgütü PKK’nın uzantısı olan PYD ve YPG’ye yardım eden ülkelerin, Suriye’de bırakın istikrarın sağlanmasını, bu ülkenin daha büyük karışıklıklara sürüklenmesine neden olacakları apaçık ortadadır.

Türkiye, 2016 yılında, başta FETÖ tarafından gerçekleştirilen 15 Temmuz darbe girişimi olmak üzere, PKK ve DAESH kaynaklı terör saldırılarına maruz kalmıştır. Türkiye’de son dönemde terörün tırmandırılmasının asıl sebebi, şüphesiz ülkemizin terör örgütlerine karşı ortaya koyduğu etkin ve kararlı mücadeleden, terör örgütlerine karşı terör örgütlerini kullanan güçlerin duyduğu açık bir memnuniyetsizliktir. Avrupa ülkelerinin zaman zaman kendi ülkelerindeki teröre karşı takındıkları tavır, Türkiye’deki terör gruplarına ya da başka ülkelerdeki terör gruplarına karşı takınmadıklarını maalesef görüyoruz. Ülkemizin yaşadığı terör saldırılarında bu ülkeler tarafından yeterli tepkinin ortaya konulduğunu söylemek de elbette mümkün değil. Terör nereden gelirse gelsin, hangi amaca matuf olursa olsun, bireye, aileye, topluma ve bütün insanlığa yönelen çok ciddi bir insanlık suçudur. Millet olarak bize düşen, teröre karşı birlik ve beraberliğimizi daha da artırarak bu oyunları bozmaktır.

Değerli milletvekilleri, aslında bütün bunların sebebini biz biliyoruz. Mesele, büyüyen, gelişen ve artık bölgesinde ve dünyada söz sahibi olan, mazlumlara sahip çıkan, haksızlıklara dur diyen, “Dünya 5’ten büyüktür.” diyen bir Cumhurbaşkanı olan Türkiye kıskançlığıdır.

Türkiye’de taşeron terör örgütlerini kullanarak Türkiye’nin bu yükselişini engellemeye çalışanlar, biz bu örgütlerin üzerine gittiğimiz anda “Türkiye’de özgürlükler kısıtlanıyor, Türkiye’de basın özgürlüğü yok ediliyor.” diye algı operasyonları yaparak bu mücadelemizi akamete uğratmak istiyorlar. Ancak bunu başarmaları asla mümkün olmayacak çünkü milletimiz engin ferasetiyle olan biteni değerlendirmekte, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Hükümetimizin arkasında durmaktadır.

Değerli milletvekilleri, şu asla unutulmamalı: Türkiye’de herhangi bir gazetecinin, Anayasa’mızda ve ilgili kanunlarda tanımlanan basın özgürlüğü kapsamında mı hareket ettiği yoksa suç mu işlediği, terör örgütlerine destek mi olduğu bağımsız Türkiye Cumhuriyeti yargısı tarafından değerlendirilecektir. Terör örgütlerinin çok yönlü saldırılarına hedef olduğumuz bugünlerde AK PARTİ iktidarı tarafından basın özgürlüğünün ihlal edildiğine, gazetecilerin sindirildiğine dönük haksız ve yakışsız ithamlar ancak Türkiye düşmanlarını sevindirecektir. Buna hiç kimsenin hakkının olmadığını düşünüyorum.

Son olarak, biraz önce CHP hatibi, bu ülkeye büyük hizmetler yapmış olan ve bu hizmetleri neticesinde milletimizin gönlünde ayrı bir yeri olan, ayrı bir sevgi kazanan Sayın Başbakanımıza kendince bir şeyler söyledi. Bu yakışsız ve saygısız üsluba aynı üslupla karşılık vermeyeceğim. Kem söz sahibine aittir diyorum. Elbette, bu sözler Sayın Başbakanımızın değerini milletimizin gözünde asla düşürmeyecektir, daha da yukarılara çıkaracaktır.

Değerli milletvekilleri, tekrar, gazeteciler üzerinde herhangi bir baskımızın olmadığını, Türkiye’de basın özgürlüğünün en etkin şekilde yürütülmesinin bizim de en büyük amaçlarımızdan bir tanesi olduğunu belirtiyor, ülkemizin önünü açacak, Türkiye’de yönetimde istikrarı devam ettirmemizi sağlayacak Anayasa değişikliği görüşmelerimizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, hepinizi, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir. .

Şimdi, İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) ÖNERGELER**

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/207) esas numaralı 6216 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/80)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/207) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

BAŞKAN – Şimdi teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(2/207) sayılı Kanun Teklifi üzerine söz aldım. Bu kanun teklifini 2013 yılında vermiştim ve bu dönem yeniledim. Konusu şu: Anayasa Mahkemesinin son kadın üyesi 2013 yılında emekli oldu ve onun yerine erkek üye atandı. Şu anda Anayasa Mahkemesinin 17 üyesinden hiçbirisi kadın değil, hiçbirisi kadın değil. Özellikle bunu da Adalet ve Kalkınma Partili kadın milletvekillerinin dert edinmesi lazım. Neden 17 üyeden 1'i kadın değil? O nedenle verdim ve 8 üyenin cinsiyet eşitliğine uygun bir şekilde kadınlardan oluşmasını teklif ettim. (CHP sıralarından alkışlar) Ama Adalet ve Kalkınma Partisi kadınları maalesef bu konuda duyarsızlar ve özellikle de Anayasa Mahkemesinde cinsiyet eşitliğine dayalı üyelik konusunda herhangi bir adımları bugüne kadar bu Parlamentoda olmadı. Onu da ben yaptım CHP Grubu adına, o şeref de bana ait. Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir korku ortamında Anayasa tartışıyoruz, korku ortamında. Bakın, dün Ankara Barosu Başkanı burada, Anayasa konusunda görüşlerini ifade edemedi, gazlandı; avukatların üzerine köpekler sürüldü ve bu Meclisin etrafı kuşatıldı ve avukatlar bu Anayasa tartışmasına katılamadılar, sivil toplum katılamadı.

Bir örnek vermek istiyorum. Ben Diyarbakır Barosunun Başkanıydım. 27 Nisan postmodern darbesinden sonra İnsan Hakları Derneği Başkanıyla, MAZLUMDER'in Başkanıyla sabah saat dokuzda Diyarbakır Adliyesindeydik ve Genelkurmay Başkanı aleyhine suç duyurusunda bulunduk. O zamanda bile, bakın, o zamanda bile böyle bir ortam yoktu, o zamanda bile ama size yakın olan hiçbir baro başkanı o dönemde suç duyurusunda bulunma cesaretini gösteremedi ama bugün, baro başkanlarının Anayasa konusunda görüşlerini ifade edeceği ortamı bile yaratmıyorsunuz. O nedenle, biz buna “15 Temmuz”dan sonra “OHAL darbesi” diyoruz ve bu darbeyi de Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı devam ettiriyor. Bunun adı artık “15 Temmuz darbesi” değil, “OHAL darbesi”dir.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu durumu size ifade edeyim: Burada arkadaşlarımız konuşuyorlar. Anayasa konuşmaları özgür ortamda olur, insanların düşüncelerini özgürce ifade edeceği ortamlarda olur. Özgür bir ortam var mı? Daha geçen gün OHAL kararnamesini çıkardınız, binlerce kamu görevlisini işten attınız, binlerce. Var mı böyle bir ortam? Yok. Düşünce özgürlüğü var mı? Yok. İfade özgürlüğü var mı? Yok. Medya özgürlüğü var mı? Yok. 146 gazeteci hapiste. Bugün itibarıyla 6 gazeteci on yedi gündür gözaltında, tam on yedi gündür. Bundan haberinizi var mı? Yok. Nasıl tartışacağız yeni anayasayı?

Bakın, değerli arkadaşlar, bu ortam neye benziyor, size ifade edeyim. Yurttaşlarımızın ve sizlerin anlaması açısından söylüyorum çünkü biz bu ortamı çok iyi anlıyoruz, getirilen yasayı da anlıyoruz ama yurttaşlarımızın kafası siyasetle çok ilgili olmadığı için ve bu ortamı daha iyi anlatmak için şunu söyleyeceğim...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Vatandaşlar her şeyi senden, benden daha iyi biliyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, getirilmek istenenin anlaşılması bakımından ve sizlerin anlaması bakımından şunu söyleyeyim: Bir futbol kulübünün başkanını düşünün, başkanını. Aynı zamanda, Futbol Federasyonunun başkanı. Aynı zamanda, Merkez Hakem Kurulunu atıyor, onun atamasını yapıyor. Sonra, Profesyonel Futbol Disiplin Kurulunu atıyor, Tahkim Kurulunun üyelerini belirliyor, tümünü. Aynı kulübün başkanı bütün bunları yapıyor. Sonra, kendi takımının futbolcuları gol atamayınca cezalandırıyor yani sizleri ileride milletvekili yapamayacak. Sonra, ezkaza rakipleri maç kazanırsa, eğer maç kazanırsa onları dilediği gibi cezalandırma imkânı var o futbol kulübü başkanının ve sonra, bütün bunlara rağmen eğer takımı maçı kaybederse o zaman ne yapacak? Futbol ligini tümünden iptal etme hakkı var. Böyle bir ortamı getiriyorsunuz, böyle bir ortamı. Getirilmek istenen başkanlık rejiminin, Türkiye’ye dağıtılan başkanlık rejiminin, Türk tipi başkanlık rejiminin adı budur. Dolayısıyla, bundan yol yakinken vazgeçelim. Demokratik, özgür bir ortamda, gerçekten Türkiye’nin kendi barışını sağladıktan sonra, dışarıda barışı sağladıktan sonra Anayasa’yı özgürce tartışacağımız bir ortamı yaratalım ve bu kanun teklifine de özellikle AKP’li kadın milletvekillerinden destek bekliyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bir milletvekili adına Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer.

Buyurun Sayın Yüceer. (CHP sıralarından alkışlar)

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sezgin Tanrıkulu’nun vermiş olduğu kanun teklifinin Genel Kurul gündeminde görüşülmesine ilişkin, lehinde söz aldım.

Sayın Tanrıkulu’nun teklifi, özü itibarıyla, Anayasa Mahkemesinin yarısının kadın olmasını öngörmekte. Tabii, AKP Grubu kadınlara yönelik ayrımcılıkla, şiddetle mücadelede bundan önce verdiğimiz tüm tekliflere ezberden “hayır” dediği için, elbette bu teklife de ezberden gene “hayır” diyecektir. 81 validen yalnızca 2’sinin kadın olduğu, sadece tek bir kadın bakanın bulunduğu, bürokraside maalesef ancak yüksek düzey bürokratların yüzde 9,4’ünün kadın olduğu; kadınların uğradığı ayrımcılıkla, şiddetle, cinayetle ilgilenmeyen, sadece aileyle ilgilenen bir yönetimde iktidar çoğunluğunun aksi bir şekilde hareketi herhâlde abesle iştigal olur zaten. Kadınların yüksek yargıda, bürokraside, siyasette olmasına, aslında, daha doğru bir ifadeyle, evin dışında olmasına niyeysen AKP’nin bir alerjisi var.

Bakın, imzamız olan uluslararası sözleşmelerde “Eşitsizliğin olduğu her alanda kadın-erkek eşitliğinin sağlanması için geçici özel önlemler alınır.” diyor. Uyan var mı? Maalesef yok.

2010 yılında Anayasa değişikliği teklifi geldi. Burada da halka sunulurken vitrin maddelerinden biri de kadınlara pozitif ayrımcılık yapılacağına dair bir hükümdü ama o günden bugüne yapılan hiçbir şey maalesef yok, koca bir hiç. Şu açıktır ki AKP, söz konusu kadınlar olunca, kadın hakları olunca maalesef kulağının üstüne yatmayı bir politika hâline getirdi.

Değerli milletvekilleri, biraz önce 2010 Anayasa değişikliği teklifinden konuştuk, Anayasa değişikliğinden konuştuk; Türkiye’yi değiştireceği, dünyada, Türkiye demokrasisini en önde götüreceği masalıyla halkın önüne getirilen bir teklifti. Hatırlarsınız, yüksek yargının hallaç pamuğu gibi atıldığı, FETÖ’nün yargıya iyice yerleşmesini, çöreklenmesini sağlayan bu teklif hakkında bizler çok konuştuk, çok anlattık ama maalesef, bizleri dinlemediniz. Anayasa değişikliği konusunda da, FETÖ konusunda da yine kulağınızın üzerine yatmayı tercih ettiniz. Sonra, kol kola aynı menzile koşarken “sen ben kavgası” olunca, bu sefer, ortaya çıkan tabloda, sorumluluğunuzu kabullenmek yerine “Kandırıldık.” demeyi tercih ettiniz.

Şimdi de boş kâğıda attığınız imzalarla, yeni bir Anayasa değişikliğiyle Meclisin huzurlarındasınız. Hem de yetkisini elinden almaya çalıştığınız, içini boşaltmaya çalıştığınız Meclisin huzuruna bir rejim değişikliği teklifiyle geliyorsunuz. Bir tek kişinin iki dudağı arasından her çıkan sözün kanun olduğu, yeni bir sultanlığa, diktaya dönüşebilecek bir sistemin teklifini getiriyorsunuz buraya. Alışıldığı üzere, şimdi de kimseyi dinlemiyorsunuz. Hadi bizi dinlemiyorsunuz, tamam, biz muhalefetiz ama peki, bilim adamlarını, sivil toplum kuruluşlarını, halkı niye dinlemiyorsunuz? Madem bunları dinlemiyorsunuz, niye geçmişe, çevrenize bakmıyorsunuz? Geçmiş, tarih, maalesef, böyle tek bir elde toplanan gücün, diktatörlüklerin ülkesine ve dünyaya yarattığı acılarla dolu. Bunca yakıcı sorunun içinde, terörün, kanın, gözyaşının içinde, ekonomik krizin içinde ve maalesef, rezil bir duruma düşen dış politikamızın içinde sizin tek bir derdiniz var; bir tek adamın istediği gibi at koşturacağı, denge ve denetlemenin olmadığı bir sistemi oluşturmak, rejimi değiştirmek. Bunun sonu hüsrana. Daha önce de söylediğim gibi, Nazi Almanyası’nda, faşist İtalya’da ya da Orta Asya’da ya da -daha dikkat etmek isterseniz- Latin Amerika’da bunun örnekleri ziyadesiyle var.

Değerli milletvekilleri, son dakikalarda, dünkü manzarayı, oy kullanma manzarasını izleme fırsatınız oldu mu? Gerçekten ne yapıyorsunuz? Yani biz mahalle delegelerini seçerken bile illerimizde bu manzarayla karşılaşmadık. Aklınızı, iradenizi niye ipotek altına aldırıyorsunuz? Bakın, aklını, iradesini, vicdanını ipotek altına aldırانların 15 Temmuzda bu ülkeye nasıl zarar verdiklerini hep beraber izledik, hep beraber şahit olduk. (CHP sıralarından alkışlar) Kendilerini Meclisi bombalarken, halkını öldürürken buldular. Biz sanıyorduk ki onlar askerler, biz sanıyorduk ki onlar hâkimler, polisler ama meğerse birer kuklaymışlar. O yüzden sizler de aklınızı, iradenizi kimseye ipotek ettirmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CANDAN YÜCEER (Devamla) - Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, burası milletin Meclisi ve asla da Külliye’nin Meclisi olmayacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, esasen yerimden söz alacaktım ama Sayın Yüceer’in son cümlesi bir ikaz, bir ihtar olarak değil, aynı zamanda haddini aşan...

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı iki dakika söz veriyorum.

Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sayın Yüceer atını istediği gibi koşturacak bir kişiye yetki verecek bir anayasadan bahsetti. Ben siyaset bilimi hocasıyım. Tarihte kabile şefleri dâhil, atını böyle serbestçe koşturan hiçbir şef, hiçbir otorite bilmiyorum. Her otoriteyi sınırlayan kurallar kabilelerde bile var, kabilelerde, imparatorluklarda var, krallıklarda var, feodal beyliklerde var.

MURAT EMİR (Ankara) – Yüreğimize su serptiniz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Şimdi, eleştiri, eleştiri de... Eleştiriye insanlık tarihini bile ters yüz edecek şekilde abartılı bir tarzda dile getirmek; o, eleştiri değil.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Attan düşeni söyle, attan düşeni.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Türkiye'nin bu kadar demokratik tecrübesi var, hepsini yiyip içip midemize mi geçirdik? Bütün bunlar toplumun aklında, vicdanında. O akılda ve vicdanda olan demokratik tecrübe aynı zamanda buraya yansıyor. Bir kere o “Tek kişiye aklınızı, iradenizi bırakıyorsunuz.” filan şeklindeki retoriki kökünden reddediyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama gerçek, acı gerçek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Buradaki her bir insan -tıpkı sizin gibi- elbette bir parti disiplini içinde ama aynı zamanda özgür bir vicdan ve akılla davranıyor. Eleştiri yaparken aynı zamanda bunun tahkir sınırlarına geçmemesine dikkat etmek bizim boynumuzun borcu, sizin de boynunuzun borcu.

Kadın meselesine gelince: Modern hayat, kamusal hayata çıkan -geleneksel dünyadan farklı olarak- kadının fırsat eşitliğine ilişkin devletlere, otoritelere yükümlülük yükler. Bu manada, Sayın Tanırkulu'nun dile getirdiği husus, esprili talebi bir yana, yüksek bürokrasiye ilişkin görevlendirmelerde ehliyet ve liyakatin yanı sıra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...cinsiyete ilişkin toplumsal eşitliğe de dikkat edilmesi AK PARTİ olarak bizim de talebimizdir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yüceer.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın hatip ileri sürdüğüm görüşten farklı bir görüş ifade ettiğimi...

BAŞKAN – Öyle bir şey ifade etmedi Sayın Yüceer.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ama öyle.

BAŞKAN – Bakın, şunu söyleyeyim...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sataştı. İsmimi vererek sadece benim söylediklerim üzerinden, farklı bir şey söylediğimi söyledim.

BAŞKAN – Hayır, şunu yaptı: Sizin kendi beyanlarınızı söyledi.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – İsmimi verdi, daha nasıl sataşacak?.

BAŞKAN – Sayın hatip size hiç sataşmadan, kendi bakış açısını ifade etti.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – İsmimi verdi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bakın, bunun sınırı yok. Israr ediyorsanız, size bir dakika, İç Tüzük 60’a göre söz vereyim çünkü sataşma yok bunda, emin olun. Ama, ben İç Tüzük 60’a göre size yerinizden bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer’in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, öncelikle bizim arzu ettiğimiz tabii ki herkesin özgür iradesi ama bu Meclisin, bu Gazi Meclisin bir itibarı var. Geçmişten bugüne darbeye karşı mücadele etmiş, bedel ödemiş, işkence görmüş, şehit olmuş bütün yurttaşlarımıza bir borcumuz var. Dolayısıyla, bizlerin de temsil ettiğimiz, aldığımız bu yetkiye ve o yetkiyi temsil eden herkese sorumluluğumuz var. Bu sorumluluğun gereği olarak da maalesef ne oy kullanmada ne maalesef düşüncelerimizi ifade etmede bunu sağlayamıyoruz. Dün izlediğimiz manzara bu Meclisin itibarını zedelemiştir, Anayasa’ya aykırıdır ve gerçekten, bize oy veren, o yetkiyi veren insanlara da bence yapılacak en kötü şeydir. Yoksa kimsenin oyunu, düşüncesini yargılama gibi, sorgulama gibi bir niyetimiz yok. Bizim ifadelerimiz bunun üzerindendi. Artı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, (2/207) esas numaralı 6216 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/80) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önermeleri ile diğer denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- *Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 446)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun birinci görüşmesine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (x)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet? Yerinde.

Geçen birleşimde 447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin görüşmelerinde kalınmıştı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi hatırlatmak amacıyla 1’inci maddeyi okutacağım ama Sayın Altay’ın bir söz talebi var.

Evet, Sayın Altay buyurun, bir dakika.

(x) 447 S. Sayılı Basmayazı 9/1/2017 tarihli 53’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin maddelerine geçilmesi için yapılan gizli oylamanın İç Tüzük hükümlerine aykırılık teşkil ettiğine, 4 siyasi partinin ve Başkanlığın bu konudaki anlayışlarını açıklamasının Parlamentonun itibarı ve Anayasa değişikliğinin kamu vicdanındaki meşruiyeti bakımından önemli olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, bu söz talebim aslında 58'e de dayalıdır ancak onun da ötesinde, dün gece geç saatlerde konuştuğumuz, görüştüğümüz teklifin tümü üzerindeki oylamalar esnasında söz talep etmişim ve siz oylama neticesinden sonra bana söz vereceğinizi söylemiş ve vermişsiniz.

Ben aldığım bu sözde, aslında sizin de müşahade ettiğiniz üzere, yapılan oylamanın İç Tüzük'ün 147 ve 148'inci maddelerine açık aykırılık teşkil ettiğini söylemiş ve bunun, Genel Kuruldaki her partiden sayın milletvekilleri tarafından da teknolojinin verdiği imkânlarla belgelendiğini ifade etmişim. Bunun hemen peşine, ben bu sözlerimi tutanağa geçirdikten sonra siz -bence, niyet okumak istemem ama bilinçli olarak- oylamanın, usulüne uygun ve kapalı, gizli yapıldığını beyan ettiniz,

Şimdi, Sayın Başkanım, Kıymetli Başkanım, bu resim bugün bütün yazılı ve sosyal medyada, görsel medyada yer aldı. Şimdi, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, burada, kanun koyan yerde, bizi, hepimizi bağlayan Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün hükümleri ortadayken bu resim sizi de eminim ki çok incitmiştir, çok incitmiştir. Dolayısıyla, kaldı ki bu konuda, Sayın Başkan, hoşgörünüze sığınarak çok kısa bir paragrafı okumak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Ne var ki Anayasa Mahkemesinin oylama usulüne aykırı hareket edildiğine ve oylamanın geçersizliğine karar verebilmesi için, oylama sonucu dilekçesinde ileri sürülen hususların oylamanın sonucunu etkileyecek nitelikte olduğunu ispatlayacak açık ve yeterli delil bulunamadı. Bu gibi usulsüzlük iddialarının oylama çoğunluğunun sağlanıp sağlanmadığı konusunda da dikkate alınması gereken ikinci tur oylamada gerçekleştiği de belirlenemediğinden...” Yani hangi turda gerçekleştiği belirlenemediğinden falan diye devam ediyor.

Sayın milletvekilleri, kıymetli milletvekilleri, Sayın Başkan, Sayın Hükûmet; Anayasa Mahkemesi geçmişte diyor ki: “Bu açık oylamayla ilgili sonucu değiştirecek kadar bize belge verilseydi, bu oylamayı iptal ederdim.” Dolayısıyla, dün akşam üzülerək müşahade ettik ki –ha, bu bir örnek, sayın milletvekilimi afişe etmek için bunu yapıyor değilim ama- bu gibi elimizde diğer –sizlerde de vardır- onlarca belge var. Dolayısıyla, bizim çıkmasını istemediğimiz ama sizin hararetle –saygı duyuyorum- çıkmasını istediğiniz, geçmesini istediğiniz bu teklif geçerse bu tarz tutumlarla yüksek mahkemeyi de zorda bırakırsınız. Bu vesileyle bunu hatırlatmak istiyorum.

Buradan, sabrınıza sığınarak, hoşgörünüze sığınarak iki şey daha söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, şurada hep birlikte mesai arkadaşlığı da yapıyoruz. O makamlar, bu makamlar, dün Sayın Başbakanın belirttiği “Makamlar feda olsun...” Hiçbir makam feda olamaz arkadaşlar, makamların hepsi milletindir. Kimse kimseye bir makam da feda edemez. Lakin bütün makamların bize millettten aldığımız şekilde lekesiz ve tertemiz –itham ediyor değilim- olarak bizden sonrakilere bırakılması gibi bir mecburiyet var.

Şimdi, ben sizden arz ediyorum. İlla bir usul tartışması diye değil ama bu Parlamentoyu oluşturan 4 siyasi partinin ve sizin bu gizli oylamayla ilgili anlayışınızı ikişer dakikayla yeniden ortaya koymamızın, Parlamantonun itibarı bakımından, görüştüğümüz kanun teklifinin kamu vicdanındaki meşruiyeti bakımından şüphesiz büyük faydası olacaktır. Burada ne çıkar bunu bilmem. Buradaki sonuçlara biz saygılıyız. Buradaki herkes yüce milletin vekâletini üstünde taşıyor. Buradaki bütün sayın milletvekillerinin bu konuda vereceği kararların başımızın üstünde yeri var, bunda bir sıkıntı yok ama bu gizli oy meselesi, milletin önüne yarın gidersek, gidilirse şaibeli olmasın, meşru olsun oluyorsa. Bu bakımdan, bir usul tartışması diye de düşünebilirsiniz, bu konuda grupların değerlendirmesini almak diye de değerlendirebilirsiniz.

Sizden hassaten rica ediyorum, istirahat ediyorum; gruplar, her zaman yaptığımız gibi, ikişer dakikayla dün akşam yaşananlarla ilgili anlayışlarını, değerlendirmelerini ortaya koysun. Sonra siz tavrınızı, tasarrufunuzu ilan edin ve bundan sonra yapacağımız oylamalarda hem bu, dün akşam yansıyan şekilde, çirkin, kabul edilebilir olmayan görüntüler olmaz hem de hukuk içinde, İç Tüzük içinde bu görüşmeleri sağlamış oluruz diye düşünüyorum.

Takdirlerinize saygıyla arz ediyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Başkan, bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Deligöz, bir saniye, bir saniye...

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak İç Tüzük hükümlerine ve oylamanın gizliliği esasına azami derecede uymaya çalıştıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tabii ki bizlerin görüşleri muhakkak önemli ve bütün görüşler saygıdeğerdir ama bu Parlamentoyu yönetirken hepimizin tabi olduğu bir Anayasa ve İç Tüzük el kitabımız var. Dolayısıyla, burada bütün çalışmaların bu İç Tüzük'e uygun olarak yapılması ve bütün milletvekillerinin de buna uyması gerekiyor. Biz de Meclis Başkanlık Divanı olarak, azami derecede, bu İç Tüzük'te yazılan hususlara, oylamanın gizliliği esasına uymaya çalışıyoruz. İnşallah, oylama süreci geldiğinde de burada bütün grupların bu noktada buna tekrar dikkatini çekmeye çalışacağız ve hep birlikte, gruplar olarak burada güzel bir iş çıkarmaya çalışalım. İşin neticesi, rengi şöyle ya da böyle olabilir ama sonuçta milletvekillerinin iradesi nasıl yansırırsa hepimiz saygı duyacağız. Geldiğinde onu konuşuruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, benim de bir talebim var.

BAŞKAN – Yerinizden, buyurun Sayın Gök.

Bir dakika süreyle size de bir söz verelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir dakika değil, biraz toleranslı olsun.

BAŞKAN – Tamam, buyurun, toleransı zaten tanıyorum.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara Valiliğinin Ankara'da her türlü eylem, toplantı ve miting yasaklama kararı aldığına, bu kararlar ana muhalefet partisi olarak referandumla ilgili yapacakları çalışmalarının engellenmiş olduğuna ve Bakandan bu konuda bir açıklama beklediklerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, ben aynı zamanda Ankara Milletvekiliyim ve 5 milyonluk bir kentin, halkın oylarıyla seçilmiş bir temsilciyim. Bu Anayasa teklifi yapılacak görüşmeler ve oylamalar sonucunda Meclisten referandum eşiğini geçen bir oyla geçtiği takdirde, önümüzdeki aylar içerisinde bizi bir

referandum bekliyor. Doğal olarak, biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak böyle bir referandum karşılaşmasında, önümüzde bekleyen süreçte parti olarak hazırlıklarımızı yapmak üzere değişik toplantılar yapıyoruz ve halkımızı nasıl bilgilendiririz, onları nasıl aydınlatırız konusunda kararlar alıyoruz. Aldığımız kararlar içerisinde caddelerde, sokaklarda stantlar açmak, halkı bilgilendirmek, basın açıklamaları yapmak, kalabalıkları toplamak, toplantı yapmak ve bu çerçevede meydanlarda, caddelerde, sokaklarda, parklarda, hatta temsili gösteri şeklinde yapacağımız etkinliklerle halkımızı meşru yollardan bilgilendirmek istiyoruz. Bu, takdir edersiniz sayın Hükûmet, bir referandumun araçlarıdır ve kullanılması gerekir, öyle olması gerekir. Kamusal alanlarda stant açılması, kalabalık yerlerde el ilanı dağıtılması, toplantı yapılarak kalabalıklara görüşümüzün ifade edilmesi, bildirilerin dağıtılması şeklinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, tamamlayacağım ama önemli bir konu...

BAŞKAN – Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu tarz eylemleri planlama aşamasında ve uygulamaya koyarken ve haklı olarak da referandumun temel enstrümanlarını, meşru enstrümanlarını kullanmak gibi bir ana muhalefet partisinin son derece haklı etkinlikleri açısından çalışmalar yürütürken Ankara Valiliğinin bugün almış olduğu kararla bütün bunlar engellendi Sayın Bakan, Sayın Başkanım.

Şimdi, Ankara Valiliğinin almış olduğu karar çerçevesinde ben Hükûmetin bizi bilgilendirmesini istiyorum. Ankara Valiliği şu tehlikeye dikkat çekiyor Sayın Bakan... Haklı bir tehlike olabilir, biz de buna iştirak ediyoruz ama o haklılık durumunda da meşru bir talebimiz var. Ankara Valiliği almış olduğu kararda diyor ki: “Yasa dışı terör örgütleri ilimizde eylem arayışı içinde olduğundan dolayı otuz gün içerisinde Ankara’da meydanlarda, caddelerde, sokaklarda, parklarda her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak, kamusal alanlarda stant açmak, basın açıklamaları yapmak, temsili etkinliklerde bulunmak, Olağanüstü Hal Kanunu’nun verdiği yetkiye istinaden otuz gün süreyle yasaklanmıştır.” Bugün 10 Ocak; 10 Şubata kadar yasaklanan bir müeyyide var ve Anayasa teklifinin Meclisten geçmesi hâlinde uygulanması gereken referandum süreci içerisinde, hepimizi yakından ilgilendiren, 5 milyonluk Ankara kentini ilgilendiren ve muhtemelen başka illerde de alınabilecek kararlara ışık tutacak bir karar alındı.

BAŞKAN – Sayın Gök, toparlayabilir misiniz lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, toparlayacağız ama konu önemli.

BAŞKAN – Konu önemli de bakın, gruplar adına konuşmanız var, şahıslar adına, orada da dile getirirsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, gruplar adına konuşmadan da daha önemli bu.

BAŞKAN – Ama toparlayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani, bir referandum sonucunu ben anlatmaya çalışıyorum, ne olacağını anlatmaya çalışıyorum ve Bakandan bilgi bekliyorum.

Şimdi, Ankara Valiliğinin almış olduğu bu karar... Terör örgütlerinin Ankara ilinde etkinlik yapacağı tespit edilmiş ise bu konu bence önemlidir ve terörün sarmalı içerisinde bulunan Türkiye’de ve olağanüstü hâl koşullarında bu Anayasa teklifini referanduma götürecek koşullar bulunmamaktadır Sayın Bakan.

Şimdi, ben ana muhalefet partisinin bir grup başkan vekili olarak öncelikli olarak şu beklenti içerisinde olduğumu ifade etmek durumundayım ve siz bana şu güvenceyi vermek durumundasınız: Bir, iktidar partisi aldığı bu kararlar terörü önleyecekse önlesin ama bu çalışmalar da ondan sonra başlasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, daha olmadı. Lütfen...

BAŞKAN – Sayın Gök ama bakın, böyle bir usul yok. İç Tüzük’ü az önce...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama efendim, bakın...

BAŞKAN - Daha yeni, İç Tüzük’ten bahsettik.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, daha derdimi anlatamadım ki.

BAŞKAN – Tamam da derdiniz bir saat sürse ben ne yapacağım?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, iki dakika daha izin verin bana.

BAŞKAN – Bakın, başladığımızdan beri, Sayın Altay’a nezaket çerçevesinde verdik, konuştu; size aynı şekilde...

LEVENT GÖK (Ankara) – Önemli bir sorun. İki dakika daha süre verin, toparlayacağım.

BAŞKAN – Şimdi, her bir milletvekilinin kendine göre önem atfettiği konular olabilir. Bütün konuların yöntemi... Bu şekilde herkese söz verecek olursak biz bu işi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Toparlayacağım.

BAŞKAN – Lütfen, son cümlelerinizi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Toparlayacağım, son kez söz verin ama lütfen iki dakika verin, toparlayayım.

BAŞKAN – ...bir dakikada toparlayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; yani ya burada kalkıp diyeceksiniz ki bize: “Biz otuz gün içerisinde terörü önleyeceğiz, bunun için alıyoruz bu kararları.” O hâlde, ben otuz gün içerisinde terör nedeniyle haklı bir gerekçeyle basın açıklaması yapamayacaksam, stantlar açamayacaksam bu görüşmeler ertelenmelidir Sayın Başkan. Benim meşru demokratik hakkımı kullanacağım bir zeminin yaratılması iktidarın görevidir. Yanlış mı düşünüyorum Sayın Başkan?

Yani ben bu tablo içerisinde nasıl bir propaganda götüreceğim? Medya yok, Meclis televizyonu yok, basın toplantısı yok, stantlar açamazsın, toplantı yapamazsın, yürüyüş yapamazsın, halkı bilgilendiremezsin; referanduma gideceğiz. Böyle bir şey olabilir mi? Yani bu konu önemli değil mi Sayın Başkan? Bu konuda Hükûmet ne demeli bize yani?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Benim demokratik hakkımı kullanacağım bir ortamın güvencesini bana kim verecek? Ben onu soruyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök, kayıtlara geçmiştir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu tablo içerisinde, bu Anayasa görüşmeleri ertelenmelidir, terör önlenmelidir. Ancak ondan sonra başlayacaksam ben basın açıklamalarımı yapayım, stantlarımı açayım. Yani bir yandan her türlü kısıtlama, bir yandan referandum; bu olmaz.

BAŞKAN – Sayın Gök, meramınızı anlattınız.

Teşekkür ediyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakandan bu konuda vicdanları tatmin edecek bir açıklama beklediğimizi ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan, lütfen bu konuda söz alın.

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, geçen birleşimde...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan söz alıyor efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

35.- Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii, Ankara Valisinin aldığı bir karar. Özellikle bazı topluluklara birtakım bombalı saldırı, suikast teşebbüsü olabilir. Yani terörle yapılan mücadele çerçevesinde alındı. Yoksa sizlerin propaganda yapmasına engel bir durum yok. Her gün basın açıklaması...

LEVENT GÖK (Ankara) – Daha dün Meclisin önünde engellediniz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade eder misin, ben sizi dinledim, müsaade eder misin.

İstedığınız şekilde her gün basın açıklaması yapabilirsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Nasıl yaparız efendim, nasıl yaparız?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sosyal medyadan zaten propaganda yapılıyor.

Dolayısıyla, bir de şunu ifade etmek istiyorum: Zaten, efendim, bu kanun şu anda görüşülüyor. Belki önerge verilecek, belki değişiklikler olacak. Dolayısıyla, zaten ortada kabul edilmiş bir değişiklik teklifi yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz şimdiden anlatmaya çalışıyoruz Sayın Bakan.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade edin.

Ondan sonra istediğiniz şekilde meydanlara çıkın, bu teklifte anlaştıktan sonra konuşun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Onunla ilgili valilikle de görüşülecek. Rahat bir şekilde, merak etmeyin, propagandanızı yapacağınız imkânları sağlayacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, nasıl merak etmeyelim?

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, Sayın Önder mi konuşacak?

Sayın Önder'in de mikrofonunu açalım bir dakika.

LEVENT GÖK (Ankara) – Daha dün Meclisin önünde yaşadıklarımız ortada. Ya, birbirimizi kandırmayalım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, İç Tüzük diyoruz, usul diyoruz; lütfen ama, istirham ediyorum. Konuştunuz, meraminizi anlattınız. Mümkün mertebe geniş davranıyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz Sayın Bakanın açıklamalarından tatmin olmadığımızı kayıtlara geçiriyoruz.

BAŞKAN – Eyvallah, o sizin takdiriniz.

Sayın Önder...

Açalım mikrofonunuzu bir dakika, 60’a göre.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Yok, grup adına.

BAŞKAN – Tamam, grup adına da bir dakika veriyoruz, normalde de; siz buyurun.

Tamam, bir artı bir yaparız.

36.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in, Anayasa değişikliği teklifine karşı her türlü toplumsal tepkiyi bugünden kriminalize etmeye dönük bir yaklaşımın terörle mücadele içerisinde mütalaa edilemeyeceğine ve oy kullanma konusunda herkesin kendisine yakışanı yaptığına ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, ben de bir Ankara Milletvekili olarak ve sivil toplumun kendi iradesini görünür kılmak için geliştirdiği bu gösteride bizim vekillerimiz de vardı, aynı engellemeye maruz kaldılar. Sayın Bakanın yaklaşımı çok hikmetli bir yaklaşım. Tabiri caizse, babasının bağından bağ bağıslıyormuş gibi, “Sosyal medyada yapıyorsunuz ya.” gibi bir şey her yerde söylenebilir. Mesela arkadaş ortamında söylenebilir, dost meclislerinde söylenir ama demokrasi bundan daha farklı bir şeydir. Demokraside gösteri, yürüyüş ve toplantı esasları, insanların fikirlerini, düşüncelerini ifade etme esasları çok geniş teminatlar altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Açalım arkadaşlar.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Yani “Bir dakika.” dediniz, daha bir dakika bile dolmadı.

BAŞKAN – Yok, ben karışmıyorum, mikrofon otomatik olarak kapandı.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Gök ve Altay’ın toplam süresinden bir santim aşağıyı kabul etmem, onu söyleyeyim.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Zaman santimetreyle ölçülüyor.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Şimdi, bilinen bir şeydir: Hürriyetler birleştirir, yasaklar böler. Fakat tam tersine Hükümet bu yolda gidebildiği kadar gitsin derim ben çünkü tarihte kimin yerine namzet olduğunuzu aslında icraatlarınız ve tercihlerinizle kendiniz belirlersiniz. Böyle bir referandumu Kenan Evren de yapmıştı, Allah ameli ne kadarsa o kadar rahmet etsin. “Mavilim, mavişelim, tenhada buluşalım.”ı TRT repertuarından çıkardılar, türkülerini yasakladılar referandumda. “Kızılıklar oldu mu, selelere doldu mu?” yasaklanan ikinci türküydü. Sıkıyönetim bildirileriyle yaptılar bunu. Bu mantığın Kenan Evren’den bir santim daha idrakli olduğu, daha feraset içerdiği söylenemez. Zulüm, zulüm, zulüm, baskı, sindirme bir yere kadar. Sayın Gök’ün söyledikleri, bir referandum ya da seçimli bir çalışma için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bu son olsun, tamamlayın lütfen. Sayın Önder istirahat ediyorum, bitirelim, tamamlayalım.

Buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Sayın Vekilim, istediğiniz türküyü söyleyin, “Kızılıklar oldu mu...”

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ben size daha fazla istirahat ediyorum, CHP’nin konuşmasından bir dakika azını kabul etmem. Veysel Eroğlu’nun da gönlü hoş olsun, zaman birimi kullanalım.

BAŞKAN – Sizin kabul edip etmemeniz değil yani benim burada takdim de önemli Sayın Önder, istirahat ediyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ama adalet denen de bir şey var.

BAŞKAN – Adaleti sağlamaya çalışıyoruz, lütfen. Böyle “Ben konuşmadan bir dakika kabul etmem.” dersiniz doğru olmaz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Eyvallah! Beni meşgul etmeyin ki zamanı verimli kullanalım.

BAŞKAN – Buyurun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Siz polemik yaptığınız süreyi de bizden kesiyorsunuz, böyle bir hesap Kayseri’de bile yok, sen Adıyamanlısın üstelik.

Onun için, geline gidilen mecra, “hayır”a dönük her türlü toplumsal tepkiyi bugünden kriminalize etmeye dönük bir yaklaşımdı. Terörle mücadelenin içerisinde her şey mütalaa edilebilir ama bir tek bu saçma sapan önlemler ve yasaklar mütalaa edilemez. Sadece toplumların şiddetle, terörle mücadele tarihlerine baktığımızda bunların, bu anılan şeyleri yükseltmekten başka bir sonuç doğurmadığı anlaşılmıştır. Bu, bu şekilde kayıtlara geçsin.

Oy kullanma meselesinde de, herkes kendisine yakışanı yapıyor aslında, fazla bir söze gerek yok. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Önder.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde 447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin görüşmelerinde kalınmıştı.

Şimdi, hatırlatmak amacıyla 1’inci maddeyi bir kez daha okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 9 uncu maddesine “bağımsız” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve tarafsız” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde esas komisyon adına ilk söz Burdur Milletvekili Reşat Petek’e aittir, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REŞAT PETEK (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde Komisyon adına söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlarken hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yönetme erkindeki çift başlılığı kaldıracak, kuvvetler ayrılığı sistemini demokrasimizde daha yerleşik hâle getirecek en önemli bir Anayasa değişikliği gündemimizde. Ben, bu değişikliklerin -temenni ediyoruz ki, Türkiye Büyük Millet Meclisimizde kabulünden sonra, milletimiz tarafından da referandumda onaylanmasıyla yürürlüğe girecek- milletimiz için de hayırlı olacağına iniyorum.

Şimdi, 1982 Anayasası'nın 9'uncu maddesinde, bu teklifle bir ilave yapmak suretiyle değişiklik getiriyoruz. Buraya baktığımızda nedir? Az önce okunduğu gibi bağımsızlık, yargı bağımsızlığının yanına “ve tarafsız...” Yani, Türk milleti adına yargı yetkisinin kullanılmasında bağımsız mahkemeler şeklinde önceki yapılan tanımlamaya ilave olarak “ve tarafsız...” kelimesini eklemek suretiyle yargının tarafsızlığına dikkat çekiyoruz.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz bağımsızlık veya tarafsızlık sadece bir amaç değildir; yargının bağımsızlığından ve tarafsızlığından maksat, adaletin tecelli etmesidir, adil yargılamanın sağlanmasıdır. Hukuk devletinin güvencesi olarak yargı gerçekten bağımsız ve tarafsız olarak görevini ifa ettiğinde, vatandaşların hukuka olan güveni artacak, devlete olan güveni artacak ve herhangi bir ihtilafında yargının bu meseleyi tarafsız olarak çözmesine güvenecektir. Bu nedenle, şimdi elbette ki Anayasa değişiklik teklifinin tümü üzerinde de söyleyecek çok sözlerimiz var, bunu iktidar ve muhalefet olarak burada dile getiriyoruz. Sanırım, yargının tarafsız olması yolunda bir ilaveyle yapılacak değişikliğe burada bulunan sayın milletvekillerimizin hiçbirinin bir itirazı söz konusu olmayacaktır diye düşünüyorum.

Bilinmelidir ki yargı bağımsızlığı tarafsızlık sağlamadıktan sonra tek başına bir teminat olarak kabul edilemez. Gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kriterleri gerek tümünü evrensel hukuk kriterleri olarak ifade ettiğimiz yargıçların nitelikleri -bağlı olmasını kabul ettiği temel özellikler- itibarıyla bir mukayese yapacak olursak, Anayasa'mızda yargının tarafsızlığına da işaret eden bir düzenlemenin bulunmasının zorunlu olduğunu ifade edebiliriz.

1982 Anayasası “bağımsızlık” ilkesine dikkat çekmiş ama tarafsızlık Anayasa'mızda yer almamıştır. Buna rağmen, elbette ki diğer kanunlarda yargılamayla ilgili kabul edilen ilkelerde, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kabul ettiği ilkelerde yargıç bağımsızlığı yanında tarafsız olması ilkesine de işaret edilmiştir ki son derece önemlidir. Şimdi, buradan, yargı mensubu için, hâkim, savcı için, özellikle hâkimler için tarafsızlığın bir özellik olmaktan öte, olmazsa olmaz temel unsur olduğunun altını çizmemiz lazım. Burada, hâkimin görmekte olduğu bir davada akrabalık, yakınlık, ideolojik mensubiyet, siyasi mensubiyet vesaire herhangi bir nedenle taraflardan birini kendisine yakın veya uzak görmemesi, taraflara eşit mesafede bulunması, ayrıca taraflara kendilerini ifade ederken eşit hakları kullandırması ve yararlandırması tarafsızlık ilkesinin hemen görülebilen unsurlarıdır diye ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, hâkim hiçbir zaman önüne gelen bir davada ön yargıyla bakmamalıdır. Kendi ideolojik bağlılığı veya siyasi mensubiyeti, etnik kökeni, inancı ne olursa olsun insana sadece insan olduğu için değer vererek onun doğuştan gelen temel haklarını hukuk önünde korumak yargının temel vazifesidir. Bu nedenle, bir davada ön yargıyla bakması elbette düşünülemez değerli milletvekilleri.

Burada, tarafsız davranmanın bağımsızlıkla birlikte yasa değişikliği teklifimizde yer alması, aynı zamanda kurumsal olarak yargı kurumunun bağımsızlığı ama kişisel olarak yani her bir bireyi ilgilendiren, uygulamada bireyin tavrını, hareketini, kararını etkileyecek o davranışı yani tarafsız davranışı aramızda gerektiğinin altını çizmek istiyorum.

Esasen, yargının bağımsızlık ve tarafsızlığını sadece bugün “evrensel hukuk” olarak ifade ettiğimiz değerlere bağlı gündeme getirmemiz de söz konusu değil. Bizim kadim medeniyetimize de baktığımızda, inanç değerlerimizde, burada tarafsızlığa, taraflara eşit mesafede bulunup eşit davranmaya da, adaletin tecellisine de işaret eden temel ilkelerimiz olduğunu biliyoruz. Nitekim, Kur’an-ı Kerim’de Cenab-ı Allah şöyle buyuruyor: “Şüphesiz Allah size, emanetleri ehline teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor.” Ayrıca “Ey iman edenler! Kendiniz, anne, babanız ve yakınlarınızın aleyhine bile olsa Allah için şahitler olarak adaleti ayakta tutun.” buyruğuyla da... Demek ki adaleti tecelli ettirmek yargının görevi olduğuna göre, bu görev ifa edilirken anne, baba, yakın, efendim, şu veya bu gerekçeyle bir kimseye, dostluk veya husumet, hiçbir gündemde olmadan yalnız ve yalnız hem adil yargılama ilkesinin uygulanması hem de adaletin tecelli ettirilmesi son derece önemli.

Bu bakımdan, Anayasa’mızın 9’uncu maddesinde yargının bağımsızlık ilkesinin yanında tarafsız olması zaruretine de işaret eden değişikliğin son derece önemli, olumlu bir değişiklik olduğunun altını çiziyor, bu değişikliğin de tüm Anayasa değişikliğimizle birlikte Meclisimize, milletimize hayırlı olması temennisiyle hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Petek.

Şimdi söz sırası, gruplar adına, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Celal Doğan’dadır. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Doğan, şahıslar adına da sizin söz talebiniz var. Diğer grupların da mutabakatıyla emsal teşkil etmemek üzere birleştiriyorum, on beş dakika süre veriyorum.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce, grupların göstermiş olduğu anlayıştan dolayı hepsine teker teker teşekkür ediyorum.

Kırk sekiz saate yakın bir süreden bu yana işin mahiyeti gereği biraz gergin saatler geçiriyoruz. Aslında bir kısmı haklı taleplere dayansa bile bazılarını da fazla abarttığımız oluyor maalesef.

Başbakan Binali Yıldırım: Baba adı Topal Dursun, anasının adı Bahar. 1955 doğumlu, Erzincan’ın Refahiye ilçesinde doğmuş bir Anadolu insanı. Şu dedi, bu dedi... Buna ilaveten de -geçmişte kalmış bir anımdan dolayı hatırlayarak söylüyorum- Sayın Demirel’in bir lafı vardı, demişti ki rahmetli: “Bu cumhuriyet o kadar büyük bir cumhuriyettir ki benim gibi İslamköylü bir insanı Cumhurbaşkanlığına taşıyacak kadar imkân eşitliği veren bir cumhuriyettir.” Hepimizin, çoğumuzun daha doğrusu, geliş kökeni ondan pek farklı değil; içimizde çok büyük aristokrat ailenin çocuklarının da burada olduğunu zannetmiyorum, ya köy kökenlidir ya memur kökenlidir ya esnaf kökenlidir. Bu cumhuriyetin bize vermiş olduğu imkânları -bu cumhuriyeti kuranlara olan minnetimiz gereği söylüyorum- bunu da korumakla yerine getirebiliriz. Bu nedenle, atılacak her adımda, getirilecek her Anayasa değişikliğinde hassasiyet gösterilmesi gereken konu, bu cumhuriyetin ne kadar daha çok derinleştirilerek korunması hususunda çaba sarf edilmesidir. Sayın Binali Yıldırım sempatik bir insan, espriyi de seviyor. Bir tek temennim var, inşallah Binali Yıldırım son Başbakan olmaz.

Şimdi, asıl sözlerime ben kanun maddesiyle başlamak istiyordum ama bugün maalesef, yine Gaziantep’te vuku bulan ama boyutları hâlâ tartışılabilir -daha doğrusu derinliğinin vukufiyetine sahip olmadığı için de- iki türlü bir çatışmanın meydana geldiği ve bu çatışmada bir polis memurumuzun yaralandığı, bir saldırganın da öldürüldüğü söyleniyor. Türkiye bu nevi olaylara artık alıştırlacak noktaya doğru gidiyor. Terör ve şiddetin bizim hayatımızda alılabileceğimiz bir şey olmaması gerekir. Bu konuda, terör konusunda bütün siyasi partilerin göstermesi gereken hassasiyette mutlak ve mutlak

bir mutabakat gerektiğine inanan insanlardan birisiyim. Sebebi şu, inancım şudur ki: Terörün amacı, daha doğrusu varmak istediği hedefin büyüklüğü ne kadar olursa olsun, onun insan öldürerek elde edeceği sonuç onu mazur göstermeye yetmez. Yıllardır Türkiye’de güvenlikçi bir anlayışla terörle mücadele ediyoruz. Güvenlikçi politikaların bizi getirdiği noktanın da ne olduğunu, terörün farklı kesimlerden kaynaklanan bir güçle karşımıza dikildiğini görüyoruz. Dün PKK’yle mücadele ediliyordu, bugün DAİŞ diye bir olay çıktı başımıza; Amerika’nın Irak’ta bıraktığı idari boşluktan doğan bu güç, daha doğrusu bu terör örgütü; yetmedi, 15 Temmuzdan sonra, ülkemizin koynunda yılan besler gibi beslediğimiz bir FETÖ örgütü ülkenin başına musallat olmaya başladı. FETÖ örgütünün derinliklerinin ne olduğunu hep birlikte gördük ve yaşıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Doğan, bir saniye...

Sayın milletvekilleri, bir uğultu var salonda, lütfen hatibi dinleyelim.

Buyurun Sayın Doğan.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Ben rahatsız olmuyorum, isteyen konuşsun.

Şimdi, FETÖ örgütünün boyutlarının, şu ana kadar yapılan mücadelede, görebildiğim kadarıyla, deneyimi olan bir siyasetçi olarak söylüyorum, aysbergin ancak bir kısmını görebiliyoruz. Daha çok derinlerde olduğu konusunda da en ufak şüphem yok. Bu nedenle, burada da siyasi partilere düşen görev, bu konuda müşterek tavırla bu şiddetin önlenmesi konusunda açıkça tavır almaktır ve karşısında olmaktır.

Bütün bunlara rağmen, bu anlayıştaki bir siyasi partinin mensubu olarak söylüyorum, bizi, Türkiye’de bir yılı aşkın bir süreden bu yana yani özellikle 7 Haziran seçimlerinden sonra şeytanlaştırma ve kriminale etme konusunda elinizden gelen hiçbir gayreti esirgemediniz. Öyle bir esirgemediniz ki kendi şahsımda ve arkadaşlarımdan geçtiği konusunda bildiklerimi, yaşadıklarımı size üç beş cümleyle anlatmak istiyorum. Biraz önce Sayın Gök “Biz nasıl referanduma gideceğiz?” dedi. Çok şükür bize benzemeye başladınız yani. Bu işin elifi daha bu, daha işin elifindesiniz, elifin besini daha yaşamadınız siz. Biz 8 Haziranda, kısmen özgür bırakılan bir ortamda, kısmen basın bülteni bize göz kırptığı bir ortamda bir seçim çalışması yaptık ve sizinle yarıştık, demokratik yarış yaptık daha doğrusu; 13,8 oy aldık. 13,8 oy aldıktan sonra bizim maruz kaldığımız işkencenin, zulmün, maruz kaldığımız skandalların haddi hesabını bilme şansınız yoktur. Sayısız parti binamız basıldı, sayısız mitingimiz sabote edildi, sayısız yerde partililerimize suikastlar hazırlandı ve parti binalarımız bombalandı.

Sonra ne oldu? Bugün, Halkların Demokratik Partisini -15 Temmuzda imza atmış olduğu bildiride- yani teröre, parlamenter demokratik rejime dayanan anlayışın sadakati açısından verilen imzayı atan partiyi dışladınız, 3 siyasi partiyle Türkiye’deki birlik ve beraberliği tesis edileceği inancıyla Yenikapı ruhuna gittiniz. Yenikapı ruhu çok sürmedi. Çok sürmemesinin sebebindeki gerçek şeydi: Yenikapı ruhu Türkiye’nin tümünü kucaklayan bir anlayış değildi. Kalabalıkların fazla olması onun içeriğinin Türkiye’yi kapsadığı anlamına gelmez. Nitekim, farkındaysanız, Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı baktı ki bu tarlada hasat yok, terk etti. Kiminle kaldınız? Sayın Devlet Bahçeli’yle şimdilik -şimdilik diyorum- beraber, birlikte bir anayasa tasarlayacak noktadaki beraberliği sağladınız ve bu birlik ve beraberliği devam ettirmek istiyorsunuz. Hiçbir itirazım yok. Keşke bütün herkesi inandırabilseydiniz, ülkenin birlik ve bütünlüğü konusunda getireceğiniz Anayasa’nın kapsayıcı bir metin olacağına inandırabilseydiniz de bütün siyasi partiler bugün, burada, müştereken bu metni savunma veya tartışma şansına sahip olabilseydik.

Bakınız, Türkiye'nin siyasi tarihinde anayasaları yapmak konusunda biz çok geri kalmış bir Türkiye Cumhuriyeti devleti değiliz. 1808'de başlayan Sened-i İttifak'la, 1876 Anayasası'yla, 1961 Anayasası'yla, 1982 Anayasası'yla, sonradan siyasi yasakların kaldırılması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi ve Anayasa'nın referanduma sunulması gibi çok konularda tecrübesi olan bir devletiz, daha doğrusu bir rejimimiz var. İki tanesi hariç yani iki askerî rejimin anayasalarının tartışıldığı ortam hariç, diğerlerinde, bahsedilen bugünkü siyasi ortamı asla yaşamadık biz. Nedir? Bugünkü yaşadığımız siyasi ortama baktığımızda, manzarayıumumiye maalesef iç açıcı değildir. Nedir manzarayıumumiye? Kendi partim adına söylüyorum: Merkez medyada adımın geçmesi yasaklanmıştır, ambargo uygulanmaktadır yani "HDP" demek ve HDP milletvekilinin adını telaffuz etmek tamamen literatürden çıkarılmıştır. Bunu laf olsun diye söylemiyorum; o, ana akım medyanın patronlarının bizzat kendilerinden yüz yüze sorup aldığı cevaptır, "Maalesef zamanın ruhu bu." demişlerdir; o yetmemiştir, bütün program yapımcılarına verilen talimat budur.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – HDP'nin bir suçu var mı? HDP'nin bir katkısı var mı, suçu var mı bunda?

CELAL DOĞAN (Devamla) – Kimin?

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – HDP'nin.

CELAL DOĞAN (Devamla) – HDP'nin katkısı... "Beni ana akım medyadan çıkarın." diye bir çabası var mı?

Bunların hepsi bahanedir. Sebebi de şu: Biz, gökte uçan melek de olsaydık, Türkiye'de süttan çıkan ak kaşık oyunu da oynasaydık bize yapılacak muamele buydu çünkü bu, bir projeydi. Ne yapılması gerekirdi? Halkların Demokratik Partisinin 8 Haziranda aldığı 13,8 oyun bir tek şekilde düşürölme ihtimali vardı; o da terörlle eş değeri göstermekti.

Şimdi, açıkça söylüyorum: Türkiye'de terör nereden gelirse gelsin, adı sanı ne olursa olsun Türkiye'ye vereceği zarar ancak ekonomiktir, canımızı yakmaktır. Ancak şunu bilmesi gerekir terör örgütlerinin: Bu Türkiye Cumhuriyeti'nin ordusunun uçaklarına mağlup olmayabilirsiniz, tanklarına mağlup olmayabilirsiniz ama Türkiye'yi yenme gücünün olmadığını açıkça göreceksiniz. Türkiye'nin gücü bu askerî güç değildir. Bu Kurtuluş Savaşı'nı buradaki, Türkiye'deki halklar birlikte inşa ettiler; birlikte yan yana, koyun koyuna Çanakkale'de yattılar, Kıbrıs'ta birlikte öldüler Alevi'siyle, Sünni'siyle. Yani, farklı inançtaki insanlarla etnik farklılıktan olan insanları kavga ettirmeye gücünüz yetmeyecektir, bu nedenle de emelinize varamayacaksınız. Bütün çabalarınıza rağmen, siyasi liderlerin bütün yanlış çabalarına rağmen yani toplumda etnik ve dinsel anlayış üzerinden siyaset yapan çabalarına rağmen, bu ülkenin insanları bir gövdedir, bir bütündür, asla ve kata bunları bölmeye yetmeyecektir. Sebebi de şu:

Bakın, aylardır, yıllardır bu çileyi çekiyoruz. Buna rağmen, ülkedeki halkların sağduyusuyla, yekleri diğerine en ufak bir el uzatmamıştır. Bu nedenle Halkların Demokratik Partisi olarak da bizim yaptığımız durum şu olacaktır: Halkların Demokratik Partisinin 2 eş genel başkanı içeride, 11 milletvekili içeride, belediye başkanlarının tümünü görevden aldınız ve bu arkadaşlarımız bugün burada olup parlamenter faaliyete katılması gerekirken maalesef, bu arkadaşlarımızı, Anayasa'ya aykırı olarak... Geçmişte milletvekillerinin hapisten çıkması için canhıraşça mücadele eden Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi, maalesef, kanun önünde eşitliğin söz konusu olduğu bu meselede bir tek laf etmek durumunda çaba sarf etmemişlerdir. Buradan içim acıyarak söylüyorum şu cümleyi, söylemek asla siyasi literatürümde yoktu: Acaba bunlar Kürt'tür diye mi bu işe böyle bakılıyor? Eğer Kürt'se gerisi teferruat mıdır? Bu nedenle yüce Parlamenteoya düşen görevler vardır. Eğer bu Parlamenteoda hepimiz eşit haklara sahipsek...

O arkadaşlarımız hükümlükyen tahliye edildiler, tahliyeleri sağlandı; saygı gösterdim bu Parlamentonun çabasına ve siyasi partilerin faaliyetine ama bugün bizim arkadaşlarımız hükümlü bile değiller, beytümale dokunmuş tek kuruş haram boğazlarından geçmemiş. Nedir? Kürsü konuşmalarıdır. PKK konusunda büyük iddialarda bulundunuz, partinin Genel Başkanı Selahattin Demirtaş öyle asil bir adamdır ki dün açık beyanı, ifadesi vardı “Ben PKK’lı olmadım, PKK’lı da olmayacağım.” diye ama ille oraya itiyorsunuz yani 6 milyon oy almış bu koca siyasi partinin insanlarını demokratik mücadele sahalardan silmek için ne gerekirse yapılmaya çalışılıyor. HDP Türkiye için bir şanstır, demokratik bir yönetim için bir şanstır; bu şansı mutlaka doğru kullandırma konusunda elinizden geleni yapacağımıza inanıyorum.

Başkanım, benim on beş dakikam doluyor mu, on dakika mı oldu?

BAŞKAN – Bu on beş dakika efendim, son kırk saniyeniz.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Beş dakikayı kullandırdınız mı?

BAŞKAN – Kullandınız maalesef.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Peki.

İki dakika ben de istiyorum müsaade ederseniz.

Buradan iki cümle söylemek istiyorum: Dün Sayın Baykal’ı dinledim, doğru tahlil yaptı ama dediğim gibi, zamanın darlığı bir tahlil yapmaya da müsaade etmiyor. Buradaki mesele rejim değişikliği değil, doğrudur bu, ona hiç itiraz etmiyorum ama bütün yetkilerin merkeze taşındığı bir Türkiye’de demokrasiden koparsınız. Ne kadar demokratik olmak istiyorsanız yetkileri taşraya taşımak durumundasınız. Bu nedenle, getirilen anlayışı doğru bulmuyorum. Daha çok, Halk Partili arkadaşlarımız da ısrarla ve ısrarla şunu söylediler: “Parlamentonun güçlü olması...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DOĞAN (Devamla) – Biz her ikisine de farklı bakıyoruz; Parlamentonun güçlü olması da yeterli değildir, Anadolu’daki yerel yönetimlerin güçlü olması demokrasinin güçlenmesinin en büyük etkilerinden biri olacaktır.

Başkanım, iki dakika müsaade ediyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Doğan, vermek isterdim ama hiç kimseye vermedim. Bir dakika süre vereyim, toparlayın lütfen; bir dakikada toparlayın.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Şimdi bir başka sıkıntı var: Başkanlık sistemi uyuyan hücreye gitmişken Sayın Bahçeli’nin dostluğuna da sığınarak söylüyorum -saygı duyduğum bir liderdir- bir anda Türkiye’de başkanlık sistemi gündeme getirildi. Hep merak ettim gerçekten. Türkiye’de fiilî durumu bir anayasa çerçevesine almanın nedeni acaba ülkeyi bekleyen başka bir tehlikenin bertarafı mıdır? Bu olabilir, bu tehlikeden Türkiye’yi azat etmek için başvuru olan bir tedbir olabilir ama gelecek tehlikeyi bertaraf edecek olan demokrasidir. Bu anayasa demokrasi getirmiyor.

Açıkça şunu söylüyorum, çabamız şudur: Daha barışa son kullanma tarihi getirilmedi. Bütün bu yaptıklarınıza rağmen, barıştan ve demokrasiden vazgeçmeyeceğiz. Olanakların elverdiği oranda da demokrasinin güçlenmesi konusunda inancımıza sığmayan bu Anayasa değişikliğine oy vermemeyi düşündüğümü belirtmek istiyorum.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

Şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı’dadır.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Görüştüğümüz maddeyle Anayasa’nızın 9’uncu maddesine “yargının tarafsızlığı” ilkesi eklenmektedir. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı birbiriyle yakından ilişkili iki ilkedir. Yargı bağımsızlığı, ancak tarafsızlığın varlığı hâlinde değerlidir. Yargının tarafsızlığını lüzumlu kılan en temel değer adalettir. Hakkın korunması ve her bir hak sahibine hakkının teslim edilmesi amacını güden adalet hiçbir değere feda edilemez. Bağımsız ve tarafsız yargı, hukukun üstünlüğü demektir. Hukukun üstünlüğü, insanın yüce değerini tanımak, kabul etmek ve bunları güvence altına almaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak adaleti, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görüyoruz; devlet idaresinde milletin en iyi şekilde temsil edildiği rejim olan demokrasiyi, hukukun üstünlüğünün, insan hak ve özgürlüklerinin en geniş anlamda teminat altına alındığı bir sistem olarak benimsemekte ve demokrasinin kurumsallaşmasının hayati önemine inanmaktayız.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz teklifle Anayasa’da öngörülen değişikliklere dair genel bir değerlendirme yapmadan önce, ülkemizin içinde bulunduğu durumu kısaca hatırlatmak istiyorum. Ülkemiz, beka düzeyinde risk ve tehditlerle karşı karşıyadır. Türkiye, küresel güç merkezlerinin maşası olan çok sayıda kanlı ve katil örgütün direkt hedefindedir. FETÖ, IŞİD, PKK, PYD, YPG, DHKP-C isimli Türk ve Türkiye düşmanı örgütler, aynı merkezlerden yönlendirilip kontrol edilirken hem Orta Doğu’nun hem de Türkiye’nin parçalanarak yeniden dizayn projesinde maşa işlevi görmektedir. Ülkemizin hayat damarlarını kesmek, mukadderat kaynaklarını kurutmak için yaygın ve yoğun bir saldırı vardır. Türk milletinin gerilemesi; yetmedi, birbirine girmesi; daha ötesi, tarihten silinmesi amacıyla sahnelenen oyunlar günaşırı şiddetlenmektedir.

15 Temmuz gecesi Türkiye’nin defin ruhsatını hazırlayan küresel mihraklar, FETÖ maşasıyla son darbeyi indirmek istemişlerdir. Amaç, Türkiye’nin bölünmesi ve bölüşülmesidir. Amaç, Türk vatanının paramparça edilmesi, Suriye ve Irak’a dönüştürülmesidir. Türk milleti, varlığına biçilen kefeni son anda yırtmış; vatanına, bayrağına, egemenlik hakkına sahip çıkmıştır. Türk milleti, varlığını muhafaza etmek için ağır bedeller ödemektedir ancak bu mücadeleden geri dönüş düşünülmemeyecektir. Devletin varlığına, milletin birliğine zincir vurmaya kalkışmış çürümüşlere, millî ruhu hafife alıp bağımsızlığımızı bozmaya, bin yıllık kardeşliğimizi boğmaya gayret eden batılın piyonlarına tek yürek, tek bilek, tek beden hâlinde karşı çıkacağız. Bir milletin ruhu zapt olunmadıkça, mukavemeti kırılmadıkça o millete hâkim olmak, esaret altına almak, takdir edeceğiniz gibi, mümkün değildir. Türk milleti, tarih boyunca bağımsızlığının bedelini nice feragat ve muhteşem mücadelelerle ödemiştir. Üstte gök delinmedikçe, altta yer yarılmadıkça ilimizi ve töremizi bozmaya elbette kimsenin gücü yetmeyecektir; Türkiye yaşayacak, bayrak inmeyecek, ezan susmayacaktır. Terörün panzehri, birlik ve dayanışma ruhunun canlı tutulmasıdır. Biz bu ruha sahip olduktan sonra, isterse yedi düvel zincirlerinden boşanmış hâlde geri gelsin, nafi edilsin. Cepheleşmelere dur demeli, birlikte ve kardeşçe yaşamayı tercih etmeliyiz; Türkiye’nin iç ve dış sorunlarına karşı ortak, aşılmaz, yıkılmaz ve sağlam millî bir set inşa etmeliyiz. Milletimizin ihtiyaç ve talepleri neyse ortak akıl ve uzlaşmayla cevaplamak durumundayız. Türkiye’nin ve Türk milletinin çıkarları, huzuru ve mutluluğu her türlü hesabın üstündedir. Türkiye, her türlü siyasi dürtü ve ideolojik angajmandan önemlidir. Büyük Önder Atatürk’ün dediği gibi, mevzubahis vatansa gerisi teferruattır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin beka mücadelesi verdiği bugünlerde, ülke yönetiminin yasalara ve Anayasa'ya uygun olmaması, geleceğimiz açısından çok mahzurlu, çok tehlikelidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, hükûmet sistemi üzerindeki tartışmaların son bulmasını, fiilî durumun sonlandırılarak devlet ve toplum hayatını tesiri altına alan hukuksuzluğun ortadan kaldırılmasını istiyoruz; milletimizin ağrıyan başına şifa olalım istiyoruz ve yaklaşan tehlikeleri hissedip şimdiden öngörüyoruz. 15 Temmuzdan sonra bambaşka bir Türkiye vardır. Ağa girdikten sonra akli başına gelen balık gibi olmayalım, iş işten geçtikten sonra ah vah etmeyelim. Nitekim, bugünden Türkiye'nin önünü açalım.

Bizim Anayasa'ya bakışımızda herhangi bir değişiklik yoktur, dün ne söylemişsek bugün de aynı çizgideyiz. Anayasa'nın ilk 4 maddesinin değişmemesi, değiştirilmesinin teklif dahi edilmemesi hususundaki ısrarımızı kayıtsız şartsız muhafaza ediyoruz. Millî hassasiyetlerimiz Anayasa değişikliği teklifinde tartışma konusu değildir ve Anayasa'da aynen durmaktadır. Dolayısıyla, bu Anayasa Türk Anayasası'dır. Devletimiz Türkiye Cumhuriyeti'dir ve kurucu önderi Atatürk'tür. Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Millî marşı İstiklal Marşı'dır. Başkenti Ankara'dır. Bu hükümler değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez. Ama bunların yakın zamana kadar değiştirilmek istendiğini ve bu amaçla Gazi Meclise öneriler bile sunulduğunu milletimiz biliyor.

“Türk'üm” demenin ve Türk Bayrağı taşımanın neredeyse suç hâline geldiğini, Türklüğün sadece Anayasa'dan değil, mevzuattan, tabelalardan ve dağlardan kazanmak istendiğini milletimiz görmüştür. Milletimiz çözüm denilen ihanet sürecini devam ettirmek isteyenleri, ülkemizin bölünmesine yol açacak özerklik sözünü verenleri, PKK'nın uzantısı YPG'ye terör örgütü diyemeyenleri de unutmamış ve unutmayacaktır. “Çözüm projesi AKP'nindi.” diyenler olabilir, elbette haklılar ama bu proje şimdi gündemde yoktur ve bu Anayasa değişikliğinde millî ve üniter devlet yapımız ve millî kimliğimiz tartışma konusu değildir. Yapılan düzenlemede yürütme çift başlılıktan kurtarılmakta, Cumhurbaşkanının yetki ve sorumluluklarında bir denge kurulmakta, Cumhurbaşkanına sorumluluk yüklenmektedir; rejim tartışmalarını gerektiren bir durum yoktur, sadece fiilî durumun ortadan kaldırılması söz konusudur.

Milliyetçi Hareket Partisinin bütün maksadı bu sıkıntılı ve zor süreçte hukuku işletmek, çözüm üretmek ve neticede ülkeyi rahatlatmaktır. Bugün milletimiz Milliyetçi Hareket Partisinin samimiyetini ve haklılığını kabul etmekte, takdir etmekte ve büyük bir güven duymaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi, doğru bildiği yolda kararlı ve emin adımlarla yürümeye devam edecektir. Biz milletimizin yanında, Hakk'ın yolundayız. Milliyetçi Hareket Partisi, kırk yedi yıllık bir siyasi kurum olarak Türk siyasi hayatında şerefli yeri olan bir partidir. Milliyetçi Hareket, içinde Türk milletinin olmadığı hiçbir hedefi asla kabul etmez “Önce ülkem ve milletim, sonra partim.” ilkesinden hareket eder. Milliyetçi Hareket Partisi doğruyu nerede buluyorsa orada olur.

Teşekkür ediyor, maddenin hayırlara vesile olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Şimdi gruplar adına söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'dadır.

Buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişiklik teklifinin 1'inci maddesini görüşüyoruz, mevcut Anayasa'nın 9'uncu maddesinde değişiklik yapıyor. 9'uncu madde diyor ki: “Yargı yetkisi,

Türk Milleti adına bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır.” Değişiklik “Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemeler tarafından kullanılır.” diyor. İfade güzel, ifadeye söyleyecek hiçbir şey yok ama yazarların ya eli sürçmüş ya dili sürçmüş. Yazarların ya eli sürçmüş ya dili sürçmüş çünkü 18 maddelik bu teklifin burada yazan 1’inci maddesi dışında hiçbir yerde bırakın eklediğiniz “ve tarafsız” kısmını, mevcut Anayasa’daki “Yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.” ifadesini bile nakzeden, ortadan kaldıran bir düzenleme.

Değerli arkadaşlar, ya bunu yazan arkadaşlar bilmiyorlar ne yazdıklarını ya bizimle alay etmek istiyorlar ya da milletle alay etmek istiyorlar. Bakın, “yargı yetkisinin bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılması”nı yazmak yetmiyor, aynı zamanda... (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Hoş geldiniz Sayın Başbakan, hoş geldiniz. İyi oldu Sayın Başbakanın da geldiği çünkü nasıl bir yargı sisteminin yaratılacağını en azından doğrudan duyma imkânı olacak. Teşekkür ediyorum kendisine Genel Kurulu teşrif ettiği için.

Değerli arkadaşlar, bu 18 maddelik teklife baktığımızda, bırakın mevcut hâliyle bağımsız yargı organlarını, bundan sonraki düzende yargı yetkisinin tamamen tek bir kişinin iradesine ve insafına teslim edilmiş bir yapıyla karşı karşıyayız.

Bakın, “yargı yetkisi” deyince aklımıza ne geliyor? Vatandaşlar, ilk ne gelir yargı deyince? Mahkemeler gelir değil mi, mahkemeler? Mahkemeleri kim kurar? Mahkemeleri Türkiye’de kuran, hâkimleri tayin eden, hâkimleri yükselten, görevden alan bir üst kurul var, bütün yargı teşkilatını düzenleyen bir üst kurul, onun adı bugün “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu”, sizin getirdiğiniz sistemde “Hâkimler ve Savcılar Kurulu.” “Yüksek” lafını da çıkardınız. Aslında doğru yapmışsınız, kendi içinde tutarlı çünkü yüksek hiçbir yanını bırakmamışsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Yüksek hiçbir yanı olmadığı için adında da kalmasın demişsiniz.

Şimdi, getirdiğiniz bu Hâkimler ve Savcılar Kurulu 13 üyeden oluşuyor. Bu 13 üyenin 6’sını Cumhurbaşkanı belirliyor, 6’sını. Nasıl? 4’ünü üye olarak seçiyor, 1 Adalet Bakanı, 1 Adalet Bakanı Müsteşarı; 6. Zaten bakan ve müsteşar da Cumhurbaşkanının kabinesinden tayin edeceği isim. 6’sı gitti, geriye kaldı 7; 7’sini Türkiye Büyük Millet Meclisi seçecek. Nasıl? Birinci turda üçte 2, ikinci turda beşte 3, üçüncü turda en çok oy alan 2 aday arasından kura. Yani, şimdi, 316 milletvekili AKP Grubunda son oyu ikiye bölüp 158 bir adaya, 158 bir adaya oyları bloke ederseniz -kuraya girecek 2 kişiyi de çıkarın- kalan 7 kişiyi de bir siyasi parti grubu belirleyebilir. Düşünebiliyor musunuz, hangi siyasi parti grubu, kurduğunuz sisteme göre, partili Cumhurbaşkanının kontrol ettiği grubun hâkim olacağı Meclis seçecek?

Sayın milletvekilleri, kimsenin aklıyla alay etmeye gerek yok. Bu, şu demektir: Yargının başındaki, mahkemelerin tepesindeki Kurulu, tek bir kişiye belirleme yetkisinin verilmesi demektir. O Hâkimler ve Savcılar Kurulu mahkemeleri belirleyecek, Yargıtaya üye seçecek, Danıştayın dörtte 3’ünü seçecek, bütün yüksek yargıyı ve ilk derece yargısını belirleyecek ve siz ondan sonra diyacaksınız ki: “Yargı bağımsız ve tarafsız.” Yok böyle bir tablo.

Yetmedi, getirilen bu düzenlemede bağımsız yargı sadece HSYK’da ortadan kaldırılmıyor, başka bir şey daha var: Anayasa Mahkemesinin yapısıyla ilgili bir esaslı değişiklik yok, doğru, seçim sistemi değişmiyor ama Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinin 12’sini Cumhurbaşkanı seçiyor, 3’ünü de Meclis çoğunluğu seçiyor. Hangi Meclis çoğunluğu? Partili Cumhurbaşkanının genel başkan ve grup başkanı olarak Mecliste hâkim olduğu Meclis çoğunluğu seçiyor, bir kişi Anayasa Mahkemesinin tamamını kontrol ediyor. Ne oldu yüksek yargı? O Anayasa Mahkemesi, Cumhurbaşkanlığı kararnamesini denetleyecek, Mecliste yasaları denetleyecek; suç işlediği iddia edilen Cumhurbaşkanını Yüce Divan sıfatıyla yargılayacak, bakanları Yüce Divan sıfatıyla yargılayacak. Yani, bu getirdiğiniz sistem bir kişiye suç işlediği zaman kendi hâkimini tayin etme yetkisi veren bir sistem. (CHP sıralarından alkışlar)

Milletimize sesleniyorum: Nerede bu bolluk? Nerede bu bolluk? Nerede bu bolluk? Hangi sistemde var?

Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii, şunu göz ardı etmeyelim: Burada, hani, 2010 yılı referandumunda denilmişti ya “Burada bir yeni yargı sistemi kuruyoruz.” diye. Ondan sonra FETÖ’nün yargıda nasıl yapılandığını gördük, ondan sonra da bunu yapanlar nedamet getirdiler ve nedamet getirmekle kalmadılar, en son ne dediler? Sayın Cumhurbaşkanı çıktı dedi ki: “Allah da, millet de bizi affetsin.” Yani, böyle baktığımız zaman, bir safiyane ya da basiretsiz bir tutumun sonucu gibi görülüyor ama aslında öyle değil, 2010 referandumu ve ondan sonra Fetullahçı çeteye yargının teslim edilmesinin arkasında yatan bir basiretsizlik ya da bir saflık değil; tam tersine, ihtiras, ihtiras. AKP anlayışının bugüne kadar teslim olduğu, kendisini ve memleketi de kurban ettiği, ihtiras. Hangi ihtiras o? “Yargıyı ben belirleyeceğim.” ihtirası, “Benim yargım olsun.” ihtirası. Bu ihtiras ne yazık ki bugün bu metne de yansımış, aynı ihtirasla “Yargıyı ben belirleyeceğim.” diyorsunuz. Dün, o ihtirasın bedelini bu salonda tepemizde Fetullahçı çetenin bombalarına karşı direnerek ödedik ve kazandık. Yarın, bir daha bu millete bedel ödetecek bu öneriyi çekin, getirmeyin, kurtulun bu ihtirasınızdan, kurtulun bu ihtirasınızdan. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, sistem partili Cumhurbaşkanı üzerine kurulmuş. Yani, bir siyasi partinin genel başkanı, biraz önce söylediğim bütün yüksek yargıyı tayin edecek. Bir siyasi partinin genel başkanı, elindeki bu mekanizma vasıtasıyla illerde, ilçelerde asliye hukuk mahkemelerini, asliye ceza mahkemelerini, sulh ceza hâkimlerini tutuklayan, tahliye eden hâkimleri, savcılarını belirleyecek; bu nasıl bir hırstır?

Buradan hayır çıkmaz, buradan kimseye hayır çıkmaz; buradan şer çıkar milletin geleceği için. Bugün şöyle zannetmeyin: Mahkeme kadıya mülk değil, hiçbir makam ve mevki kalıcı değil. Bugün bu makamlar sizde olabilir ama yarın bir başkasının elinde olur ve bakın, şöyle düşünün: Benim oy vermediğim ya da zerre kadar gönül bağım olmayan bir siyasi partinin genel başkanı hâkimleri, savcılarını, mahkemeleri, Anayasa Mahkemesini belirleyecek; böyle bir ülkede yaşamak ister misiniz? Böyle bir ülkede yaşamak isteyen, makul, sağduyulu bir vatandaşımız olabilir mi?

Değerli arkadaşlar, ben soruyorum: Cumhurbaşkanı partili olacak, vali ile iktidar partisi il başkanının ilişkisi nasıl olacak? Kaymakam ile iktidar partisi ilçe başkanının ilişkisi nasıl olacak? Bakın, bunun için, Sayın Adalet Bakanı dünkü konuşmasında çıktı, “Atatürk dönemine dönüyoruz.” dedi; Atatürk’ün ayağının tozunu öpün, Atatürk’ün ayağının tozunu öpün. (CHP sıralarından alkışlar) Atatürk, bu memleketi bir felaketin eşiğinden aldı -tek parti bir zaruretti, bir keyfiyet değildi- ve mecburen demokrasiye yöneltti, siz şimdi demokrasiden mutlakiyete gitmenin çaresini arıyorsunuz. Kurtulun bu ihtirastan, kurtulun ve bu ülkede demokrasiyi kurban etmeyin.

Teşekkür ederim, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tezcan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizi dinliyorum Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın hatip, eleştirinin de ötesine geçerek, hazırlanan Anayasa teklifinin ihtiraslara kurban edildiğini, bizim bunu bir ihtirasla hazırladığımızı, ihtiraslarımıza yenildiğimizi iddia etmiştir, bu açık bir sataşmadır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

Sataşmadan dolayı size iki dakika süre vereceğim ama lütfen, yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de teklif sahibi bir milletvekiliyim, bu Anayasa teklifinde imzam var. Bu, ihtirasla değil, Türkiye'nin meselelerini çözecek, Türkiye'nin sorunlarını çözecek, akılla, ilimle hazırlanmış bir anayasa teklifidir. Burada hırs, ihtiras gibi bir mantık ben göremiyorum.

Değerli milletvekilleri, bir ikincisi şu: Getirilen sistemde Cumhurbaşkanını halk seçiyor; halk, reyleriyle Cumhurbaşkanını seçiyor; halk, aynı şekilde milletvekillerini seçiyor fakat halkın seçmiş olduğu Cumhurbaşkanının ve halkın seçmiş olduğu milletvekillerinin yüksek yargı mensuplarını belirlemesi bir ihtiras meselesi oluyor. Arkamızda ne yazıyor? “Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.” yazıyor. Peki, seçilecek olan Cumhurbaşkanı ve seçilecek olan milletvekilleri meşruiyetlerini nereden alacaklar? Milletten alacaklar. Millete dayanan bir meşruiyet var ortada. Millet, yetkilendirdiği Cumhurbaşkanı ve yetkilendirdiği milletvekilleri eliyle bu yetkisini kullanmış olacak.

Değerli milletvekilleri, bir ikincisi, burada şu soru soruluyor: Cumhurbaşkanı partili olunca il başkanı ile valinin ilişkisi nasıl olacak? Değerli milletvekilleri, şu an Sayın Başbakan var mı? Var. Sayın Başbakan aynı zamanda AK PARTİ'nin Genel Başkanı mı? Genel Başkanı. AK PARTİ'nin il başkanları var mı? Var. E, valiler de var. Şu an nasıl bir ilişki var? Bir aksaklık var mı? Yok. Sistemde bir bozukluk çıkıyor mu? İlişkilerinde çıkmıyor. Yarın bu sistem geçtikten sonra Cumhurbaşkanının hem devleti temsil etme yetkisi oluşacak hem de aynı zamanda bir partili olacak, partiyle bir ilişki olacak, şu an bunların arasındaki ilişki nasılsa bundan sonra da öyle olacak. Burada sanki bilinmeyen bir yola gidiyoruz gibi algı oluşturmak doğru değildir diyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Aklımızla alay etmeyin, aklımızla alay etmeyin!

MEHMET MUŞ (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Muş.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tezcan...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın hatip, grup başkan vekili, benim, Cumhurbaşkanını halk seçiyor, halkın seçtiği Cumhurbaşkanının yüksek yargı üyelerini seçmesini “ihtiras” diye tarif ettiğimi söyledi, sözlerimi farklı anlattı, benim söylediğim söz daha farklıdır. Açıklama için, sataşma nedeniyle söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, burada bir sataşma yok.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Benim söylemediğim sözü...

BAŞKAN – Bakın, bir saniye...

Hayır, “Hırs var, ihtiras var.” dediniz...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Evet, dedim...

BAŞKAN – O da “Hırs yok, ihtiras yok.” dedi ve kendi penceresinden teklifi sunmaya, anlatmaya çalıştı.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, hayır, aynen şunu söyledi.

BAŞKAN – Bakın, zorlamayalım, biz gerçekten bunu uygulamaya...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Olsa ben hiçbir şekilde...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, söylediği şey aynen şudur sayın hatibin.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, bakın, gerçekten sataşmayı gerektirecek hiçbir husus yok.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, yeni bir sataşmaya mahal vermeyeceğim, sadece... Benim söylemediğim sözü söylediğimi iddia ediyor.

BAŞKAN – Hayır, “Hırs var.” dediniz, o da “Yok.” dedi, başka bir şey değil.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Ben “ihtiras” dedim...

BAŞKAN – Bakın, burada polemik yapmayalım, lütfen.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, bakın tutanağı getirtin, aynen söylediği söz şudur.

BAŞKAN – Tamam, oturun, tutanağı getirmeceğim.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Halkın seçtiği Cumhurbaşkanının yüksek yargı üyesini seçmesini ihtiras diye gördüğümü söyledi.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, tutanağı getirmeceğim, eğer varsa sataşmadan dolayı o zaman size söz vereceğim.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Tutanakları getirin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen şimdi buyurun, oturun.

Tutanağı getirin arkadaşlar, istiyorum.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şu anda gruplar adına son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’e aittir.

Buyurun Sayın Gül. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, gazi şehrimizde, Gaziantep'imizde, bugün Emniyetimize yönelik bir saldırı sonrası yaralanan Emniyet mensubu polis kardeşimize Allah'tan şifa diliyorum. Az önce ameliyattan çıktı, durumu çok şükür iyi. Bu vesileyle tüm Emniyet camiasına ve gazi şehrimize, milletimize geçmiş olsun diyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde konuşmuş olduğumuz 1982 Anayasası darbe ürünü, vesayete açık, millete kapalı bir anayasadır. Sadece bugünlerde değil, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren tartışılan ve 18 defa değişikliğe maruz kalmasına rağmen hâlâ meşruiyeti, hâlâ içeriği ve usulü tartışılan, gerek akademi çevrelerinde gerek siyaset çevrelerinde tartışılan bir metin ve özellikle bakıldığında bu 82 Anayasası'nda yürütme alanına ilişkin birçok değişiklik yapılmasına rağmen -en son 2007 yılında- hâlâ yürütmeye krizin oluşumunu ortadan kaldırma veyahut da yürütmedeki çift başlılık nedeniyle yürütmeye ilişkin sorunları içerisinde barındıran bir anayasa metnidir.

İşte, teklifimiz, egemenliğinde millet egemenliğinin hâkim olması. 1876'dan itibaren milletin, kıyısından, kenarından, köşesinden "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." düsturunu gerçekleştirmek için bir şekilde mücadele ettiği bir demokratik mücadelenin, hayatın, artık bizzat ve kâmil anlamda egemen olduğu bir anayasa değişikliğini öngörüyoruz.

Değerli arkadaşlar, 1982 Anayasası, aslında Cumhurbaşkanlığı makamını siyasetin karşısında bir vesayet alanı olarak, bir güç olarak inşa etmiş ve alabildiğince geniş yetkilerle donatmış. Peki, bu geniş yetkiler varken, bu geniş yetkiler olmasına rağmen Cumhurbaşkanının siyasi sorumluluğu, cezai sorumluluğu ve hukuki sorumluluğu da düzenlenmemiştir. Yani cezai sorumluluk yok, hukuki sorumluluk yok ve siyasetin bir anlamda uzak olduğu, siyasetten izole edildiği, vesayetin merkezi anlamında bir makam olarak inşa edilmiştir. Bunu 28 Şubat sürecinde 283 imzayla, dönemin Başbakanı merhum Necmettin Erbakan'ın yine Tansu Çiller Hanımefendi'yle beraber "Biz hükûmet kuracağız." diye imza vermesine rağmen Cumhurbaşkanlığı makamının, o iradenin karşısında, Parlamento iradesinin karşısında farklı bir iradeyle çıkması bir tarihî kayıt olarak karşımızdadır. Yine 45 milletvekilinin 28 Şubat sürecinde sopayla, tehditle bir başka parti kurdurularak hükûmeti devirmeye yönelik yapılan bir mücadelede bir aktör olarak oynadığı bir Cumhurbaşkanlığı makamı inşa edilmiştir. Yine bunun son örneğini 2007 yılında gördük değerli arkadaşlar. Bugün parlamenter sistem güzellemesi yapanlar, o gün Cumhurbaşkanını Parlamento seçerken sadece bir arkadaşını buraya temsilci olarak yoklama talebi için gönderip milletvekillerini kulislere tıkan anlayıştır. Hiçbir milletvekilini bu Parlamente'ye, Cumhurbaşkanını seçerken buraya getirmemişlerdir ve o gün aslında, bugün de söylenen, arzu edilen Parlamente'nin güçlü olması, güçlendirilmesinden ziyade, Parlamento eğer kendi isteklerinin dışında farklı bir irade ortaya koyuyorsa o zaman son kale diye görülen Cumhurbaşkanlığı, milletin istediğinin birisi gelecek diye bir mücadele alanı olarak karşımıza çıkmış. Yine, bugün Parlamente'yi koruyoruz diye, Meclisi itibarsızlaştırıyorsunuz diye eleştirenlerin, 367 garabetinin mucidi olarak Anayasa Mahkemesi önüne nasıl koştukları -bütün Türkiye ve siyasi tarih karşımızda- tarih kayıtlarında durmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu tarihî evrenin sonucunda 2007 yılında referandumla beraber milletimiz, Parlamente'ye, "Siz mademki seçmiyorsunuz, engelliyorsunuz, Cumhurbaşkanını ben seçeceğim." diyerek burada 2007 yılında bir irade ortaya koymuştur. Esasen şu anda getirilen değişiklik teklifi, Anayasa değişikliği teklifi 2007 referandumunun bir devamıdır. O zaman yürütmedeki bir sorun ortadan kaldırıldı yani yürütmenin başının halk tarafından seçilmesine karar verildi. Ama bir sorun alanı yine durmaktadır. Yürütmedeki çift başlılık meselesini, işte bu Anayasa değişikliğiyle yine milletimizin önüne getirme iradesi vardır.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Cumhurbaşkanı ve Başbakan arasında yaşanan gerilimler Türk siyasi tarihinde sayısız örneklerle doludur. İster sağ ister sol, aynı görüşte bile olsa Başbakan ve Cumhurbaşkanları arasında birtakım uyumsuzlukların yaşandığı, Sezer-Ecevit döneminde, Özal-Demirel örneğinde... Bu örnekler artırılabilir. Şu anda sistemin işliyor olması, AK PARTİ'nin kurucu Genel Başkanının Cumhurbaşkanı olması, AK PARTİ Genel Başkanının Başbakan olması... Ama,

bizim getirdiğimiz öneri, kişilerden bağımsız olarak sistemin kendi içerisinde kontrol ve dengesini sağlaması, kişilerden azade olarak sistemin Türkiye’de bir yürütme krizi oluşturmamasına yönelik çok tarihi bir Anayasa değişikliğiyle bugün çok değerli milletvekillerimizin huzurunda ve milletimizin, inşallah, iradesine sunulacaktır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’deki bu hükümet krizleri, esasen, Türkiye’nin bekasına, milletimizin birliğine ve beraberliğine kasteden birtakım süreçlerin de tetikçisi olmuştur. Burada aslanan, Türkiye’de yaklaşık on dört aylık hükümet ömürlerinin olduğu, ara rejim hükümetleri, azınlık hükümetlerinin yaşandığı hükümet krizlerinin tamamıyla ortadan kaldırılmasına yönelik bir öneri vardır. Bu önerimiz kuvvetler ayrılığını esas almaktadır. Halk iradesine dayanmaktadır. Seçim günü milletimiz hem Parlamentoyu seçecektir hem de akşam yürütme organını seçmiş olacaktır. “Hükümet kuruldu mu? Benim partim acaba hükümet olacak mı, olmayacak mı?” anlamında bir irade yerine, bir beklenti yerine, aynı gün hem Meclisi teşekkül ettirecek hem de yürütmeyi teşekkül ettirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yasama çok güçlü bir hâle gelecektir. Değerli arkadaşlar, 1995’ten bugüne kadar yapılan yasama faaliyetlerinin yüzde 90’ının kanun tasarısı olarak geldiği yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkmıştır. Yani, burada, aslında, 276 anlamında, bir yürütme gücüne eğer kavuşursa milletvekillerinin yasama anlamında bir etkinliği, bir yasama faaliyeti yapmasına da imkân yoktur. İşte, geçtiğimiz hafta gensoru verildi. Bir yürütmenin güdümünde... Yürütmenin bir şekilde daha etkin olduğu bir sistem var. Bu, sadece Türkiye’ye özgü bir sistem ya da durum değil, parlamenter sistemin olduğu her yerde buna benzer öneriler, buna benzer durumlar vardır.

Değerli arkadaşlar, krizleri önleyen bir sistem öngörüyoruz, hukuk devletini güçlendiren bir sistem öngörüyoruz. Bakınız, 1’inci madde, yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını öngören bir düzenlemedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin de ifadesini buraya... Ki CHP’yle, MHP’yle beraber yapmış olduğumuz çalışmada da mutabık kaldığımız maddelerden birisiydi, bu anlamda hukuk devletini güçlendirecek bir öneri değerli Genel Kurulun huzuruna sunulmaktadır.

Değerli arkadaşlar, sistemin doğası, Cumhurbaşkanlığı sisteminin doğası bölünmeyi değil birleşmeyi, bütünleşmeyi gerekli kılmaktadır çünkü yüzde 50+1’e ihtiyaç duyulan bir seçim sisteminde, seçim ortamında tek adamlık olmaz, kutuplaşma olmaz; uzlaşma olur, birleşme olur. Kaldı ki Anayasa değişiklik teklifimiz de, altı ay içerisinde, uyum yasalarıyla, Siyasi Partiler Kanunu, seçim kanunlarıyla, Meclis İçtüzüğü’yle de daha demokratik bir hâle gelmiş olacaktır.

Vaktim sona ermek üzere...

Değerli arkadaşlar, az önce CHP temsilcisi arkadaşımız da ifade ettiler, “Siz kendinize göre bir yargı oluşturuyorsunuz, bu makamlar geçici, yarın başkasının olur.” şeklinde.

Değerli arkadaşlar, bizim teklifimizde yargı üst kurulunu, idari kurulu oluşturan üyeleri iki seçilmiş irade seçecektir; hem Meclis –ilk defa Meclise bu yetki veriliyor- hem de seçilmiş Cumhurbaşkanı. Bizim milletimizin iradesinden korktuğumuz yok. Milletimiz kimi seçerse seçsin biz İstiklal Marşı’nın dalgalandığı bu cennet vatanımızda şerefle yaşarız. Bu konuda bizim... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süre tamamlandı Sayın Gül.

Teşekkür ediyorum.

ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum, sağ olun, hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tezcan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın hatip daha önce bizim birlikte çalıştığımız, birlikte yürüttüğümüz bir mesaiye atfen “Bu, Cumhuriyet Halk Partisinin de kabul ettiği bir metindi.” diye benim de içinde bulunduğum üçlü çalışmadan bahsetti ama içeriğini çok farklı tarif etti. O nedenle...

BAŞKAN – Buyurun, sataşmadan dolayı iki dakika süre vereceğim. Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun Sayın Tezcan.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Sayın Abdulhamit Gül arkadaşımızı yakından tanırım, beraber önemli de bir çalışma yaptık -mini Anayasa paketi, yargı ekseninde diye- Sayın Mehmet Parsak, Sayın Abdulhamit Gül ve ben. Evet, o çalışmada -hatta daha ötesini söyleyeyim- bu öneriyi “Yargı, bağımsız ve tarafsız olmalıdır.” önerisini getiren benim, doğrudur. 24'üncü Dönem Anayasa Uzlaşma Komisyonunda da 4 partinin mutabakatla uzlaştığı maddelerden birisidir bu ama başka bir şey var, orada böyle bir 18 maddelik teklife ilişkin hiçbir kurgu yok. Yani biz onu getirirken “Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunu ve yargının diğer üst yargı kuruluşlarını, yüksek yargı organlarını gerçekten bağımsız ve tarafsız yapacak kurumsal adımları atalım; onun da başlangıcı olsun, dibacesi olsun, ilk adımı olsun.” demiştik. Ama görüyoruz ki sadece o bölümü alıp, mesela bizim HSYK'yla ilgili ve diğer, yargı bağımsızlığına ilişkin önerilerimizin tamamını reddetmişler, kulak arkası etmişler ve yargıyı bağımlı hâle getirecek ne varsa almışlar. Kabul ettiğimiz, hayırlı olan ne varsa, onun yerine, o gün kabul etmeyip reddettiğimiz her şeyi buraya getirmişler. O yüzden, bunun bizim anlaştığımız 7 maddeyle hiçbir ilgisi yoktur, bütün millet bilsin; o görüşmelerdeki mantıkla, anlayışla, bizim olaya yaklaşımımızla hiçbir ilgisi yoktur.

Bir başka önemli nokta da burada daha önceki hatibin söylediği, “İl, ilçe başkanlarıyla ilişki ne olacak?” diye... Bakın, bu teklif, parti genel başkanı olan Cumhurbaşkanı'nı tayin ederseniz millet ile Cumhurbaşkanı arasındaki gönül bağı koparır, gönül bağı; bizim söylemek istediğimiz şey bu. (CHP sıralarından alkışlar) Millet ile Cumhurbaşkanı arasına girmeyin, gönül bağı koparmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gül...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Gül, Sayın Tezcan ne dedi?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – “18 madde bizim kurgumuzla alakalı değil.” dedi, o konuyla ilgili...

BAŞKAN – Sataşma yoksa ben 60'a göre yerinizden söz vereyim.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sayın Tezcan HSYK'yla ilgili “‘Yüksek’ ibaresi kalktı.” dedi, alçağı yok ki yüksek dursun, o yüzden kaldırmamız anlamlıydı; 159’da konuşacağız.

Diyor ki: “İkiye ayırıp, 316’yı 158-158 bölüp bir partiden 2 kişi seçilir.” Emin olun, bu bizim aklımıza hiç gelmedi.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Ben söyledim, toplantıda söyledim.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – CHP’yi, Sayın Tezcan’ı tebrik ediyorum. Yani böyle bir konu... O zaman HDP ile CHP sürekli kan kardeşi gibi berabersiniz, ikiniz bir araya gelip siz de bir aday belirleyebilirsiniz. Böyle bir şey çok etik değil, ben bunu Sayın Tezcan’a da yakıştırmam.

Burada, biz, CHP ve MHP’yle beraber yapmış olduğumuz çalışmada sayısal nisap konusunda anlaşılmadı ve orada kaldı. Oradaki yaklaşım da -MHP’yle anlaşıyorsanız yani- beşte 3 konusunda “Beşte 3’te değil de üçte 2’de kalsın.” şeklindeydi ama MHP’yle bir uzlaşma sağlandı. Bunu HSYK maddesinde konuşacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Başkanım, ben de buradan bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, bir dakika size de açıyorum mikrofonu ama nihayete erdirelim inşallah tartışmayı.

38.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben sadece şunu söyleyeceğim: Sayın Abdulhamit Gül “Bizim de aklımıza gelmedi, nasıl geldi akıllarına?” dedi. Ben bir şeyi hatırlatacağım kendisine. Biz “Üçte 2’yle kalsın.” dediğimizde, Milliyetçi Hareket Partisinden olan arkadaş “İkinci turda beşte 3 olabilir.” demiş idi. En son “Kuraya kalsın.” diye konuştuk. En sonunda Abdulhamit Bey’in teklifidir o toplantıda, demişti ki: “Hiç olmazsa ilk 2 kişi kuraya kalsın.” Ben aynen bu sözlerle anlattım, “Bakın, siz ikiye bölüyorsunuz –orada anlattım, unuttu demek ki- ona göre paylaştırır ve ilk ikiye sıralarsınız.” dedim, kendisine söyledim; Sayın Parsak da tanığıdır bu işin. Ya unuttu ya da aklına geldi de unutmak işine geldi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tezcan.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Gül, bu işi nihayete erdirelim.

Teşekkür ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, size de 60’a göre bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

39.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir 'in, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül 'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – CHP'yle kan kardeşliğinden söz edildi. Bizim benzer bir muhalefet anlayışımız yok. Bugüne kadar yapılan birçok oylamada -ki bunları birçok kez saydık- Suriye tezkeresi olsun dokunulmazlıkların kaldırılmasına “evet” demek olsun, askere dokunulmazlık getirilmesine “evet” demek olsun Mavi Marmara olsun, bunlarda aynı muhalefet anlayışına sahip değiliz. Ayrıca, Anayasa görüşmelerinde biz hiçbir zaman bulunmadık, bulunmamız istenmedi. Önce 3 parti olarak görüşmeler yapılıyordu ki zaten meşruiyet oradan yok olmaya başlamıştı.

Bunu ifade etmek istedim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına son söz, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'ye aittir.

Buyurun Sayın Köse, süreniz beş dakikadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

1982 Anayasası'nın 9'uncu maddesinde “Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.” denilmekte olup değişiklik teklifimizle “bağımsız” ibaresinin yanına “tarafsız” ibaresi eklenmekte, böylece yargı bağımsızlığının tarafsızlığı da içerdiği vurgulanmaktadır. Yargı elbette hem bağımsız olmalıdır hem de tarafsız olmalıdır. Mahkemelerin bağımsızlığı esastır ama mahkemeler aynı zamanda tarafsız da olmalıdır.

Cumhurbaşkanlığı sistemi gündeme geldiği günden bu yana cumhurbaşkanlığı sistemine karşı olan muhalefetçe bir rejim değişikliği yapıldığı yönünde iddialar ortaya atılmış ve kamuoyu maalesef yanlış yönlendirilmiştir. Bugün, bu anayasa değişikliğiyle yaptığımız bir rejim değişikliği değildir, bir sistem değişikliğidir, hükûmet sistemi değişikliğidir. Esasen, bu mesele bugünün meselesi de değildir. 1961 Anayasası'ndan sonra Türkiye'de parlamenter sistem ve başkanlık sistemi hep tartışlagelmıştır. 1969'da Millî Nizam Partisinin programında başkanlık sistemi vardır, 1973'te Millî Selamet Partisinin seçim beyannamesinde başkanlık sisteminin getirileceği öngörülmektedir. Sonrasında, rahmetli Alparslan Türkeş, tabiri caizse, başkanlığın kitabını yazmıştır ve “Temel Görüşler” isimli kitabında “Milliyetçi hareket tek başkan, tek Meclis sistemini savunur. Çağımız kuvvetli, adil ve hızlı icra çağıdır. Kuvvetli ve hızlı icra, icra gücünün tek elde toplanmasıyla mümkündür. Bunun için tarih ve töremize uygun olarak başkanlık sistemini savunuyoruz.” demiştir.

Rahmetli Turgut Özal'ın gönlünde de Türkiye için başkanlık sistemi yatmaktaydı. Özal'a göre parlamenter sistem tıkanmıştı ve işlemiyordu. Türkiye'de büyük bir siyasi bölünme ve parçalanmışlık vardı. Bu durum uzunca bir süre koalisyonları zorunlu kılacaktı. Bu da siyasi sistemin zaaflar içerisinde kıvrınması demekti. Siyasi bölünmüşlük ve istikrarsızlık ancak başkanlık sistemiyle aşılabildi.

1997'ye geliyoruz, rahmetli Süleyman Demirel parlamenter sistemin değiştirilmesi önerisini getirmiş ve şöyle demiştir: "65 milyonluk Türkiye daha iyi yönetilmelidir. Sorun sistem sorunudur. Dört yılda tam 6 hükümet onayladım. Bu durum bile başlı başına parlamenter sistemi tartışmalı hâle getirmiştir."

Evet, görüldüğü gibi, hayatları devlet ve siyaset olmuş, bakanlık yapmış, Başbakanlık yapmış, muhalefet liderliği yapmış, masanın hem o tarafında hem bu tarafında bulunmuş, devleti yönetmiş, Cumhurbaşkanlığı yapmış bu liderlerin ortak noktaları parlamenter sistemin işlemediği ve değiştirilmesi gerektiği noktasındadır.

Şimdi soruyorum: Hangisi rejimi değiştirmek istemiştir, rahmetli Alparslan Türkeş mi, Necmettin Erbakan mı, Turgut Özal mı, Süleyman Demirel mi? Hiçbirisi rejimi değiştirmek istememiştir. Bizim de yaptığımız bugün rejimi değiştirmek değildir.

Evet, bugün rejim değişmemektedir ama başkanlık sisteminden sonra artık, öyle, Başbakanları pijamalarıyla karşılayan medya patronları tarihe karışacaktır. Bugün rejim değişmemektedir ama başkanlık sistemiyle artık bir daha "367" diye bir garabet hortlamayacaktır. Bugün yaptığımız bir rejim değişikliği değildir ama Cumhurbaşkanlığı sistemiyle artık e-bildirgeler tarihe karışacaktır. Evet, bu bir rejim değişikliği değildir ama cumhurbaşkanlığı sistemiyle artık 27 Nisanlar, 12 Eylül, 27 Martlar, 15 Temmuzlar tarihe karışacaktır. "Bu bir rejim değişikliği." diyenler aynı zamanda "Bu sistemle birlikte diktatörlük getireceksiniz, seçtiğiniz cumhurbaşkanı diktatör olacak." diyorlar. Korkmayın, biz bir Almanya değiliz, biz bir İtalya değiliz, biz bir Suriye değiliz, Irak değiliz. Bu coğrafyadan, bu milletin bağrından tarih boyunca diktatör çıkmamıştır, çıkmaz; hele hele arkasında milletin hayır duası, yüreğinde Allah korkusu olan Recep Tayyip Erdoğan'dan asla ve kata diktatör olmaz.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Köse.

Sayın milletvekilleri, böylece 1'inci madde üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, on dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz. Bu sürenin beş dakikasını soruya, kalan beş dakikasını da cevaba ayıracağız. Sırayla söz veriyorum.

Sayın Akın...

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başbakan, on beş yıldır tek başınıza iktidardasınız. On beş yıldır çıkarmak isteyip de çıkaramadığınız bir kanun var mı? On beş yıldır almak isteyip de alamadığınız bir karar var mı? Bu getirdiğiniz Anayasa değişikliğiyle on beş senedir çözemediğiniz hangi sorunu çözeceksiniz? Var olan yetkilerinizle çözemediğiniz hangi sorunu çözeceksiniz? Lütfen bana yeni getirdiğiniz Anayasa önerisiyle elimizden aldığınız can ve mal güvenliğimizi yeniden nasıl sağlayacağınızı anlatır mısınız?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Bakan, Gazi Meclisi tarihe "Şehit Meclis." olarak geçirmek üzeresiniz. "Anayasa" adıyla Meclise getirdiğiniz metin Türkiye Büyük Millet Meclisini yani parlamenter düzeni yok etme, mecazen söyleyecek olursak, şehit etme belgesidir. Her kabul oyu kör topal da olsa nice acılar ve fedakârlıklarla ayakta tutmaya çalıştığımız demokratik düzene saplanan bir hançerdir. Sorum açık ve net: Neden bu değişikliği yapıyorsunuz? Anayasa değişikliği için niye çırpınıyorsunuz? Bugünkü Cumhurbaşkanı değil de başka biri olsaydı yine bu sistem için bunca çırpınma içerisinde olur muydunuz?

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasalar, toplumsal mutabakat belgeleridir. Tüm toplumun, bireylerin, hak, yetki ve sorumluluklarını belirleyen önemli, bağlayıcı, kalıcı sözleşmelerdir. Ancak, bugün ülke gündemine getirdiğiniz bu Anayasa değişikliği, toplumsal mutabakat bir yana toplumun ve halkın haberi olmadan, anayasa yapma ruhuna aykırı olarak halktan gizlenerek 2 siyasi partinin mutfağında hazırlanmış ve en ilginç, görüşmeleri dahi halktan gizlenen bir metindir.

Referandumla halkın görüşüne başvuracak yeterli sayıya ulaşmak için burada oylamalarda bütün hukuksuzluklar yapılmaktadır. Üzerine yemin ettiğiniz, uyacağınıza ve koruyacağınıza yemin ettiğiniz Anayasa'yı çiğneyerek anayasa yapmak ne kadar trajikomik. Ama daha trajikomiği, bu Anayasa'nın gerekçesinde yer alan ve karar verecek olan millî iradenin öğrenme hakkının engellenmesidir. Görüşmeler süresince, TBMM TV'den yayın yapılmasını önlemenin nedenini açıklar mısınız?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başbakan, terör, ülkemiz gündeminde ilk sıralarda yer almakta ve her gün şehitler gelmeye devam ederken, üreticiler düşük ürün fiyatlarından dolayı ipotekli kredi kullanan miktarını artırmış, tarlalar haraç mezat satılırken, süt sudan ucuzken, iş bulamayanların sayısı 6 milyonu bulmuşken, atanamayan birçok öğretmen, mühendis, hemşire ve birçok meslek grubu gencimiz varken, “Taşeron işçilere kadro vereceğiz.” kandırması yapıp bu sözde durulmamışken, esnaf vergi ve sigorta borçlarını ödeyemezken, dolar ve euro almış başını giderken; kısacası halkın gündeminde yoksulluk, işsizlik, terör ve borçlar varken rejimi bir kişiye göre uyarlamayı düşündüğünüz Anayasa değişiklik teklifini geri çekmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Arık...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanının aynı zamanda parti genel başkanı olacağı bir sistem, ülkemizi parti devletine, şahıs devletine dönüştürecektir. Şunu unutmayın ki ne Obama, ne Trump, ne de Putin parti genel başkanı değildir. Cumhurbaşkanının aynı zamanda parti genel başkanı olacağı bir sistem, olsa olsa Halep'i kan gölüne çeviren Esat rejiminin kötü bir kopyası olacaktır. Diktatör Esat'a, parlamenter sisteme geçmesi tavsiye edilirken Türkiye'yi parlamenter sistemden tek adam rejimine getirme çabasının mantığı nedir? Cumhurbaşkanının parti genel başkanı olduğu, milletvekillerini belirlediği, yüksek yargı üyelerini seçtiği ve seçtiği bir sistemde yargı bağımsızlığından bahsetmek mümkün müdür? Cumhurbaşkanının tarafsızlık yemini etmesi milletin aklıyla alay etmek değil midir? Hukukun üstünlüğü için, demokrasi için, cumhuriyet için, evdeki çocuklarımız için bu teklifi geri çekmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yedekci...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu Anayasa teklifiyle terörü mü engelleyeceksiniz, işsiz vatandaşlarımıza iş mi bulacaksınız ya da güzel memleketimin güzel insanlarından herhangi birinin bir derdine derman mı olacaksınız? Yapacağınız, sadece bir kişiye koltuk vermektir; bu sevdadan vazgeçin. Bizi dinlemiyorsunuz, size Fatih Sultan Mehmet Han'ın bir sözüyle seslenmek isterim: “Akıllı öldürürsen ahlak da ölür, akıl ve ahlak ölürse millet bölünür. Kadıyı satın aldığı gün adalet ölür, adaleti öldürdüğü gün devlet de ölür.” Devleti öldürmeyiniz, Meclise, parlamenter sisteme, demokrasiye sahip çıkınız ve daha sonra çocuklarınızın yüzüne bakamayacağınız cümleleri burada sarf etmeyiniz.

Tabii, vatandaşımızın endişesi olmasın, şehitlerimizin kanıyla kurduğumuz bu cumhuriyeti yıkmaya izin vermeyeceğiz. Buradayız, direniyoruz, direneceğiz!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soruları cevaplandırmak üzere sözü Komisyona ve Hükûmete bırakıyorum.

Hükûmet adına Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ cevaplandıracaktır.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifin gerekçeleri hem teklifin genel gerekçesinde hem de madde gerekçelerinde ayrı ayrı açıklandı, neden ihtiyaç duyulduğu çok net bir şekilde ifade edildi, çünkü konuşmalarda da bu ifade edildi. Ben kısaca şunu söylemek isterim, uzun uzun anlatmak için vaktim yok. Güçlü bir yasama, güçlü bir yasama denetimi, siyasi istikrar, güçlü bir iktidar, hızlı karar alma, kararları uygulama, millettten doğrudan yetki alan bir yasama ve millettten doğrudan yetki alan bir yürütme için bu teklif verilmiştir.

Bugünkü parlamenter sistem doğası gereği her zaman siyasi istikrar ve güçlü iktidar doğurmuyor, zaman zaman farklı sonuçlar da ortaya çıkartıyor çünkü sistemin doğal sonucu tek başına iktidar değil, halk isterse böyle oluyor ama yeni sistemde sistemin zorunlu ve doğal sonucu güçlü bir iktidar ve güçlü bir yasama ortaya koymaktadır, siyasi istikrarı tesis etmektedir.

Bir başka konu: Tabii, dün de ifade ettim yani “Bu kadar mesele varken Anayasa görüşmeleri veya Anayasa’da sistem değişikliği tartışması yapılır mı?” sorusu esasında bayat soru çünkü...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dünyada örneği var mı, dünyada?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...geçmişte -bakın- Kurtuluş Savaşı’nın olduğu yıllarda 1921 Anayasası yapıldı. Kurtuluş Savaşı bitti, cumhuriyetin daha yeni ilan edildiği dönemde 1924 Anayasası yapıldı. Hiç kimse o zaman kalkıp da “Şimdi bunun sırası mı? Önce şu savaşları halledelim, sonra anayasa yapalım.” demedi ve o sürece destek oldu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – OHAL var, savaş var, terör var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hiç kimse “Ülkenin başka sorunları var, önce bunları çözelim, sonra ona geçelim.” demedi. Parlamento, ülkenin bütün meselelerine vaziyet etme ve çözme hak ve yetkisine sahiptir. Türkiye’nin terörle mücadelesi, işsizlik, ekonomi, diğer konularla ilgilenen bakanlıkları, görevlileri, çalışanları vardır. Büyük bir devlet Türkiye, eş zamanlı pek çok sorunla etkin bir mücadele yapabilir, tabii bu arada Anayasa’sını da değiştirebilir, yeni anayasa da yapabilir, buna herhangi bir engel söz konusu değildir.

Halktan gizlenerek bir Anayasa değişikliği yapılması da söz konusu değildir. (CHP sıralarından gürültüler) Bu teklif, milletvekillerinin imzasıyla verildi, alenidir; Anayasa Komisyonuna gitti, müzakereler alenidir; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda şu anda konuşuyoruz, müzakereler alenidir; televizyonlarda tartışmalar yapılıyor ve başka yerlerde bunlar konuşuluyor ve halkın ıttısına sunuluyor.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Televizyonlar sizin, sizin.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Niye canlı yayın yaptırmıyorsunuz? Bir gün de yirmi dört saat canlı yayın yapın o zaman.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada yapılan şey, esasında halktan saklamak, halktan kaçırmak değil; tam da halkın önüne götürmek, halkın hakemliğine götürmektir; bizim yaptığımız bu. Halkın hakemliğinden, halkın kararından rahatsız olanlar o zaman buna karşı çıkıyorlar. Biz diyoruz ki: Niye halktan rahatsız oluyorsunuz? Hep beraber götürelim.

EREN ERDEM (İstanbul) – Meclis TV de yayın yapmıyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Canlı yayın da yok, canlı yayında yapalım. Niye halktan kaçıyorsunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Siz gidin aleyhinde konuşun, biz lehinde konuşalım; halk karar versin.

Canlı yayına gelince, canlı yayın sadece Anayasa görüşmelerine mahsus mu bu hâle getirildi?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Bakan, televizyonları kapatarak, TRT’yi ele geçirerek kul hakkı...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 2011’den yani 24’üncü Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri göreve başladığı günden bugüne kadar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu 15.00-19.00 saatleri arasında ya da 14.00-19.00 saatleri arasında yayın yapmaktadır.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Yasa yapmıyoruz Sayın Bakan, Anayasa...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sadece buna mahsus alınmış bir tedbir değildir bu. Baktığınız zaman, uygulama kadim bir uygulamadır, yaklaşık altı yıldır süren bir uygulamadır. [CHP sıralarından alkışlar(!)]

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Biz de alkışlıyoruz sizi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Altı yıldır süren bir uygulamayı sanki Anayasa değişikliklerini gizlemek için yapıyormuş gibi takdim etmek, işin doğrusu, abartılı, büyük bir çarpıtmadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ama, halkımız bunu gayet iyi bilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Teklifin çekilmesi söz konusu değildir. Hakem halktır, kararı halk verecek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bakanın Parlamento tecrübesi de yüksek fakat bir siyasetçinin başka bir siyasetçiye söylememesi gereken, sataşmanın dışında, bir siyasi hakaret olarak algılanabilecek bir cümle sarf etti. Kendisi özür dilerse ben sataşmadan söz talep etmeyeceğim.

Sayın Bakan konuşmasında grubumuza ve milletvekillerimize dönerek bizim halktan rahatsız olduğumuzu itham etti. Kendisine yakıştıramadım.

Sataşmadan ve hakareten söz talep ediyorum ama özür dilerse talep etmeyeceğim.

BAŞKAN – Peki Sayın Altay, buyurun.

Sataşmadan iki dakika süreyle size söz veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yapılan soru-cevap işleminde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Asla, asla yeni bir sataşmaya meydan vermem Sayın Başkan.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ses yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ses yok.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ses de yok zaten.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Altay...

Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Bakan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ses gene yok. Ses yok, ses yok.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sonunda buradaki sesimizi de kestiniz ya helal olsun size.

BAŞKAN – Sesinizi kimse kesemez Sayın Altay.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Bakan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Süre, süre, süre...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Gene yok. Var mı ses?

BAŞKAN – Yok, yok, süreyi yeniden başlatayım ki haksızlık olmasın.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Bakan, hiçbir zaman milletimizin tercihlerinden rahatsız olmadık; hiçbir zaman halktan, halkımızın siyasete, siyasetçiye bakışından rahatsızlık duymadık. Allah'a çok şükür, on beş senedir Türkiye'nin her yerinde başımız dik, alnımız ak gezen bir Cumhuriyet Halk Partisi Grubu var. (CHP sıralarından alkışlar) Ama siz 15 Temmuzdan önce 17-25 Aralık utancıyla Kızılay'da yalnız başınıza yürüyemiyordunuz. Şimdi 15 Temmuz sığındınız, mağdur edebiyatı yapıyorsunuz.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Engin Bey, 4 seçime girdik, 4.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Efendim, istersen 100 defa seçime gir.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Gezdik yani, yüzde 50 oy aldık! Yüzde 52'yle Cumhurbaşkanı seçildi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – 100 defa seçilirsən 100 defa başımın üstünde yerin var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Her zaman her yerde yürürüz biz, alnımız açık. Her zaman her yerde yürürüz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Git Kızılay Meydanı'nda yürü.

Sayın Bakan, “Müzakereler aleni.” dediniz, değil mi? “Komisyonda da Mecliste de müzakereler aleni yapıldı.” dediniz. Doğru, müzakerelerin aleniliği doğru. Sayın Bakan, siz hukukçusunuz, bu müzakerelerin aleni olması doğru da oylamaların aleni olması doğru değil, oylamaların aleni olması doğru değil. (CHP sıralarından alkışlar) Ben sizden beklerdim ki “Ey CHP'li milletvekilleri, sizin söylediğiniz gibi değil kardeşim; aha orada basın mensupları, aha -neydi onun adı- Periscope, bak, Meclisi millet izliyor. Bu müzakereler aleni yapılıyor, oylaması da gizli olacak.” deyip bizden alkış almanız gerekirdi. Bu vesileyle Hükümet olarak, çoğunluk partisine mensup biri olarak biraz sonra yapılacak oylamanın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...gizliliği konusunda, bir hukuk adamı olup olmadığımızla ilgili de bir değerli sınav vereceksiniz. Size başarılar diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Sayın milletvekilleri, böylece...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika süreyle 60’a göre söz veriyorum Sayın Kerestecioğlu.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, tutuklu 11 HDP milletvekili yasama faaliyetini yürütemediği ve oy kullanmadığı sürece bu oyunda oyuncu olmayacaklarına ve milletvekillerinin Meclisin itibarını ve gizli oy ilkesini zedelememelerini rica ettiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben oylama başlamadan önce bir kez daha 11 milletvekilimizin tutuklu olduğunu ve onları ziyaret iznimizin –izin, tırnak içerisinde tabii, bir milletvekilinin bir milletvekilini ziyaret etmesi de izne bağlı olmaması gereken bir şeydir- onun dahi olmadığını ve dün açıkladığımız gibi, onlar burada yasama faaliyetini yürütemediği ve oy kullanmadığı sürece de aynı şekilde, bu oyunda bizim de oyuncu olmayacağımızı ve bu şekilde “hayır”ımızı ifade ettiğimizi belirtmek istiyorum ama aynı şekilde, dün olan, daha isimler okunmadan buraya toplanarak gizlilik ilkesinin ihlalini de gerçekten artık bu Meclisteki milletvekillerinin kendilerine yakıştırmamalarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kerestecioğlu lütfen.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) –...kendilerine bu şekilde oy kullanmayı yakıştırmamalarını ve bu Meclisin itibarını da Anayasa’ya göre gizli oy ilkesini de zedelememelerini bir kez daha halkımız adına, kendimiz adına, bu Parlamentonun üyeleri olarak rica ediyoruz, temenni ediyoruz. Sizin de aynı şekilde bunu sağlamak için gereken çabayı göstermenizi ve isimleri tek tek okumanızı, milletvekillerinin de gelip tek tek oy kullanmasını rica ediyoruz.

Saat on buçuk, halka kapalı olarak yürüyor bu görüşmeler. Sadece bir madde görüşülebildi daha. Bunu da Meclisin takdirlerine sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kerestecioğlu.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 1’inci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi önerge vardır. İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1504) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Öntürk

Hatay

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, çekiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler çekilmiştir Sayın Purçu.

Şimdi diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz. 05/01/2017

Bedia Özgökçe Ertan

Meral Danış Beştaş

Van

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

Tekin Bingöl

Haluk Koç

Haydar Akar

Ankara

Ankara

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Anayasa'ya aykırılık önergesine katılmıyoruz, teklifimiz Anayasa'ya uygundur.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Akar, süreyi açtım, bir dakikanız gelene kadar geçer, ona göre biraz hızlanırsanız...

Buyurun Sayın Akar, süreyi başlatıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bugün Anayasa tasarısını görüşüyoruz.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Teklif, teklif.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Aslında, Anayasa değil, “ona yasa” diye adlandırabileceğimiz bir yasa teklifini görmeye çalışıyoruz. Aslında, görüşmüyoruz, biz yasa teklifinin tümüne karşı olduğumuzu zaten ifade ediyoruz. Anayasalar, hepinizin bildiği gibi, toplumsal mutabakat metinleridir. Bu, klasik bir laf haline gelmiştir ama doğrusu da budur. Düşünün Türkiye son otuz beş yılda 2 tane halk oylamasına getirilen anayasa teklifiyle karşılaştı ve halk oylamasına getirdik. Bir tanesi 1982 Anayasası ve yüzde 92 oyla geçti; diğeri, yine, 12 Eylül 2010 Anayasası ve bu da halkın yüzde 70'inin üzerinde teveccühüyle geçti. Peki, şu anda tartıştığımız en çok 2 anayasa bu anayasalar.

Aslında, baktığınızda, 1982 Anayasası 112 kez değişikliğe uğramış, bu değişikliğin 56 tanesi 2002'den önce yapılmış, 56 tanesi de 2002'den sonra yapılmış. Partilerin, siyasi parti gruplarının Mecliste bir mutabakat sağlayarak yapmış oldukları değişikliklerin, 18 madde değişikliğinin hiçbirini tartışılmıyor aslında bakıldığında. Nedir? İşte, sizin 2010'da getirmiş olduğunuz Anayasa değişikliği teklifi tartışılıyor. Yine, 12 Eylül 1982'deki Anayasa teklifi tartışılıyor. Şimdi, baktığınız zaman, demek ki bir toplumsal mutabakat sağlanamamış. Doğrusu, bütün siyasi grupların birlikte vereceği bir anayasa değişikliği idi, buna da ihtiyaç vardı. Şunları hatırlayın, 7 Haziran seçimlerini ve 1 Kasım seçimlerini hatırlayın. 7 Haziran seçimlerinden önce bütün siyasi partiler, biz de dâhil olmak üzere Anayasa'nın değişmesi gerektiğini söylüyorduk millete, siz de söylüyordunuz bunu. Siz buna ilave olarak, Anayasa değişikliğine ilave olarak başkanlık sistemini koyuyordunuz hemen peşinden, anlatıyordunuz, 7 Haziranda güzel bir ders aldınız. Bu dersten hemen sonra 1 Kasım seçimlerinde, milletin iradesi yok sayılarak getirilen 1 Kasım seçimlerinde de ne oldu? Hep beraber gördük ki başkanlıktan söz edemediniz. Çünkü biliyordunuz ki milletimiz bu başkanlık sistemine tepkiliydi. Millete verilen, saraydan alınıp millete verilen ulusal egemenliğin tekrar Saray'a iade edilmesine milletimiz karşı geliyordu ve bugün de bu Anayasa değişikliği teklifi buradan geçerse bilin ki referandumda milletimiz bunu reddedecektir, bu bir gerçek.

Şimdi, konuştuğumuz maddeye baktığımız zaman, yargının bağımsızlığına bir de "tarafsız" kelimesinin eklendiğini görüyoruz. Yahu, yargı bağımsızdı da şimdiye kadar yapılan kamuoyu anketlerinden yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı yüzde 80'lerde, yüzde 90'larda mı çıkıyordu? Hayır, on beş yıllık AKP iktidarlarında yargı bağımsızlığı, yargı güvenilirliği en zayıf kurumlardan biri hâline dönüştürüldü. Bugün, yargının bağımsızlığından bahsetmek mümkün müdür? Anayasa'da "Yargı bağımsız." diyor, yarın da bu maddeyi getiriyorsunuz "Yargı bağımsız ve tarafsız olacak." diyorsunuz. Nasıl olacak yargı bağımsız ve tarafsız? 1'inci maddeye bunu koyuyorsunuz, Anayasa'nın 9'uncu maddesinde değişiklik yapıyorsunuz, diğer maddelerde HSYK ve Anayasa Mahkemesini düzenliyorsunuz.

Önce Anayasa Mahkemesine bakalım: "15 üyeden oluşacak." diyorsunuz, 12'sini tarafsız ve bağımsız Cumhurbaşkanı atayacak. Buraya gelip yemin edecek, önce Meclisi açacak Cumhurbaşkanı olarak, sonra oturup orada parti genel başkanı olarak bir daha konuşacak, bir daha yemin edecek. Birinde tarafsız ve bağımsız olarak yemin edecek, birinde de milletvekili olarak yemin edecek ama tarafsızlığı o yemin metninde geçmeyecek. Böyle bir ikilem olmaz. Böyle bir durumla bir yere varmamız mümkün değil.

Anayasa Mahkemesine kimleri yolluyoruz? Ola ki -sorumluluğu yok dediğiniz Cumhurbaşkanı sorumluluk yüklediniz- burada beşte 3 çoğunlukla geçirdiniz, Anayasa Mahkemesine gitti. Kendi seçtiği hâkimler, kendi seçtiği üyeler tarafından yargılanacak. Bu mümkün mü arkadaşlar? Sizin vicdanlarınıza sesleniyorum. Mümkün mü böyle bir şey? Tabii ki mümkün değil.

Gelelim HSYK'ya... Teknik olarak biraz evvel anlatıldı. HSYK'nın üyeleri de aynı şekilde Cumhurbaşkanı ve iktidar partisi, çoğunluğu olan parti tarafından seçilecek diyelim, yine Cumhurbaşkanı'nın başkanı olduğu partinin mensupları tarafından oluşturulacak bir HSYK. Yargının tarafsız ve bağımsız olduğunu burada iddia ediyoruz. Bu da tabii ki mümkün görünmüyor.

Bir başka boyut, aslında acı olan boyut şu: Yüzde 100'ün temsil edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini sadece yüzde 51'le seçilecek bir kişiye teslim ediyorsunuz. O kişi istediği anda, gece eşiyle kavga ettiğinde, sabah gelip Parlamentoyu feshedebilir ama bu yüzde 100'ü temsil eden Parlamantonun bu ülkeyi seçime götürmek için maalesef 360 oya ihtiyacı olacak.

Bunun da bu Anayasa değişiklik teklifinin geçmemesi için en iyi örneklerden biri olduğunu düşünüyor, hepimize sevgiler, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz. 05/01/2017

Bedia Özgökçe Ertan (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan.

Buyurun Sayın Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bu Kurulu izlemeyi başarabilen değerli halkımız; şu an canlı yayın yapılmıyor ve çok önemli bir değişiklik teklifini görüşüyoruz. Bu değişiklik teklifi, bütün toplumu ilgilendiren ve çocuklarımızın, hepimizin geleceğini belki de ipotek altına alacak olan ve belki de bir daha geri dönüşü de olmayacak çok önemli bir Anayasa değişikliği teklifi ve fakat başından beri içerisinde halkın olmadığı, halkın hiçbir tartışmasına katılamadığı, sadece sonuçları itibarıyla halkın hakemliğine başvurulacak olan bir yöntem tercih edilmiş. Bizler, doğru olana, hakikate çağrı yapmak sorumluluğunu üstlenerek bir kere daha bu teklifi getiren iktidar partisine ve MHP'ye hep birlikte teklifi hemen geri çekmeleri konusunda çağrıda bulunuyoruz. “Değişiklik” adı altındaki Anayasa müdahalesi, Türkiye’de diktatörlük rejimini kurmayı hedefleyen ve böyle bir rejim değişikliğini öngören bir tekliftir ve en önemlisi, belirttiğim gibi, bu teklif, halktan gelmemiştir, dayanağını halktan almamaktadır.

Bu Parlamentonun üyesi olan ve hâlâ yasama dokunulmazlığı bulunan 6 milyon seçmenin ve tüm Türkiye’nin vekili olan 11 milletvekili, tam altmış yedi gündür Türkiye’nin çeşitli cezaevlerinde tutulmaktadırlar. Milletvekillerimizin hangi saiklerle tutuklandığını burada birçok kez değerlendirdik. Her biri hakkında açılan davalara bakabilirsiniz, hepsini ayrı ayrı hukuki olarak da değerlendirebilirsiniz ancak çok iyi biliyoruz ki, bu dosyaların hiçbirisinde hukukilik arayamayız. Çünkü tamamı, siyasi parti faaliyetleri sebebiyle ya da yaptıkları konuşmalar sebebiyle, bu kürsüden de defalarca dile getirdikleri konuşmalar nedeniyle açılmış davalardan ibarettir fakat milletvekillerimizi esas tutan sebep, siyasi saiktir ve bu siyasi saik, aslında Türkiye toplumunun neredeyse 20 milyonunu temsil eden bir toplum kesimini açıkça dışlamayı hedeflemiş, bile isteye bunu yapmış bir tercihtir. Kürt halkını görmezden gelmektedir ve HDP şahsında bütün farklılıklarıyla, kendine has, kendine özgü kimlikleriyle derdine derman olabileceğini düşünen bütün kesimlerin oy vererek Meclise gönderdiği HDP milletvekilleri, siyasi liderleri tutuklanıyorsa bu kesimler görmezden geliniyordur, bu Anayasa’da da yerleri yoktur.

Sadece bu tablo bile aslında böylesi bir ortamda Anayasa değişikliğini veya değişiklik teklifini veya yeni bir anayasayı konuşmayı engeller. Getirilen teklif, Adalet Bakanının iddia ettiği gibi hiçbir şekilde hükûmet sistemi değişikliği değil, bir rejim değişikliğidir ve ayrı ayrı her bir madde, AKP’nin istediği yeni rejimin anayasal çerçevesidir; çerçevenin içerisi ise Cumhurbaşkanı kararnamesiyle tamamlanmak üzere yolu açılmış, sınırsız iktidar yetkisiyle donatılmış bir rejimdir.

Değerli arkadaşlar, kuvvetler ayrılığı sistemi, on dört yıl boyunca aslında aşama aşama yok edilmeye çalışılmıştı. Daha önce yani 2010’da Anayasa değişikliği müdahalesiyle yargı bağımsızlığı, yargı erki, iktidar tarafından o dönemki ortağı olan cemaate bağımlı hâle getirilerek zayıflatılmıştı. 2016’nın Mayıs ayında ise dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla yasama erki, Saray baskısıyla güçsüzleştirilmiş -evvelce de söyledik, şimdi de söylüyorum- daha o gün parlamenter rejim, kuvvetler ayrılığı ilkesi tahrip edilmişti. Bugün ise yapılmak istenen şey, tüm erklerin tek bir elde, yürütmede toplanmak istenmesidir ve bu rejimin adı, tam anlamıyla diktatörlüktür. Bu, hepimizi karanlığa iten, geri dönüşü de olmayan bir yol ve çok tehlikeli bir yoldur ve “İtaat edin, rahat edin.” anlayışından başka bir vaadi de yoktur. 12 Eylül darbe anayasası, şu ana kadar yapılan müdahalelerle, şimdiki müdahale teklifi de dâhil, bu iktidar tarafından darbe ürünü Anayasa’nın sahiplenildiğini ama kötü bir yama ile de iktidarın kendisi için yeni kılıfa büründürdüğü bir felaketten başka bir şey değildir.

Bu maddeye, üzerinde konuştuğumuz maddeye, şeklen eklenmiş olan “tarafsız” ibaresi ne yazık ki yargı bağımsızlığına derman olabilecek, şu anki derdimize derman olacak bir kelime, bir değişiklik değildir. Keşke öyle olsaydı. Anayasa, sözüyle, ruhuyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Cümlemi tamamlayabilir miyim sadece Sayın Başkan? Çok yarım kaldı.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Böyle tamamlayın, tutanağa geçer.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Söylemek istediğim, sözüyle, ruhuyla bu niteliği hem korumalı...

BAŞKAN – Arkadaşlar, açalım, tamamlasın.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkanım, kadınlara pozitif ayrımcılık yapalım.

BAŞKAN – Peki, pozitif ayrımcılık yaptık.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sözüyle ve ruhuyla bu niteliği hem korumalı hem de ilgili tüm mevzuatıyla, kurumlarıyla beraber karşılıklı ve pozitif bir etkiyle güçlendirilmelidir yargı erki. Hâl böyleyken bütün kurumlarına, diğer değişiklik maddeleriyle teklif edilen düzenlemelere bakıldığında ne yazık ki yargı bağımsızlığını garantiye alacak, güvenceye alacak bir düzenlemenin olmadığını görüyoruz. Örneğin HSYK’nın yapısı, bir kısmı doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından, bir kısmı da dolaylı olarak Cumhurbaşkanı tarafından atanacağından tam bir kuşatma altındadır. Öte yandan, Anayasa Mahkemesi düzenlemelerine bakıldığında da anladığımız şey, yargının da siyasal iktidar tarafından kuşatıldığıdır. Bunu aslında biz söylemiyoruz, halk söylüyor, istatistikler söylüyor. Yargıya güven yüzde 3’ün de gerisindedir. Hâkimler tutuklama kararı vermez ise tutuklanacağından endişe eder hâle gelmiştir. Böylesi bir ortamda Anayasa değişikliğini yapmak gerçekten toplumu yanıltmak anlamına geliyor.

Gelin bu yanıltan bir an önce vazgeçin diyorum, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ertan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... önerge kabul edilmemiştir.

Böylece, 1’inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, sayın milletvekilleri, özellikle beni dinlemenizi ve tüm sayın milletvekillerinin yerini muhafaza etmesini istirham ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birazdan maddenin oylamasına geçeceğiz. Özellikle şu kürsü önü ve Hükûmet ve Komisyon sıralarının sadece görevlilere ve Başkanlık Divanı üyelerine bırakılmasını, diğer milletvekillerinin şu alanın dışına çıkmasını, herkesin kendi grubunda bu şekilde, şu düzende beklemelemlerini ve oylarını düzenli bir şekilde kullanmasını istirham ediyorum. Ağır ağır okuyacağınız ve ismi okunanlar oylarını kullanacak. Bu konudaki ikazımı bir kez daha özellikle yapmak istiyorum.

Şimdi, gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını sizlere arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar-Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır. Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve zarfı yapıştıracak, diğer iki pulu ise iskarta kutusuna atacaktır. Bilahare oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi, sayın milletvekilleri, bir kez daha ikaz ediyorum -ayakta da beklemenize gerek yok- oylama işleminin düzenli, sıhhatli yapılabilmesi noktasında, görevli arkadaşlarımız ve Başkanlık Divanı üyelerimiz haricindeki tüm milletvekillerimizin yerlerine oturarak bu alanı boşaltmalarını özellikle istirham ediyorum.

Şimdi, hassasiyetinizi de dikkate alarak, gizli oylamayı Adana ilinden başlatıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, kabine girsinler kabine.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Ya size ne be, size ne be, sen mi karışacaksın? Hayatınız zaptiye nazırlığıyla geçmiş.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum, oyunu kullanacak sayın vekiller kabine girerek oylama usulüne uygun bir şekilde oyunu kullanıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, kabine girsinler.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kabinlerde oylarımızı kullanıyoruz. (Gürültüler)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, kabinde kullansınlar.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bakın, buna da müdahale etmeyin lütfen. Lütfen oturun yerinize, biz gerekeni yapıyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, kürsü önünde oyumuzu kullanalım, bekleme yapmayalım lütfen, burayı boşaltalım.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

Diyarbakır

Nursel Aydoğan... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

Ebubekir Bal...

İdris Baluken... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

Çağlar Demirel... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ALİ ÖZCAN (İstanbul) - Utanmaz, utanmaz! Oyunu göstereceğine... Utanmaz adam! FETÖ’cü müsün?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, ön tarafta Grup Başkanınız, grup başkan vekilleriniz var. Burada bizler Başkanlık Divanı olarak hassasiyetle bunu uygulamaya çalışıyoruz.

Sayın milletvekilleri, lütfen, istirahat ediyorum, usulüne uygun bir şekilde kabinlere girerek oylarımızı kullanıyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, ısrar edin, kabinde oy kullansınlar.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Görmüyor musunuz, teker teker değil birlikte kullanıyorlar.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Başkanım, birbirlerine gösteriyorlar. Ayıp ya, ayıp!

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Yarı gizli oylama yaptırıyorsun Başkan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kabine girsenize arkadaşlar.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sakin olun arkadaşlar. Ayakta durmayın arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, istirahat ediyorum, herkes yerinde dursun, kabinlere girerek oylarımızı kullanıyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) - Kimse girmiyor Sayın Başkan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İdare amirleri lütfen...

BAŞKAN – Sayın Başkanlık Divanı üyeleri...

Ali Haydar Bey, yaptığınız doğru bir şey değil, bir defa çekiyorsanız şuradan çıkın o zaman. Olmaz, orada çekmeniz böyle... Gizliliği o şekilde siz ihlal edersiniz Ali Haydar Bey, kâtip üyesiniz.

Sayın milletvekilleri, şu alandan Başkanlık Divanı üyeleri dışındakiler çıksın, Başkanlık Divanı üyeleri dışındakiler çıksın.

Sayın milletvekilleri, lütfen burayı boşaltın.

Kâtip üyeler şu anda zarfları ve pulları vermiyorsunuz, orada bekliyorsunuz. Sayın milletvekilleri, burayı boşaltalım ondan sonra.

Lütfen sayın milletvekilleri, istirahat ediyorum, görevliler dışında ve oy kullanacaklar dışında kimse kalmasın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hepsi kameraman olmuş bunların, meslek değiştiriyorlar.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz yedide yayını kesince vatandaş bilgilendirmek için.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şurada gelip oy vereceğim.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Şimdi bak, nasıl oy kullanacağımı göreceksiniz.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Çekerim ben ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nasıl olacağını göreceksiniz. Ayıp bu iş!

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Nasıl kullanacağımı göreceksiniz, geleceğim, burada kullanacağım hem de burada.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Buna da mı yasak getiriyorsunuz ya?

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Hadi bakayım engelle, burada kullanacağım.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Gelirim, çekerim ben.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Burada kullanacağım. Engelle bakayım, hadi.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Gel kullan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen kürsü önünü işgal etmeyelim.

Oyunu kullanan, şu alanı boşaltırsa iyi olacak.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

Şırnak

Ferhat Encu... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

Hakkâri

Nihat Akdoğan... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

Selma Irmak... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

Abdullah Zeydan... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

Van

Figen Yüksekdağ... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bekleme yapmayalım lütfen.

Sayın milletvekilleri, lütfen... Arkada oy kullanmayı bekleyen sayın vekiller var.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

Selahattin Demirtaş... (HDP sıralarından “Cezaevinde.” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bekleme yapmayalım lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

Oyunu kullanmayan sayın milletvekili yoksa oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Görevli arkadaşlar oy kupalarını kaldırabilirler.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; şu alana Meclis Başkanlık Divanı üyeleri dışında kimse gelmiyor. İdare amirlerimiz, kâtip üyelerimiz burada sayım, döküm işlemlerini gerçekleştirecektir.

Sabrınızı rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin gizli oylama sonucu:

“Oy sayısı : 484

Kabul : 347

Ret : 132

Çekimser : 2

Boş : 2

Geçersiz : 1

Kâtip Üye
Ömer Serdar
Elâzığ

Kâtip Üye
Özcan Purçu
İzmir”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.37

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.11****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Sayın Altay, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 1’inci maddesinin oylama sonuçlarıyla ilgili tutanağın Kâtip Üye tarafından yazılan şerhle birlikte Genel Kurulun bilgisine sunulması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, oturumu kapatmanızdan iki saniye evvel söz talep etmiştim ancak oturumu kapattınız. Bunda bir şey aramıyorum ancak oturumu kapatmadan önce teklifin 1’inci maddesiyle ilgili yapılan oylama sonuçlarıyla ilgili tutanağı okudunuz. Bizdeki bilgiye göre, Divandaki bir sayın kâtip üyenin tutanakta bir şerhi vardır. Sizin, tutanağı tümüyle Genel Kurula sunmanız gerekir düşüncesindeyim. Kaldı ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin her sayın üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisindeki her belgeyi de görme hakkına sahiptir. Bizim bu tutanağı görme hakkımız ayrı da, en azından iştirak hakkımızı, tümüyle okunmasını talep etmekteyiz. Siz bu talebimizi yerine getirmez iseniz, burada, İç Tüzük’ün 16’ncı maddesi nettir, kâtip üyelerin görevleri bellidir. Divandaki bir sayın kâtip üye de bu çerçevede yapılan seçimlerle ilgili bir tespitini tutanağa yansıtmakla esasen görevlidir. Kendilerinin, İç Tüzük’ün 16’ncı maddesinin 6’ncı fıkrası gereğince bu işlemi yapması sayın kâtip üyenin görevidir. Şimdi, biz, bu tutanağın, tutanağa kâtip üye tarafından yazılan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) - ...şerhle birlikte Genel Kurulun bilgisine sunulmasını talep ediyoruz. Önce bu talebimizle ilgili tasarrufunuzu bekleyeyim Sayın Başkanım. Hayır, aksi bir durumda, doğal olarak, bir usul meselesi kendiliğinden ortaya çıkmakta zaten.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Altay, bakın, 7 Nisan 2016 tarihli, Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekillerinin imzaladığı mutabakat metninde, İç Tüzük’te açıkça düzenlenmiş veya teamüle yerleşmiş hususlar ile gündem dışına çıkılmasını konu edinen veya Başkanın tutumuna ilişkin olmayan usul tartışması taleplerinin Başkanlıkça karşılanamayacağı yazılmıştır. Şu anda sizin bu talebinize baktığımızda, usul tartışması açmanın dahi mümkün olmadığı görülmektedir. Zira, burası ne benim tutumumla alakalıdır, ne İç Tüzük’e aykırı ne de teamüllere aykırı bir husus vardır. Tamamen usulüne uygun tutulmuş bir tutanak vardır ve bu tutanağa herhangi bir şerhin yazılmasının doğru olmadığı kanaatindeyim. Zira, kâtip üyeler tarafından tutulan ve az önce, bir önceki oturumda okumuş olduğum, gizli oylamanın sonucuna ilişkindir. Bu tutanak yapılan oylama sonucunda Divana intikal ettirilen zarf ve pulların sayım ve dökümüne ilişkin olup söz konusu tutanakta bu husus dışında bir konuya yer verilmesi, bu konuda şerh düşülmesi veya bunun okunması mümkün görülmemektedir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu bir yorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Oy sayım ve dökümünde bir anlaşmazlık olmadığı kâtip üyeler tarafından da imzalanan tutanakta anlaşılmaktadır. Bütün kâtip üyeler, bütün Başkanlık Divanı üyeleri buradaydı. Dolayısıyla, 1’inci madde üzerinde oylama İç Tüzük’ün 148’inci maddesinde belirtilen gizli oylama usulüne uygun olarak yapıldığından burada tutanağa oylama sonuçları dışındaki bir şerhin yazılmasının doğru olmadığı ve bu bağlamda da bunun tutanağa geçmesinin mümkün olmadığı kanaatindeyim.

Dolayısıyla, burada, uygun görürseniz, bir zorlamaya gitmeden kaldığımız yerden devam edelim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanakların yok edilmesi, imha edilmesi zaten mümkün değil. Dolayısıyla, o tutanak orada durduğu müddetçe bu gerçek değişmez. Bu bakımdan, bunun Genel Kurulun bilgisine sunulmasında bence bir sakınca, çekince görmenizin -bence tabii, takdir ve tasarruf sizin- bir anlamı yok. Ancak, biraz önce söylediğiniz -Meclis başkan vekilleriyle mi yapılmıştı, grup başkan vekilleriyle mi- bir mutabakattan söz ediyorsunuz, adı üzerinde mutabakat. Yani, gruplar tarafından mutabık kalınmış bir husus. Öyle bir an gelir ki mutabakatlar bozulur. Mutabakatların bozulma şekli şudur: “Ben bu mutabakattaki imzamı çekiyorum.” dersin, bunu bozarsın. Lakin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü mutabakat gibi değildir, Genel Kurul değiştirirse değişir. Dolayısıyla, mutabakat İç Tüzük’ün üstünde değildir.

Bu bakımdan, ayrıca “Usul tartışmasına mevzu bir konu yok.” diyorsunuz. Ben, sizi İç Tüzük’ün 63’üncü maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine davet ediyorum yani burada, hiçbir sayın milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisindeki hiçbir belgeyi görmemesi gibi bir şey olmaz yani, milletvekili her belgeyi isterse görür. Nitekim, biz bu tutanağın kopyasını istesek bize vermeyecek misiniz? Vereceksiniz. Dolayısıyla, bu tutanağın okunmasında ben bir sakınca görmüyorum. Okumaz iseniz -tasarruf sizindir- ben usul tartışması açma ısrarımı sürdürüyorum, burada tasarrufunuz yok. Kaldı ki usul tartışmasını talep eden, bu Meclisteki ana muhalefet partisidir. Yani, ben, bunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, bu kadar sesimizi kısımayın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sesiniz zaten kısık değil Sayın Altay. Mikrofonsuz da evelallah herkes duyuyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, arkadan duyamıyorlar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Zaten, sürekli İç Tüzük’e aykırı konuşuyor Sayın Başkan. Bunlar İç Tüzük’te olmayan şeyler. Ses İç Tüzük’te olmayan şeylerde açılıyor zaten.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani usul tartışmasında ısrar ediyorum o vakit, aleyhte de söz talep ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lehte Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Altay, ben usul tartışmasını açacağım ancak burada usule aykırı davranan ben değilim, bunu sizler de biliyorsunuz. Dolayısıyla, usule uygun yapmış olduğum bir işlem olmasına rağmen, usule aykırılık başka bir yerden olmasına rağmen benden talep ediyorsunuz.

Ben usul tartışmasını açıyorum.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte...

LEVENT GÖK (Ankara) – Aleyhte..

BAŞKAN - Lehte Sayın Elitaş, Sayın Kubat; aleyhte Sayın Engin Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Milliyetçi Hareket Partisinin talebi olursa biz birini devrederiz.

BAŞKAN – Olursa eyvallah...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aleyhte...

BAŞKAN - Sayın Filiz Kerestecioğlu, aleyhte.

İlk söz, tutumum lehinde Sayın Elitaş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

XII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yapılan oylama tutanağını açıklama şeklinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İç Tüzük'ün uygulanmasını sürekli olarak ısrarla isteyenlerin önce İç Tüzük'e uymaları gerekir ama her hareketi, ayağa kalkıp konuşmayı İç Tüzük'e uygun gibi olarak değerlendirmek en büyük İç Tüzük ihlalinden başka bir şey değildir. Sayın grup başkan vekili eğer 16'ncı maddeyi iyi bir şekilde okursa, kâtip üyenin haddini aşan, görevlerini aşan bir işlem yaptığının farkına varır.

Bakın, 16'ncı madde ne diyor:

“Kâtip üyelerin görevleri

1. Tutanakların tutulmasını denetlemek;
2. Tutanak özetlerini yazmak;
3. Genel Kurulda evrak okumak;
4. Yoklama yapmak;
5. Oyları saymak;
6. Seçimlerin düzen ve dürüstlük içinde geçmesini denetlemek;”

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hah!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz de onu yapıyoruz zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - İşte, asıl mesele burada zaten, asıl mesele burada. Biz ne yapıyoruz şimdi? Seçim mi yapıyoruz? Allah aşkına, ne yapıyoruz şimdi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, oylama yapıyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Oy saymak kâtip üyenin görevidir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ya, “muhaletet şerhi koymak” diye bir hüküm konulur mu zaten hiçbir zaman bir mevzuata?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Zaten nitekim Sayın Başkan “Başkanlık Divanı üyelerini oy sayımı için buraya çağırıyorum.” diyor. Başka işlerdeki usullerde seçim yaptığınız zaman Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri içerisinde kurayla milletvekillerini seçiyor. Biz seçim yapmıyoruz değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ü iyi okuyacaksınız, iyi anlayacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki: İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uymaya Sayın Başkanlık Divanını davet ediyorum. 148'inci maddeyi okuyorum:

“Gizli Oylama Usulü

Milletvekillerine beyaz, yeşil ve kırmızı renkte üç yuvarlak birden verilir. Bunlardan oy olarak kullanılacak yuvarlak, bunun için gösterilen kutuya atılır. -2 tane kutu koymuşlar, yani 3 tane yuvarlak verilecek, veriyorlar sağdan soldan; beyaz, kırmızı ve yeşil- Diğer iki yuvarlak ayrıca belirtilen yere bırakılır.” Zarf var mı burada? Zarf, gizliliğin bir unsuru olarak konmuş. Kabin var mı burada, İç Tüzük’te?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E gizlilik için ne yapacaksınız? İstersen çarşaf ser oraya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, zarf veriyor. Bakın, Sayın Altay, Türkiye Büyük Millet Meclisinin uygulamalarını, geçmişteki meselelerini bilseydiniz kutuların nasıl olduğunu daha önce de bildiriniz. Milletvekili 3 tane oy pusulasını alır, o 3 tane yuvarlağın birini getirir bu kupanın içerisine, hangisini arzu ediyorsa, atar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, o da var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - İç Tüzük burada. İç Tüzük’le ilgili konuşacaksınız, Sayın Başkanlık Divanını sürekli İç Tüzük’e davet edecekseniz ve Anayasa’da bu usul yazmıyor...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bütün oylama zarfla olmuştur, zarf dışında hiçbir gizli oylama olmamıştır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Gizli oylamanın nasıl yapılacağıyla ilgili usul ve esaslar İç Tüzük’te düzenlenmiş; Sayın Başkanlık Divanı bunu uygulasin, bize zarf vermesin, 3 tane oy pusulası versin...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Olur mu efendim?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ...oy pusulasını getirelim, biz burada kupaların içerisine atalım. Eğer siz burada İç Tüzük’le ilgili meseleyi söylüyorsanız önce İç Tüzük’ü iyi hifzedeceksiniz.

16’ncı madde: 16’ncı maddenin 5 numaralı fıkrası, kâtip üyenin görevi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ...sadece oyları saymaktır. Seçimlerde iş farklı, biz burada seçim yapmıyoruz.

Sayın Başkanlık Divanının yaptığı iş doğrudur ama kâtip üyenin yaptığı iş yetkileri aşmaktır ve oradaki koyduğu şerh de yok hükmündedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Elitaş.

Tutumum aleyhinde ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Engin Altay’a aittir.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

Size de üç dakika süre vereceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, siz her oylamadan önce -önünüzde bulunan, sadece sizin değil- sürekli olan oylamanın nasıl yapılacağını tane tane Genel Kurula anlatıyorsunuz, diyorsunuz ki: “İşte, falan sıradan bir zarf, 3 pusula alınacak, oy verme yerine gidilecek, 1’i zarfa konulacak, kupaya atılacak.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük’ü uygulayacak, İç Tüzük’ü.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Şimdi, bu kadar ayrıntı İç Tüzük'te de yazmıyor.

Şimdi, gizlilik, bu gizliliğin bir şekilde temini şart yani burada 147 ve 148 roman yazacak değil, işin özünü yazmış; gizlilik, burada bu oy verme kabini olmaz da bir ip çekersiniz çarşaf gerersiniz, bir şeyin arkasında bu oyu kullanacaksınız. Bu, yıllardır böyle, böyle de uygulanıyor.

Şimdi, gelelim sayın kâtip üyenin tutumuna. Sayın kâtip üye orada bir iş yapıyor, kâtip üyenin görevlerinden birisi de seçimin düzen ve dürüstlük içinde geçmesini temin...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Peki, seçim mi yapıyoruz?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Seçim mi?

ENGİN ALTAY (Devamla) - Seçim bir tercihtir, burada bir tercih yapıyor millet yani kanun koyucunun seçimi ayrı oylama yapması diye bir şeyi beklemeye gerek yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Niye ayrı fıkra yapmış?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Zorlama...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bir dakika...

Şimdi, kâtip üye sizi müteaddit defalar “Açık oy kullanıyorlar.” diye uyarmıyor mu? Uyarıyor. Bu da bir görev; gereğini yaptınız, yapmadınız. Düne göre bugün bir parça daha makul, gizliliğe bir parça daha riayet edilen bir oylama yapıldı.

Sonuç ve kanaat...

Şimdi, kâtip üyelerin görevi, orada memurların hazırladığı tutanağın altına imza atmak değildir. Kâtip üyenin attığı imzanın vicdani, ahlaki ve siyasi bir sorumluluğu da var. Bu çerçevede kâtip üye bir tespit yapmış ise ve o tespit Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'ne çok açık bir aykırılık teşkil ederek gizli yapılması gereken oy verme işleminin, tercihin açık, aleni yapılması hâlinde, kâtip üyenin o tutanağı imzalarlarken...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Nerede yazıyor bu ya? Nerede burada?

ENGİN ALTAY (Devamla) - ..bu oy verme işleminin aleni olmadığı kanaatini oraya yazması onun en temel, en ahlaki ve siyasi görevidir. Öncelikle onu tebrik ediyorum, tebrik ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Demokrasiye, hukuka, İç Tüzük'e sahip çıkmıştır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ya, nerede burada?

ENGİN ALTAY (Devamla) - Bu bakımdan, bu meselenin, bence, sizin açınızdan büyütülecek bir yanı da yok. O tutanaktaki bu muhalefet şerhi... Bu oylamaların kamu vicdanında gölgelenmesini, kamu vicdanında kaybettiği meşruiyeti o tutanağın olmaması sizin açınızdan kurtarmaz. Dünya izliyor, dünya. Bence, gelin, bundan sonra en azından bu oylamaları İç Tüzük'ün amir hükümlerine göre yapalım. Tutanak mesele değil, o bir şekilde çözülür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Haydi bakalım! Öyle yapıyoruz zaten. Gayet iyi oluyor Başkanım.

BAŞKAN – Tutumum lehinde ikinci söz, İstanbul Milletvekili Mehmet Doğan Kubat'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kubat.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Değerli Başkanım, tutumunuzun lehinde, yani bu tutanağın usule aykırı olduğu noktasındaki tutumunuzun lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli Başkanım, bu Meclis çalışmalarının düzen ve dürüstlük içerisinde yönetilmesi Başkanlık Divanına aittir ve Başkana aittir bu konu da.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Divana mı, Başkana mı; karar ver, karar ver.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Yani burada Başkan varken kâtip üyelerin kendiliğinden -örneğin burada söz kesmesi, söz vermesi nasıl ki yadırganırsa, böyle bir şey hukuka aykırıysa-görevlerinin dışına çıkması da yine hukuka aykırıdır. 16’ncı maddede kâtip üyelerin görevleri tadat edilmiş. “Oyları saymak...”

Şimdi, burada niye tasnif komisyonunu biz oturtmadık, kura usulüyle çekip de Divan üyelerine görev verdik? Çünkü, bu bir seçim değil. Eğer seçim olsaydı, İç Tüzük’ün 150’nci maddesine göre 5 kişilik bir tasnif komisyonu seçecektik, onlar bunları sayacaktı, Divana verecekti, Divan okuyacaktı. Divan üyeleri yaptı bu sayımı ve yine Divan Başkanlığına tevdi ettiler.

Şimdi, burada, eğer oyun sonucunu belirleme noktasında yapılan sayımda bir hata olsaydı Divan üyesi arkadaşım şunu söyleyebilir: “Başkan, zarflar eksik sayıldı, oy pusulaları fazla sayıldı. Bunu yeniden, tekrar sayalım.” diye bir itirazı olabilir. Bu, seçim hukukunun doğasında var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onun hakkı yok yine; 5 milletvekilinin hakkı var ayağa aynı anda kalkarsa.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Şimdi, bu konuda eğer böyle bir itiraz olsa ikinci sayım yapılır, sonucu tutanağa bağlanır ve Başkanlık Divanı bunu açıklar. Burada, Divan üyesinin bu Genel Kurulda cereyan eden ve usulüne uygun olduğu, sizlerin içinden arkadaşlarımızın da belirttiği, biraz önce yaptığımız seçimin sonucuna ait tamamen indi bir düşüncesini tutup resmî Başkanlık Divanı tutanağına “Burada yapılan sayım, döküm gizlidir.” diyerek, bir şerh yazarak bundan bir şeyler çıkarmaya çalışması tamamen görevini ihmal, suistimaldir ve hukuka aykırıdır, asla kabul edilemez. Dolayısıyla, Başkanlık tutanağındaki bu imzanın hukuken geçerliliği yoktur.

Bakın, değerli arkadaşlar, biz burada oylamanın gizliliğine azami dikkat ediyoruz. Sayın Başkanımız burada çok güzel açıklamalarla milletvekillerimizi uyararak... Biraz önce sizlerin gözü önünde, Türkiye’nin gözü önünde bir oylama yaptık.

1995 yılında rahmetli Sayın Kamer Genç’in yönettiği iki birleşimde oy pusulalarını göstere göstere birçok, sayısız milletvekili oy kullanıyor, şu kupalara geliyor ve Başkana itirazlar oluyor. O zaman Başkanın dediği konu şu: “Bu, milletvekilinin bileceği iş. Sayın milletvekilleri, ben ne yapacağım?” diyor. Başkan bunu demiyor, biz de böyle demiyoruz, asla. Burada bütün arkadaşlarımız milletvekilliğinin vakar ve haysiyetine uygun biçimde, gizliliğe uygun biçimde oyunu kullanıyor. Durum böyleyken birtakım indi yorumlarla kendince şerhler yazmak İç Tüzük’e aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yetkisini aşmıştır kâtip üye.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yetkisini aşmıştır ya.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Korsan şerh ya, korsan.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Dolayısıyla, burada yetkisini aşmıştır. İmzadan imtina ettiğine dair, Başkanlık makamının bu konuda bir tutanak tutarak işlemi düzeltmesini talep ediyoruz.

Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şerhler kanunda yazmaz değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Tutumum aleyhinde ikinci söz Sayın Sırrı Süreyya Önder’e aittir.

Buyurun Sayın Önder. (HDP sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sayın Engin Altay bir cümle sarf etti, “Bütün dünya izliyor.” dedi, buradan başlamak istiyorum. Bütün dünya izliyor ama Türkiye izleyemiyor, Türkiye izlemiyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen farkında değilsin, internette yayınlanıyor.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – İdrak meselesinde senden geri kalmam Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O zaman doğruyu söyleyeceksin.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Türkiye izleyemiyor çünkü bir paniğin eseri.

Şimdi, “siyasi ve demokratik olgunluk” denilen bir şey var. Bütün bu tartışmalar niye çıkıyor? Eğer burada ergen refleksleriyle... Yani, ancak bir ergene yakışır “Bakın, ben bu oyu verdim.” demek, bunu göstere göstere yapmak. Değilse bir paniğin işaretidir, bir korkunun, itham altında kalmanın, “Acaba başka türlü bir tercihte mi bulundu...” Şimdi, bütün grubu bu havaya sokmuşsunuz. O zaman, kem misal misal olamaz, “Rahmetli Kamer Genç öyle yapmış, bu böyle yapmış...” Tüzük sizi de, bizi de bağlar; yeri geldiğinde bir sopa gibi kullanmayı biliyorsunuz.

Fakat, bundan daha önemli, daha yapısal bir şey var. Aslında, biz Başkanlık Divanının HDP’li iki üyesi olarak bir acil toplantı çağırısı yaptık, resmî müracaatımızı yaptık. Başkanlık Divanının bundan daha önemli ve tarihî bir sorumluluğu ve görevi var: Vekillerin yasama faaliyetine katılımını sağlamak.

Şimdi, tutuklu vekillerin... Tutukluluk, bir ceza müeyyidesi uygulaması, anayasal olarak...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Yargıya müdahale mi edeceksiniz? Nasıl çıkaracaksınız?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Senin telaşın hâlen devam ediyor, sen oradan girme.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Yargıya müdahale mi edeceksiniz, hapisten mi çıkaracaksınız?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Sen telaşınla baş başa kal.

Bu anayasal güvencesi olan yasamaya katılma hakkı, Anayasa’dan daha alt bir düzenleme olan kanunla engelleniyor ve bu hiç yapısal bir engel olarak görülmüyor burada; esas mâni hâl budur. Bu Parlamantonun 11 vekili yasama faaliyetine... Nasıl SEGBİS’le ifadesini almayı biliyorsunuz, Hakkâri’deki dava için Edirne’den bir şekilde bir yol bulup bağlayabiliyorsunuz; o vekillerin, anayasal güvence altına alınmış olan ve hâlen dokunulmazlığı devam eden o vekillerin gelip bu yasama faaliyetine katılması lazım; bu, yok. Bu olmayınca böyle eften püften, sizin de panik eseri yaptığınız ve tamamen artık saçmalığın dik âlâsı boyutuna varan, burada ancak liseli gençlerde hoş görülebilecek birbirine gösterme, beraber kabine girmeyle falan iş buraya getiriliyor.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Liseli gençler sizden daha olgun, liseli gençleri küçümseme.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Olgunluk bahsinde küçümseme değil.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Küçümsüyorsun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Liseliler ancak bununla izah edilebilir.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Liseliler senden olgun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bak, bu izafiyet böyle bir şeydir.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Gençlerimiz geleceğimiz, küçümseme onları.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Birine “Kafam kazan gibi oldu.” dediğin zaman, bunu ancak bir çocuk kazan olarak imge eder. Metafor ve mecaz meselesinde biraz ders alın. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı biraz önce ismini de zikrederek idrak konusunda yetersiz olduğum anlamına gelen bir ifade kullandı.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Dedim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İzin verirseniz sataşmadan iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Ankara Milletvekili Sirri Süreyya Önder'in usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar altını çizerek söylüyorum, burada yapılan bir oylama işlemidir. Kâtip üyenin görevi İç Tüzük'te yazılmıştır; oylamanın sonuçlarıyla ilgili imza atmaktan başka hiçbir yetkisi yoktur, tutanak tutamaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – O senin yorumun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Tutanakta sadece oyun kaç tane olduğu, “484 oy kullanılmıştır, 347 evet, 132 hayır, 5 tane de çekimser, boş ve kabul edilmeyen oy.” diye yazılmıştır.

Kâtip üyenin ve Başkanlık Divanının oy sonuçlarına itiraz etme hakkı da yoktur, yetkisi de yoktur. Ancak İç Tüzük'ün 141'inci maddesine göre, 5 milletvekilli yapılan oylamanın yanlışlığıyla ilgili birlikte, aynı anda ayağa kalktıkları takdirde oylamanın tekrarı istenebilir. Başkanlık Divanının bu konuda yetkisi de yoktur, hakkı da yoktur.

Öte yandan, İç Tüzük'ün 13'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, oylama esnasında herhangi bir yanlışlık tespit edildiği takdirde bir grup veya milletvekilleri itiraz ettiği anda eğer birleşim içerisindeyse, toplantı içerisindeyse Başkanlık Divanı usul tartışması açar, ona göre karar verir. Ama, eğer birleşimden sonra yapıldıysa bu yapılan itirazlar Meclis Başkanlık Divanı tarafından yapılan görüşmeler çerçevesinde ortaya çıkar.

Bakın, değerli milletvekilleri, buraya çıkıyorlar, bizim hangi tür oy kullanacağımızla ilgili eleştiride bulunuyorlar.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Saygısızca, saygısızca...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - 316 milletvekili bu Anayasa değişikliğine açık bir şekilde imza vermiştir.

Sayın Kılıçdaroğlu, her toplantısında, her görüşmesinde, her grup toplantısında “Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ‘hayır’ oyu verecek.” diye ihsasıreyde bulunuyor. Asıl varsa gizliliği ihlal eden Sayın Kılıçdaroğlu, Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İhsasırey yapacaksınız, arkasından diyeceksiniz ki: “Burada AK PART’li milletvekilleri gizliliği bozuyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN KÜLÜNK (İstanbul) - Sayın Başkanım, merak etmeyin, gerektiğinde daha açık, göstere göstere kullanınız!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Hele HDP, ya arkadaş, sen daha oy kullanmaktan korkuyorsun, gelip benim nasıl oy kullanacağıma fikir beyan ediyorsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Önder, iki dakika süreyle sataşmadan söz veriyorum size.

Buyurun...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Terörist onlar, terörist!

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Terörist babandır, terörist sensin!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Utanmıyorsunuz değil mi?

14.- Ankara Milletvekili Sirri Süreyya Önder'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Biraz hukuk dersi alın.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sayın Başkan, kimsenin milletvekillerine saygısızlık yapma hakkı yok.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – “Terörist” diyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Babandır.” ne demek ya? Ne kadar ayıp bir şey!

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – “Terörist” diyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, hatibi davet ettim kürsüye.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – “Terörist” diyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Terörist faaliyet yapmış...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – O zaman oradan dedi ki: “Kimseye böyle bir ithamda bulunamazsın.”

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - İyi de babasını niye katıyorsun, ayıp değil mi?

MEHMET METİNER (İstanbul) – Kimse oyumuzun bekçisi değil.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bu üsluba böyle.

BAŞKAN – Sayın Önder, buyurun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Mütekebbire kibir sadakadandır.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ergen çocuklar gibi teröristin tanımını oku da...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bizim cesaretimizin zekâtı hepinizi cesur yapar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Geç onu sen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Evet, öyle, öyle.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Önce adam ol, adam!

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Kırk yıldır, söyleyin, o ayağınız taşta değmemiş sizin.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Cesaretini toplayıp da oy kullanamıyorsun sen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şurada, bakın, bizi öyle hapisle, zindanla da korkutamazsınız.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Biz mücadeleyle geldik buraya.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Oy kullanamıyorsun oy. Oy kullan.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Yüzlerce yıl hapis yatmışız biz, biz zindanlardan gelmişiz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Suç işleyenler gidecek cezaevine, kusura bakma.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bu memlekette siyaseten mahkûm olmak ile siyasi iktidarın sahibi olmak arasındaki fark kıl payıdır, kıl payı. Sizin de cezaevinden geldi, dört ay yattınız, kırk sene anlatacaksınız siz. Bize bu konuda akıl veremezsiniz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sen de cesaret olsaydı gerçek teröriste “terörist” diyebilirdin.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Sayın Başkan, süremi başlatın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Kusura bakma, burası tiyatro alanı değil.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şimdi, gelelim Sayın Elitaş’ın meselesine. Oy vermekten korkuyoruz öyle mi? Bugün, şimdi, “evet” oylarında bir düşünüş oldu değil mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Artış oldu farkında değilsin.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – “Hayır” oylarında bir düşünüş oldu. Herkes gözünü açmış HDP’yi bu iftirayla boğmak için alesta bekliyordu, “Fire verdiler, şöyle oldular, böyle oldular.” Bakın, bu tartışmalardan eser kalmadı şimdi; bir.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) - Kendinize güvenemiyor musunuz?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – İkincisi: “Hayır” tutumumuzu en net bir şekilde belirtmişiz.

Üçüncüsü...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İrade beyan ediyor, gizli oylamayı bozuyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hani gizliydi?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bu tutumdur.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hem de parti adına irade beyan ediyor.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Üçüncüsü: Bu konuda, ihsasirey konusunda size söylenecek bir tek şey vardır: El haya vel iman, haya imandandır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onu size söylemek lazım.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sana lazım o.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Utanma duygunuz olsa... Her gün siz, her konuda ihsasirey ediyorsunuz, artık Himalaya’sına çıktınız bunun, Himalaya’sına çıktınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben imza atmışım kardeşim, ona imza atmışım ben. Ben o Anayasa değişikliğine imza atmışım. 316 milletvekili imza atmış.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şuna gelelim: Cesaret meselesine gelelim. 81 vilayetli bir ülkeyi 80 vilayete düşürdünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bunun ceremesini bu referandum eğer yapılırsa önünüzde göreceksiniz, vakit çok erken olacak(!) (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Göreceğiz, göreceğiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Elitaş, Sayın Genel Başkanımızın isminden de bahsederek bu görüşüğümüz kanun teklifiyle ilgili yaptığı bir açıklamayı İç Tüzük ihlali gibi değerlendirmek suretiyle açık bir satışmada bulundu efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Mesela, sen ne renk oy kullanacaksın Engin Bey; beyaz mı, kırmızı mı?

15.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sizi kanunlara, Anayasa'ya, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'ne uymaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, 316...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oyunun rengini Sayın Kılıçdaroğlu gibi açıkla, cesaretin varsa açıkla.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Benim oyumun rengini herkes biliyor da siz kendi grubunuzun rengini bilemediğiniz için emrivaki açık oylama yaptırıyorsunuz herkese. Ayıp! Ayıp! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir parti muhalefete düşün ama sizin düştüğünüz duruma düşmesin. Allah'ım bizim partimizi sizin düştüğünüz duruma düşürmesin. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Altmış yıldır muhalefetsiniz, altmış yıldır.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Şimdi, asıl mesele şu Sayın Elitaş: Bu konuşmanızdan sonra, bu Parlamentoda on dört yıldır bulunan biri olarak sizin demokrasi anlayışınızı bu şekilde ortaya koymanız sizin adınıza beni üzdü, hakikaten üzdü.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sen üzülme, sen rahat ol.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Üzülme, üzülme.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Niye üzdü biliyor musunuz? Bir Anayasa değişikliği konusunda ana muhalefet partisinin yorumuna tahammül edemeyerek, bunu kabul edemeyerek, lafi evirip çevirip büküp İç Tüzük ihlaline dayandırmanız komik kaçtı, hakikaten komik kaçtı. Yeni, bir yıllık bir milletvekili bunu yapsa anlarım; anlarım, saygı gösteririm. Biz de genç milletvekiliyken sizinle aynı komisyonda da çalıştık, Meclis soruşturma komisyonunda. Ana muhalefet partisinden her konuda, hele hele demokrasiyi mezara koyacak, Meclisi ortadan kaldıracak, Türkiye Büyük Millet Meclisini baypas edecek bir teklifte konuşması sizce garip kaçıyor, Allah esirgesin, bu anayasa hakikaten geçerse Allah bu milleti sizin şerrinizden korusun.

Son cümlem şu olsun: Kamer Genç'ten örnek verdiniz. Merhum, nur gölünde yatsın, Allah'ım rahmet eylesin. Çok sevindim, hakikaten sevindim. Kamer Genç'in sekiz yıl boyunca, dokuz yıl boyunca buradan size yönelttiği her türlü eleştiriyi de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) - ...her türlü ithamı da bu vesileyle kabul etmiş olmanız, Kamer Genç açısından, hakikaten öbür dünyada ruhu bizi izliyorsa şad olacağı bir durumdur. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kaç seçimdir muhalefettesiniz Başkanım, onu söyler misiniz? Kaç seçimdir muhalefettesiniz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onurlu oluruz, bin yıl oluruz

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo! Altmış beş yıl, bin yıl oldu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı, 60’a göre bir dakika süre veriyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yolunuz açık olsun o zaman, bin yıl daha muhalefet.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu polemigi bitirelim lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Polemik değil ki.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Altay “Milleti sizin şerrinizden korusun Allah.” diye bir cümle kullandı. Milletimiz on dört yıldır bu partide hayır gördüğü için bu partiyi iktidara getiriyor. Kendi kafamıza göre hayır-şer taksiminde bulunmamakta fayda var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi: Burada gizli bir oylama yapılıyor. Arkadaşlar da sağ olsunlar, ellerinde fotoğraf makineleriyle birer birer her bir vekilin nasıl oy kullandığını tespit etmeye çalışıyorlar. Bakın, ben de Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu’nun beyanı üzerine topyekûn bütün CHP Grubunun buradan fotoğrafını çekiyorum “hayır” oyu kullandığı için; kendi beyanı üzerine. Bu bir yorum değil, “evet” dersek şöyle olur, “hayır” dersek böyle olur değil; doğrudan doğruya “hayır” vereceklerini ifade ediyor Sayın Genel Başkan. Bilmiyorum, Sayın Genel Başkanın iradesi burada CHP Grubu üzerinde bir etki yaratmıyor mu? “hayır” dediği hâlde başka türlü oy kullanacaklar mı var, onu bilemiyorum ama...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, bizim adımıza konuşma.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...benim gördüğüm CHP Grubunun bütün fotoğrafı burada açık bir şekilde oy kullanma biçiminde milletin gözü önündedir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Son sayının ne olduğunu da bilmiyorsunuz. Herhâlde 316 vekilin zaten “evet” vereceği başından belli değil mi? Böyle bir saçmalık nasıl olur ya?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – HDP’nin durumu da aynıdır, açık bir şekilde “hayır”dır.

O bakımdan, gizli oy tartışmaları konusunda bizi İç Tüzük’e davet etmeleri şu tavırları karşısında yersizdir, manasızdır, gereksizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Önder.

Sonra Sayın Altay, sonra Sayın Purçu...

Sabaha kadar buradayız.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayenizde.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sabahlar olmasın!

BAŞKAN – Sayın Önder, 60’a göre bir dakika da size söz veriyorum.

Buyurun efendim, buyurun.

43.- *Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bizim grup başkan vekilimiz kendi tercihi olarak bir şey açıkladı altını çizerek. Sayın Bostancı'ya önerim tutanaklardan ona bakıp görsün.

Öte yandan, biz bir Anayasa ihlaline dikkat çekiyoruz; hükümsüzdür, bu oylamaya katılmayı reddediyoruz. Niye? Anayasal hakkı olan vekillerin yasama faaliyetine katılma hakkı gasbedilmiş durumda. Anayasa'yla düzenlenmiş bir şey kanunla elimizden alınmaya çalışılıyor, alınmış durumda; böyle bir fiilî durum var. Acaba biz bunu bundan başka nasıl izah edebiliriz, Sayın Bostancı bir akademisyen olarak da bir hikmet buyursun, biz de öyle dile getirelim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Altay, size de 60'a göre...

Bitirelim bu işi ama.

44.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı'nın aslında tam olarak ne söylediğini ben anlamadım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Kılıçdaroğlu anlamıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, elbette anladı.

Yalnız, Ana Muhalefet Partisinin Sayın Genel Başkanının, böyle bir teklif karşısında, anlayışını kamuoyuyla paylaşmasından daha doğal bir şey olamaz.

İkinci olarak: Cumhuriyet Halk Partisinin bütün yetkili kurullarında bu teklif, şüphesiz, görüşülmüştür ve bu görüşmeler sonucunda, bu teklifin bu ülkenin ve milletin hayrına, demokrasimizin hayrına olmadığı konusunda belli görüşmeler, anlayışlar ortaya çıkmıştır. Ancak, Sayın Genel Başkanımızın, ben dâhil 132 sayın milletvekiline “Bu konuda şöyle bir oy kullanacaksınız.” telkini olmamıştır, buna gerek de yoktur.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bize de, bize de olmadı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çünkü, Cumhuriyet Halk Partisinin varlık sebebi, parlamenter demokratik sistem ve cumhuriyetimizin demokrasiyle taçlanmasıyla sınırlıdır. Bu bakımdan, bu tür eleştiriler... Eleştiri bile değil bu. “Cumhuriyet Halk Partililerin ‘hayır’ oyu verdiğini fotoğrafladım.” Nerede fotoğrafladın? Kabine girmeden oy kullanan bir Cumhuriyet Halk Partili yok ama al, istiyorsan, açık oy burada; Sayın Bostancı, al burada. Bu yakışmaz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Şereftir, şereftir; alenen paylaşıyor işte.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben bunu arkadaşımı rencide etmek için söylemiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama sen zarfın içindekinin ne olduğunu bilmiyorsun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öte yandan, sizin bu denetiminizin, açık oyla ilgili ısrarınızın sebebi şu: 316 sayın milletvekilinin iyi niyetine dayalı olarak boş kâğıda imza attırdınız, sonra metni ortaya koydunuz, şimdi sayın milletvekillere yönelik bile kuşkunuz var. Diğer kuşkunuzu da, gruba yönelik kuşkunuzu da ileriki oylamalarda bu açık oylama kepezeliği devam ederse söyleyeceğiz.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bugüne kadar, şu ana kadar yapılan oylamalar İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uygun olarak yapılmıştır, hiç kimse bunun farklı bir şekilde olduğunu iddia edemez. İç Tüzük ne diyorsa AK PARTİ Grubu ve diğer milletvekilleri aynı usule uygun olarak yapmıştır.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Purçu, buyurun, yerinizden size de söz verelim.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, görevim esnasında şahsıma yönelik açık olarak görevimi suistimal ettiğim ve suç işlediğimle alakalı sataşma vardır. 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Purçu. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

16.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Divan, değerli milletvekili kardeşlerim; ben milletvekili olmak için dürüstlüğüme buraya kadar geldim. Kimse benim dürüstlüğüme laf edemez, kimse benim dürüstlüğüme laf edemez. (CHP sıralarından alkışlar)

İç Tüzük’ün 16’ncı maddesini lütfen okuyun, Allah aşkına! (6)’ncı maddede ne diyor?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne diyor?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Seçimlerin düzen ve dürüstlük içerisinde geçmesini sağlamak.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz seçim mi yapıyoruz? Sen daha onu bilmiyorsun.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Kâtip üyenin görevi budur. Benim babam gelse, açık oy kullansa o tutanağı yazacağım, yazacağım, yazacağım! Hiç kimse kusura bakmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Allah aşkına, bakın şuraya ya, bakın! “Gizli oylama” diyor siz hâlâ açıkta oy kullanıyorsunuz. Allah aşkına okuyun şunu ya, rica ediyorum okuyun!

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne yazdın tutanağa?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Bakın, bizim aleyhimize de olsa, sizin aleyhinize de olsa dürüstlüğümden ödün vermem arkadaşlar.

Ben ne yazdım burada, ne dedim? Anayasa teklifinin oylamasında açık oy kullanılmıştır ve aynı şekilde, kabine girilmemiştir dedim. Burada bir şey yok. Sayın Başkana da söylüyorum burada: Başkanım, kabine girilmedi, açık oy kullanıldı diyorum. Bakın, gizli oylama İç Tüzük’ün 16’ncı maddesi...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – İçeri girenlere ne diyeceksin? İçeri girenler de vardı.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Lütfen arkadaşlar...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – İçeri girenler yok muydu?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - “Gizli oylama” diyor burada, “gizli oylama” diyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Gizli oylama” yazmıyor orada.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Hayır, “Gizli oylama” diyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Orada yazmıyor “gizli oylama”, onun altında yazmıyor “gizli oylama”; iyi oku.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – “Gizli oylama” diyor.

Arkadaşlar, keşke benim bu dürüstlüğüme sizler de alkış yapsaydınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben gizli kullandım.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Ben orada dürüstlikle hareket ediyorum, babam dahi olsa dürüstlüğümden ödün vermem. Kimse kusura bakmasın.

Saygılarımı arz ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben gizli kullandım, beni gördün mü?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nerede “gizli oylama” yazıyor? Bak (6)’ncı maddeye.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Ben görevimi doğru yapıyorum burada. Kimse kusura bakmasın.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben gizli kullandım, gördün mü beni?

XII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yapılan oylama tutanağını açıklama şeklinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herhâlde tartışmalar, polemikler bitti, ben bir kanaat koyacağım ortaya.

Öncelikle şunu ifade edeyim ki Meclis Başkanlık Divanı başkan ve kâtiplerden, üyelerden oluşuyor. Sadece başkan değil kâtip üyelerle birlikte, tamamen Anayasa ve İç Tüzük’e göre tarafsız bir şekilde görev ifa etmek zorundalar. Başkan vekilinin görevleri bellidir, kâtip üyelerin görevleri bellidir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Başkan tarafı.

BAŞKAN – Hiç kimse partizanca hareket ederek eline gelen bir metni oraya şerh etme hakkına ve hukukuna sahip değildir, bunu açık bir şekilde ifade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu net bir şekilde ifade ediyorum ve bu gözlerimizin önünde; bu, bir.

İkincisi... (CHP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkan siz devam edin, biz dinliyoruz.

BAŞKAN – Bir saniye, bitirelim.

Kâtip üyeler tarafından tutulan tutanak gizli oylamanın sonucuna ilişkindir.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sen direktifi nereden alıyorsun Başkan? Ayıp, ayıp!

BAŞKAN – Bu tutanak yapılan oylama sonucunda Divana intikal ettirilen zarf ve pulların sayım ve dökümüne ilişkin olup söz konusu tutanakta bu husus dışında bir konuya yer verilmesi, bu konuda şerh düşülmesi veya bunun okunması mümkün görülmemektedir. Oy sayım ve dökümünde bir anlaşmazlık olmadığı kâtip üyeler tarafından imzalanan tutanaktan da anlaşılmaktadır. Kaldı ki sadece buradaki kâtip üyeler değil, diğer tüm Meclis Başkanlık Divanı üyelerinin huzurunda net bir şekilde sayım ve döküm işlemi yapılmıştır ve buna ilişkin bir itiraz da yoktur. Dolayısıyla 1’inci madde üzerindeki oylama İç Tüzük’ün 148’inci maddesinde belirtilen gizli oylama usulüne uygun yapılmıştır.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Gizli oylama yapmadınız Başkan.

BAŞKAN – Oylama tutanaklarında oylamanın sayım ve dökümüne ilişkin bilgiler dışında başka bir hususa yer verilemeyeceği, bu bilgiler dışında bir ifadeye yer verilirse bunların hukuken yok hükmünde sayılacağı ve oylama tutanağından çıkarılacağı yönündeki tutumumu Genel Kurulun oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.53

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 01.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Ömer SERDAR (Elâzığ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükûmet yerinde.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri ile Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın Kâtip Üye hakkında sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, az önce burada yapılan tartışmalarda Sayın Elitaş Meclis İçtüzüğü’nün değişik maddelerine atıfta bulunarak gizli oylamanın İç Tüzük’te olmadığına dair birtakım açıklamalarda bulundu.

Bildiğiniz gibi, İç Tüzük’te olan ya da olmayan maddelerde ya da uygulamada, geçmiş teamüllerden hareket edilerek bir sonuca varmamız Meclis içtiheadının bir geleneğidir.

Sayın Başkan, eğer Sayın Elitaş’ın dedikleri doğru ise herkes bence oy pusulasını alsın, zarfı dahi de vermeyin, hiçbir şey yapmasınlar, gelsinler burada oylarını atsinlar, Elitaş’ın yorumundan onlar çıkıyor. Ama Elitaş bunları söylerken karşısında duran 4 kabini görmüyor. Ya, bu 4 kabin, Meclisteki İç Tüzük’te oylamalarda bir açık oylama var, bir; işaretle oylama var, iki; onlarda mı kullanılıyor da karşıya kuruldu yoksa gizli oylamanın bir hüküm ifade etmesi için mi kuruldu? Yani bunları kaldıralım isterseniz, hep birlikte kaldıralım. Böyle bir şey mi öneriyor Sayın Elitaş, anlamak mümkün değil. Akıldan ve gerçekten yorumdan uzak bir tablo. Yani karşısındaki kabinler duracak, Elitaş “İç Tüzük’te bu yok, şu yok.” diyecek. Peki, bu yaptıklarınız ne? Bu perde konulmuş, kabinler niçin konulmuş? Açık oylama için mi konuldu, işaretle oylama için mi konuldu? Basbayağı gizli oylamanın koşullarını yaratmak için konuldu; bu bir. Sayın Başkan, bu konudaki gizliliğe lütfen riayet ediniz.

Az önce siz, Sayın Özcan Purçu'nun yazmış olduğu tutanakla ilgili “Hiçbir kâtip üye, partizanca bir davranışta bulunamaz.” gibi bir söz söylediniz. Sayın Özcan Purçu, Meclis Başkanlık Divanının kâtip üyesi olarak aldığı kararlarla hüküm doğuracak bir konumda değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Ankara) – İzin verin, bitiriyorum.

BAŞKAN – Bitirin lütfen, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) - Partizanlık, alınan kararlar sonucunda lehe ya da aleyhe bir tasarrufun uygulanmasıyla ortaya çıkan bir durumdur. Bu nedenle, eğer partizanlık konusunda bir örnek vermek gerekirse sanırım bu konuya en iyi örnek sizsiniz Sayın Başkan.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gök.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Burada, Meclis Başkanlık Divanında burayı yöneten benim. Dolayısıyla, buradaki kâtip üyeler de benim buradaki talimatlarımı yerine getirmek zorundalar, İç Tüzük'e göre.

LEVENT GÖK (Ankara) – “Partizan” diyorsunuz.

BAŞKAN - İç Tüzük'e göre benim söylediklerimi yapmak durumundalar, görevlerinin gereğini yapmak durumundalar.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hay maşallah!

BAŞKAN - Burayı ben yönetiyorum, ben “Konuş.” demeden konuşamazlar dahi.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Anayasa'ya nasıl bir düzen getirmek istediyseniz Divana da onu getirmeye çalışıyorsunuz.

BAŞKAN - Açın, bakın, İç Tüzük açık. Dolayısıyla, bizim burada bütün arkadaşlarımızdan istediğimiz, evet, ben, kâtip üyeler, hepimiz, Başkanlık Divanı olarak tamamen Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun olarak burayı yönetmek durumundayız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz, partizanlıkla suçladınız ama arkadaşımızı yani böyle yaptınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bırakın Allah aşkına ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani belki başka bir ifade kullanabilirsiniz ama yani partizanca davranması için bir hükmün çıkması lazım ortaya.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Özcan Purçu hangi kararıyla kimin lehine ya da aleyhine bir şeyi etkiliyor, söyler misiniz bunu?

BAŞKAN – Sizi dinledim Sayın Gök. Şimdi de Sayın Elitaş'ı dinleyeyim.

Buyurun Sayın Elitaş.

46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, AK PARTİ'li milletvekilleri tarafından kullanılan oyların İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uygun yapıldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İzin verdiğiniz için teşekkür ediyorum, izin vermeden konuşmayı edebime uygun bulmuyorum. Çok teşekkür ediyorum izin verdiğiniz için.

Sayın Başkan, İç Tüzük'ün 148'inci maddesi gizli oylamanın usulünü ifade etmektedir. Burada kullanılan oylar, AK PARTİ'li milletvekilleri tarafından kullanılan oylar İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uygun olarak yapılmıştır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ne alaka ya? Açık açık, kabine girmeden oy verdiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlarımız bunu ihlal kapsamında bir şekilde tutanaklara geçirmek için burada yanıltıcı ifadeler kullanmaktadır. Bugüne kadar yapılan bütün oylamalar İç Tüzük 148'e uygun olarak yapılmıştır.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir cümle söyleyeceğim Sayın Başkan, bir cümle.

BAŞKAN – Bir saniye... Bir cümleden sonra kapatıyoruz.

Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Elitaş bizlerin muhalefet partisi olarak yanıltıcı ifade kullandığını ifade etti. Anayasa Mahkemesinin bütün kararlarında da burada yapılan bütün oylamaların hukuki denetimi öngörülmüştür, gizli oylamanın nasıl yapılacağı da Anayasa Mahkemesince belirlenmiştir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ona Anayasa Mahkemesi karar versin, Anayasa Mahkemesinin kapısına gideceksiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben Sayın Elitaş'ın Anayasa Mahkemesinin bu kararlarını okumasını tavsiye edeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 2709 sayılı Kanunun 75 inci maddesinde yer alan “beşyüzelli” ibaresi “altıyüz” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde gruplar adına ilk söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada yapılan oylamaların sonucu belli olabilir tabii ancak tüm kamuoyu -ancak tabii ki internetten izleyebildikleri kadarıyla- görmüşlerdir ki burada gizli oylama falan yapılmamıştır; vicdanlarda da, tarih önünde de hem bu oylamalar hem de Anayasa teklifi yok hükmünde olacaktır.

Değerli milletvekilleri, milletvekili sayısının 600'e çıkarılmasıyla ilgili değişiklik teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

Bu değişikliğin, iktidarın seçim sistemini de değiştirmek istediği düşünüldüğünde, tek bir parti egemenliğine kapı aralandığı ortadadır. Milletvekili sayısının 600'e çıkarılması nasıl gündeme geldi, tekrar hatırlayalım. Önce "600 vekilin 50'si yedek vekil olacak." dendi. "Vekiller siyasi rakiplerinin canına kastedecekler." diye korkulduğundan yedek vekillik rafa kalktı. Peki, neden milletvekili sayısı 600'e çıkıyor? Gerekçe tek satır: "Ülkemizin nüfus artışına bağlı olarak." Arkadaşlar, öyleyse neden teklif ilk pazarlığa açıldığında "550+50 yedek" formülü gündeme gelmişti? Nüfusumuz son bir ayda yüzde 10 artmadıysa burada başka bir pazarlık var demektir.

İktidar ve muhalefet sıralarında bu pazarlıktan rahatsızlık duyacak pek çok kişinin olduğunu biliyorum. Bu sıralarda her partiden, inandığı değerler için bu Parlamentoda olan milletvekillerine sormak isterim: 2019'da mevcut iktidar milletvekillerine koltuk garantisi, MHP'ye de garanti 50 milletvekili mesajı için vekil sayısının artırıldığı söyleniyor; bundan hiç rahatsız değil misiniz? Yanınızdaki milletvekillerinin nedenini anlayamadığınız bir biçimde birden varsıllaşmasından; alınan, verilen ihalelerden hiç canınız sıkılmıyor mu? "Bu Parlamentoda yardım politikasıyla değil, bir vatandaşlık hakkı olarak yurttaşların yaşamlarına değebildim." diyor musunuz?

Tek adam rejimiyle işlevsiz kılınacak Parlamentonun vekil sayısının artırılması, siyasi iradesi elinden alınan milletvekillerine bir tür siyasi rüşvettir. Rousseau'nun bir sözü vardır, dikkatinizi çekmek isterim: "İnsan başkalarının kalbini okuyabilseydi, bulunduğu yerden inmeyi isteyenlerin sayısı yukarı çıkmayı isteyenlerden daha çok olurdu." Bu pazarlıklar karşısında bizim ruh hâlimiz budur. Bırakın milletvekili sayısını artırmayı, bazı milletvekillerinin yasama faaliyetlerine ya da partilerinin Meclis dışı faaliyetlerine ilgisizliğini görünce "Milletvekili sayısının azalması evlâdır." demek istiyorum. Böylelikle milletvekillerinin halka maliyeti biraz daha azalmış olur.

Milletvekili sayısının tek başına artırılması halkın demokrasiye daha etkin katılımını sağlar mı sizce? En fazla, dağıtılacak koltuklar artmış, vaatler artmış olur. Yüzde 10'luk seçim barajı dahi kaldırılmadığı müddetçe milletvekili sayısının 600'e çıkarılmış olması, en çok oy alan partinin sandalye sayısının katlanarak artması anlamına gelir; böylece iktidar Parlamento kararları için başka partilere ihtiyaç duymaksızın, hiçbir muhalefete yer bırakmadan, dilediği kararı alabilecek çoğunluğa ulaşabilir. Yani kanun tasarısı kabul edilirse yürütmeyi denetleme yetkisi elinden alınacak bu Mecliste dahi muhalefete alan bırakmamaya çalışılıyor. Teklifin amacı bellidir. Önümüzdeki bu teklif bir Anayasa değişikliği değil, tek amacı olan, mutlaki tek adam rejimi için yapılmış bir hamledir.

Sizlere Zimbabveli bir başkanın hikâyesini anlatayım; hâlen 92 yaşındaki Robert Mugabe. 1980'den 1987'ye kadar Başbakan olarak yönettiği Zimbabve 1987 yılında yapılan bir Anayasa değişikliğiyle başkanlık sistemine geçti, o yıla kadar sembolik olan Cumhurbaşkanlığı makamı ise kaldırıldı. Zimbabve siyasetini yakından takip eden İngiltere'deki Kent Üniversitesi Hukuk Fakültesi akademisyeni Alex Magaisa, ülkede başkanlık sistemine geçişin nedeninden "gücün merkezleştirilmesi arzusu" diye bahsediyordu. Mugabe parlamenter sistemde mutlu değildi, daha fazla güce ve kontrole sahip olacağı bir başkanlık rejimi istiyordu. Bu sistemle Parlamento zayıflatıldı. Magaisa başkanlık sistemine geçişin sonucunun diktatörlük olduğunu ve bu diktatörlüğün o günden beri varlığını sürdürdüğünü söylüyor. "Parlamenter sistem daha iyiydi çünkü o zaman Başbakan Parlamentonun bir üyesiydi, Parlamenta gitmesi ve kendisine yöneltilen soruları yanıtlaması gerekiyordu. Başkanlık sisteminde ise başkanın Parlamenta hesap vermesi gerekmiyor." diyor. Tanıdık geliyor mu sizlere?

Önümüzdeki teklif de eğer kabul edilirse yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına devredilecek. Cumhurbaşkanı bütün kabineyi tek bir ağızdan belirleyecek. Üstelik Meclis artık bu Bakanlar Kurulunu denetleyemeyecek, bugün muhalefetin gündeme getirmesinden korkulan gensoruları Meclis veremeyecek yani bakanları soruşturamayacak. Cumhurbaşkanı partili olduğuna göre Erdoğan artık AKP'nin başına geçecek, hem partiyi hem devleti kendisi yönetecek. Partiyi yöneten Cumhurbaşkanı elbette milletvekillerini de seçecek. Üstelik, bugün Erdoğan için oluşturulan bu tek adam sistemindeki yetkileri, darbeye başa gelen bir Cumhurbaşkanı da kullanabilecek. Meclis Cumhurbaşkanının güdümüne girecek. HSYK'nın yarısını, Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinden 12'sini Cumhurbaşkanı atayacak. Yüksek yargı Cumhurbaşkanına bağlanacak. Arkadaşlar, böylesi Zimbabveli Robert Mugabe'nin de aklına gelmemiştir. O yüzden, belki Sayın Bekir Bozdağ başta olmak üzere bu Anayasa teklifini hazırlayanlar, kendisini ziyaret ederek danışmanlık etmek isteyebilirler.

Dün Sayın Başbakan da ülkede demokrasinin ne kadar gereksiz bir şey olduğunu ve tek adamın ülkeyi yönetmesi gerektiğini çok güzel ifade etti yaptığı konuşmada. Konuşmasının herkes tarafından tekrar tekrar izlenmesini tavsiye ederim. Yani biz doksan üç yıl geriye, tek parti döneminin de öncesine, tek adam dönemine dönüyoruz bu teklifle. Bu bir anayasa oyunudur. Tiyatro demek istemiyorum, tiyatrolara saygısızlık etmek istemiyorum. Eş başkanlarımızın, vekillerimizin yasama faaliyetinin engellendiği, oy kullanmadığı, muhalefet edemediği bir anayasa teklifi gayrimeşrudur ve bunun tek oyuncusu vardır, sadece tek bir oyuncusu vardır, başka oyuncusu yoktur.

Bir anayasa aslında nasıl olmalıdır biliyor musunuz: Sivil, çoğulcu, demokratik olmalıdır. Devlet odaklı değil, insan odaklı olmalıdır. İnsan haklarına, kadın haklarına, doğanın haklarına dayanmalıdır. Laiklik temelinde bir demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne dayanmalıdır. Dil, ırk, etnik köken, cinsiyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, mezhep, felsefi inanç, din, medeni hâl, yaş ve engellilik ayrımcılığını yasaklamalı, her vatandaşın yasalar önünde eşitliğini savunmalıdır. Avrupa Sosyal Şartı, İstanbul Sözleşmesi, ILO Sözleşmeleri gibi sözleşmeler temel alınarak hazırlanmalıdır. Sosyal adalet ilkesi temel alınmalı, her yurttaşın eğitim, beslenme, barınma, insanca çalışma gibi temel hakları güvence altına alınmalıdır.

Anayasa tartışmaları 2011 yılında devam ederken pek çok platform oluşturulmuştu. İşte orada Anayasa Kadın Platformu da kadın taleplerini ifade ediyordu. Kadınlara doğurganlık hakları, üreme sağlığı konularında ücretsiz hizmet verilmelidir diyordu kadınlar. Temel hak ve özgürlüklerin genel ahlak, millî güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık gibi soyut ve keyfî gerekçelerle sınırlandırılmamasını ifade ediyorlardı. Aile içi şiddet ve kadın cinayetleri önlenmeli, kadınlar ve erkekler arası eşit iş bölümü desteklenmelidir diyorlardı ve devletin tüm bu sorumlulukları Anayasa'da açıkça ifade etmesi gerektiğini söylüyorlardı. Arkadaşlar, bu taleplerin hangisi var bu teklifte? Bu halkın tek bir talebine yer verilmezken nasıl Anayasa teklifi diyorsunuz siz buna?

Tekrar ediyorum: Bu tek adam anayasasıdır, bu bir oyundur. Her gün e-mailler, mektuplar alıyoruz ve diyorlar ki: “Bu toplumsal kutuplaşmanın, korkunun yaratacağı iklimden...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – “...ülkenin yaşadığı bunalımdan bu getirilen teklif sorumludur.” Bizim alnımız ise her zaman ak olacaktır. Tarihe böyle geçmenizi tavsiye ediyorum.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Konuşmacı biraz önce konuşmasında “Gün geçtikçe varsıllaşan milletvekillerinin yanınızda oturmasından rahatsız olmuyor musunuz?” diye Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine hakaret etmiştir. İzin verirsiniz o konuda görüşlerimi beyan etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sataşmadan dolayı iki dakika süre veriyorum. Lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

17.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bu Parlamentoda görev yapan değerli milletvekillerinin haksız kazanç elde ettiğini iddia etmek bu Parlamento üyelerine yakışan bir davranış şekli değildir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Varsıllaşmak dedim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – “Yanınızda oturan milletvekillerinin gün geçtikçe varsıllaşmasından rahatsız olmuyor musunuz?” ifadesi açıkça bir iftiradır, hiçbir milletvekilini böyle bir şekilde itham altında tutamazsınız. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden –hiç kimseyi ayırmıyorum, siz hariç- bütün milletvekillerinden özür dilemek mecburiyetindesiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Varsa belgeniz, ispatınız, gidersiniz, yargıya verirsiniz, iddianızı ortaya koyarsınız.

İki: Bugüne kadar en önemli meselemiz nedir demokraside? Uzlaşma sanatıdır. Siyaset, birlikte hareket etme, edebilme, uzlaşabilme sanatıdır. (CHP sıralarından “Hani? Nerede?” sesleri, gürültüler) Bugün 2 siyasi parti uzlaşmayı gerçekleştirmiş ama maalesef problem burada. Siz “Bizim dediğimiz olursa uzlaşma olur yoksa uzlaşma olmaz.” zihniyetindesiniz, asıl problem burada. 2 siyasi parti aylarca görüşmüşler, belli bir noktaya getirmişler, her bir virgölünü, harfini değerlendirmişler, uzlaşarak bir noktaya doğru getirmişler. 2 siyasi partinin tarihî bir uzlaşmayla bu Anayasa değişiklik teklifini buraya getirmesini niye bir pazarlık unsuru olarak değerlendiriyorsunuz? Uzlaşma olarak görmek niye zorunuza gidiyor? İlla sizin dediğinizi yapmak mı uzlaşma olacak? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte, o, uzlaşma değil, baskı rejimidir, bunu herkes bilmeli.

Biraz önce burada konuşan, çeşitli yerlerden örnek veren sayın milletvekili Anayasa değişiklik teklifini hiç okumamış, Anayasa Komisyonunda da çeşitli konuşmalar yaptı. Allah aşkına, söylediklerinizin hiçbirisi burada, Anayasa değişiklik teklifinde yok. Siz burada masal anlatıyorsunuz, o masalı da bu millet yutmaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Elitaş konuşması sırasında grubumuzu da işaret etmek suretiyle Anayasa çalışmalarında uzlaşmaz bir tavır izlediğimizi ve baskıcı bir tavır izlediğimizi belirtmek suretiyle sataşmada bulunmuştur.

Söz istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

18.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Elitaş'tan inciler bugün bol bol geliyor. Gizli oylamayla yaptığı değerlendirmeler ortada.

Şimdi, grubumuzu işaret ederek uzlaşmaz bir tutum içerisinde olduğumuzu, baskıcı bir tutum içerisinde olduğumuzu ifade ediyor. On dört yıllık iktidarda olan sanki Cumhuriyet Halk Partisi de baskı uygulayan biziz öyle mi Sayın Elitaş? Daha dün Anayasa tartışmalarında Ankara Barosu Başkanının yapacağı mütevazı bir açıklamayı dahi gazla, copla dağıtan kimin iktidarının sözcüleridir, kimin valileridir, kimin emniyet müdürleridir? Böyle bir tablo olabilir mi? Baskıcılığa en güzel örnek dünyada AKP iktidardır, sizlersiniz.

Şimdi, uzlaşmaya gelince, 24'üncü Dönemde Genel Başkanımızın, Meclis Başkanına yazdığı mektup ortadadır. Biz “Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün partilerin uzlaşmasıyla bir anayasa çalışmasına katılmayı kabul ediyoruz. Parlamenter rejimi esas alan ve 12 Eylül darbe hukukundan Türkiye'yi arındıran bir çalışma yapma konusundaki tam bir mutabakatımızı ortaya koyuyoruz.” dedik. Ama o çalışmaları, 24'üncü Dönemdeki yürüten o çalışmaları dağıtan Meclis Başkanlığı olmuştur. Başkanlık sistemi dayatmasını ortaya koyarak bir anda masanın dağıtılmasını sağlayan AKP iktidardır, Meclis Başkanındır. Bunları ne çabuk unuttunuz? “Masada oturalım, bunları tartışalım.” diyen Cumhuriyet Halk Partisi, “Dağıtalım.” diyen Meclis Başkanı, AKP. Niye? İlla başkanlık olacak.

Başkanlık olmayacak değerli arkadaşlar. Zaten söylediğiniz de başkanlık değil, doğru düzgün bir başkanlık da değil. Cumhuriyet Halk Partisi bugün de yapıcı unsurunu taşımak kaydıyla, parlamenter rejimi güçlendirmek ve Türkiye'yi darbe hukukundan kurtarmak için yapılacak her türlü adıma destek vermeye hazırdır. Hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar)

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına ikinci söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Engin Altay'a aittir.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Millî mücadelede, Gazi Mustafa Kemal'e yani kendisini kuran, Meclisi oluşturan lidere hesap sormuş bir Parlamento önünde konuşmaktan, her şeye rağmen konuşmaktan gururluyum, kıvançlıyım, mutluyum ve gelecekte umutluyum.

Sayın milletvekilleri, cumhuriyet kaygısı deyince abarttığımızı söylüyorsunuz.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Evet, öyle.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Değerli milletvekilleri, cumhuriyet kaygısı değil, cumhuriyet dedığınız her yerde var. Bizim buradaki kaygımız, bizim için cumhuriyetimizi anlamlı kılan, onun demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olma özelliğidir; bizim kaygımız buradadır. Bu getirdiğiniz teklif ne 1808 Sened-i İttifakta ne 1839 Tanzimat ne 1856 Islahat Fermanı ne 1876 Kanun-i Esasiye, Birinci Meşrutiyet ne 1908 İkinci Meşrutiyet, daha Türkiye dışına çıkalım, ne Medine Vesikası ne Magna Carta ne İngiltere Haklar Sözleşmesi ne Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi ne 1921 ne 1924 ne 1961 ve maalesef ne de 1982, beğenmediğimiz 12 Eylül darbe anayasasından bile bu toplumu ve ülkeyi daha geri götürecek bir tekliftir. Anayasaları anlamlı kılan da hak arama güvencesinin varlığıdır, temel hak ve özgürlüklerin teminat altına alınması ve yargı bağımsızlığıdır. Getirdiğiniz teklif bütün bunları ortadan kaldırmaya müsait bir tekliftir.

Parlamente sistem bile altmış altı yılda demokrasi ve çoğulculuk eksenini üzerine oturamamış, lider odaklı kalmış iken sizin getireceğiniz bu ucube sistem Türkiye için tek başına bir felakettir.

Değerli milletvekilleri, katı güçler ayrılığı ve etkin denge denetim mekanizması var ise, adı ne olursa olsun, başkanlık, cumhurbaşkanlığı, parlamente sistem, hiç fark etmez, katı güçler ayrılığı ve etkin denge denetim mekanizması varsa bir ülkede, orada özgürlükten, orada adaletten, orada demokrasiden, orada dayanışmadan, orada iç barıştan söz edebiliriz. Aksi bir durumda bu söylediklerimin hiçbirinden, başkan, cumhurbaşkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu da olsa bahsedemeyiz; bunu iddia ediyoruz, derdimiz, muradımız budur. (CHP sıralarından alkışlar)

Her sistemde tarafların güvencesi vardır. Kamudan bireye, devletten bireye, bireyden devlete, bireyden bireye yönelik hak ihlalleri olur, olduğu iddia edilebilir. Böyle bir noktada bir tek kuvvetler ayrılığına ihtiyaç vardır. Bu hak ihlalleri ister devletten bireye ister bireyden devlete gelsin ister bireyden bireye de gelsin, kuvvetler ayrılığı mekanizması yoksa orada hukuksuzluk vardır. Benim geçenlerde söylediğim, bu ülkede parti devleti inşa edilirse kaos olur, iç savaş olur tehlikesine işaret etme gerekçemin altında da bu yatar. Bir sigortaya, bir hakeme, rejim ne olursa olsun, ihtiyaç vardır. Cumhurbaşkanlığı, aslında, aksak, topal demokrasimizin ve toplumumuzun bir ortak değeriydi. Siz bu yaklaşımınızla Türkiye’deki belki de tek ortak değeri de yok etmek üzeresiniz; inşallah, yok olmayacak, ben yok olacağına inanmıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisinin, Cumhuriyet Halk Partisinin, Halkların Demokratik Partisinin ve Milliyetçi Hareket Partisinin tüm saygıdeğer yönetici ve milletvekilleri için, 1923 de bizimdir, 1453 de bizimdir, 1071 de bizimdir, 1296 da bizimdir. Bunların hepsinin geçmişimizde, bizi geleceğe taşımada ayrı değer ve önemi vardır. Hâl böyleyken bu toplumu değişik vesileler, gerekçelerle, biraz hırs, biraz öfke, biraz inatla ötekileştirmek, kamplaştırmak, kutuplaştırmak kime ne yarar sağlar, doğrusu çok merak ediyorum.

Sayın milletvekilleri, hak ve özgürlük mücadelesi insanlık tarihi kadar eskidir. Demokrasimize yönelik tüm müdahalelere rağmen yani altmış altı yılda 6 müdahaleye rağmen, demokrasi -tramvaya da benzetirler ama- trenimiz, demokrasi vagonlarımız yoluna devam etmiştir, eksiğiyle gediğiyle. Aziz milletimiz demokrasiyi içselleştirmiş, benimsemiş ve sevmiştir, bunda bir tereddüt duymuyoruz. Milletimiz bu egemenlik hakkını, burada yazan, hepimizin de altına imza atacağı egemenlik hakkını Türkiye Büyük Millet Meclisi eliyle kullanıyor. 81 vilayetimizin 950 ilçesinden, 36 bin köy, mahallesinden gelen temsilciler eliyle aziz milletimiz egemenlik hakkını kullanıyor.

Şimdi, deniyor ki, isteniyor ki bu egemenlik hakkını gene millete sorarak bir kişiye devredelim. Gazi Mustafa Kemal Atatürk bunu görmüş olmalı ki “Millî emeller, millî irade yalnız bir şahsın düşünmesinden değil, bütün millet fertlerinin arzularının, emellerinin bileşkesinden ibarettir.” diyerek ta 1923’te, sizin bugün geldiğiniz bu aymaz noktaya o gün, doksan küsur yıl önce işaret etmiştir.

Kötüye kullanılmaya, suistimale, kutuplaştırmaya ve ayrıştırmaya, zıtlaşmaya ve inatlaşmaya açık bir rejim istiyorsunuz, budur bu. Belki -bence olamayacak ama- hadi diyelim Sayın Erdoğan böyle yapmadı, sonra ne olacak? 2010'da düştüğünüz hatayı anımsayın. O vakit de HSYK meselesi için, Anayasa Mahkemesi için neler söylediğinizi hatırlayın. Şimdi bin pişmansınız “Kandırıldık.” diyorsunuz. Yarın da mı “Kandırıldık.” diyeceksiniz, yarın da mı “Kandırıldık.” diyeceksiniz? Bu olmaz, sürdürülebilir değildir sayın milletvekilleri. Ne olur, el insaf, buradaki bu koltuklarda hepimizin oturmasının ayrı bir değeri vardır, hiç kimse buraya tesadüfen gelmemiştir. Hepimizin geldiğimiz seçim bölgelerinde, toplumda bir itibarımız, bir saygınlığımız vardır, bir akreditasyonunuz vardır, bir temayüz etmişlik vardır. Hepimizin, buradaki bütün sayın milletvekillerinin bu saygınlığına -samimi söylüyorum, üzülererek söylüyorum- bu itibarına da halel geleceği muhakkaktır. Bakmayın siz -biraz önce söyledim- toplum ve milletimiz demokrasiyi sevdi ve benimsedi, 15 Temmuzunun için atlattık.

Değerli milletvekilleri, bu yapılmazsa ne olur? Bu yapılmazsa önce siz hayal kırıklığına uğrarsınız, önce siz, yemin ediyorum, önce siz uğrarsınız; sonra toplum hüsrana uğrar ve sonra ülke felakete sürüklenir. Bizden uyarması, biz bunun yani bu rejimin değişeceğine Allah şahit, siz dahi şahit olun, ben inanmıyorum, yemin ederim, inanmıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Rejimi değiştirmiyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yemin etme, rejim değişmiyor zaten.

ENGİN ALTAY (Devamla) – An itibarıyla, siyasetçilerde mesele şudur: Bizler bugünden değil, yarından sorumluyuz; dünküler de bugün yaşadıklarımızdan sorumludur. Bakın, siyasetin böyle bir ritüeli vardır. Bugün dünün sonucudur, yarın da bugünün sonucu olacak.

Değerli milletvekilleri, terör kamplaşma ve kutuplaşmadan beslenen bir illettir. Huzur içinde bir yaşam istiyor isek terörün kamplaşma ve kutuplaşmadan beslenmesinin önündeki bütün kanalları kesmek herkesten önce bu Meclisin görevidir.

Parlamente sistemi güçlendirmek 80 milyon insanımıza yapabileceğimiz en büyük hizmettir, en büyük iyiliktir. Bu çatı altında milletin emanetine sahip kalmak bizim asli görevimizdir; aksi, emaneti gölgelemektir. Bütçe hakkını ortadan kaldırmak, denetim yetkisini daraltmak, kanun koyma yetkisine ortak koşmak Türkiye Büyük Millet Meclisini sembolikleştirmektedir. Dün söyledim, Hollanda’da, Belçika’da, İngiltere’de de saraylar var, şatolar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Oralarda saraylar, şatolar...

Başkanım, bir pozitif...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yap, yap Başkanım, pozitif ayrımcılık yap.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yapalım, yapalım.

BAŞKAN – Sesiniz son derece davudi bir ses, aslında mikrofona gerek yok ama bir dakika verelim, tamamlayın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – O gelişmiş ülkelerde saraylar ve şatolar semboliktir, Parlamento aslolanıdır. Millî irade Parlamento’dur, sarayda, şatoda millî irade olmaz ama kimi Orta Doğu ülkelerinde, Orta Asya ülkelerinde, Uzak Doğu ülkelerinde, kimi Afrika ülkelerinde de şatolar, saraylar var, parlamentolar da var ama oralarda da parlamentolar semboliktir, saraylar ve şatolar kuvveti temsil eder. Fark şudur: Bir tarafta, birinci örnekte refah ve huzur vardır, ikinci örnekte zulüm ve azap vardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan’a aittir.

Buyurun Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 2’nci maddesi, Anayasa’nın 75’inci maddesinde değişiklik yapılarak milletvekili sayısının 550’den 600’e çıkartılmasına ilişkindir. Kanun teklifinin maddeyle ilgili gerekçesinde, yapılan düzenlemenin nüfusta meydana gelen değişiklikler açısından bir gereklilik olduğu ifade edilmektedir. Bu görüşü müspet karşılamakla birlikte, burada sadece nüfus değil, aynı zamanda sosyoekonomik ve kültürel yapıdaki gelişmeler, uluslararası siyasi sistem ve benzer ülkelerdeki sistemlerin mukayesesi de bu değişikliğe ihtiyaç hasıl olduğunu göstermektedir. Esasen, bu maddeyle getirilen değişikliğin, muhalefet şerhleri de münhasıran dikkate alındığında, parti gruplarının bu maddeye karşı olmadığı bir düzenleme olduğu söylenebilir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yasamanın güçlenmesi ve kapasitenin artırılması için böyle bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu değerlendirilmektir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak yasama gücünün ve kalitesinin artırılması önceliklerimizden birisidir. Bir parlamento ne kadar kapsayıcı olursa temsil kabiliyeti de o ölçüde yüksek olacaktır. Ankara’da toplanan Birinci Meclis yeni üyeler ile eski Osmanlı Meclis-i Mebusan’dan katılan toplam 437 üyeden oluşmuştu. O günkü nüfusumuz 13,6 milyondur. 1923 yılında mevcut olan İntihab-ı Mebusan Kanun-u Muvakkati’nin her 50 bin erkek nüfusu 1 mebusun temsil edeceği hükmü değiştirilerek her 20 bin erkek nüfusa 1 mebus seçileceği hükmüne bağlanmış ve bu hüküm 1927 ve 1931 seçimlerinde de aynen uygulanmıştır. Cumhuriyetin ilanının ardından kabul edilen 1924 Anayasası’na göre sadece erkekler seçme ve seçilebilme hakkına sahip olduğundan 1923, 1927 ve 1931 seçimlerine sadece erkekler katılmışlardır. Ancak, 5 Aralık 1934’te kabul edilen bir yasayla kadınlara seçme ve seçilebilme hakkı verilmiştir. Aynı yasayla 40 bin kişiye 1 mebus seçilebilmesi esası da getirilmiştir. Çok partili parlamenter rejime geçilen 1946 yılından 1961 yılına kadar 5545 sayılı Milletvekili Seçim Kanunu’nda bazı değişiklikler yapılmıştır. Nüfus artışına paralel olarak milletvekili sayıları 1950’de 487’yken 1954’te 542’ye, 1957’de 610’a yükselmiştir. 1961 Anayasası’yla ilk kez Mecliste sandalye sayısı rakamsal olarak sınırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde 450, Senatoda 150 olmak üzere toplam 600 parlamenter olarak belirlenmiştir. 1982 Anayasası Parlamentoyu etkisizleştirmeyi amaçlamış, yürütmeyi yasama karşısında güçlendirmeyi hedeflemiştir. Bu çerçevede, Cumhuriyet Senatosu kaldırılmış, milletvekili sayısı 400’e düşürülmüştür. Daha sonra, 17 Mayıs 1987 tarihinde yapılan birinci Anayasa değişiklikleriyle 400 olan milletvekili sayısı 450’ye, müteakiben, 8 Temmuz 1993 tarihli ikinci Anayasa değişikliği paketiyle de 550’ye yükselmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; cumhuriyetin kurulduğu 1923 yılında nüfusumuz 13,6 milyon, il sayısı 63, ilçe sayısı 328’dir. Bugün, TÜİK verilerine göre, 78 milyon nüfusumuz, 81 vilayetimiz ve 892 ilçemiz bulunmaktadır. Çok partili parlamenter sisteme geçilen 1946 yılında da yani bundan yetmiş yıl önce nüfusu 19 milyon, millî geliriye 7,2 milyar dolardı. O tarihten bu yana nüfus yaklaşık 4 kat, millî gelir neredeyse 100 kat büyümüştür. Ancak bu sosyoekonomik ve kültürel gelişimi karşılayacak şekilde yasamanın güçlenmesi, parlamenter sisteme katılım ve temsili güçlendirecek adımlar atılmadığı gibi Meclis de temsil bakımından çok daha geri noktaya gelmiştir. O günlerde 40 bin vatandaşa 1 vekil düşerken bugün yaklaşık 140 bin vatandaşa 1 vekil düşmektedir. Türkiye’de sosyoekonomik gelişim

dikkate alındığında nüfusun yasamada temsil ve katılımının yeterli olmadığı düşünülmektedir. Zira, tek ya da çift Meclisli parlamenter rejimler incelendiğinde, Türkiye’de Parlamentoda temsil rakamlarının dünya örneklerinin gerisinde olduğu görülmektedir. Avrupa ülkeleri baz alındığında, Parlamantonun çok daha düşük seviyede, eksik temsil edildiği düşünülebilir. Rakamlara bakacak olursak, mevcut durumda Türkiye’de, ortalama 140 bin vatandaşa 1 milletvekili düşerken, Yunanistan’da 30 bin, İsveç’te 26 bin, Macaristan’da 28 bin vatandaşa bir vekil düşmektedir. Ülkemize benzer yüksek nüfusa sahip ülkelerden Almanya’da 131 bin, Fransa’da 113 bin, İtalya’da 97 bin, İngiltere’de 96 bin kişiye 1 milletvekili düştüğü görülmektedir. Üstelik bu ülkelerin halkın oyuyla seçilen ikinci meclisleri veya senatoları bulunmaktadır.

Parlamenter sistemleri yalnızca aritmetiğe bakarak incelemenin sağlıklı olmayacağı düşünülebilir ancak uluslararası mukayese yaptığımızda ortaya çıkan tablo ülkemizde bu konuda değişiklik yapılmasının uygun olduğunu ortaya koymaktadır. Uluslararası karşılaştırma yaptığımızda, Birleşik Krallık’ta Avam Kamarasında 646 üye, Lordlar Kamarasında 735 üye, nüfus 62 milyon; Fransa’da Ulusal Meclis 577 üye, Senatoda 343 üye, nüfus 65-66 milyon; Almanya’da Federal Meclis 622 üye, Eyaletler Meclisi 69 üye, nüfus 81 milyon. Tek kanatlı parlamenter sistemin bulunduğu ülkelerden Macaristan’da 386 üye, nüfus 10 milyon; İsveç’te 349 üye, nüfus 9 milyon civarındadır.

Bazı ülkelerde, bazı yıllarda milletvekili sayısı belli sayıda otomatik olarak mevzuata göre artıyor. Böyle bir düzenleme de yapılabilirdi. Bu olay, güncel siyasi tartışmalardan uzak bir olaydır. Tablonun siyaset, sosyoloji ve tabii gelişiminin bir sonucu olması bakımından teknik bir gerekliliktir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sonuç olarak ifade etmek isterim ki, ister tek kanatlı ister çift kanatlı parlamentolu sistemler olsun nüfusla kıyasladığımızda dünya örneklerine yaklaşmak için esasen milletvekili sayısında süreç içerisinde sosyoekonomik ve kültürel yapıda meydana gelen değişikliklere paralel olarak yeni düzenlemelerin yapılması doğal ve kaçınılmazdır. Bu çerçevede, esasen maddeyle öngörülen değişikliklere destek verdiğimizizi ifade ediyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve milletin kararı ne olursa ona da saygı duyuyoruz.

Ben yüce heyeti tekrar saygıyla selamlamadan önce, Milliyetçi Hareket Partisinin programında yer alan siyasi, sosyal ve ekonomik anlamda uzlaşmanın mutlaka sağlanması gerektiğini, bu uzlaşmanın iki temel dinamiği olduğunu, bunlardan birisinin milliyetçilik, diğerinin ise demokrasi olduğunu ifade etmek istiyorum. Milliyetçilik, beka meselesiyle birlikte düşünüldüğünde bu asgari müştereklerde uzlaşmanın gerekli olduğunu, diğer taraftan da bunun millete götürülmesiyle demokrasi şartının da yerine geleceği düşüncesindeyiz.

Yüce heyeti tekrar saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Gruplar adına son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, değerli hukukçu, Adalet Komisyonu Başkanımız Ankara Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya.

Buyurun Sayın İyimaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET İYİMAYA (Ankara) – Kurucu iktidar yetkisini kullanmakta olan yüce Parlametoyu sözlerimin başında saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz teklif gerçekten sistemin ruhunu, ilğini ortaya koyan bir tekliftir. Türkiye’nin tarih içinde bir anayasa sorunu hep olmuştur ve maalesef, var olan, yürürlükte olan anayasaların mimarları özellikle çok partili dönemde millet olamamıştır. Yüce Parlamentonun, hiçbir siyasi partiyi hariç bırakmaksızın ifade edeyim ki en büyük kusuru, demokratik dönemlerde,

olağan dönemlerde sivil, rasyonel devlet ve anayasa alanını gerçekten düzenlemiş bir anayasayı millette sunamamış olmasıdır. Bu, siyaset kurumunun ortak kusurudur ve ister istemez bu kusurun, bu ayıbın altında ezilen de siyaset kurumudur. Bugün daha çok teklifin, modelin retoriği ortaya konu konjonktürel hararetlere atfı yapılarak, demokrasiye atfı yapılarak. Maalesef, bir Fransız, bir Amerikan, bir gelişmiş ülke parlamentolarında kurucu iktidar yetkisi kullanılır iken var olması gereken anayasa mühendisliği meselesi, mekanizma kolaycı üsluplarla gerçekten konuşmaya boğulmuştur.

Değerli arkadaşlar, Türk anayasalarımızın özellikle bir hükümet sistemi vardır ve 1982 Anayasası'nın kuruluşundan bütün dönüşümlerine rağmen şu ana kadar bir hükümet sistemi meselesi var, Parlamentoyla yürütme arasındaki ilişkilerin modellendirilmesinde sorun var. Evvela bugünkü cari hükümet sistemi bir parlamenter sistem midir? Büyük harflerle ve altını çizerek ifade edeyim, Türk Anayasası, parlamenter sistem, saf bir parlamenter sistem modelinden mahrumdur. Üç tane unsur var: Cari, Anayasa'mızın hükümet sistemleri var. Bir, çıkış garantili vesayet sistemidir, Çankaya'nın modellemesi öyledir; Anayasa Mahkemesi modellemesi öyledir ve Millî Güvenlik Kurulu modellemesi öyledir yani darbe dönemi iradesinin demokratik dönemde de var olması için garantiler öngörmüş, vâkıâ, 2010 ve 2007 reformları vesayet kapasitesini büyük ölçüde geriletmişse de hâlen ortadan kaldırılabilmiş değildir.

İkinci özellik, ikinci karakter: Mevcut Anayasa'mız başkanlık veya yarı başkanlık sistemine modellenmiş bir yürütme tarifi yapmaktadır. Anayasa'mızın, yanlış söylemeyeyim, 104'üncü madde olmalı, Cumhurbaşkanına verilen yetki ve hele son fıkrasında kanunlarla da cumhurbaşkanına verilecek görev formatı içerisinde, Anayasa'mızın bir parlamenter sistem tarif ettiği düşünülemez. Geride üçte 1'lik bölüm, etrafı kuşatılmış, soluğu kesik bir parlamenter sistem. Üzülüyorum ben. Burada parlamento sorunuyla parlamenter sistemi birbirinden ayıralım. Ben gerçekten acil bir parlamento reformuna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. O konuda da "Siyaset Kurumunun Ortak Günahı Yasama Reformu" adıyla da makaleleştirdim o konuyu.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hocam, bu değişikliklerle ilgili ne diyorsunuz?

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ne var, bu sistemin arızaları ne?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hocam, bu değişikliklere gelelim Hocam.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sakin ol, Hocam anlatıyor.

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Bir: Çift başlılık, gerçekten bu sistemin en büyük arızası ve ben şahsen büyük Atatürk'ten başlamak üzere Başbakan-Cumhurbaşkanı arasında kavgaanın...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yapma Hocam, yapma!

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Değil efendim... Efendim, bakın...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz Genel Kurula hitap edin, bir manifesto yazıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum, lütfen dinleyin, müdahale etmeyin.

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Tarihi çok iyi biliyorum. Kurucu liderler İnönü'ye, Atatürk'e saygımız sonsuz ama gerçek bu. Herhangi bir cumhurbaşkanı veya başbakan örnekleyelim ki aralarında kavga olmasın.

İki: Koalisyon krizleri. Bakın, azınlık hükümetinin kurulması görüşmelerini ben yürüttüm. Bir kişi, Parlamentoda bir temsilcisi var ve hükümet kurmakla görevlendirildi. O görüşmeden sonra azınlık hükümetine döndü ve arkadaşlar, zor zamanların büyük sorunlarını bu yapıyla çözemeyiz.

Çare var mı? Parlamenter sistem noktasında çare var mı? Var. Fransa denedi 1948’de, rasyonelleştirme reformu yaptı, olmadı; geldi De Gaulle, yarı başkanlığa geçti. Peki, şu anda parlamenter sistemi rasyonelleştirme... Olur, aşkın temsil, İtalya, Yunanistan. Yüzde 35’e yüzde 60 gücü verirsiniz, çift başlılık hariç ama koalisyonun problemlerini ortadan kaldırırsınız.

Şimdi, cumhurbaşkanlığı sistemi bir zarurettir. Keşke vaktim olsa, genişçe tartışsam ama burada, şu soru sorulabilir: Bu model, Adalet ve Kalkınma Partisinin kurucu iktidar yetkisini harekete geçiren teklif modeli çok mükemmel mi? Söyleyemeyiz. Bir defa, yeni bir deneme ve şöyle...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hocam, bu nasıl, bu; bu değişiklik nasıl?

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Şu anda bu model, bizce, bize göre, emsallerine göre bu sorunu çözebilecek bir modeldir. Geçiş süreci, bizim en büyük öğretilerimiz olacaktır. Tercihimizdeki hatayı, tercihimizdeki dönüştürme zaruretlerini bu geçiş süreci bize anlatacaktır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ondan sonra ilk 4 madde mi var Hocam? Geçiş sürecinden sonra ilk 4 maddeyi mi değiştireceksiniz?

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Sadece Meclisi feshetmeyle ilgili unsuru sizlerle paylaşmak istiyorum arkadaşlar. 1993’te, rahmetli Özal büyük anayasa mühendisi George Wedel’i Türkiye’ye davet etti ve başkanlık sistemi, cumhurbaşkanlığı sistemi konusunda geniş bir tartışma açıldı Demokrasi Vakfında. Orada, bakın, değerli arkadaşlar, parlamentonun feshi değil, infisah etkili fesih yani immobilizasyon, hareketsizlik durumunun meydana gelmesi hâlinde iki gücün, yasama ve yürütme, bir mekanizmayla bir çözüm noktasına getirilmesi için “Ben senin görevine son veriyorum ama benim de kellem kesilecek...” O aynen şöyle: Bu, medeni terördür. Nedir o? Zorunlu uzlaşmadır. Öyle uzlaşalım ki mekanizma yoluyla, uzlaşmazsak gidiyoruz. Zorunlu uzlaşmadır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hocam, süre bitti, bugüne gelmediniz; süre bitti, süre.

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Uzlaşma olmadı, doğrudan halka gidilecek, halk hakem olacak.

Değerli arkadaşlar, madde, milletvekili sayısını artırmaktadır. 1960 yılından evvel, değerli arkadaşlar, Türkiye’de nüfusa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hocam, süre bitti, süre.

BAŞKAN – Sayın İyimaya...

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Bir dakikada bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamam, bir dakikada bitirin. Keşke zaman olsa da şöyle dakikalarca, saatlerce sizi dinleyebilsek ama...

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Keşke, keşke... Faydalı olurdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun, bir dakikada bitirelim.

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ben bu teklifin süreç içerisinde önergelerle veya değil, hayırlı olacağını düşünüyorum ve tartışmalar tamam, tarihe, demokrasiye atıf tamam ama bir de mekanizmaya, mekanik yapıya yönelelim diyorum.

Hayırlı olsun.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İyimaya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Tabii, her zaman yaptığımız gibi yine bir AKP milletvekiline “Burada sizi dinlemek, daha fazla dinlemek faydalı olur.” dediniz. Şu sözü bir gün bizim için söylemediniz.

BAŞKAN – Keşke zaman olsa da süreyi çok verebilsem -hepiniz için diyorum- ama İç Tüzük sınırlı. Az önce Sayın Altay’a da toparlaması için bir dakika süre verdim, aynı şekilde Sayın İyimaya’ya da verdim. Kusura bakmayın yani...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, özür dilerim, konu, süre değil. Siz “Keşke daha fazla konuşsanız da yararlı olsak.” dediniz. Sayın Ahmet İyimaya da benim bir büyüğümdür, üstadımdır, saygı duyarım.

BAŞKAN – Sayın Gök, keşke zaman elverse siz de konuşsanız, sizden de faydalanabilesek. Keşke siz de daha fazla konuşabilseniz, zaman elverse, İç Tüzük elverse.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama az önce tartıştığımız partizanlığa tipik bir örnek de onun için söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

Şahıslar adına ilk söz, Hatay Milletvekili Adem Yeşildal’a aittir.

Buyurun Sayın Yeşildal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

Lütfen zamanında bitirin, ek süre vermeyeceğim.

ADEM YEŞİLDAL (Hatay) – Canınız sağ olsun Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; ben de sizi en kalbî duygularla selamlıyorum. Anayasa değişikliğinin 2’nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Kıymetli dostlar, Anayasa Komisyonunda yaklaşık yüz saate yakın bir zaman diliminde önemli ve verimli görüşmeler yaptık. Tabii, oradaki birtakım izlenimlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Burada tabii, bu Anayasa teklifi 21 madde olarak Komisyon gündemine geldiğinde bu pakete muhalefet eden muhalefet partileri, bunun bir dayatma Anayasa değişikliği olduğu hususunda ısrarcı oldular. Aslında oradaki görüşmelerde ciddi değişiklikler de yapıldı, oralardaki eleştirilerden feyiz alınarak, istifade edilerek ciddi değişiklikler yapıldı. Bu sefer de farklı türlü bir eleştiriye maruz kaldık. Çok hazırlıksız, iyi çalışılmadan yapılan bir Anayasa değişikliği teklifi olduğu dile getirildi. Yani, aynen devam ettiğinizde “dayatma” deniliyor, değişiklikler yapıldığında makul çerçevede, bu sefer de “Çorbaya döndü.” deniliyor. Dolayısıyla, bu konuda muhalefetin eleştirilerini çok haklı bulduğumuzu ifade etmiyorum.

Ayrıca, tabii, “Fiilî durum meselesi, bu Anayasa değişikliğini zorunlu hâle getirdi.” gibi bir söylem var. Bu söylemi zaman zaman partimizin yetkilileri de ifade ediyor. Şahsen fiilî durum meselesine katılmadığımı buradan ifade etmek istiyorum. Çünkü hep beraber 21 Ekim 2007’de 5 maddelik bir Anayasa değişikliğine gittik. Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesini içeren önemli bir Anayasa değişikliği idi. O Anayasa değişikliği ihtiyacının da neden kaynaklandığını, maalesef, o tarihlerde Anayasa Mahkemesinin 367 garabetine sebebiyet verdiğini de hepimiz, hep beraber biliyoruz. İşte o değişiklik, 10 Ağustos 2014’te yapılan seçimle aslında uygulamaya geçmiş oldu.

Dolayısıyla, fiilî durumu değiştirmek adına zorunluluktan bu Anayasa değişikliğinin yapıldığı hususuna da kesinlikle katılmadığımı ifade ediyorum. Bir hukuki zorunluluk vardı, mevcut sistemde, bir önceki sistemde Cumhurbaşkanının Meclis tarafından seçilmesi vardı, biz onu doğrudan halk tarafından seçilen bir Cumhurbaşkanı hâline getirmiştik. Üstelik, Sayın Cumhurbaşkanımız kampanyasında nasıl bir Cumhurbaşkanlığı portresi ortaya koyacağını halkımıza taahhüt etti. Oturan, temsil makamında

duran bir Cumhurbaşkanı değil, koşan, hizmetleri takip eden ve halkın yanında olduğunu, milletin tarafında olduğunu taahhüt eden bir Cumhurbaşkanı adaylığı söz konusu idi ve bunu da Allah’a şükürler olsun yapıyor.

Bir de muhalefet partilerimizin bu Anayasa değişikliğinin cumhuriyetle ve rejimle alakalı olduğu hususu da son derece talihsiz bir beyandır, onu açık ve net ifade edeyim. Bu düzenleme, sadece yürütme şekline ilişkin önemli bir düzenlemedir. Buradan açık ve net ilan ediyorum: Hiç kimsenin, hiçbirimizin ne cumhuriyetle ne de cumhuriyetin ortak değerleriyle en ufak bir meselesi yoktur. Bu, milletimizin ortak değerlerini ifade eder. Dolayısıyla, buradaki tartışmaların toplumumuzun belirli noktalarını tahrik etmekten öte bir fonksiyonu da olmayacaktır. Bu konuda herkesi de hassas davranmaya davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, Sayın Başbakanımızın bu konudaki ifadesi, aslında son noktayı koyan bir ifadeydi. Cumhuriyet yani rejim meselesi 1923’te kapanan bir meseledir, bu konu üzerinde kesinlikle tartışma yapılmamalıdır.

Tabii, burada yapılan bu değişiklik –zamanım da bitiyor, Başkanım da ikaz etti “Süre vermeyeceğim.” diye- esasen şunu ortaya koyacak: Her siyasi partiyi, her siyasi eğilimi, toplumun farklı kesimlerini, toplumun en az yüzde 50 artı 1’ini kapsayacak şekilde geniş bir kitlesini kucaklayacak politikalar üretmek zorunda bırakacaktır. Türk siyasi tarihinde devrim niteliğinde bir düzenleme olacaktır. Adalet Bakanımız zaman zaman bu hususu vurgulamaktadır, ben bir kez daha vurguluyorum. Cumhuriyet Halk Partisi de, Milliyetçi Hareket Partisi de, bizler de, Halkların Demokratik Partisi de bu toplumun genelini kucaklayacak politikalar üretmek durumunda kalacağız eğer iktidar olmak gibi bir derdimiz, niyetimiz varsa diyorum, sizleri sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yeşildal.

Şahıslar adına ikinci ve son konuşmacı, Adana Milletvekili Muharrem Varlı’ya aittir.

Sayın Varlı, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz beş dakikadır.

Lütfen süresinde bitirmeye gayret edelim.

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2’nci maddede şahsım adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa değişikliği, bütün siyasi partilerin seçim beyannamelerinde halka anlattıkları ve yapmak istedikleri bir şeydi. Bugün de inşallah -eğer sonuçlandırabilirsek- bu değişikliği yapmak üzere burada bulunuyoruz. Tabii, Anayasa değişiklikleri yapılırken her partinin de kendisine göre vermiş olduğu sözler vardı. Bu sözler doğrultusunda, birkaç tane parti veya 2 tane partinin, özellikle şu anda Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisinin bir araya gelerek yapmış olduğu bir düzenleme var. Bu düzenlemede üniter yapı tamamen korunarak ve Anayasa’nın ilk 4 maddesine hiç dokunulmadan, tamamen bir yönetim şeklinin düzenlendiği Anayasa değişikliği yapılıyor. Yani, işte rejim değişikliğinden filan bahsediliyor, aslında rejim değişikliğiyle alakalı en ufak bir emare dahi yok burada; tamamen hükümet yönetimi, yönetimin düzenlenmesiyle alakalı yapılan bir değişiklik var. Dolayısıyla, bundan dolayı da kimsenin kaygı duymasına, endişe duymasına gerek yok. Netice itibarıyla, burada herkes konuya vâkıf, hepimiz de neticenin nereye gideceğini, nasıl olacağını biliyoruz.

Şimdi, 2’nci madde, 550 milletvekilinin 600 milletvekiline çıkarılmasıyla alakalı bir madde. Burada, bununla ilgili değişik spekülasyonlar da yapıldı, suistimaller de gündeme getirildi. Ancak, tabii ki Türkiye Cumhuriyeti devleti, nüfusu artan bir devlet, ihtiyaçları artan bir devlet, dolayısıyla bu ihtiyaçları karşılamak, bu nüfusa karşı siyasi iradeyi güçlendirmek adına 600 vekile çıkarılması kararlaştırıldı, bununla alakalı yapılan bir düzenleme. Burada en ufak bir suistimal olduğunu söylemek doğru değil.

Yine, parlamenter sistemin ortadan kalkacağı iddiaları var. 600 milletvekiliyle ilgili böyle bir düzenleme yapılması, parlamenter sistemin devam edeceğinin de aynı zamanda ispatıdır burada. Yani, demek ki parlamenter sistem devam edecek ki 600 milletvekilliğine çıkarılıyor. Onun için, bununla alakalı da “Parlamenter sistem ortadan kalkıyor, tamamen tek kişinin yönetimine geçiyor.” gibi ifadeler de doğru değil.

Yine, rejimle alakalı söyleyebileceğimiz... Bütün arkadaşlarımız burada söylediler ama ben de bir daha altını çizmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti devleti, 29 Ekim 1923 tarihinde cumhuriyet olarak rejimini ilan etmiştir. O günden bugüne de cumhuriyetin devamı sağlanmıştır, bugünden sonra da Allah izin verirse cumhuriyetin devamı sağlanacaktır. Dolayısıyla, bu konuda da rejimle alakalı en ufak bir sıkıntı olmadığı ortaya çıkıyor. Yine, biz 23 Nisan 1920’de parlamenter sisteme geçtik. İşte, az önce söylediğim gibi, 600 milletvekiliyle alakalı yapılan düzenleme de parlamenter sistemin devam edeceğini ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti devleti, dört bir tarafta terörle mücadele yapıyor. Bir tarafta PKK terör örgütü, diğer tarafta FETÖ terör örgütü, diğer tarafta, hemen sınırlarımızda PYD yapılanması, IŞİD yapılanması. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti devleti, bunlarla mücadele ederken bizim de içeride birlik göstermemiz lazım, bir duruş göstermemiz lazım ve düşmana korku salan bir duruş göstermemiz lazım. Onun için, burada, elbette ki birbirimizi eleştirebiliriz, elbette ki yanlış bulduğumuz şeyler olabilir ama netice itibarıyla, devletimizin bekası için, ülkemizin bu terör belasını defedebilmesi ve bununla en iyi şekilde mücadele edebilmesi için de bir dik duruş göstermemiz lazım. Yani, hem terör örgütlerine karşı dik duruş göstermemiz lazım hem Türkiye üzerinde oyun oynayan emperyal güçlere karşı dik duruş göstermemiz lazım. İşte, bugün Milliyetçi Hareket Partisinin ortaya koymuş olduğu duruş da bu duruştan ibarettir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Varlı.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük 72’ye göre, görüşmelere devam önergesi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yapılmakta olan değişiklik son derece önemlidir, sakıncalıdır. Konu, daha uzun müzakereye muhtaçtır. İktidar partisi adına konuşan Sayın Ahmet İyimaya’nın “Süre olsaydı faydalı olurdu.” ifadeleri ve AKP Grubunun alkışla bu talebe desteği de aynı ihtiyaca işaret etmektedir. İç Tüzük’ün 72’nci maddesi gereğince görüşmelerin devamını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Levent Gök

Engin Altay

Manisa

Ankara

İstanbul

Ali ŞekerS

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

İzmir

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biz Sayın İyimaya’yı gönderelim CHP Grubuna, onlara anlatsınlar efendim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ahmet İyimaya’ya tarihî saygısızlık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ahmet Bey, bak, gördünüz, ne yaptılar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın İyimaya’yı CHP Grubuna gönderiyoruz, kapalı oturumda onlara izah etsin efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ahmet Bey ders versin, ders.

BAŞKAN – Evet, uygun bir zamanda Sayın İyimaya gerekli izahları yapar.

Sayın milletvekilleri, konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, on dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz ve bu sürenin yarısını soruya, yarısını cevaba ayıracağız.

Sisteme giren sayın milletvekillerine sırayla söz vereceğim.

Sayın Kayışoğlu, buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, iki gündür ben de, diğer arkadaşlarım da sorup duruyoruz ama bir türlü cevabını alamadık, diyoruz ki: On beş yıldır iktidardasınız, bu on beş yıl içerisinde çıkarmak isteyip de çıkarmadığınız, çıkaramadığınız bir kanun oldu mu? Karar almak isteyip alamadığınız, uygulayamadığınız bir konu oldu mu? Ama ısrarla cevap vermiyorsunuz. Gerçi, bugün benim aklıma geldi; bir tek, tecavüzcülere af yasasını çıkaramadınız ama bu değişiklik, herhâlde onunla ilgili de değildir.

İkincisi: 2010 referandumunda söylediğiniz sözlere baktım, diyorsunuz ki: “Hâkimlik teminatı için evet; engelleri kaldırmak için, emeğimizi korumak için, onurlu bir yaşam için, özgürlük ve demokrasi için, faili meçhullerden hesap sormak için, seyahat özgürlüğü için evet, evet, evet.” Evet verdi bu millet ama maalesef, hiçbirini yerine getirilmedi. Bu millet size nasıl güvensin bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa tartışmalarının temel hak ve özgürlükler ve demokratik kurumsal yapıların güçlendirilmesi bağlamında tartışılmadığını, hukukun üstünlüğü ve bağımsız yargı ekseninde tartışılmadığını; aksine, 2014 yılında halk oylarıyla seçilen bir Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinin sınırını belirleyen mevcut Anayasa’yı tanımayarak ihlal etmesi ve parlamenter sistemin işleyişini ve kuvvetler ayrılığı ilkesini yok saymasıyla devlet yönetim yapısında yaratılan fiili uygulamalara çözüm arayışı ekseninde bir Anayasa değişikliği tartışılmış ve Genel Kurul gündemine gelmiştir. İki siyasi partinin bir araya gelerek tek kişinin yarattığı bu mevcut, Anayasa dışı, otoriter fiili duruma anayasal bir zemin ve meşruluk kazandırma çabalarıyla karşı karşıyayız.

Sayın Bakan, ülkemizin huzura kavuşması için asıl tartışılması gereken, mevcut Anayasa içinde Anayasa’yı tanımayan bir Cumhurbaşkanının anayasal sınırlarına çekilmesi sorunudur. Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Bakan, başkanlık sisteminde başkan hem tarafsız hem partili nasıl olacak, tarafsızlığı ifade eden o yemini nasıl edecek? Siz anayasa yapmıyorsunuz, sizin yaptığınız anayasasız bir düzene doğru evrilmektir, aynı zamanda bu anayasa yapma sürecini de suistimal etmektir.

Öyle bir başkan düşünün ki hiç kimseye hesap vermeyecek, hiç kimse onu denetleyemeyecek ve kimseye karşı sorumlu olmayacak. Oysa tarihimizde Mustafa Kemal Atatürk’e bile bu yetki verilmemiştir. Atatürk, bütün Millî Mücadele’yi ve sonrasındaki devrimleri milletin Meclisiyle birlikte yapmıştır. İktidarın başkanlık telaşına düşerek “Cumhurbaşkanı başkan olmak istiyor, yapalım o zaman.” önceliği, esas, dışarıya da, içeriye de güven vermeyen en önemli unsurdur. Ekonomik olarak da değerlendirildiğinde iktidarın bir mucize ilaç olarak sunması ve bu konuda vatandaşı aldatmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İlgezdi...

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidar sözcüleri, görüşmelerin başından beri “Cumhurbaşkanının kişi hak ve ödevleri ile siyasi hak ve ödevlere ilişkin konularda kararname çıkarma yetkisi olmayacak.” diyor. Buradan Sayın Bakana soruyorum: Olağanüstü hâl ilanı, siyasi bir karar değil midir? Olağanüstü hâl kararnameleriyle yapılan düzenlemeler siyasi değil midir? Cumhurbaşkanı, olağanüstü hâl kararnameleriyle yasama yetkisine ortak olmuş olmuyor mu? Bu teklifle, şartları ortadan kaldığı hâlde hâlen yürürlükte olan OHAL, kalıcı hâl mi getirilmek isteniyor?

BAŞKAN – Sayın Tüm...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, toplumsal uzlaşmanın en önemli belgesi anayasalardır. Anayasalar, âdeta bir yurttaşlık belgesidir. Ortak yaşama iradesinin hep birlikte ortaya konulmasıdır, bunun için ortak akılla ve özgür iradeyle yapılır. Tek başına, oldubittiyle yapılan hiçbir anayasa, özgür yurttaşlığı, barışı, huzuru ve istikrarı asla sağlayamaz, böyle bir anayasa olsa olsa darbe anayasası olur. Bugün toplumun önemli kesimlerinin hiçbirinin görüşü dahi alınmadan sırf reis mutlu olsun diye hazırlanan bu anayasanın sahibi halkımız değildir. Bunun olmadığını dün buradan hep birlikte gördük ve yaşadık. Sivil toplumun görüşlerini açıklamasına bile tahammül edemeyen AKP’nin bu baskıcı tutumunu kınıyorum. Egemenlik kayıtsız ve koşulsuz ulusundur, hiçbir kişiye devredilemez. Yaşasın laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, soruları cevaplandırmak üzere sözü Sayın Bakana bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bozdağ.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha önceki sorularda da ifade ettim. Bu teklifin gerekçeleri konuşmacılar tarafından çok açık ortaya kondu. Genel gerekçe, madde gerekçeleri ortada, bir kez daha ifade etmek isterim ki siyasi istikrar, güçlü yasama, güçlü iktidar, etkin yasama denetimi ve Türkiye’nin çift başlı yürütmeden, çift meşruiyet tartışmalarından ve yürütmeye dönük pek çok hukuk dışı operasyonlardan çektiği bundan önceki pek çok soruna çözüm bulan bir tekliftir.

Milletimizin bize nasıl güveneceğine kararı milletimiz verecektir. Bugüne kadar yapılmış olan bütün seçimlerde milletimiz, açık ara AK PARTİ’yi birinci yapmıştır, tek başına iktidara taşınmıştır. Belediyelerde, belediye meclislerinde, il genel meclisi üyeliklerinde bunu çok net bir şekilde ortaya koymuştur. Bu, çok açık bir husustur.

Tabii, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, hepimizin üzerinde hassasiyetle durduğu bir konudur ve bu teklifin içerisindeki düzenlemelere baktığınız zaman yargılama engeli olan pek çok konuda yargının yolu açılmaktadır, hukuk devleti güçlendirilmektedir.

Cumhurbaşkanımız, Anayasa'daki yetkilerini kullanmaktadır. Bugüne kadar Sayın Cumhurbaşkanımızın Anayasa'da olmayan bir yetkiyi kullandığını kimse ifade edemez. Bakanlar Kurulunu Cumhurbaşkanının toplantıya çağırıp başkanlık yapması anayasal bir yetkidir. Daha önceki Cumhurbaşkanlarının da bazıları zaman zaman yaptı ama Cumhurbaşkanı isterse bunu, diyelim on beş günde, bir ayda, üç ayda yapabilir mi; yapabilir. Anayasa bu yetkiyi vermiş mi; vermiş. Şimdi Cumhurbaşkanı bu yetkiyi kullanınca "Niye kullanıyorsunuz?" diye bir eleştiri yapmak doğru değil. Anayasa'nın verdiği yetkileri kullanmaktadır. Anayasa'ya uygun bir şekilde vazifesini yerine getirmektedir ve Anayasa'nın uygulanmasını denetlemek de ayrıca Sayın Cumhurbaşkanının görevleri arasında yer almaktadır.

Cumhurbaşkanının partili olmasına ilişkin dün de ifade ettik çok net bir şekilde. Milletvekili partili, bakan partili, başbakan partili milletvekili, belediye meclisi, il genel meclisi üyeleri partili, Meclis başkanı partili, bunlar bağımsız ve tarafsız görev yapabiliyorlar. Bütün milletin başbakanı, bakanı olabiliyorlar, belediye başkanı olabiliyorlar. Cumhurbaşkanına geldiği zaman "Bu olmaz." demek, bir açık çifte standarttır.

Cumhurbaşkanının sorumluluklarına gelince: Esasında bu teklifin en önemli yönlerinden biri, şu anda siyaseten sorumsuz olan Cumhurbaşkanına siyasal sorumluluk getirmektir, cezai açıdan sorumsuz olan Cumhurbaşkanına cezai sorumluluk getirmektir, vatana ihanet dışında hiçbir şeyle suçlandırılmayan Cumhurbaşkanını işlediği iddia edilen bütün suçlardan dolayı suçlandırma imkânı getirmektedir. Cumhurbaşkanının yargı denetimine kapalı pek çok işlemine yargı yolu açılmaktadır ve burada sorumsuz Cumhurbaşkanından sorumlu Cumhurbaşkanına bir geçiş yapılmaktadır. Hem yasama denetimi, Anayasa Mahkemesi denetimi, diğer idari yargı denetimi çok net bir şekilde ortadadır.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Siyasal sorumluluğu kim üstleniyor Sayın Bakan? Siyasal sorumluluğu yok mu?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kararname çıkarma yetkisi, olağanüstü hâl ilanını şu andaki Anayasa'mıza göre yapılabilir mi? Yapılabilir. Nasıl yapılıyor? Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu bunun ilanını yapıyor. Şu anda Anayasa'da var. Anayasa'da olan bir yetki, yeni teklifte de muhafaza ediliyor; bu bir.

2) Mevcut Anayasa'da olağanüstü hâl döneminde çıkarılan kanun hükmünde kararnamenin kapsamında bir değişiklik bu teklifte de yapılmıyor, aynısı muhafaza ediliyor.

3) Çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin Meclise geldikten sonra üç ay içerisinde yasalaşması zorunlu, yasalaşmadığı takdirde kendiliğinden yürürlükten kalkacağı öngörülüyor. Dolayısıyla şu andakinden daha olumlu bir düzenleme içeriyor. Şimdi Mecliste görüşülme zorunluluğu yok, süre şeyi yok. Bu, İç Tüzük'le belirlenir diyor. Görüşülmediği takdirde o yürürlükten kaldırılana kadar yürürlükte ama şimdikiinde böyle bir durum söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu kadar iyiye niye değiştirmek için uğraşıyorsunuz Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi önerge vardır.

İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1504) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "olarak" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç
Bartın

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

Orhan Atalay

Ardahan

Hasan Basri Kurt

Samsun

Gökcen Özdoğan Enç

Antalya

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çekiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler geri çekilmiştir.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan

İstanbul

Meral Daniş Beştaş

Adana

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Engin Altay

İstanbul

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Levent Gök

Ankara

Haluk Koç

Ankara

Özgür Özel

Manisa

Tekin Bingöl

Ankara

BAŞKAN – Komisyon son okunan önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YUSUF BAŞER (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, bu Anayasa değişikliği teklifinin 2'nci maddesinde şu anda 550 olan milletvekili sayısı 600'e çıkarılıyor. Niye yapılıyor bu, belli değil. Ben maliyetinden söz edeyim: Yıllık 15 milyon TL maliyeti var bunun bütçeye; 10.683 asgari ücretlinin parası bu, bir yılda bin işçi çalıştırabilirsiniz.

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi mevcut Anayasa'yı, 1982 Anayasası'nı savunmuyor. 1982 Anayasası gerçek anlamda bir parlamenter sistemi öngörmüyor. Evet, vesayet kurumlarının bulunduğu, dolayısıyla seçilmiş iradeyi değişik şekillerde sınırlandırmaya çalışan bir anayasa. Ayrıca, sadece Anayasa değil, 1982, yani darbe hukukuyla beraber parlamenter sistem ciddi bir şekilde sakatlanmıştır. Biz bunu savunmuyoruz. Bizim savunduğumuz şey, gerçek anlamda kuvvetler ayrımının olduğu, hukuk devletinın işlediği bir anayasadır.

Dolayısıyla, çoğulcu bir anayasayı savunuyoruz. Dolayısıyla, Hükûmet partisi sözcülerinin, Cumhuriyet Halk Partisinin mevcut durumu savunduğuna dair söylemlerinin hiçbir gerçeklik tarafı yoktur. Ama biz parlamenter sistemden yanayız. Değişik sebeplerden dolayı parlamenter sistemden yanayız ama en önemli sebeplerinden bir tanesi, bizim gibi, gerçekten, kimlik siyasetinin yapıldığı, toplumsal bölünmüşlüğün, kutuplaşmanın had safhada olduğu toplumlarda parlamenter sistem gereklidir değerli arkadaşlarım. Çünkü parlamenter sistem, yönetimi, yasa çıkarmayı uzlaştırmaya zorlar. Bizim de uzlaşmaya ihtiyacımız var değerli arkadaşlarım.

Değerli milletvekilleri, sürekli olarak bir millî irade şeyi tutturmuş geliyorsunuz, sanki birileri millî iradeye karşı çıkıyormuş gibi. Bu millî irade nasıl buraya yansıyacak ve nasıl işleyecek, esas soru budur değerli arkadaşlarım. İşte, sizin getirmiş olduğunuz, işte daha evvel "Türk tipi" diye isimlendirmiş olduğunuz bu sistemde, bu millî iradenin buraya yansımada, işleminde çok ciddi bir problem var. Evet, önerdiğiniz şey tam bir rejim değişikliğidir. "Efendim, cumhuriyet yerinde duruyor." filan... Öyle değil. Sizin önerdiğiniz sistemde kuvvetler ayrılığı bütünüyle ortadan kalkıyor yani güç tek bir yere, tek bir kişiye veriliyor.

Değerli arkadaşlarım, kuvvetler ayrılığının olmadığı bir sistemde demokrasi olamaz. Millî iradenin tek bir kişiye, güce emanet edildiği bir sistemin adı hiçbir şekilde demokratik sistem değildir. Evet, rejim değişiyor. Bu sistem eğer buradan geçer referanduma gider, oradan da geçerse ortaya çıkacak sistemin adı demokrasi olmaz, bu bir rejim değişikliğidir.

Değerli arkadaşlarım, kontrol edilemeyen kuvvet, güç, tehlikelidir, tehdittir. Bakın, daha önce, demokrasilerden önce meşruiyet Tanrı'dan alınırdı ve bir insan çıkıyordu "Ben meşruiyeti Tanrı'dan alıyorum." diyordu ve kendinden menkul bir şekilde yönetiyordu. Şimdi, diyoruz ki meşruiyeti halktan alıyoruz. Halktan alınan bu meşruiyetin nasıl kullanılacağı son derece önemli çünkü bizler insanlarız, insanlarız. Kim seçilirse seçilsin, bu yetkilerle donatılmış olan bir insan otokrat olur, diktatör olur değerli arkadaşlarım. Bunu seçilecek olanın kişiliğinden bağımsız bir şekilde söylüyorum.

Bakın, insan eksiklikleriyle maluldür, insanın eksiklikleri vardır. En mükemmel insan bile böyle bir güçle donatılırsa hata yapar değerli arkadaşlarım. Tarihe bakın, Hazreti Ömer'e çıkmış arkadaşları demiş ki: "Seni kılıçlarımızla düzeltiriz ya Ömer." Yani sen insansın, hata yaparsın. Peki, size soruyorum: Sizin seçileceğini umduğunuz, beklediğiniz lideriniz Hazreti Ömer'den daha mı farklı bir insan? (CHP sıralarından alkışlar) İnsan değil mi? O hata yapmayacak mı?

Geçen sefer konuşmamda sorduğum bir soruyu sorup sözümü bitireceğim. Değerli arkadaşlarım, Sayın Erdoğan, Sayın Cumhurbaşkanı mağduriyetler yaşamış bir insan ve bu millet "Muhtar bile olamaz." denilen bir insanı her şey yaptı; milletvekili yaptı, Başbakan yaptı, Cumhurbaşkanı yaptı, her şey yaptı. Peki, bir daha soruyorum: Bu insan ne istiyor ve bu istek, bu hırs Gayretullah'a zor gelmez mi değerli arkadaşlarım?

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YUSUF BAŞER (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekili Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İktisatçılar bilir, bir iktisat kuralıdır, bir şeyin sayısı çoğaldığında değeri artmaz, tam tersine düşer. Bir şeyin değerini belirleyecek şey, onun ne ihtiva ettiği. Demokrasilerde güçler var; yasama, yürütme ve yargı. Ben on sekiz aylık bir parlamenterim ve gerçekten, gördüğümüz saygıdan dolayı ciddi anlamda şikâyetçiyim. Yalnızca benim değil, bütün parlamenterlerin gördüğü saygıdan ve o güçler dengesinden aldığı güçten ciddi anlamda şikâyetçiyim ve bunu daha iyi bir noktaya getirmek için milletvekili oldum. Eminim ki hepiniz de benzer şeyleri hissediyorsunuz.

Oysa, bu gelen öneriyle arkadaşlar, biz çok daha kötü bir yere savrulacağız. Hani “Türkiye Büyük Millet Meclisi” deniyor ya, bu öneri geçerse “Türkiye Büyük Millet Meclisi” tabelasını indirip yerine “Türkiye büyük millet noteri” diye bir tabela asabiliriz; böyle bir riskle karşı karşıyayız. Zaten durumumuz son derece kötü, bundan çok daha kötü bir yere savrulma riskiyle karşı karşıyayız çünkü millet, vatandaşlar ve seçmenlerimiz şuna bakar: “Güç nerede? Ben nereye başvurursam işimi çözerim?” diye bakar.

Bakın, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim. Plan ve Bütçe Komisyonuna önergelerle ilgili, yasalarla ilgili baskı grupları gelip bize sarılmıyorlar “Şu yasayı değiştirin.” diye, sivil toplum örgütleri bize gelmiyor, yasa değiştirmek isteyenler bize gelmiyor; yürütmeye gidiyorlar, diyorlar ki: “Benim şu işim var, hallet.” Şimdi gücü daha da fazla saraya bağlayacağız ve tamamen gücün nerede olduğunu millet bilecek ve gidecek, sarayda işini çözmeye çalışacak. Meclis ise maalesef ve maalesef bir noter hâline gelecek arkadaşlar.

“Başkanlık sistemi” diyorsunuz. Bakın, iki ay önce Amerika Birleşik Devletleri'ne bir ziyarette bulundum, Senatoyu gezdim, Kongreyi gezdim. Orada Kongre üyelerinin gördüğü saygıya imrendim, senatörlerin gördüğü saygı zaten bambaşka. “Amerika Birleşik Devletleri'nde bir senatör mü olmak istersin yoksa bir bakan mı olmak istersin?” diye sorulduğunda senatörler “Bakan da kimmiş?” der çünkü senatörler, Kongre üyeleri güçlüdür, saygı görürler.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Biz de oraya geleceğiz işte, biz de öyle yapacağız.

GARO PAYLAN (Devamlı) – Ama arkadaşlar, bakın, eğer ki bu Anayasa teklifi buradan geçerse, eğer ki referandumdan da geçerse güç tek bir noktaya doğru savrulacak ve o güç, gücü eline aldıktan sonra Siyasi Partiler Yasası'nı ve Seçim Yasası'nı asla ve asla değiştirmeyecek, bunu biliyoruz, bu yasalarla gidilecek seçime 2019'da ve 2019'da şöyle olacak listeler: AKP'nin de Genel Başkanı olacağına göre Recep Tayyip Erdoğan öngörüldüğü gibi, en çok “Padişahım çok yaşa!” diye bağırانlar listeye girecek; en çok yasama yapanlar değil, en çok “Padişahım çok yaşa!” diye bağırانlar listeye girecek.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sen de bağır, sen de gir.

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdiden bence antrenmanlara başlayın, “Padişahım çok yaşa!” antrenmanlarına başlayın derim.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sen de bağır, seni de alacağız. Sen niye bağırıyorsun?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen nereye varacaksın ki buradan?

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, gördüğümüz saygıdan eğer ki memnun değilsek güçleri dengelemeliyiz, gücü bir yere vererek bu girdaptan çıkamayız. Gelin, güçleri dengeleyecek bir öneriyi hep beraber geliştirelim. Eğer ki biz güçleri dengelemezsek, Parlamentoyu boşa çıkarırsak bunun vebali hepinizin boynuna olur, sizlerin de boynuna olur, öncelikle bu öneriyi getiren ilk imzacıların boynuna olur. Bizler Meclisimizi bir noter hâline getirmek istemiyorsak, mevcut durumda da noter gibi çalışıyor maalesef ama daha da, yalnızca saraydan gelen bütün kanunları onaylayacak bir noter Meclisine çevirmek istemiyorsak, bu yasayı, gelin, geri çekelim diyorum arkadaşlar.

Saygı görmek isteyenler saygıyı hak eder. Hep beraber bu saygıyı hak edelim diyorum.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Biz görüyoruz, sen kendine bak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çok görüyorsun!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendine bak! Adam değilsen görmezsin!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Böylece 2’nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, az önceki oylamadan dolayı teşekkür ediyorum. Tekrar ve bundan sonraki oylamalarda da özel istirhamımız, İç Tüzük’ün de emri bu yönde, milletvekilleri yerinden kalkmadan, gerek kabinlerin olduğu alanı gerekse kürsü önünü, oy kullanılan kupaların olduğu mekânı işgal etmeden, sadece görevli arkadaşların, Başkanlık Divanı üyesi arkadaşların yardımıyla oy kullanılacaktır. Oylar gizli olacaktır, kabinlere girilerek yapılacaktır. Hassasiyetinizden dolayı teşekkür ediyorum.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını tekrar arz ediyorum:

Komisyon ve Hükümet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler Adana’dan başlayarak Denizli’ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır’dan başlayarak İstanbul’a kadar -İstanbul dâhil- Hükümet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir’den başlayarak Mardin’e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin’den başlayarak Zonguldak’a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel, mühürlü zarf verecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz kabulü, kırmızı reddi, yeşil olan da çekimser oyu ifade etmektedir.

Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve zarfı yapıştırarak, diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare oy verme yerinden çıkacak olan üye oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır.

Sayın milletvekilleri, oylamada kabinlere girerek gizli bir şekilde oy kullanılması gerekiyor.

Yığılmaları da önleyelim sayın milletvekilleri. Lütfen biraz sabredin, hep birlikte bu işi yapıyoruz. Yerimizde oturalım, ayakta bekleme yapmayalım.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, biraz hızlı hareket edelim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bekleme yapmayalım. Lütfen, oyunu kullanan sayın milletvekili kürsü önünü boşaltsın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oy kullanan arkadaşlar Divanın önünü tamamen boşaltsın.

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Boşaltalım arkadaş, oy kullananlar yerine otursun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, burada bekleme yapmayalım. Oyunu kullanan milletvekilleri bu alanı boşaltsın lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bu şekilde oy kullanamazsınız. Hani kabine girip de oy kullanacaksınız?

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Arkadaşlar, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Orayı boşaltın orayı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen. Meclis Başkanlık Divanı üyeleri haricindeki bütün arkadaşları aşağıya... Şu alanı boşaltalım lütfen sayın milletvekilleri.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirahat ediyorum, oyumuzu kullanalım ve bu alanı boşaltalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, fotoğraf çekmeyi bırakın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirahat ediyorum, ayakta yorulmayın, lütfen, şöyle gidin oturun, bekleyin. Bu alanı da boşaltalım.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Oyunu kullananlar aşağı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, ne olur, şu fotoğraf çekmeyi bırakın, daha oylama çok.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, fotoğraf olayını bırakalım. Bu alanı boşaltalım, oyumuzu kullanalım. Sayın milletvekilleri, istirahat ediyorum, burada yığılma yapmayalım lütfen. Oyunu kullanan sayın milletvekilini...

(Oyların toplanmasına devam edildi)

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Arkadaşlar, oyunu kullanamayanlar var, lütfen.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, lütfen, alanı boşaltalım, oy kullanacak sayın milletvekillerine de açalım meydana.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üyemiz var mı?

Dolayısıyla, oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupalarını kaldıralım arkadaşlar.

Başkanlık Divanı üyelerimizi, idari amirlerimizi ve kâtip üyelerimizi buraya alalım, diğer arkadaşlarımız da lütfen, kürsünün önündeki alanı boşaltsınlar.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin gizli oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 480

Kabul : 343

Ret : 133

Çekimser : 1

Boş : 2

Geçersiz : 1

Kâtip Üye

Ömer Serdar

Elâzığ

Kâtip Üye

Zihni Açba

Sakarya”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 03.31

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 03.37

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Ömer SERDAR (Elâzığ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açmadım, bir saniye.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada bulunan 443 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 443)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sırada yer alan 439 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz talebi var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sorun değil, yarın...

BAŞKAN – ...kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 11 Ocak 2017 Çarşamba günü, alınan karar gereğince saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 03.38

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Sayıştay denetim raporlarında bazı tablolarla ilgili tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmalara,

Yap-işlet-devret modeliyle modernize edilen on gümrük kapısına dair muhasebe kayıtlarına ve işletme süresi başlayan projelerle ilgili 256 nolu hizmet imtiyaz varlıkları hesabının muhasebe kayıtları ve mali tablolarda kullanılmasına yönelik çalışmalara,

İlişkin soruları ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9793), (7/9795)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

Sayıştay denetim raporlarında tespit edilen eksikler doğrultusunda;

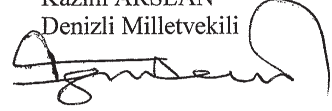
1- Bakanlığınızın farklı ihtiyaçlarının karşılanması için yapılan ödemelerin mali tablolarda ayrıntılı gösterilmemesiyle ilgili olarak bir düzeltme çalışmanız olacak mıdır?

2- Bakanlığınızın “Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablolarında Açıklamalara Yer Verilmemesi” noktasındaki eksikliğini gidermek adına hangi çalışmaları yürüteceksiniz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

1- Yap-İşlet-Devret Modeliyle modernizasyonu gerçekleştirilen, toplamı 331 Milyon TL'yi aşan 10 tane gümrük kapısına ilişkin muhasebe kayıtlarında, varlık ve yükümlülük kayıtlarının mali tablolarda gerçeğe uygun olarak yer almaması konusundaki Sayıştay denetim raporu üzerine bakanlığınız herhangi bir çalışma yapmış mıdır?

2- Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ait 2015 yılı bilanço ve kesin mizanın Sayıştay tarafından incelenmesi neticesinde işletme süresi başlayan projelerle ilgili kullanılması gereken 256 no'lu "Hizmet İmtiyaz Varlıkları", hesabının hiç kullanılmadığı, dolayısıyla Bakanlık muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarında yer almadığı tespit edilmiştir. Oysa söz konusu hizmet imtiyaz varlıklarının idarelerin bilanço hesaplarında izlenmesi kamu mali yönetimimizin temel prensipleri açısından gereklidir. Bakanlığınız Sayıştay'ın bu bulgusu üzerine gerekli çalışmayı yapacak mıdır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21699969
Konu : Soru Önergeleri (7/9793-9795)

10.01/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/9793-9795 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :

Soru önergeleri cevabı

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/9793-9795 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

1-2) 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen Bakanlığımız görev ve hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla yapılan ödemelerin muhasebe işlemleri ; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu ve 61 inci maddeleri kapsamında Maliye Bakanlığınca belirlenen yönetmelikler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımıza ait mali tablolarda söz konusu muhasebe kayıtları sonucunda hazırlanmaktadır.

Bakanlığımız 2016 Yılı Performans Programındaki tablolarda gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

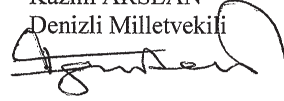
Bakanlığımızca Yap-İşlet-Devret modeli kapsamındaki modernizasyon çalışmaları ile Kamu Özel İşbirliği projelerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin gerekli kayıtlar ilgili mevzuat ve bilgi sistemlerine uygun olarak yapılmaktadır.

2.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, dahilde işleme izni verilemeyecek eşyalar için gümrük müdürlüklerinde mevzuata aykırı şekilde dahilde işleme izni verilmesinin engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9796)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

Mevzuata aykırı olarak “dahilde işleme izni verilemeyecek eşyalar için gümrük müdürlüklerince dahilde işleme izni verildiği” Sayıştay denetim raporlarında tespit edilmiştir.

Tebliğ hükümlerine aykırı olarak verilen dahilde işleme izinleri, muafiyet kapsamında olmayan eşyalar için dahilde işleme rejiminden yararlanma imkanı sağlamaktadır. Bu nedenle, Sayıştay, konunun geçmişe yönelik olarak incelenmesi ve Gümrük ve Ticaret bakanlığı tarafından kullanılmakta olan “Bilge” sisteminde, dahilde işleme izni verilemeyecek eşyaların sistemselsel olarak engellenmesi gerekli olduğu yönünde görüş belirtmiştir.

Buna göre;

Bakanlığınız 2016 yılı içinde bu konudaki çalışmasını bitirmiş midir; mevzuata uygun bir düzeltmede bulunmuş mudur?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 217-00955
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9796)

12.12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/9796 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/9796 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

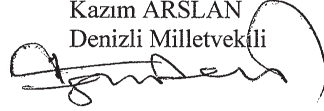
2015 yılı Sayıştay Denetim Raporuna istinaden Bakanlığımızca, dahilde işleme izin başvurusu kontrolü aşamasında BİLGE sistemine "Dikkat! 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği Ek-7 Liste Kapsamı Eşyaya Dahilde İşleme İzni Verilmez!" şeklinde uyarı mesajı konulmuştur. Ayrıca, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine konu hakkında gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda bağlantı gümrük idarelerinin uyarılması talimatı verilmiştir.

3.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, her bir ürüne zorunlu karekod uygulaması getirecek sistemle ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9798)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı .. tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

Tarımsal ürünlerin pazardan sofraya kadar üzerine eklenen her bir katma değer ve fiyatın görülebileceği bir karekod sistemini kurmak istediğinizi önceki açıklamalarınızda belirttiniz.

Bu sayede ÇKS kaydı olan her çiftçimiz ürününü depolara, araçlara ne kadar bedelle verdiyse, o ürünler tarladan hale, halden aracı ve markete, pazara, rafa ne kadar bedelle geldiyse, vatandaşların cep telefonuna indireceği bir uygulamayla karekod/barkod okutarak bu fiyat sürecini izleyip ona göre hangi ürünü alacağına karar verebilecektir.

Buna göre;

1- Her bir ürüne zorunlu karekod/barkod uygulaması getirecek düzenleme neden gecikmektedir; karekodlu ürün hazırlıklarında gelinen aşama nedir?

2- Çekte karekod uygulamasına geçen Bakanlığınız bu konuda neden yavaş seyretmektedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21700491
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9798)

10./01/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/9798 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bilent TUFENKCI
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/9798 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

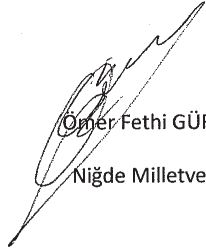
1-2) Tüketim alışkanlarımız içinde önemli bir yer tutan sebze ve meyvelerin fiyatlarındaki artışlar ve bu artışların enflasyon üzerine etkileri Bakanlığımızca yakından takip edilmektedir. 21.09.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sebze ve Meyvelerin Toptan ve Perakende Ticaretinde Kullanılacak Künyelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" ile kullanılmakta olan ürün künyelerinde tekdüzenin sağlanması, bu künyelerin kullanım usul ve esasları düzenlenmiştir. Malların perakende satışa sunulduğu tüm noktalarda yer alacak bu künyeler, sebze ve meyveler için adeta bir kimlik vazifesi görmektedir. Tüketicilerimiz tükettikleri sebze ve meyvelerin nerede ve kimler tarafından üretildiğini bu künyelerden öğrenebilmektedir.

Karekodlu çekler de dahil olmak üzere, bu tür uygulamaların yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla tanıtım faaliyetleri düzenlenerek tüketici bilincinin oluşturulması planlanmaktadır.

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüketici sorunları hakem heyetlerine ve tüketici mahkemelerine yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9958)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sn. Bülent TUFENKCI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 14.12.2016

Ömer Fethi GÜNER
Niğde Milletvekili

1-Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Tüketici Mahkemelerine 2014,2015, 2016 yıllarında yapılan başvuru sayısı kaçtır?

2-Vatandaş lehine sonuçlanan kaç dosya vardır? Aynı konuda birden çok başvuru olan dosyalar var mıdır? Devam eden dosya sayısı kaçtır?

3- Ürün olarak hangi alanlarda şikâyetler yoğunlaşmaktadır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 - 21700303
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9958)

19.12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-74304 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/9958 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER' e ait 7/9958 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

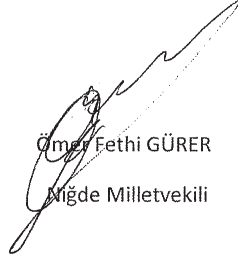
Bakanlığımızın görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) 2014- 30/09/2016 tarihleri arasında Tüketici Hakem Heyetlerine yapılan toplam 9.722.457 adet başvurunun 8.117.996 adedi tüketici lehine sonuçlanmıştır. Söz konusu başvuruların yapıldığı alanlar yoğunluklarına göre; bankacılık sektörü, ayıplı mal ve hizmetler, abonelik ve mesafeli sözleşmeler, taksitli satışlar ve işyeri dışında kurulan sözleşmeler, devre tatil ve paket turlarını içermektedir.

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iflas erteleme talebinde bulunan firmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9960)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sn. Bülent TUFENKÇİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 14.12. 2016

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

- 1- Ülke genelinde halen ödeme güçlüğüne düştüğü için iflas erteleme talebinde bulunan firma sayısı kaçtır? Son beş yıldaki dağılımları nedir? KİT'lerde kredi borcu tahsil ve tasfiyesi için takip işlemleri başlatılan firma sayısı kaçtır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21701317
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9960)

10.../81/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/9960 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bulent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/9960 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir.

1) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğünden alınan verilere göre; 2015-30.09.2016 döneminde iflas erteleme talebinde bulunan 1.084 adet şirketten 173 adedinin iflası ertelenmiştir.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

54'ÜNCÜ BİRLEŞİM

10 OCAK 2017 SALI

SAAT: 15.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 20 Aralık 2016 Salı günü ile 28 Şubat 2017 Salı günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günlük birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve yine yukarıda belirtilen tarihler arasındaki Salı, Çarşamba ve Perşembe günlerindeki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarına devam etmesi,

443 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9’uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 15’inci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.12.2016 tarihli 43’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22 ve 23 Ocak 2017 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14.00’te toplanarak bu birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

10 Ocak 2017 Salı günü birleşiminde 285 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

11 Ocak 2017 Çarşamba günü birleşiminde 356 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

12 Ocak 2017 Perşembe günü birleşiminde 169 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

13 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde 109 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde 137 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

15 Ocak 2017 Pazar günü birleşiminde 380 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

16 Ocak 2017 Pazartesi günü birleşiminde 88 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Ocak 2017 Salı günkü birleşiminde 35 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Ocak 2017 arşamba günkü birleşiminde 181 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

19 Ocak 2017 Perşembe günkü birleşiminde 248 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Ocak 2017 Cuma günkü birleşiminde 142 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Ocak 2017 Cumartesi günkü birleşiminde 392 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ocak 2017 Pazar günkü birleşiminde 192 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Ocak 2017 Pazartesi günkü birleşiminde 194 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Ocak 2017 Salı günkü birleşiminde 191 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00'te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

446 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İtzgn 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 15'inci maddelerden, ikinci bölümünün 16 ila 38'inci maddelerden oluşması,

nerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.1.2017 tarihli 49'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

54'ÜNCÜ BİRLEŞİM

10 OCAK 2017 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun 6216 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin (2/207) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 446)** Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.12.2016) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 447)** Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2017) (*)

3.- **(S. Sayısı: 443)** Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.12.2016) (**) (X)

4.- **(S. Sayısı: 439)** Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

5.- **(S. Sayısı: 440)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 340)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 250)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 302)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

12.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

13.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 390) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

16.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 361) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

23.- (S. Sayısı: 380) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Demiryolları Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

24.- **(S. Sayısı: 378)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Temini ve Yönetimine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.07.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 181)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 251)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 229)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 321)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 193)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

37.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

47.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 339) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 338) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

61.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

62.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

63.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

64.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

65.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

66.- (S. Sayısı: 130) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

67.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

68.- (S. Sayısı: 135) Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

69.- (S. Sayısı: 263) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

70.- (S. Sayısı: 328) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

71.- (S. Sayısı: 289) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

72.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

73.- (S. Sayısı: 69) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

74.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

75.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

76.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

77.- (S. Sayısı: 307) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**)

78.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

79.- (S. Sayısı: 5) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

80.- (S. Sayısı: 10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

81.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

82.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

83.- (S. Sayısı: 32) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

84.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

85.- (S. Sayısı: 36) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

86.- (S. Sayısı: 37) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 38) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 40) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

90.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

91.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

92.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

93.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

94.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

95.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

96.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

97.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

98.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

99.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

100.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

101.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

102.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

103.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 84) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 89) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 90) Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 91) Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 92) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 93) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 94) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 99) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 100) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 101) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 102) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 131) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 132) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 133) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

198.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 320) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

306.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

307.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 397) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)'nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

313.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

316.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

317.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

318.- (S. Sayısı: 428) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/738) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 429) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ile Anlaşmaya İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/749) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 430) Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/747) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

321.- (S. Sayısı: 427) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/731) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.11.2016) (X)

322.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

323.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

324.- (S. Sayısı: 431) Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.12.2016) (X)

325.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

326.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)

